Kulturní zpravodaj

Naše TIŠNOVSKO

Vydává MěstNV v Tišnově
Cena 1 Kčs

2471

LEDEN 1972

DO NOVÉHO ROKU vstupuje Tišnov v čele s novým městským národním výborem. Zvolili si jej občané v listopadových volbách takřka jednomyslně, když odevzdali pro kandidáty Národní fronty 99,86% svých hlasů. Blahopřejeme jim ke zvolení a přejeme plného zdaru v zodpovědné práci poslanců MěstNV.

Nový MěstNV v Tišnově má 53 poslanců, tj. o 5 více nežli měl dřívější; rozšíření počtu poslanců odpovídá vyššímu počtu obyvatel v Tišnově. Uvádíme složení nového MěstNV v Tišnově s udáním obvodů, které jednotliví poslanci zastupují:

1. **Karel Kouřil** – Předklášteří-Trávníky, Ve dvoře, Hlinky
2. **Ing. Josef Jára** – Předklášteří-Ondřejova, Kukla, Troubná, Kopečná, Chaloupky, Za klášterem, K sýpkám
3. **Josef Bohoš** – Předklášteří-Porta coeli, Uhrova část
4. **Ladislav Panáček** – Předklášteří-Stráňov, U sušírny, Šafránice, Leninova, Strmá část
5. **Jiří Lieberzeit** – Předklášteří-Fučíkova část, Strmá část, Kukla část, Jenerálka
7. **František Baksa** – Předklášteří-Palackého část, Uhrova část
8. **Jana Špačková** – Předklášteří-Klášterská, Lieberzeitova, V uličce, Komenského část, Uzavřená, Palackého část
9. **Dr. Jan Tuček** – Předklášteří-Víska
10. **Antonín Wágner** – Dřínová, Trmačov, Klášterská část, Na kopečku
11. **Karel Souček** – Klášterská část, Jungmannova část, Pod Květnicí
12. **Blažena Čechová** – Jungmannova část
13. **Pavel Máca** – Halouzkova, Janáčkova část, U náhonu, Na loukách, Nádraží
14. **Karel Zemánek** – Cáhlovská část, Karasova, U Svratky, Červený mlýn, Za mlýnem část
15. **Emilie Haráková** – Za mlýnem část, Za Krétou, U střelnice
16. **Josef Pochop** – Mlýnská část, Koráb, Na zahrádkách, U tratě
17. **Marie Stejskalová** – Mlýnská část, Procházkova, Brněnská část, Radniční, nám. Míru část, Kostelní
18. **Jindřich Moravec** – Koráb část, Janáčkova část, Bl. Neumanna, Mlýnská část, Brněnská část, nám. Komenského část
19. **Oldřich Knebl** – Jungmannova část, Dvořákova část
20. **Ing. Miroslav Tichý** – Dvořákova část, Ráboňova, Janáčkova část, nám. Komenského část, nám. Míru část
21. **Antonín Chronc** – nám. 28. října část, Kukýrna část, Polní, Lomnická
22. **Přemysl Sudák** – nám. 28. října část, Kukýrna část, Drbalova část, Parolkova
23. **Anna Habartová** – Gottwaldova část, nám. Míru část, Kostelní část, Bezručova, Na Hrádku
24. **Antonín Novotný** – Brněnská část
25. **Marta Pavlíčková** – Cáhlovská část
26. **Milan Běluša** – U Humpolky část
27. **Josef Doušek** – U Humpolky část
28. **Anna Jelínková** – Rudé armády část, Dvořákova část, Majorova, Chodníček část, Hřbitovní
29. **Božena Melkesová** – Sv. Čecha, Gottwaldova část, Drbalova část
30. **Tomáš Knecht** – Tyršova část, Drbalova část, Jiráskova část, Nerudova část
31. **Jarmila Hamříková** – Nerudova část, Jiráskova část, Družstevní část
32. **Viktor Zajíc** – Jiráskova část
33. **Václav Komárek** – Družstevní část, Nerudova část

Foto na titulní straně: Josef Ondroušek

34. **Ing. Věroslav Mihola** – Černohorská, Hynka Bíma, Riegrova část, Tyršova část, Jiráskova část
35. **Marie Frýdlová** – Chodníček část, Dvořákova část, Riegrova část
36. **Ing. Ladislav Ochotný** – Husova, Na rybníčku část, Smíškova, Kvapilova, Purkyňova, Dvořákova část
37. **Adolf Babička** – Dvořákova část, Smetanova, Vrchlického, Na rybníčku část
38. **Marie Hřebcová** – Dvořákova část, Rudé armády část, Na rybníčku část, Havlíčkova
39. **Vojtěch Halouzka** – Rudé armády část, Wagnerova, Na mlékárně
40. **Karel Hanuš** – Na rybníčku část, Hybešova, Máchova, Revoluční část, Alšova
41. **Věra Pokorná** – Hybešova část, Revoluční část, Erbenova, Hornická část
42. **Ing. Josef Blaťák** – Rudé armády část, Na rybníčku část, Hornická Dobrovského
43. **Ing. Miroslav Jirkal** – Horova
44. **Ing. Jan Kutěj** – Erbenova část, Hornická část
45. **Michal Borolič** – Halasova část
46. **Ladislav Špaček** – Halasova část
47. **Alena Svitavská** – Hornická část, Mánesova část
48. **Olga Špačková** – Jamborova část
49. **Ludmila Krausová** – Jamborova část
50. **Anna Halašová** – Jamborova část
51. **Michal Formánek** – Mánesova část, Rudé armády část, Hanákova
52. **Rupert Harák** – Těsnohlídkova, Trnec, U pily, U Lubě, Maringotka
53. **Milan Kříž** – Hradčanská, Olbrachtova, Na nové, Trnec část, Mrštíkova, Mahenova, Cihlářská

V Tišnově bylo právoplatně zapsáno do voličských seznamů 5.908 voličů, z nichž vykonalo volbu 5.884, tj. 99,59%. Platných hlasovacích lístků bylo odevzdáno 5.861 a z toho pro kandidáty NF na poslance MěstNV 5.853, tedy 99,86%.

Současně zvolili voliči v Tišnově **5 poslanců do ONV Brno-venkov: Josef Buček** byl zvolen voliči v jihovýchodní části města (Trnec a sídliště pod Klucaninou),

Miloš Ondráček byl zvolen voliči v severní části města,

Svatava Bracková byla zvolena voliči ve střední a jižní části města,

Milan Novotný byl zvolen voliči v západní části města a konečně

Eliška Havlíčková byla zvolena voliči z Tišnova-Předklášteří a Štěpánovic.

Do zastupitelských sborů vyšších stupňů volili občané v Tišnově jen po jednom poslanci. **V Jihomoravském KNV** bude Tišnov zastupovat **František Špaček,** předseda JZD Lomnička; **v České národní radě Miroslav Kazda,** elektrotechnik TOS Kuřim; **ve Sněmovně lidu Jiří Přibyl,** stroj. zámečník, ŽDAS a **ve Sněmovně národů Marie Adamová,** pracovnice elektrárny v Oslavanech.

Na ustavující schůzi MěstNV v Tišnově dne 20. 12. 1971 byli zvoleni funkcionáři, členové rady, předsedové a členové jednotlivých komisí MěstNV; novinkou je, že předsedové komisí nejsou nyní členy rady.

Zvoleni byli: **Josef Pochop, předseda MěstNV, Karel Souček, náměstek předsedy, Karel Hanuš, tajemník MěstNV; ostatní členové rady: Anna Halašová, ing. Josef Jára, Tomáš Knecht, Milan Kříž, Jiří Lieberzeit, Pavel Máca, Marta Pavličková a Karel Zemánek.**

Komisím MěstNV budou předsedat: plánovací **K. Souček,** finanční **L. Špaček,** pro ochranu veř. pořádku **A. Babička,** výstavby **ing. M. Jirkal,** lidové kontroly **L. Krausová,** kulturní a školské **M. Formánek,** míst. hospodářství a dopravy **ing. J. Blaťák,** pro obchod a cestovní ruch **V. Zajíc,** sociální a zdravotní **E. Haráková,** sboru pro obč. záležitosti **O. Knebl.**

Rovněž jim blahopřejeme ke zvolení a přejeme mnoho pracovních úspěchů. –lš–

Slovo máte vy

Rádi uveřejňujeme dopisy, které došly redakci koncem minulého roku. První napsal náš dělnický přispívatel B. Vykypěl z Tišnova-Předklášteří.

Píše:

„Obdržel jsem rozhodnutí o zvýšení důchodu na částku 765 Kčs měsíčně v souvislosti s uskutečňováním závěrů XIV. sjezdu KSČ. Dovolte mi, abych touto cestou co nejsrdečněji poděkoval za uznání, na základě kterého mi bylo Úřadem důchodového zabezpečení přiznáno zvýšení dosavadního důchodu. Jsem si vědom, že jedině tato společnost a socialistické zřízení může zajišťovat neustálé zvyšování životní úrovně všech pracujících i důchodců, nás, kteří dříve tyto výhody nikdy neměli. Mohu to ocenit tím více, že jsem měl možnost na vlastní životní zkušenosti poznat „výhody" kapitalistického řádu. Také jako zakládající člen KSČ v r. 1921 v Předklášteří i účastník prosincové stávky v roce 1920 oceňuji toto rozhodnutí. Zvýšení mého důchodu mě tím více potěšilo, že na staré lidi je pamatováno a nemusí chodit o pomoc od domu k domu, jak to kdysi bývalo.

S vyjádřením srdečných díků a se srdečným pozdravem Míru zdar!

B. Vykypěl

Druhý dopis zaslala naše pilná čtenářka a přispívatelka do obou ročníků našeho časopisu, paní H. Šmardová z Brna:

S velkým zájmem jsem četla práci M. Mrázkové: „Květnice". Bylo dobré znovu připomenout, zvláště teď, když v Tišnově přibylo tolik nových obyvatel, větších i menších školáků, aby si lépe vážili jedinečné přírodní památky – Květnice.

Přeneslo mne to do dob, kdy jsme ještě bydleli v Tišnově (1928–1946) a můj manžel, botanik doc. dr. Jan Šmarda, pečlivě sbíral, určoval a sepisoval všechny ty zajímavé rostliny – i mechy a lišejníky – které na Květnici rostly, a učil je znát i své svěřence ve škole. A že ještě po letech jeden z jeho žáků (řed. Aleš Smíšek) mohl zavést na Květnici známého pražského botanika a ukázat mu, kde roste mochyně – židovská třešeň, je jenom dokladem toho, jak učil.

Na naléhání prof. Podpěry pak výsledky své několikaleté pilné práce (zajímal se o Květnici už dříve než v Tišnově učil) zveřejnil pod názvem: Květnice u Tišnova. Práce byla vydána nákladem Přírodovědecké společnosti v Mor. Ostravě r. 1931.

Na základě této práce byla Květnice později prohlášena za přírodní rezervaci; všechen dokladový materiál byl uložen v Mor. museu v Brně.

A že je to práce stále živá, svědčí i to, že z ní ve svém přehledu vydatně čerpala i M. Mrázková.

H. Šmardová

Nastala zima a s ní se hlásí opět problém, který není jen místním, ale možno říci celostátním, ba celosvětovým: nedostatek ledové plochy. V novinách se dosti často setkáváme se zprávou, že v tom či onom městečku si postavili občané z lásky a sympatií k zimním sportům zimní stadión nebo aspoň volné hřiště s prostory pro zřízení ledové plochy, nebo že výstavbu takového sportoviště plánují. Při těchto akcích nebývá vzácností, že občané přispějí tisíci brigádnických hodin.

Také v Našem Tišnovsku se psalo, že Tišnov je největším městem na okrese Brno-venkov, ale nic podobného se zde dosud neděje. Je sice známo, že se plánuje výstavba krytého bazénu, vyřešení otázky ledové plochy by však bylo bezpochyby stejně důležité, hlavně pro naši mládež.

Chápeme, že výstavba nových bytů a zvelebování města vyžaduje hodně peněz a že by stavba zimního stadionu byla asi málo ekonomická, nemůžeme však dobře pochopit, že v celém městě se nenajde aspoň jeden

místo kytičky

zasíláme co nejsrdečnější blahopřání občanům našeho města, kteří se v lednu dožívají význačného životního jubilea, 80. narozenin a více. Přejeme jim zdraví, spokojenost a osobní pohodu. Blahopřání adresujeme těmto občanům:

Antonii Gleichové, Tišnov, Jiráskova 494. Dožívá se 1. 1. 87 roků.

Emilii Danielové, Tišnov II, Komenského 1063. Dožívá se 1. 1. 81 roků.

Františce Kloudové, Tišnov, Černohorská 437. Dožívá se 3. 1. 81 roků.

Josefu Valovi, Tišnov, Karasova 450. Dožívá se 4. 1. 86 roků.

Anně Schwarzbachové, Tišnov II, Víska 1198. Dožívá se 4. 1. 81 roků.

Julii Lesné, Tišnov, Cáhlovská 210. Dožívá se 9. 1. 91 roků.

Marii Kosové, Tišnov, Družstevní 553. Dožívá se 13. 1. 84 roků.

Heleně Ondráčkové, Tišnov, Dvořáčkova 60. Dožívá se 17. 1. 80 roků.

Františce Opltové, Tišnov, Mlékárna 255. Dožívá se 22. 1. 86 roků.

Marii Jurnečkové, Tišnov, Na hrádku 750. Dožívá se 28. 1. 92 roků.

Františce Požárové, Tišnov, Kukýrna 640. Dožívá se 28. 1. 80 roků.

Františku Dolíhalovi, Tišnov, Cáhlovská 452. Dožívá se 29. 1. 83 roků.

Ludmile Doubkové, Tišnov, Na hrádku 750. Dožívá se 29. 1. 82 roků.

Marii Špačkové, Tišnov II, Chaloupky 1069. Dožívá se 31. 1. 83 roků.

člověk, který by se staral o založení a udržování ledové plochy, třeba jen na volném prostranství. V zimě je sice v Tišnově led u nové školy, ten však daleko nestačí uspokojit všechny mladé sportovce města, zvláště ne příznivce hokeje, protože pro ten je tu vymezeno jen několik málo hodin denně.

Je to opravdu škoda, že v tak velikém městě nedokáže nikdo, ani sportovní organizace, podchytit místní mládež v tak přitažlivé sportovní činnosti, jakou hokej bezesporu je. Věříme, že by se našlo dostatek talentů, aby se v Tišnově dal hrát dobrý hokej a jistě by se našlo i dosti zájemců o krasobruslení. Víme, že pověst města jako takového je velmi dobrá, nezapomínejme však také, že jeho vážnost a význam mohou účinně vyzvednout a propagovat i výkony jeho sportovců.

Věříme, že se nad tím trochu zamyslíte a alespoň dobrým nápadem napomůžete k řešení.

Kdo by si rád nevyšel, třeba jen na chvilku, do přírody, aby se nadýchal čerstvého vzduchu vonícího lesem . . . Máme tu v Tišnově přírodu takříkajíc u nosu, jen vytáhnout paty z domu, a za chvilku se můžeme procházet klidnou lesní pěšinou. Nepochybuji o tom, že mnoho Tišnováků hledá odpočinek i klid také tak, jako já. A nepochybuji ani o tom, že každého přejdou myšlenky na odpočinek, když uvidí blízko cesty se povalovat zrezavělé sporáky, kotle, lavóry, záchodové mísy a splachovadla a jánevímcoještě. Ano, přátelé, kdo tomu neváří, ať tam běží . . . Za nemocnicí, v Satanech, na Kozí bradě, u térovny i jinde se toho povaluje habaděj. Je to škoda, když se tak hyzdí naše lesy a krásná příroda. A přitom stačí starý šrot zavést do Sběrných surovin na Dvořáčkovu ulici, nebo k sídlišti na Cáhlovské ulici, kde je umístěna velká vana na tento šrot určená. A co tomu říkají mládežnické organizace? Co kdyby tak zorganizovaly sběr! Zatím je všechno ještě pod sněhem, ale jaro přijde, a pak snad tuto větu už někdo dopoví za mne. (vb)

MALÉ KAPITOLY Z HISTORIE TIŠNOVSKA

JAN HÁJEK:

KRUŠNÁ LÉTA

Městská kniha „Protocollum Agendorum" založená r. 1755 dovoluje nám nahlédnout do pohnutých dob druhé poloviny osmnáctého století.

V ten čas mělo už městečko zacelené rány po pohromách války třicetileté, po hrozných požárech, častých morech, po ožebračujících kontribucích válek tureckých. Tišnovské pusté grunty měly už skoro všechny své „novotné" hospodáře. Naděje na léta blahobytu byly naráz poničeny dlouholetými válkami císařovny Marie Terezie s pruským králem Bedřichem, tak řečeným Velikým.

V té době dostali radní páni nařízení, aby se lépe starali o potřeby obce a více dbali patentů a cirkulářů císařských. Tehdejší primátor Egidius Peninger vzal si nařízení jak se patří k srdci, propustil pořádného „opilku" a nepořádného městského písaře Dukáta a novému písaři přikázal založit tuto novou knihu, která se jednak práva, jakož taky veřejnosti obce dotýkala.

V prvním protokolu ze dne 17. january 1755 je vepsán příkaz J. M. Vysokorodého a Statečného rytíře Pana, pana Jana Leopolda ze Schmelzdorfu, krajského hejtmana kraje brněnského a markrabství moravského, který poukazuje na veliké nepořádky v sirotčích věcech a nařizuje, aby od roku 1737 až do tohoto 17. january byly vyhotoveny inventáře peněz sirotčích, a to do osmi neděl.

Přikazuje se nadále stavěti komíny jen z pálených cihel. Žádá se o publicírování, že v případě ohně tišnovští mládenci ke stříkačům execírováni býti mají.

22. máje 1756 se čte před celou počestnou obcí patent o povinnosti sázení stromoví před každým gruntem, v humnech atd. Myslivost je povolena jenom vrchnosti.

4. srpna tr. dostává rada městečka Tišnova příkaz od krajského úřadu vydat absolutorium bývalému písaři Dukátovi.

Přivezeny byly panský vína na vyšenkování dvě bečky, máz za 9 krejcarů, a je repartýrováno pánům sousedům: primátor 3 vědra, Vašinec 4, Peninger 3, stará Vošová 3, Karel Voša 4, Tomáš Růžička 2 a Pávková 1 vědro. (Víno révy klášterského vinohradu bylo kyselé, hrozny zde řádně nevyzrály, proto bylo vrchností dodáváno k vyšenkování.)

12. září tr. je hlášeno 8 regimentů pěšího a husarského vojska, kteří v městečku a okolo Lomnice mají býti ubytování než odmašírují do Čech. (Od roku 1756 po celou dobu trvání sedmileté války je Tišnov denně stíhán neúnosnými válečnými kontribucemi, rekvizicemi ovsa, sena, masa, mouky, ubytováním, dodáváním rekrutů, přípřežemi do Brna, Litomyšle, Olomouce, pracovními povinnostmi a dodáváním lidí na opevnění Spilberku atd.)

16. decembra 1757 napomíná moudrý primátor Václav Dressler konšele latinským rčením: „Propria laus sordet", překládá do němčiny „Eigenlobt stingt" a po česky „samochvála smrdí". V protokolu nestojí, čím se konšelé holedbali.

17. máje 1758 uvažuje tišnovská representace: „poněvadž ve velkým nebezpečenství celá Morava jest a Preis již na čtvrtý tejden Holomouc bombardýruje, kdyby sem nepřítel přišel, zdali ouřad zde zůstat má anebo se „salvírovat". In pleno celé usnešeno, aby zde ouřad zůstal, že by nepřítel celý městýs vypálil, kdyby tady žádnýho nebylo".

20. aprilis 1759 konala se na rathausu licitace chalupy vdovy po Antonu Šperlingerovi pro neplacení kontribuce a dávek. Počátek licitace jest rozžata svíčka a licitant, který přihodí po dohasnutí svíčky, stává se majitelem licitovaného domku. V tomto případě to byl Franz Kratochvíl.

11. júni 1759 opravil se potřebný pranýř a bylo dle starého obyčeje nařízeno, aby jen cechové se dotýkali díla zednického. (Základů pranýře.) Rekrút Jan Hlouša utekl ze zajetí Preisů, musí znovu do Brna ke svému regimentu, jeho matka dostane „štrofu" 10 tolarů a on u vojska „diškrety".

V červnu r. 1759 velké krupobití a průtrž mračen. Vyšel patent, že Prejz vysílá paliče zdejší i cizí, převlečené za ženské.

15. jůni 1759 před počestnou obec jsou citirováni zvoníci a dostalo se jim pokárání, že při tom zlém povětří nezvonili proti mrakům a tím, že velká a zlá škoda krupobití se stala. Budaucně se musí zvoniti spíš než budou stát mračna nad hlavou.

5. marci 1760 se čte testament Matěje Sokola, jenž odkázal, jím založenému městskému špitálu 110 rýnských a dvě role.

28. marty 1760. Znovu a stále kontribuce, dávky, transporty a přípřeže (fořpoňky). Všechny cechy dají do pořádku kožené koše (požární) na vodu a pověsí pod přístřešek na dvoře rathauzu.

23. máje 1760 – řeznici protože odepřeli sekat maso za ceny určené krajským úřadem „dali se do arestu".

1. jůli 1760 (Ukázka počestnou obcí projednávaných sporů). Vdova Kratochvílka byla předvolána z příčiny, že Josef Mouka s ní v tom domě nemůže obstát a s ní se srovnávat, také byli u Mil. Pána faráře na smír voláni, totiž ona naymenovaná vdova Kratochvílka a Josefa Mouky máteř a tam sobě lehkomyslně a nevázaně všeliké neslušnosti a proti přikázání Boží i zlé vinše vyměnily. Také ona vdova Kratochvílka, hospodáře zbití a potahání se dle svědků opovážila, jak Pelikán dosvědčuje. Ona Kratochvílka z ohledu, že její muž za městys za rekruta šel, kontribuční a všechny jiný platy odbejvati nechce, třebaže ona sama jeho udala a s ním se také v manželství srovnati nemohla. Tak počestný ouřad v té příčině usoudil, že když se se žádným Kratochvílka srovnávati nechce a z roli, kterou užívá žádnou kontribuci ani jinší dávky nedávala a taky v domě radním za přítomnosti počestného ouřadu se opovážila prohlásit, že žádný dávky nedá, byla dána do arestu, až k rozumu přijde a uvolní se platiti. Panu kontribučnímu výběrčímu se podařilo, aby od měsíce Augusta od ní peníze bral.

ZEMŘEL OTTO MÁCA

22. XI. 1971 skonal v Praze ve věku 84 let pan ing. Otto Máca.

Ing. Máca, mladší bratr před třemi lety zesnulého Viléma Máci, význačného kulturního a vlastivědného pracovníka Tišnovska, patřil do první generace Tišnováků, kteří odešli na vysokoškolská studia do Prahy. Do té doby chodívali Moravané zpravidla studovat do Vídně.

Praze, která mladému studentovi učarovala, zůstal pak věren po celý život. Jako stavitel se velkou měrou podílel na jejím budování (např. hotelu Avion na Václavském náměstí).

Vedle Prahy měl Otto Máca ještě jednu velkou lásku – rodný Tišnov. Sem každý rok dojížděl (naposledy – na snímku s J. Hájkem u Podhoráckého muzea – v červenci 1970), aby si v milém městě pod Květnicí zavzpomínal na své mládí a na tehdejší Tišnov, aby načerpal nových sil. Také Tišnov současný byl v popředí jeho zájmu. S naší redakcí navázal přátelské kontakty a vyměnil řadu dopisů, z nichž vyzařuje živý a trvalý zájem o naše město.

Bohužel, zdravotní stav nedovolil letos ing. Mácovi uskutečnit plánovanou návštěvu Tišnova. Ztráta životní družky v červnu 1971 a skon milého přítele zhoršily jeho zdravotní stav, a ing. Otto Máca zemřel. Karel Fic

KAREL FIC:

Víte, že Tišnov má 118 ulic? Jestlipak dovedete říci, kde leží ulice Cihlářská nebo Majorova nebo U sušírny? Zamysleli jste se někdy nad tím, proč říkáme Na Kukle, Šafránice nebo Na Stráňově? Víte, kde se vzala jména Cáhlovská, Jenerálka nebo Troubná? Víte, po kom jsou nazývány tišnovské ulice? – Všechny tyto otázky se vám pokusíme zodpovědět v našem Tišnovském místopisu, kde budeme postupně uveřejňovat v abecedním sledu seznam ulic města s dalšími stručnými údaji o poloze, o původu pojmenování, po případě jiné zajímavosti s tím související. U přejmenovaných ulic uvádíme i dřívější názvy. V našem přehledu vycházíme z plánu města z r. 1966. Zaniklé názvy čerpáme většinou ze starších plánů Tišnova z r. 1937 a z r. 1945, což pak uvádíme zkratkami P 1937 a P 1945.

Alšova, Tišnov. Vede z ulice Na rybníčku ke Klucanině. Pojmenována po českém malíři Mikolášovi Alešovi (1852–1913).

Bezručova, Tišnov. Vede z nám. Míru kolem zvláštní školy na ulici Na Hrádku. Pojmenována po básníku Petru Bezručovi (1867–1958). P. Bezruč Tišnov několikrát navštívil v době svého působení v Brně.

Boženy Němcové, Předklášteří. Vede z ul. Komenského na ulici Palackého. Pojmenována jménem největší české spisovatelky Boženy Němcové (1820–1862).

Brněnská, Tišnov. Hlavní ulice, vede z Komenského nám. k Humpolce. Pojmenována podle svého směru. V dobách, kdy Tišnov končil tvrzí Humpolkou, byla výpadovou cestou na Brno. Dřívější název: Šafaříkova (P 1937).

Cáhlovská, Tišnov. Vede od Humpolky k mostu přes Svratku před Červeným mlýnem. Ulice měla ve středověku zvláštní postavení vůči klášteru – jiné robotní povinnosti než městečko Tišnov. Jméno je velmi staré. Pochází od osobního jména Cáhla, který je v pramenech uváděn jako majitel mlýna. Kde však Cáhlův mlýn stával, není určitě známo. Je možné, že jde o Červený mlýn, v jehož držení se vystřídalo několik rodů.

Cihlářská, Tišnov. Vede z ulice Mrštíkovy do ulice U Lubě. Ulice vznikla nedávno. Pojmenována podle polohy poblíž cihelen.

Černohorská, Tišnov. Vede od pomníku Rudé armády (na plánu z r. 1937 bylo toto prostranství označeno jako Masarykovo nám.) k silnici do Železného a dále do Černé Hory. Dřívější název: Jugoslávská (P 1945).

Červený mlýn, Tišnov. Vede od mostu přes Svratku ke křižovatce u benzinové pumpy. Do r. 1967 tu stávala budova mlýna, jejímž charakteristickým znakem byla červená omítka. Mlýn se připomíná již v 13. století.

Dobrovského, Tišnov. Vede z ulice Rudé armády na Hornickou. Pojmenována po českém buditeli, významném jazykovědci Josefu Dobrovském (1753–1829), který zemřel a je pohřben v Brně.

Drbalova, Tišnov. Vede od sokolovny na Lomnickou. Pojmenována na počest dr. Josefa Drbala (1867–1945), významného kulturního a veřejného činitele Tišnova, znovuzakladatele tišnovského Sokola.

MYSLIVCI SPLNILI ZÁVAZKY

Jubilejní rok 50. výročí založení KSČ byl na všech pracovištích bohatý na uzavírání závazků. Ani členové Mysliveckého sdružení nezůstali pozadu. Zavázali se k odpracování několika set brigádnických hodin a závazek nejen řádně splnili, ale i značně překročili.

Závazek pro MěstNV Tišnov – 100 hod. odpracováno 295 hod.

Závazek pro Státní lesy – 100 hod., odpracováno 165 hod. a vysázeno 4000 ks boroviček.

Kolektiv tišnovských myslivců nezapomněl ani na pomoc v zemědělství.

Závazek pro Státní statek – 150 hod. odpracováno 240 hod.

Závazek pro JZD Lomnička – 150 hod. odpracováno 424 hod.

Vedle těchto závazků nezapomínali myslivci ani na revír, pro jehož potřebu bylo odpracováno 1488 hodin. Z celkového počtu 2612 odpracovaných hodin ještě před zahájením lovecké sezóny připadá průměrně 37 hodin na jednoho člena a přátele myslivosti.

Členové mysliveckého sdružení současně si dovolují pozvat na tradiční **Myslivecký ples,** 15. 1. 1972. Těší se na Vaši návštěvu.

Še.

VYZNAMENÁNÍ SVAZARMOVCŮ

Na slavnostním zasedání svazarmovců okresu Brno-venkov k 20. výročí založení jejich organizace, 18. listopadu 1971 v Brně bylo vyznamenáno 198 zasloužilých členů této organizace, mezi nimi i někteří tišnovští svazarmovci.

Nejvyšší svazarmovské vyznamenání – odznak „Za obětavou práci" I. stupně obdržela Sidonie Širová a bývalý předseda tišnovského radioklubu „extišnovák" František Výrosta. Odznak „Za obětavou práci" II. stupně dostal kolektiv tišnovského radioklubu. Jubilejní odznak Svazarmu k 20 výročí trvání udělil federální výbor Svazarmu B. Trmačovi, K. Součkovi a F. Hoškovi. Dalších devět tišnovských svazarmovců obdrželo pamětní plakety a pamětní diplomy. Za dobrou spolupráci se Svazarmem obdržel pamětní diplom také MěstNV v Tišnově. Při příležitosti oslav uspořádali tišnovští svazarmovci ve dnech 26.–29. listopadu 1971 v sále Sdruženého závodního klubu pěknou výstavu; předvedli veřejnosti ukázky své práce, přístroje a zařízení, které používají, a také odborné časopisy a literaturu. Radioamatérská vysílací stanice navazovala z výstavy spojení s radioamatéry z celé republiky. Výstavu zhlédlo za dobu trvání téměř 2.000 návštěvníků.

–ok–

SLAVNOSTNÍ SCHŮZE K 65. VÝROČÍ ZALOŽENÍ

Českého svazu chovatelů drobného zvířectva, místní organizace v Tišnově se konala 13. 11. mr. ve Sdruženém závodním klubu za účasti předsedy MV KSČ s. Roháčka, předsedy MV NF s. Vituly a zástupců OV a ÚV Svazu chovatelů drobného zvířectva. Po projevu předsedy tišnovské oganizace s. J. Růžičky, který zhodnotil práci organizace za dobu jejího trvání a naznačil perspektivy jejího vývoje, byli vyznamenáni nejúspěšnější členové. ÚV Svazu udělil čestné odznaky „Za zásluhy o chovatelství" II. stupně tišnovským chovatelům M. Alexandrové, Jos. Dvořákovi, Jos. Beranovi, S. Gruberovi, J. Habartovi, F. Ondrouškovi, L. Novrátilovi, J. Romanovi, L. Stachenbergerovi a E. Valnohové. Dalších 23 zasloužilých členů obdrželo za svou práci diplomy.

Po slavnostní schůzi následoval přátelský večer v družné zábavě s hudbou a tancem.

–ok–

MŮJ KONÍČEK

V letošním ročníku zavádíme novou rubriku pod názvem Můj koníček. V ní chceme čtenáře seznamovat se zajímavými zálibami, kterým věnují svůj volný čas někteří naši spoluobčané.

Dnes je to paní **Františka Zelinková,** jíž se stalo koníčkem — divadlo. Kdo by ji v Tišnově z této činnosti neznal? Málokdo by jí však asi hádal už těch 78 roků.

S divadlem se seznamovala od malička a zamilovala si je od otce, nadšeného ochotníka v Doubravníku. Když jí bylo 10 roků, zemřela jí maminka; šla do služby a divadlo muselo stranou. Po provdání se přestěhovala za manželem do Tišnova; ten však poměrně brzy zemřel, takže zůstala sama se čtyřmi syny ve věku 3—10 let a bez jakéhokoliv finančního zabezpečení. Neměla tedy nikdy na růžích ustláno.

K divadlu se opět dostala na začátku třicátých let, když ji přišel pozvat ke spolupráci pan Dobrovolný, který organizoval na Humpolce dělnické divadlo. Rozhodla se okamžitě, protože její láska k divadlu od malička nevyprchala. V r. 1935 ji přivedla paní Blažena Zelinková, tehdy jedna z opor divadelního souboru tišnovského Sokola, poprve do jejich herecké šatny. Láska k divadlu znovu zvítězila — od té doby zůstává věrna souboru Karasova divadla až dodnes. Pomáhali zde i její synové. Většinou se starala o technické zajištění divadelního představení, ale často si také zahrála různé role. Nejraději vzpomíná na roli Viktorky v Babičce, kde v titulní roli tehdy vystoupila veliká umělkyně E. Pechová, matka nár. umělce L. Peška.

Nyní dělá v Karasově divadle rekvizitářku; pečuje o sklad a zajišťuje rekvizity pro každé představení. Nalezli byste ji vždy u stolku při vchodu na jeviště, kde každý herec dostane tu rekvizitu, kterou při vystoupení potřebuje. Fanuška, jak jí všichni v kolektivu Karasova divadla říkají, je tak obětavá, že snad neexistuje nic, co by pro divadlo nedokázala obstarat. Přesto si při naší rozmluvě posteskla: „Se zajišťováním různých originálních věcí pro divadlo je to stále těžší; dnes už je problém vypůjčit někde např. bič nebo putýnku. Nejvíc práce mi dalo nedávno nalezení starého gramofónu, takového s tou klikou a velikou troubou; nakonec jsem jej objevila až v Čebíně, ale na divadle byl!"

Když se paní Zelinková dozvěděla důvod mé návštěvy, velmi prostě mi řekla: „Víte, já ani nevím, je-li to správné, že chcete psát právě o mně. Vždyť takových lidí jako já, kteří propadli divadlu, jimž se divadlo stalo ušlechtilým koníčkem, je v Tišnově hodně a všichni mu věnujeme svůj volný čas za jedinou odměnu: radost ze zdařilé práce, zejména je-li rozmnožena i trochou uznání." A tím vlastně udělala za mne i ten nejlepší závěr.

—ok—

PODHORACKÉ MUZEUM

Předklášteří - Porta coeli

Stálá expozice z dějin Tišnova a Tišnovska.

Otevřeno: úterý – pátek 8 – 16, sobota 8 – 12, neděle 8 – 14 hod. V pondělí zavřeno.

GALERIE JOSEFA JAMBORA

Brněnská ul. č. 475

Stálá výstava obrazů zasloužilého umělce J. Jambora

z jeho odkazu městu Tišnovu.

Otevřeno: ne 9–12

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE

ubytování, uspořádání svatebních hostin, možnost konání školení.

HOTEL U NADRAŽÍ

ubytování, uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU

uspořádání svatebních hostin.

PLESY V SOKOLOVNĚ v Tišnově

Neděle 9. 1. odpoledne
Dětský karneval

Sobota 15. 1. ve 20 hod.
Ples mysliveckého sdružení

Sobota 22. 1. ve 20 hod.
REPREZENTAČNÍ PLES
Národní fronty v Tišnově

Sobota 29. 1. ve 20 hod.
Tradiční
HORNICKÝ PLES

při hudbě TOKS

Vstupné 10 Kčs, s místenkou 12 Kčs. Předprodej v SZK ROH, telefon 666. Srdečně zvou SZK a ZV ROH dolu **Rudý říjen** v Olší.

Sál SZK ROH Tišnov v lednu

Středa 5. 1. v 19 hod.
Současný Afganistán
2. část přednášky LA

KOSMONAUTIKA PRO MLÁDEŽ

Čtvrtek 6. 1. v 16 hod.
Člověk ve vesmíru
Film: První vědci ve vesmíru

Čtvrtek 20. 1. v 16 hod.
Měsíc – nejbližší kosmické těleso
Film: Apollo

Sobota 8. 1. v 15 hod.
PERNÍKOVÁ CHALOUPKA
Loutková hra. Vstupné 2, 3 Kčs.

Sobota 15. 1. ve 20 hod.
RYBÁŘSKÝ PLES

Neděle 23. 1. v 16 hod.
Taneční odpoledne
pro mladé.

Středa 26. 1. v 19 hod.
Chemická ochrana rostlin
Další přednáška v cyklu LA

Sobota 29. 1. v 15 hod.
VODNÍKOVA HANIČKA
Loutková hra pro děti.
Vstupné 2, 3 Kčs.

KURS TANCE A SPOLEČENSKÉ VÝCHOVY

bude probíhat v lichých týdnech vždy v pondělí a ve čtvrtek od 17 hod.

Zahájení 10. 1. 1972. Kursovné 100 Kčs. Přihlášky ihned v kanceláři SZK ROH, telefon 666.

Zájezdy do krytého bazénu

v Boskovicích uspořádá SZK ROH pro děti – plavce i neplavce o sobotách 8. 1., 15. 1. a 29. 1.

Odjezd od Humpolky vždy v 7.45 hod.

Cena zájezdu 8 Kčs.

Kulturní zpravodaj NAŠE TIŠNOVSKO vydává kulturní komise MěstNV v Tišnově. Redakční rada: V. Borek, dr. K. Fic, J. Hájek, J. Ondroušek, J. Vavřinová (tajemnice). Grafická úprava M. Pavlík. Odpovědný redaktor dr. L. Štejgerle. Adresa redakce: MěstNV Tišnov. Tisk Grafia 11 - 2093-71 - 456.12-71/Sm 116

KINO PANORAMA

1. so, 2. ne. 3. po, 4. út – 17.30 a ve 20 hod.

TO JE ALE BLÁZNIVÝ SVĚT
(širokoúhlý)
Barevná americká komedie režiséra Stanleye Kramera.
Vstupné 8, 10, 12 Kčs.

6. čt – 17.30 a ve 20 hod.

● **PSI A LIDÉ**
Česká filmová veselohra.

8. so, 9. ne, 10 po – 17.30 a ve 20 hod.

POPELKA
Americká barevná kreslená pohádka Walta Disneye. Česká verze.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs.

11. út – 17.30 a ve 20 hod.

REZIDENTŮV OMYL II. díl (širokoúhlý)
Druhá část sovětského špionážního filmu. Česká verze.
Vstupné 5, 6, 7 Kčs.

13. čt – 17.30 a ve 20 hod.

● **OKOUZLUJÍCÍ**
Maďarský barevný film o marné cestě za láskou.

15. so, 16. ne, 17. po – 17.30 a ve 20 hod.

● **PĚT MUŽŮ A JEDNO SRDCE**
Český barevný film.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs.

18. út – 17.30 a ve 20 hod.

REZIDENT ODKRÝVÁ KARTY
(širokoúhlý)
Třetí díl sovětského špionážního filmu. Česká verze. Vstupné 5, 6, 7 Kčs.

20. čt – 17.30 a ve 20 hod.

JAK TO CHODÍ U ŠAFRÁNKŮ
Jugoslávský barevný film. Úsměvná komedie se zpěvy, vínem a milostným okouzlením. Vstupné 3, 4, 5 Kčs.

22. so, 23. ne, 25. út – 17.30 a ve 20 hod., 24. po – 17.30 hod.

VZPOMÍNKY NA BUDOUCNOST
Bestseller Ericha von Dänikena ve filmovém přepisu NSR. Česká verze.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs.

27. čt – 17.30 a ve 20 hod.

30 LET SMÍCHU
Další kolekce slavných amerických grotesek. Česká verze.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs.

29. so, 30. ne – 17.30 a ve 20 hod., 1. po – 17.30 hod.

● **SVĚDECTVÍ MRTVÝCH OČÍ**
(širokoúhlý)
Český film. Psychologickokriminální drama. Vstupné 5, 6, 7 Kčs.

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

2. ne – 9.30 hod.

EMIL A DETEKTIVOVÉ
Americký barevný film. Česká verze.

16. ne – 9.30 hod.

KOUPIL JSEM TÁTU
Sovětský širokoúhlý film. Česká verze.
Vstupné děti 2 Kčs, dospělí 4 Kčs.

23. ne – 9.30 hod.

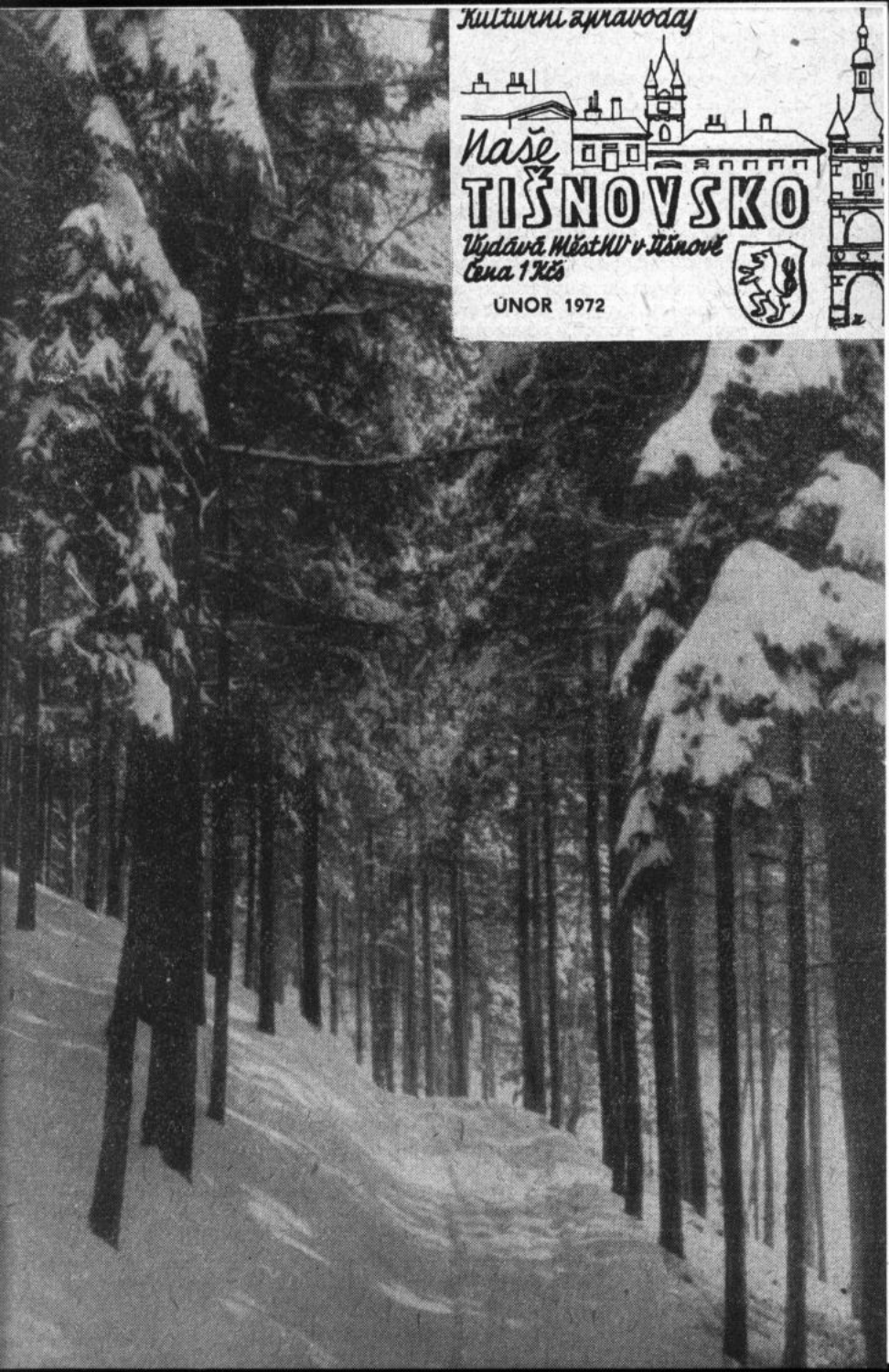
KRTEK A TELEVIZOR
Český barevný film.

30. ne – 9.30 hod.

KRÁL MANÉŽE
Sovětský barevný širokoúhlý film.
Vstupné děti 2 Kčs, dospělí 4 Kčs.

Filmy označené ● mládeži do 15 let nepřístupny.

Návštěvníci mají nárok na uvedení na místo v nejbližší světelné přestávce. Filmová představení přístupná mládeži začínající po 18. hodině může mládež výjimečně navštívit jen v doprovodu dospělých osob. Prodej vstupenek hodinu před začátkem každého představení. Vstupné na klasické filmy 4 Kčs, na širokoúhlé 6 Kčs.

Kulturní zpravodaj
Naše
TIŠNOVSKO
Vydává MěstNV v Tišnově
Cena 1 Kčs
ÚNOR 1972

ZÁLEŽÍ NA NÁS VŠECH

Stojíme na prahu pětiletého funkčního období, kdy bude záležitosti našeho města řídit MěstNV zvolený v listopadových volbách, s jehož složením jsme vás seznámili v minulém čísle. Požádali jsme nejvyšší funkcionáře nového národního výboru, předsedu s. Josefa Pochopa a tajemníka s. Karla Hanuše, aby nám zodpověděli několik otázek.

Naše Tišnovsko: Jak se cítíte, soudruhu předsedo, v nové funkci?

Soudruh Pochop: Na tuto otázku není snadné dát jednoznačnou odpověď. Cítím se dobře v tom, že jsem obdržel důvěru všech občanů, kteří mě ve volbách svým hlasem zvolili za poslance, a poslanců MěstNV, kteří mě zvolili předsedou MěstNV v Tišnově. Uvědomuji si, že tuto důvěru není možno zklamat. Většina občanů ví, kolik to bude usilovné práce všech poslanců i občanů, aby se pokud možno vyřešily ty nejnaléhavější úkoly, které jsou pro naše občany nezbytné. Nechci je zde uvádět, občané s nimi byli seznámeni na předvolebních schůzích. Nevím, kdo by se mohl cítit dobře, když vidí situaci na Halouzkově ulici, na Korábě, na sídlišti pod Klucaninou, na Mánesově ulici i jinde. Nechci naříkat, ale je třeba uvědomit si, kolik to bude dalšího úsilí, aby stav na těchto ulicích odpovídal alespoň normálnímu životu.

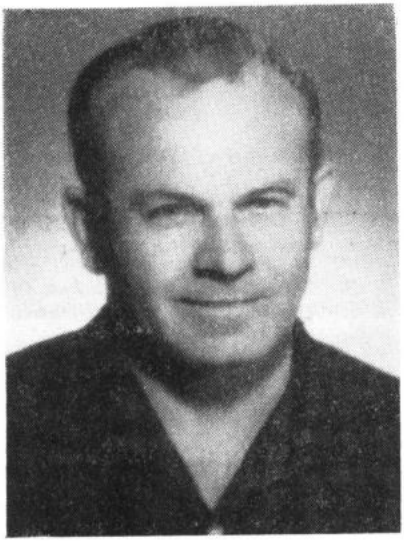
NT: Jak si představujete svou práci?

S. Pochop: Především se musím postupně seznámit se všemi úkoly, které je nutno ve městě zabezpečovat jak v letošním roce, tak i v dalších letech této pětiletky, za něž je MěstNV zodpovědný. Některé akce jsou nedostatečně zajištěny, aby mohly podle plánu sloužit našim občanům. Bude mojí povinností, abych spolu s radou MěstNV a příslušnou komisí tyto akce zabezpečil. Dále se domnívám, že je povinností mou, tajemníka MěstNV a ostatních členů rady, kteří mají zkušenosti s prací v národních výborech, abychom tyto zkušenosti předali novým a mladým poslancům, aby mohli své funkce dobře plnit. Tito poslanci mají dostatek mladistvého elánu a chuti do práce, ale chybí jim zkušenosti. Zlepšit práci MěstNV nebude možné ze dne na den – bude k tomu třeba určitého času a trpělivosti jak u poslanců, tak i u občanů města.

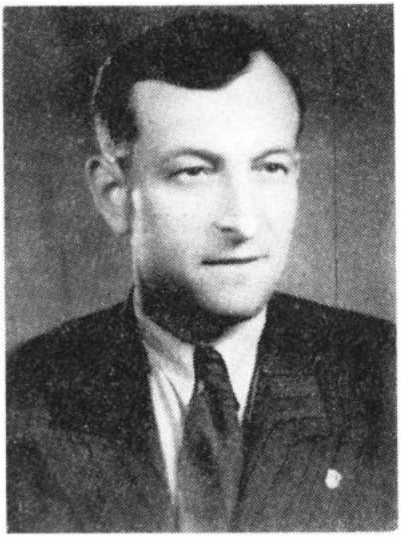
NT: Co bude určovat a charakterizovat budoucí práci MěstNV?

Soudruh Hanuš: Plány, které mají určovat směr naší budoucí práce, jsou dvojího charakteru. Jednak ty, které stanoví doplněný zákon o národních výborech z hlediska nového postavení komisí a jejich odpovědnosti k výkonným orgánům národního výboru, jednak vlastní budovatelská a organizátorská činnost MěstNV a jeho poslanců. Tato otázka je závislá na správném pochopení náplně prací komisí MěstNV. Rozhodující úlohu zde musí sehrát výkonné orgány MěstNV, tj. plenární zasedání a rada, které k tomu účelu zřizují potřebné odbory, dotované úměrným počtem odborných pracovníků, v jejichž čele stojí vždy vedoucí. Aby však byli pracovně zapojeni všichni poslanci NV, jsou vytvářeny pro jednotlivé úseky komise, které v sobě sdružují mimo poslance také odborníky. Jejich pracovní náplň je iniciativní, kontrolní a správní. Nebudou tedy přímo rozhodovat, ale stanou se rozhodujícím orgánem z hlediska předkládání iniciativních návrhů radě a zasedání MěstNV, budou kontrolovat a dohlížet, jak jsou schválené plánované akce zajištěny, jak je čerpán rozpočet a naplňovány plánované příjmy NV apod. K tomu účelu bude třeba vyškolit všechny poslance NV, seznámit je s konkrétními úkoly, které mají zabezpečovat a připravit jim k tomu potřebné podklady. Zde leží velká zodpovědnost na vedoucích funkcionářích, jak dovedou organizovat a řídit. Za svou osobu bych chtěl říci, že plně využiji svých dosavadních zkušeností a společně s aparátem národního výboru a oběma orgány zabezpečíme maximum pro naše nové poslance.

Foto na titulní straně: Cesta na Klucanině – Josef Ondroušek

Předseda MěstNV s. Josef Pochop

Tajemník MěstNV s. Karel Hanuš

NT: Soudruhu předsedo, jistě máte zkušenosti, a to bohaté, z různých funkcí, kterými jste prošel a hodláte jich použít. Máme na mysli zejména funkci předsedy okresního národního výboru.

S. Pochop: Je pravda, že jsem za dobu 25 roků práce v NV prošel různými funkcemi, že zkušeností je tedy dost, že jich určitě využiji i ve funkci předsedy MěstNV. Skutečnost je ovšem taková, že má-li člověk dělat nějakou funkci, ať menší nebo větší, musí se stále učit. Život v našem socialistickém státě jde stále rychleji kupředu a s tím je nutno měnit a zlepšovat formy práce. Je třeba si také uvědomit, že to, co nám stačilo pro zabezpečování úkolů před 15 lety, nestačí již dnes. Pro mnohé občany se zdá, že vykonávat funkci v NV je jednoduché, že stačí poručit a už je všechno hotové. Ze zkušeností vím, že tomu tak není, že v prvé řadě je třeba vhodnou formou projednat úkoly s lidmi, od kterých chceme, aby nám práci udělali a vynechat poručníkování. Domnívám se, že tímto způsobem se udělá více práce než naopak.

NT: Co považujete v našem městě za nejaktuálnější?

S. Hanuš: Jsou to budovatelské akce buď v investicích, nebo v akci „Z", se kterými byli občané seznámeni na předvolebních schůzích. Zde zcela otevřeně říkám, že některé nebyly dodavatelsky dořešeny přesto, že ONV a investory zajištěny byly a jiné pak po provedení sladění s OSP dodatečně vyřazeny. Dnes neznáme zatím oficiální stanovisko rady ONV, co definitivně v plánu na rok 1972 zůstane. Budeme však včas o tom naše občany informovat. V této souvislosti vyvineme veškeré úsilí získat dodavatele, abychom přidělené finanční prostředky účelně vyčerpali.

NT: Co očekáváte od nových mladých poslanců?

S. Hanuš: Skladba našeho nového národního výboru je pozoruhodná v tom, že téměř 80% poslanců je nových, z toho 19 do 35 let. Jejich zařazení do jednotlivých orgánů nedělalo žádné potíže. Z toho vyplývá, že o práci mají opravdový zájem, neboť sami si vyhledávají další členy a aktivisty do svých komisí. My zkušenější musíme s nimi intenzivně pracovat, radit jim a pomáhat. Vy-

tvoříme tak předpoklady, že svoje funkce budou vykonávat rádi a dobře, k plné spokojenosti svých voličů v obvodech. Na druhé straně očekáváme od našich občanů pochopení a aktivní pomoc, aby byl Tišnov krásnější a spokojenější.

NT: Co říkáte Našemu Tišnovsku?

S. Pochop: Naše Tišnovsko odebírám pravidelně a domnívám se, že plní svůj účel. I když je více kulturním zpravodajem, myslím, že by bylo třeba více psát o aktuálních věcech, které rovněž zajímají občany našeho města.

Slovo máte vy

Na samém konci minulého roku se slétlo na náš redakční stůl několik dopisů — z blízka i z dáli — vesměs s milými pozdravy a projevy plnými hřejivé srdečnosti. Sdílíme je proto aspoň úryvkovitě se svými čtenáři, jelikož jsou většinou i jim adresovány.

Dr. Aug. Uher z Ivančic, Vávrova 36, pochází z Lomnice, působil jako lektor novinářské vědy na Palackého universitě. Zdraví všechny s krajanskou oddaností:

„Už dávno se chystám napsat Vám — a jen pro Vás, ne pro tisk — pár řádek a uznání za ten malý a milý, skutečný časopis, který s takovým zaujetím děláte . . .

Krajinu domova, ten střed bezpečnosti, nosíme všichni v srdci, pokud je máme a její představu si hýčkáme, hlavně když jsme ji opustili. Naše Tišnovsko o ni vždycky dovede říci něco podstatného, aktuálního i zajímavého.

Děláte pěknou práci. ! kdybyste mi to nechtěli věřit . . . Držím Vám palec všem, co se o Tišnovsko staráte."

Autor tohoto dopisu jistě netušil, že jeho slova se vzácně shodují s dopisem jiné krajanky, paní Marie Hájkové, která však pozdravuje redakci, vydavatele i všechny čtenáře Našeho Tišnovska až z daleké Nebrasky, USA. Hřejivě prostými slovy píše:

„Každá stránka Vašeho kulturního zpravodaje je nassáta vůní vzpomínek na odvátě časy tam u nás doma, kde jsem vyrostla. Nadšena jsem byla zvláště pohlednicí z Lomnice v červencovém čísle!

Jako by ty články jenom pro mne byly psány, jsou mi nejdražší nápoj, jehož jen usrkuji, aby ho neubývalo, aby požitek trval co nejdéle. Ano vlast je krásná a zasluhuje vzpomínání a přichylnost."

Její milé blahopřání oplácíme neméně srdečným přáním, aby se jí brzy naskytla příležitost osvěžit si vzpomínky na starý domov nejen četbou našeho časopisu, ale snad i jeho návštěvou.

A nakonec ještě vskutku výstižné vyjádření společného přání všech poctivých lidí, které do pěkného čtyřverší upravil a nám s blahopřáním do r. 1972 zaslal prof. J. M. Weimann z Brna:

Jak lidstvo po staletí
i my dnes mír, klid chceme
pro štěstí našich dětí.
A my ho dobudeme! —lš—

místo kytičky

zasíláme co nejsrdečnější blahopřání občanům našeho města, kteří se v únoru dožívají význačného životního jubilea, 80. narozenin a více. Přejeme jim zdraví, spokojenost a osobní pohodu. Blahopřání adresujeme těmto občanům:

Marii Ondráčkové, Tišnov, Družstevní 520. 2. 2. se dožívá 88 roků.

Františce Bílkové, Tišnov, Za Červeným mlýnem 481. 4. 2. se dožívá 85 roků.

Antonii Tiché, Tišnov, Trmačov 144. 5. 2. se dožívá 84 roků.

Marii Smolkové, Tišnov II, Chaloupky 1121. 13. 2. se dožívá 83 roků.

Františku Hanákovi, Tišnov Družstevní 560. 18. 2. se dožívá 90 roků.

Augustinu Habalovi, Tišnov, Družstevní 672. 18. 2. se dožívá 88 roků.

Janu Kopřivovi, Tišnov II, Ve dvoře 1184. 18. 2. se dožívá 81 roků.

Antonii Muchové, Tišnov II, Palackého 1049. 19. 2. se dožívá 82 roků.

Boženě Balášové, Tišnov, nám. 28. října 29. 23. 2. se dožívá 83 roků.

Anně Korečkové, Tišnov, Gottwaldova 686. 28. 2. se dožívá 88 roků.

Dne 29. 2. 1972 oslaví své životní jubileum — 80. narozeniny — také tišnovský rodák, pan **Bedřich Kulík** z Tatranské Kotliny. Pan Kulík patří mezi velké příznivce našeho zpravodaje. I když už je tomu, co své rodiště opustil, moc dávno, velice rád na Tišnov vzpomíná a v minulém roce dokonce si přijel své vzpomínky osvěžit přímo do Tišnova. Také jemu patří naše nejsrdečnější gratulace.

VZPOMÍNÁME JOSEFA LIEBERZEITA

9. února 1972 by se dožil 70 let soudruh Josef Lieberzeit, skromný, čestný člověk, straně nejvýš oddaný komunista, novinář, nadšený bojovník za revoluční myšlenku socialismu a komunismu.

Dětství ve svém rodišti, Předklášteří, neměl právě utěšené a neméně tvrdé bylo i jeho mládí, které prožil ve svém „druhém domově" mezi dělníky proletářských Husovic. Byla to tvrdá škola života, přispěla však ke zformování jeho správných názorů na skutečné příčiny lidské bídy a stala se základem i jeho pracovního zápalu v dělnickém hnutí. Obdivuhodně neúnavná práce ve straně, v Komsomolu i v dělnické tělovýchově spolu s příkladným sebevzděláním záhy učinila z Josefa Lieberzeita jednoho z nejznámějších a nejúspěšnějších agitátorů a bojovníků za práva proletariátu, zejména pak proti rozbíječům strany a proti všem nepřátelům dělnické třídy.

Jednou z nejslavnějších kapitol Lieberzeitovy činnosti tvoří období jeho působení v Rovnosti, zvláště pak vydávání ilegální Proletářské rovnosti v letech 1933 až 1934 takřka před očima brněnské policie, což vyžadovalo nejen mnoho namáhavé práce, ale i bystrosti a důvtipu, který byl Lieberzeitovi vlastní. Nebylo mu však přáno dočkat se svobody milované vlasti i své a vítězství komunismu. Zemřel hrdinnou smrtí v Buchenwaldu na sklonku r. 1944.

S úctou vzpomínáme světlé památky bojovníka horoucího srdce, opravdového hrdiny, jemuž vděčíme za vítězství revoluce a svobody, za šťastnou přítomnost.

Úspěch tišnovského rodáka ve světových kinech

Zfilmovaný román našeho rodáka spisovatele Josefa Františka Karase **Na Žižkově válečném voze** prochází už v druhém turnuse kina ČSSR a zanesl kus české historie do kin všech socialistických států včetně Kuby, ale i Anglie, Belgie a Norska.

Karase si připomínáme v únoru. Na tento měsíc připadá výročí jeho smrti (zemřel 19. 2. 1931). J. F. Karas byl svého času nejčtenějším autorem historických románů v nejširších lidových vrstvách. Témata k nim bral ponejvíce z Moravy, z rodného Tišnovska, z Valašska i Ostravska. Překrásný hrad Pernštejn upoutal zájem nadaného hocha už jako školáka. Osudy Pernštejnů vylíčil v trilogii Bitva, složené ze tří románů: Tajemná hlubina, Svědomí gladiátorovo a Halali, ve kterých dominuje postava Vratislava z Pernštejna, zvaného Nádherný.

Na rodnou Vysočinu vracel se J. F. Karas i jinými romány a povídkami. Jeho rod pocházel z Jimramova, v domovské obci svého otce prožil krušné mládí. A tak Pernštejn vzbudil jeho zájem historický, kamenolomy sociální. Obojí uplatnil svou tvůrčí fantazii v díle, které neztratilo svůj význam dodnes.

Pavla Křičková

MALÉ KAPITOLY Z HISTORIE TIŠNOVSKA

Ivan Štarha: Smolná kniha tišnovská?

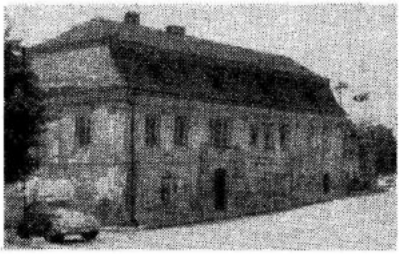
Ve smolné knize velkobítešské z let 1556–1636 jsou dva zápisy uvedené jako výtahy z černých knih městečka Tišnova. První se týká vyznání Jana Holého ze Svatoslavi v roce 1563, druhý Mikuláše Miče z Předklášteří o osm let později. Řada zápisů o výsledcích na tišnovském soudě v této době je chována v Archívu města Brna, kam se Tišnovští obraceli o naučení ve všech kriminálních sporech. Teprve po vydání naučení mohli Tišnovští povolat brněnského kata a přistoupit k útrpnému výslechu obviněného. Výslech museli podrobně sepsat, zaslat do Brna a brněnská rada teprve po jeho pročtení vydala závěrečný ortel či naučení. I když dochovaný materiál není jistě úplný, bylo by možno na jeho základě rekonstruovat smolnou, či černou, nebo také krevní knihu tišnovskou v přibližně stejné podobě, jako je před několika lety vydaná smolná kniha jimramovská, novější výběr ze smolných knih pardubických nebo nově vydaná krevní kniha práva buchlovského.

Dva výtahy zachované v knize velkobítešské zde otiskujeme:

„Vejtáh z černejch kněh vyznání Jana Holýho z Svatoslavě, kteréž se stalo od něho v městečku Tišňově v neděli v noci na pondělí po svatém Martině 1563ho.

Na trápení útrpném Jan Holýho z Svatoslavě toto vyznal: Nejprve vyznal, že jednomu měřici pšenici vzal s Kutálkem z Deblína ze mlejna Korábova a prodali ji jednomu formanu za 20 gr alb. Též vyznal, že ho Pelech vyvedl samotřetího s Vlhan z Katova na Brloh a jednoho člověka zabili a Pelech ho zastřelil a drahně peněz od něho vzali. Též vyznal, že v hlinicích za Tišňovem čekali na Brejle, řezníka z Stažku, a v tom se jim kupec nahodil a vedl kuoň. Vzali od něho, co měl. Též se mezi ně přitrefil Václavek Strejčků z Tišňova. Také mu vzali kabát a váček s penězi, s kopou gr. A při tom byli tito: Šuránkovi dva synové, Jíra a Holý z Louček, Lukáš tesař Staňků z Skalu, Pelech a Vlha, Matějíček z Zausuší, Vítků syn, jest v podružství v Čížkách, Kužel z Štěpánovic a Jíra Čert a Pavel Špalda. Též vyznal, že byl na hlíně svrchujmenovanými tovaryši, jako v hliníku, a tu sou jednoho zabili a Vlha jej prostřelil a vzali od něho 10 zl. Též vyznal, že s již jmenovanými tovaryši u Kamenného mostku jednu kramářku z Ejvančic vobrali a vzali jí koření mnoho a hotových peněz také nemálo. Též vyznal, že s těmi tovaryši na Šípě jednoho člověka zabili a vzali od něho 10 zl. a tu se jemu 1 zl. dostal. A Lukáš Staňků z Skalu sekerou k němu udeřil a Jan Holý ho dobil. Též vyznal, že svrchupsanými tovaryši zabili u mostku u Rokytýčka u Řečkovic jednu ženu a nevěděli odkud byla. A vzal od ní Pelech nemálo peněz. Ale tu Jan Holej nebyl, než pověděl mu Pelech, dobrý pacholek. Též vyznal, že na Brusích s těmi tovaryši za Zbraslaví zabili jednoho člověka, nevěděli odkud byl, vzali od něho 15 zl. a Matěj ho z Zausuší zastřelil. Též vyznal, že s těmi tovaryši u Příbramě na Doubravě zabili jednu ženu, vzali od ní 4 zl. Též vyznal, že s těmi tovaryši více jinde brali a loupili, na Hlíně potřikrát i na Červeném vrchu. A také byl mezi nimi Bejša, hudec z Rojetína, též Štěpán, jako se Bejkantky přidrží, byl mezi nimi a v Čertovým žlebě jednu ženu zabil tejž Štěpán. A jest v Březským podružství u zetě, jako Bejkantčinu dceru má. Též také vyznal, že Pelech a Vlha mezi nimi oni dva za hejtmany byli a jiným dávali z loupeže, co sami chtěli. A tak Jan Holý z Svatoslavě, což tuto na trápení vyznal, na tom i umříti chce a umřel.

Vejtah z kněh z městečka Tišňova vyznání Mikuláše Miče z Předklášteří, Duchkova syna, provazníka, v sobotu po hromnicích 1571ho, kteréž na svém útrpném právě i dobrovolně v městečku Tišňově seznal.

Müllerův dům Foto J. Ondroušek

Toto vyznává že sou s Stračkou a s Martinem Roháčem z Býteše a s Lujdou na Červeným vrchu zabili jednoho, vzali mu 8 zl. Více vyznává, že sou též za Hustopečí zabili tři pojednou jeden den. A bylo nás devět, z nějch jest Martin Roháč, Vondra Kloboučník, všecky jiné zutráceli. A vzali od nich 7 a půl zl. Více vyznává, že sou jednoho zabili u Hradiště a s Molinkou a s Roháčem, vzali jemu 4 zl. Více, že sou též u Uherského Brodu zabili jednoho s Martinem Roháčem a vzali jemu 1 zl. Více vyznává, že též s Martinem dva zabili podvakrát u Aujezda, vzali jim 6 a půl zl. Více, že sou na Krátěných mostech jednoho zabili s Roháčem, vzali jemu 2 a půl zl. Více, že u Prostějova jednoho zabili s Martinem Roháčem a s Vávrou rybnikářem z Čech, vzali mu 3 a půl zl. Více, že sou u Kojetína jednoho bednáře zabili. Byli při tom Martin Roháč a Jan Čech, masař. Nevzali mu nic, neměli co. Více, že sou s těmi tovaryši u Litomyšle zabili dva pojednou, vzali od nich 8 a půl zl. Více, že sou u Polný s Martinem Roháčem a Janem Čechem zabili jednoho, vzali mu 2 zl. Více, že ti tovaryši u Jaroměřic jednoho zabili. Vzali od něho 23 a půl gr. Více vyznává, že sou u Evančic aneb u Voslavan jednoho zabili, též ti tovaryši. Vzali mu 15 gr. Více též ti tovaryši u Vémyslic v poli zabili jednoho a vzali od něho 2 a půl zl. Více, že sou ti tovaryši u Mohelna jednoho zabili a vzali mu 4 zl. Více, že ti tovaryši v Čechoch u Roudnice jednu ženu zabili, vzali jí 3 zl. Více, že ti tovaryši, Martin Roháč a Jan Čech, masař, u Mělníka zabili ženu, vzali jí 2 zl. Více, že ti tovaryši též u Mělníka zabili jednoho člověka, vzali jemu 1 a půl zl. Více, že sou u Chrudimě v Čechách zabili jednoho též ti tovaryši, vzali jemu 24 gr. Více, že týž ti tovaryši u Pardubic v Čechách jednoho zabili, vzali mu 6 zl. Více, že ti tovaryši u Nového Města zabili jednoho, vzali od něho 6 a půl zl. Více, že sou též s Roháčem a Janem Čechem, masařem, u Mělníka zabili těhotnou ženu, vzali jí 10 gr. alb. Tíž u Mělníka zabili jednoho, vzali mu 1 a půl zl. Více, že sou druhou ženu ti tovaryši za Čáslaví zamordovali těhotnou, vzali jí 25 gr. Více, že ti tovaryši třetí ženu těhotnou zabili u Chrudimě v Čechách, vzali jí 1 zl. Z těch ze všech žen děti vyřezavše a z nich z dětí srdce, plíčky a játry vybrali a je v Čechách v Čertový krčmě vařili, totiž Martin Roháč z Býteše a Jan Masař z Čech to vařil, a to spolu všickni tři sežrali a pravili, že proto, aby lepší smělost srdce měli, aby jim to lotrovství déle trvalo. – Ámen."

K prvnímu výslechu víme z dokladů Archívu města Brna, že společně s Holým byl útrpně tázán Jan ovčák, který však nic nepřiznal. Tvrdil, že na něj vyznal Jíra Čert z hněvu. Přimlouvaly se za něj i některé tišnovské měšťky. Zdá se, že i na Holého vyznal Jíra Čert, že šlo tedy o větší skupinu loupežníků a mordýřů souzených v Tišnově.

Z korespondence s brněnským vrchním právem ohledně druhého případu se dovídáme, že na Mikuláše vyznal v Tišnově Pavel Plundra a Mikuláš kromě na Martina Roháče vyznal také na Jana Jehličku z Tišnova, který se rovněž dostal pod ruce katovy. Celý výslech Mikulášův, chovaný v brněnském archívu, je obsáhlejší než nahoře citovaný výpis. A je znám i rozsudek. Brněnské právo rozhodlo, že pro všechny spáchané zločiny „mají témuž Mikulášovi nejprve články u pranýře odjímány, potomně má na popravu veden, tu kleštěmi trhán býti a naposlíz mají jemu oudové jeho kolem přeraženy a on ještě živ má na kolo vpleten býti a tak umříti."

I když tedy můžeme rekonstruovat tišnovskou „smolnou knihu" 16. a 17. století, nejsou ani dva citované výpisy dokladem, že Tišnov skutečně tuto knihu měl. V nadpisech ve velkobítešské knize jde s největší pravděpodobností o formulaci tamního písaře. Do Brna byly zápisy o výsleších zasílány na jednotlivých listech papíru a v podobné formě mohly být dočasně uchovávány i v Tišnově.

KVĚTENA KLUCANINY

Emilie Šudáková

Naše Klucanina, vypadající jako veliký park, protkaný cestami a cestičkami, má opravdu svůj půvab pro krásu své květeny.

Sotva sleze sníh a jaro dýchne do lesa, vidíme tu všude kolem jedinečnou krásu hýřící barvami. Cítíme omamnou vůni lesa a náš zrak upoutávají růžové keříčky načervenale kvetoucího lýkovce vonného, který roste roztroušeně na obou keřnatých stráních tohoto lesa. Spočineme pak zrakem na pokraj Klucaniny, který se ostře svítí žlutou barvou podběle a kde o něco později rozkvétají naše milé modré a bílé violky vonné. Roste tu také plicník lékařský, krásný ve své měnící se barvě červeno-fialovo-modré.

Pod rozkvetlými šumícími korunami bříz, borovic, habrů, buků a dubů vystrkují hlavičky koberce blankytné modrých jaterníků – podléšek, bílých sasanek a zlatem lesknoucí se květy prvosenek jarních, konvalinek, mařinky vonné, modrých pomněnek. Ozdobou listnatého lesa je zde orlíček světlý i tmavomodrý, rostoucí tu pořídku.

V měsíci červnu kvete v malých skupinách na jihovýchodní straně vstavačovitá květina vemínek (druh orchideje). V té době můžeme v polostínu mezi konvalinkami sem tam spatřit malé skupinky kokoříku.

Velmi mile nás na našich procházkách překvapí setkání s opuštěným, vzácným, zákonem chráněným keříčkem koniklece menšího lučního, který svými skloněnými fialkovými hlavičkami jakoby žaloval, že jeho rod tu vymírá. Na kraji lesa, na výslunné straně bývaly ho tu kdysi celé skupiny, hlavně nad pilou a dále pak nad cihelnami, kde dnes již pomalu úplně vyhynul.

– Pokračování příště –

– Dokončení z předchozí str.

Do knih zapisovali městští písaři záležitosti, které měly být trvale dokumentovány. A v Tišnově by smolná kniha neměla ani význam právního vzoru, podle něhož by se v podobných případech postupovalo, neboť rozsudek či ortel přicházel z Brna. Tento závěr, že Tišnov, stejně jako ostatní města, která se povinně obracela v kriminálních sporech do Brna, asi nevedl knihy výslechů na mučidlech, však nic neubírá na významu nahoře zmíněných ve formě aktového materiálu zachovalých zápisů o výsleších před tišnovským útrpným právem. Soustředění těchto zápisů v jeden celek by naopak pomohlo rozšířit znalosti o této sice zajímavé, ale dosud stále málo známé problematice předbělohorské a bělohorské doby.

Rozšiřujeme služby obyvatelstvu

opravujeme

PRAČKY A ŽDÍMAČKY

v nové provozovně

OPP Brno-venkov
Tišnov, Rudé armády 352,
telefon 384

Plenární zasedání MěstNV TIŠNOV se koná 10. února 1972 v 17 hodin v sále SZK ROH. Všechny občany zveme k hojné účasti!

OPRAVA. Pověstný tiskařský šotek „zapůsobil" v minulém čísle Našeho Tišnovska. V seznamu nově zvolených poslanců MěstNV vypadly údaje o obvodu č. 6. Prosíme vážené čtenáře, aby laskavě omluvili toto nemilé neúmyslné nedopatření a seznam si doplnili příslušnými údaji:

6. **Jaroslav Doubek** – Předklášteří, Komenského část, B. Němcové, Fučíkova část.

2.

KAREL FIC:

Družstevní, Tišnov. Vede z Černohorské na Drbalovu, rovnoběžná s Jiráskovou. Pojmenována podle toho, že byla vystavěna družstvem stavebníků. S výstavbou prvních domů na této ulici bylo započato r. 1922. Její lidové pojmenování Na Fifajdách vzniklo přenesením jména ostravského sídliště Fifejdy, kde bydlela chudina. Slovo Fifejdy je zkomoleným německým překladem názvu místní tratě Pastvisko (Viehweide – pastviště, pastva), kde sídliště vzniklo. Dřívější název: ul. 9. května (P 1945).

Dřínová, Předklášteří. Osamocená řada několika domků v údolí Besénka na úpatí hory Dřínové. Jméno Dřínová vzniklo z obecného jména dřín (druh stromu, který je charakteristickým porostem hory).

Dvořáčkova. Tišnov. Vede z nám. 28. října na nám. Komenského za spořitelnou. Pojmenována r. 1892 po JUDr. Janu Dvořáčkovi (1808–1865), tišnovském rodáku, národním buditeli.

Dvořákova, Tišnov. Vede z ul. Rudé Armády na křižovatku k Černohorské. Pojmenována po významném českém hudebním skladateli Antonínu Dvořákovi (1841–1904).

Erbenova. Tišnov. Krátká ulice vedoucí z Revoluční na Hornickou. Pojmenována po významném českém básníku a vědci Karlu Jaromíru Erbenovi (1811–1870).

Fučíkova, Předklášteří. Vede ze Strmé obloukem na ul. Komenského. Pojmenována jménem národního hrdiny, komunistického novináře Julia Fučíka (1903–1943).

Gottwaldova, Tišnov. Vede z nám. 28. října ke křižovatce k Černohorské. Pojmenována na počest prvního dělnického presidenta Klementa Gottwalda (1896–1953).

Halasova, Tišnov. Odbočuje z Hornické, tvoří ji vežáky pod Klucaninou. Pojmenována podle básníka Františka Halase (1901–1949), rodáka z Kunštátu, který do Tišnova velmi rád jezdival pro krásu jeho okolí.

Halouzkova, Tišnov. Vede z Janáčkovy k Müllerovu domu. Pojmenována po Františku Václavu Halouzkovi (1889–1942) z Lomničky, pracovníku dělnického hnutí na Tišnovsku. Halouzka byl umučen v nacistickém vězení ve Vratislavi. Podrobněji viz medailónek, Naše Tišnovsko 1971, str. 45. Dřívější názvy: Ševcovská, Jirchářská (již ve středověku), Müllerova (P 1937).

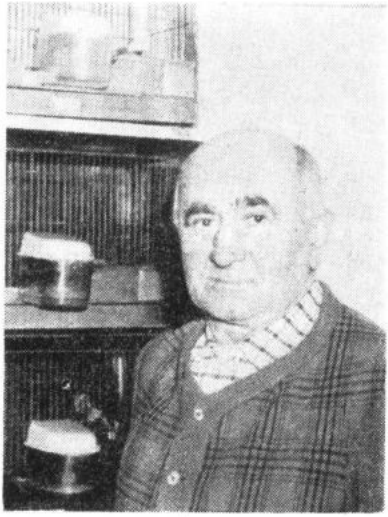
Hanákova, Tišnov. Vede z ul. Rudé armády k lesu na Klucanině nedaleko pily. Pojmenována po vedoucím činiteli KSČ v Tišnově Josefu Hanákovi (1896–1945), který za své přesvědčení zahynul v koncentračním táboře. Podrobněji viz medailónek, Naše Tišnovsko 1971, str. 33. Dřívější název: Na vyhlídce (P 1937).

Havlíčkova, Tišnov. Vede z ul. Dvořákovy (naproti Majorovy) na Rybníček. Pojmenována po českém básníku a politiku Karlu Havlíčkovi Borovském (1821–1856).

Hornická, Tišnov. Vede z ulice Revoluční k letnímu kinu a pak dále až na Mánesovu. Vznikla nedávno výstavbou pod Klucaninou. Je pojmenována na počest horníků Uranových dolů, kteří tu v sídlišti většinou bydlí.

– Pokračování příště –

MŮJ KONÍČEK

Zajímavé a trochu exotické zálibě se věnuje tišnovský občan pan Josef Tondl. Bydlí v tišnovské vápence, je důchodcem a letos už mu bude 71 roků. Jeho koníčkem je chov kanárů.

Prvního kanára si koupil již ve svých deseti letech, ale intenzívnímu chovu se věnuje „teprve" 25 roků. V loňském roce od tří samečků a 7 samiček odchoval 48 mladých. Přes zimu má samečky v bytě, samičky v chatě na zahradě, ve které má přes léto celý chov. Důležitá při chovu je čistota a správné krmení – používá se lesknice, loupaný oves, salátové semeno, mák, proso a další. Nejvíce péče však vyžaduje chov na jaře, v době líhnutí mladých.

I pěstitelé kanárů předvádějí nejlepší kusy ze svých chovů na výstavách. U kanárů se však hodnotí pouze zpěv. I když se to bude zdát neuvěřitelné, odborníci dovedou v kanářím zpěvu rozlišit úseky (túry) základní, pomocné, cenné a chybné; posuzují způsob přednesu, stavbu, polohu, rytmus a barvu zpěvu. Každý chovatel obesílá výstavu kolekcí čtyř kanárů – samečků (samičky nezpívají). Při posuzování se hodnotí celá kolekce naráz; posuzovatel ji sleduje po dobu 30 min. a za chyby v přednesu strhává body. Pan Tondl se může pochlubit několika diplomy, které za své kanáry získal. Nejcennější je asi čestné uznání z celostátní mistrovské soutěže ve zpěvu kanárů z roku 1967 a diplom za 1. místo v soutěži klubu chovatelů kanárů v Brně ze stejného roku. Dobře připravit kanáry na takovou soutěž vyžaduje notnou dávku trpělivosti, zkušeností a také času.

Kanáři z loňského odchovu pana Tondla putovali prostřednictvím společnosti Zverimex na expot do Sovětského svazu, kde jsou v určitých oblastech volně vypouštěni, aby obohatili tamnější živou přírodu.

–ok–

VZPOMÍNKA bývalého žáka ZDŠ v Tišnově-Předklášteří na jeho někdejší učitelku. Došla až po redakční uzávěrce lednového čísla, proto ji přinášíme s určitým opožděním.

Koncem listopadu 1971 nás neočekávaně opustila učitelka ZDŠ v Tišnově II. Gabriela K o č v a r o v á. Byla výbornou učitelkou a chtěla být nadále činnou, i když mohla užívat zaslouženého důchodu. Vzpomínám na ni s láskou a úctou. Své znalosti, které nám předávala, zejména z jazyka ruského a matematiky, staly se pro mne a zajisté i pro ostatní spolužáky dobrými základními kameny, na nichž jsem mohl směle budovat dále. Teprve s odstupem času vidíme, jaké vysoké měla pedagogické a morální kvality. Škoda, že se nedočkala úspěchu všech svých bývalých žáků.

Čest její památce!

Jaroslav Bušina
Tišnov II, č. 1144

RESTAURACE BRNO-VENKOV
si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVETNICE
ubytování, uspořádání svatebních hostin, možnost konání školení.

HOTEL U NÁDRAŽÍ
ubytování, uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUČANINOU
dobrá kuchyně, svatební hostiny.

RESTAURACE GRILL
otevřeno 9–21 hodin
domácí kuchyně, svatební hostiny.

PODHORÁCKÉ MUZEUM
Předklášteří - Porta coeli

Stálá expozice z dějin Tišnova a Tišnovska.
Otevřeno: úterý – pátek 8 – 16, sobota 8 – 12, neděle 8 – 14 hod. V pondělí zavřeno.

GALERIE JOSEFA JAMBORA
Brněnská ul. č. 475

Stálá výstava obrazů zasloužilého umělce J. Jambora
z jeho odkazu městu Tišnovu.
Otevřeno: ne 9–12

KULTURA V SOKOLOVNĚ v Tišnově

Sobota 5. 2. ve 20 hod.
MASKARNÍ PLES
pracujících, n. p., MODETA

Sobota 12. 2. ve 20 hod.
PLES TJ Baník Tišnov

Sobota 19. 2. ve 20 hod.
PLES
zemědělského odb. učiliště a střední zemědělské techn. školy

Sobota 26. 2. ve 20 hod.
PLES měst. organizace KSČ

Neděle 20. 2. v 15 hod.
VELKÝ DĚTSKÝ KARNEVAL
se soutěží o nejlepší masku.
Vstupné děti 2 Kčs, dospělí 3 Kčs.
Pořádá a zve SZK ROH Tišnov.

NEPŘEHLÉDNĚTE!

Asi v dubnu vystoupí v Tišnově
Václav Neckář
Sledujte další oznámení!

ÚNOR 1972 v SZK ROH Tišnov

Čtvrtek 3. 2. v 16 hod. Sál SZK
Odpoledne filmových pohádek
Vstup volný.

5. 2. ve 20 hod. Sál SZK
ŽELEZNIČÁŘSKÝ PLES

12. 2. so v 15 hod. Sál SZK
Červený kvítek
loutková pohádka pro děti.
Vstupné 2 a 3 Kčs.

17. 2. čt v 16 hod. Sál SZK
BESEDA s příslušníky SVAZARMU
pro děti a promítání filmů.
Vstup volný.

18. 2. pá v 19 hod. Sál SZK
VEČER DRUŽBY MO SČSP se sovětskými hosty.

19. 2. so ve 20 hod. Sál SZK
PLES SRPŠ při ZDŠ
na Smíškově ulici.

26. 2. so v 15 hod. Sál SZK
Sůl nad zlato
loutková pohádka. Vstupé 2 a 3 Kčs.

Zájezdy dětí na plavání
do krytého bazénu v Boskovicích v soboty 5. a 19. 2. 1972.
Odjezdy autobusu v 12.00 hod. od Humpolky. Návrat asi v 16 hod.
Cena zájezdu 8 Kčs za osobu. Pro všechny děti věku 7–15 let.

Kulturní zpravodaj NAŠE TIŠNOVSKO vydává kulturní komise MěstNV v Tišnově. Redakční rada: V. Borek, dr. K. Fic, J. Hájek, J. Ondroušek, J. Vavřinová (tajemnice). Grafická úprava M. Pavlík. Odpovědný redaktor dr. L. Štejgerle. Adresa redakce: MěstNV Tišnov. Tisk Grafia 11 – 56-72 – 456.12/72-Sm 03

KINO PANORAMA

1. út – 17.30 a ve 20 hod.

● **SVĚDECTVÍ MRTVÝCH OČÍ**
(širokoúhlý)

Český film. Psychologickokriminální drama. Vstupné 5, 6, 7 Kčs.

3. čt – 17.30 a ve 20 hod.

● **RÁJ NA ZEMI**

Polský film. Sedm odvážných v prvních dnech míru.

5. so, 6. ne, 8. út – 17.30 a ve 20 hod., 7. po – 17.30 hod.

● **100 PUŠEK**

Raquel Welchová v hlavní roli amerického dobrodružného filmu.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs.

10. čt – 17.30 a ve 20 hod.

NOČNÍ PŘEPADENÍ (širokoúhlý)

Tento příběh z let občanské války se odehrává v Burjatsku. Jeho hrdinou je krasnoarmějec Abdaj, jehož odvážný čin vrátil oddílu ukradené koně. Film, zajímavý prostředím a hereckými výkony.

12. so, 13. ne, 15. út – 17.30 a ve 20 hod., 14. po – 17.30 hod.

● **VÍM, ŽE JSI VRAH**

Český detektivní film režiséra Petra Schulhoffa. Vstupné 3, 4, 5 Kčs.

17. čt – 17.30 a ve 20 hod.

ROMANTIKOVÉ

Polské filmové drama.

19. so, 20. ne, 22. út – 17.30 a ve 20 hod., 21. po – 17.30 hod.

● **KOMISAŘ CLOUSEAU NA STOPĚ**
(širokoúhlý)

Anglická barevná detektivní komedie s. P. Sellersem v hlavní roli.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs.

24. čt – 17.30 a ve 20 hod.

LUCIE A ZÁZRAKY

Český barevný film. Moderní pohádka o tom, co se může stát, když po světě běhá růžový pes.

26. so, 27. ne – 17.30 a ve 20 hod., 28. po – 17.30 hod.

POSLEDNÍ RELIKVIE

Historická komedie se zpěvy. Česká verze. Vstupné 3, 4, 5 Kčs.

29. út – 17.30 a ve 20 hod.

KLÍČ (širokoúhlý)

Český film. Drama muže, který nepromluvil.

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

---

6. ne – 9.30 hod.

PĚT Z MOBY DICKU

Bulharský barevný film.

13. ne – 9.30 hod.

NA STŘÍBRNÉM ZRCADLE

Český film.

20. ne – 9.30 hod.

HRA NA ČERNÉHO PETRA

Sovětský barevný film. Česká verze.

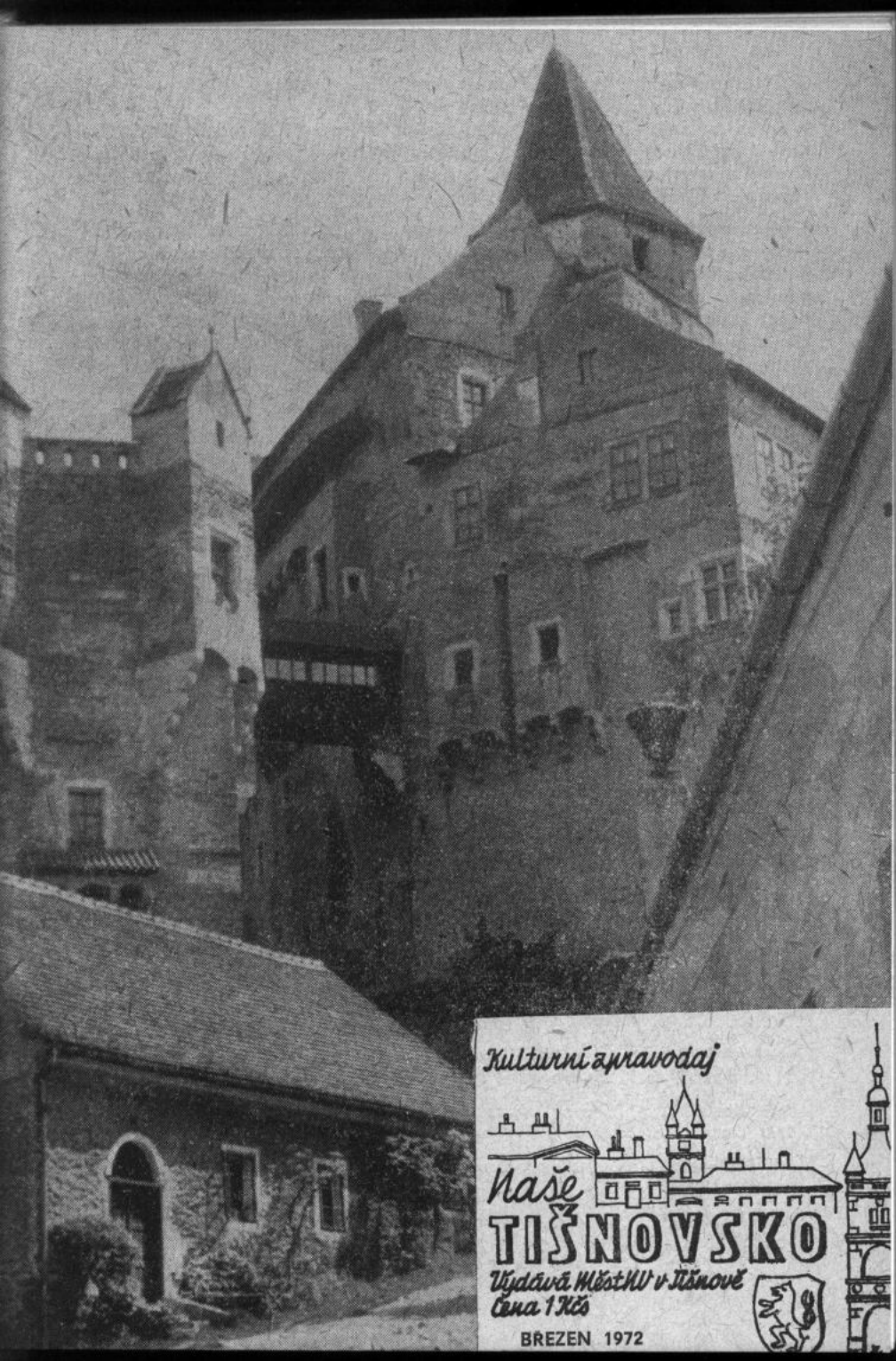
27. ne – 9.30 hod.

NAŠE BLÁZNIVÁ RODINA

Český širokoúhlý film. Vstupné děti 2 Kčs, dospělí 4 Kčs.

Filmy označené ● mládeži do 15 let nepřístupny.

Návštěvníci mají nárok na uvedení na místo v nejbližší světelné přestávce. Filmová představení přístupná mládeži začínající po 18. hodině může mládež výjimečně navštívit jen v doprovodu dospělých osob. Prodej vstupenek hodinu před začátkem každého představení. Vstupné na klasické filmy 4 Kčs, na širokoúhlé 6 Kčs.

Kulturní zpravodaj

Naše TIŠNOVSKO

Vydává MěstNV v Tišnově
Cena 1 Kčs
BŘEZEN 1972

MEZINÁRODNÍ DEN ŽEN

Osmý březen nemine jistě na žádném pracovišti a v žádné rodině bez milých dárků a srdečných blahopřání našim ženám. Význam MDŽ pronikl již natolik do vědomí lidí, že jeho oslavu si bez těchto laskavých projevů pozornosti vůči ženám nedovedeme ani představit. K řadám gratulantů našim ženám se rádo připojuje i Naše Tišnovsko.

Širší celospolečenský význam podílu žen na tvůrčí společenské činnosti, vyjádřený vzrůstající úlohou Českého svazu žen, společenská organizace žen, jako důležité složky Národní fronty, můžeme názorně pozorovat i v našich místních poměrech; v novém městském národním výboru a jeho orgánech pracuje větší počet žen než kdykoliv dříve: 16 žen je ve funkci poslankyň MěstNV, 2 jsou členkami jeho rady, 2 předsedají odborným komisím a z pěti poslanců, kteří zastupují naše město v ONV jsou rovněž 2 ženy. Úměrně vzrůstající aktivitě žen bude se jistě stále zvyšovat i účast a vliv žen na společenském životě a dění našeho města.

–lš–

místo kytičky

zasíláme co nejsrdečnější blahopřání občanům našeho města, kteří se v březnu dožívají význačného životního jubilea, 80. narozenin a více. Přejeme jim zdraví, spokojenost a osobní pohodu. Blahopřání adresujeme těmto občanům:

Jaroslavu Herzlíkovi, Tišnov, Bezručova 247. 1. 3. se dožívá 80 roků.

Děkujeme dále za pravidelnou osvětovou činnost pro důchodce.

Rozálii Marečkové, Tišnov, Janáčkova 333. Dožívá se 1. 3. 88 roků.

Františce Rašovské, Tišnov II, Chaloupky 1075. Dožívá se 2. 3. 88 roků.

Marii Hejlové, Tišnov, Mlýnská 126. Dožívá se 6. 3. 80 roků.

Marii Kovářové, Tišnov, Družstevní 539. Dožívá se 6. 3. 81 roků.

Františce Plískové, Tišnov II, Víska 1136. Dožívá se 7. 3. 86 roků.

Josefě Kastnerové, Tišnov, Kvapilova 762. Dožívá se 9. 3. 88 roků.

Marii Maloňové, Tišnov, Jungmannova 81. Dožívá se 10. 3. 82 roků.

Janu Heigelhuberovi, Tišnov, Mánesova 857. Dožívá se 11. 3. 80 roků.

Františce Marešově, Tišnov, Dvořákova 316. Dožívá se 12. 3. 80 roků.

Štěpánce Tichavské, Tišnov, Trnec 888. Dožívá se 15. 3. 84 roků.

Josefě Benešové, Tišnov II, Chaloupky 1121. Dožívá se 18. 3. 81 roků.

Josefu Hohlovi, Tišnov, Na zahrádkách 238. Dožívá se 18. 3. 82 roků.

Arnoště Oharkové, Tišnov, Klášterská 357. Dožívá se 19. 3. 84 roků.

Marii Balášové, Tišnov, nám. 28. října 29. Dožívá se 21. 3. 80 roků.

Františku Pánkovi, Tišnov, Trnec 648. Dožívá se 23. 3. 95 roků.

Vojtěchu Vančurovi, Tišnov, Rudé armády 800. Dožívá se 23. 3. 81 roků.

Janu Vrbasovi, Tišnov, Klášterská 359. Dožívá se 25. 3. 86 roků.

Julii Fárníkové, Tišnov II, Komenského 1061. Dožívá se 26. 3. 87 roků.

Eleonoře Markové, Tišnov, Hanákova 420. Dožívá se 26. 3. 85 roků.

Emilii Staňkové, Tišnov, Hybešova 589. Dožívá se 30. 3. 91 roků.

Foto na titulní straně: A. Dostál – Hrad Pernštejn

90 let

KNIHOVNY V LOMNIČCE

Lomnička, malá obec o 107 číslech a 435 obyvatelích v podhůří Českomoravské vrchoviny, byla vždy pokrokovou a velmi činnou obcí Tišnovska. Tento fakt dokazuje i to, že již v roce 1882, dne 5. února, byl zde založen čtenářský spolek „Bezsének". Iniciátorem založení čtenářského spolku byl tehdejší místní učitel Josef Filip. Za pochopení několika zdejších občanů byl vytvořen spolek, který významnou měrou podporoval vzdělání zdejších občanů a přispíval též k národnímu uvědomění vesnice. Zakládající občané, kterých bylo celkem 26, přispívali dobrovolně na činnost čtenářského spolku částkou 1 zlatý ročně a 10 krejcary měsíčně. Z těchto prostředků byly nakupovány knihy a placeny vlastenecké časopisy. Prvním předsedou spolku byl tehdejší rolník František Bisom. Stanovy spolkové byly schváleny tehdejším zemským úřadem v Brně a spolek začal půjčovati knihy od 1. dubna 1882. Knihovna byla umístěna v soukromém bytě u pana Novotného za roční poplatek 2 zlaté. Od majitelky tohoto domu byla také zakoupena skříň na knihy a stůl za 12 zlatých. Spolek pořádával každoročně taneční zábavy a čistý výtěžek byl věnován na zakoupení knih a časopisů. Tento spolek pracoval nepřetržitě až do roku 1952, kdy knihovnu převzala obec a byla zřízena místní lidová knihovna.

Dlouholetá tradice místní lidové knihovny přispívala k tomu, že občané v hojném počtu tuto knihovnu navštěvují, takže počet výpůjček i v tak malé obci se pohybuje kolem 4000 ročně. Příkladná práce knihovny byla oceněna několikrát okresním a krajským vyznamenáním.

K tomuto významnému výročí byla přemístěna místní lidová knihovna do nových místností a bude vybavena novým nábytkem, aby se čtenářům ještě více líbila a tito ji dále rádi navštěvovali.

K 90. výročí založení místní lidové knihovny v Lomničce přejeme jí i jejímu knihovníku Jos. Valíčkovi, který již 32 let jako knihovník pracuje, mnoho dalších úspěchů.

Rudolf Sudický

SÝKOŘ NEBO SÝKOŘÍ?

Dr. Augustin Uher nám zaslal spolu s dopisem, z něhož jsme citovali v minulém čísle, velmi pěkný a podle našeho názoru i aktuální příspěvek, upozorňující na dosud leckde přežívající nešvar komolení krásných ryze českých názvů míst, krajin, přírodních útvarů a jiných lokalit. Velmi rádi jeho příspěvek uveřejňujeme nejen proto, že se přímo vztahuje k místním názvům na Tišnovsku, ale také proto, že nabádá ke zkoncování s používáním různých „tradičních" zkomolenin.

Úřední označování lokalit přejímá domácí názvy. Známý lesní masiv na tišnovském severu má nářeční pojmenování S é k o ř í, tedy spisovně S ý k o ř í, podobně jako je Sokolí, Jestřabí, Veveří apod. Na německé mapy se dostal zkomolený tvar Sekorz. České mapy ho převzaly, nejvýš upravily na Sýkoř, což ovšem neodpovídá ani duchu jazyka ani autentickému názvu. Užívejme a prosazujme jediný správný a pěkný název Sýkoří.

Ono zčešťování poněmčených místních jmen někdy z neznalosti dopadlo až komicky. Tak potok, který sbírá své vody zrovna v oblasti Sýkoří, se někdy označoval jako Ž l e b á k, protože protékal údolí Žleby. Název byl na rakouské mapy transkribován jako Schelabach. Z toho se dedukoval „český", nikdy však neexistující název S e l a. Už z map zmizel. Nenechme tam strašit ani Sýkoř. Připomíná češtinu stařičkého mocnáře.

au.

Z TIŠNOVSKÉ MATRIKY

Z knihy úmrtí

Z našeho středu odešli v roce 1971 tito naši spoluobčané:

1. 1. Alžběta Sigmundová, nar. 1905, bytem Tišnov č. 705
5. 1. Josefa Makovská (1888) č. 329
11. 1. Olga Chmelařová (1892) č. 702
13. 1. Karel Levíček (1900) č. 776
16. 1. Marie Johnová (1898) č. 703
17. 1. Františka Vlasáková (1885) č. 363
19. 1. Josef Makovský (1900) č. 682
20. 1. Jaromír Voda (1898) č. 740
4. 2. Karel Staněk (1933) č. 567
9. 2. Jan Peterka (1882) č. 454
10. 2. Ludmila Hendrichová (1886) č. 504
20. 2. Růžena Ježková (1916) č. 256
27. 2. Vilém Kocián (1888) č. 187
11. 3. Julie Palatová (1891) č. 973
13. 3. Karel Souček (1901) č. 823
31. 3. Emilie Pokorná (1881) č. 796
1. 4. Jaroslav Chromý (1915) č. 985
3. 4. Marie Zemanová (1889) č. 980
4. 4. Josef Pokorný (1890) č. 594
6. 4. Leopold Kouřil (1887) č. 1258
7. 4. Antonín Oplt (1929) č. 947
11. 4. Vilemína Stejná (1881) č. 1081
12. 4. Rudolf Panáček (1891) č. 1291
15. 4. Klotilda Dupalová (1895) č. 191
17. 4. František Králík (1900) č. 950
18. 4. Marie Cejnková (1886) č. 52
22. 4. Karel Spohr (1896) č. 35
23. 5. Anna Staňková (1877) č. 175
26. 5. Josef Muric (1888) č. 18
29. 5. Josef Chmelař (1885) č. 702
2. 6. Emilie Permedlová (1891) č. 471
3. 6. Jindřich Froněk (1909) č. 876
4. 6. Marie Bojanovská (1910) č. 181
12. 6. Marie Pestrová (1928) č. 1066
15. 6. František Vojta (1907) č. 1122
16. 6. Marie Strašáková (1904) č. 417
21. 6. Ludvík Spohr (1894) č. 93
23. 6. Václav Mann (1902) č. 317
23. 6. Vilém Válek (1905) č. 1025
24. 6. Marie Mazourová (1887) č. 157
27. 6. Stanislav Šudák (1913) č. 671
1. 7. Marie Neuvirtová (1888) č. 1281
1. 7. Adolf Mistr (1904) č. 927
3. 7. Jindřiška Šťastná (1971) č. 1508
25. 7. Marie Dutschkeová (1882) č. 1001
26. 7. Marie Křenková (1882) č. 559
19. 8. Anna Zelená (1894) č. 222
19. 8. Josef Čech (1896) č. 471
21. 8. Rudolf Skládaný (1884) č. 268
24. 8. Alois Smrkal (1898) č. 119
29. 8. Josef Havlín (1923) č. 1157
5. 9. Jan Hošek (1899) č. 237
8. 9. Růžena Drápalová (1899) č. 639
10. 9. Jan Váca (1885) č. 684
13. 9. Karel Mika (1899) č. 555
15. 9. Bohumil Špaček (1906) č. 886
16. 9. Stanislav Chobot (1902) č. 925
21. 9. Ing. Josef Halouzka (1926) č. 949
22. 9. Anna Mičánová (1888) č. 319
25. 9. Karel Bárta (1922) č. 292
26. 9. Josefa Gruberová (1874) č. 602
30. 9. Marie Ploticová (1906) č. 549
5. 10. Alexandr Havelka (1891) č. 1037
5. 10. Jan Vokurka (1900) č. 271
7. 10. Františka Haigelhuberová (1898) č. 857
11. 10. Leopold Vejrosta (1913) č. 1226
13. 10. Hermína Křepská (1899) č. 812
22. 10. Arnošt Ergenz (1895) č. 308
24. 10. Amalie Křivánková (1897) č. 584
27. 10. Bohumil Hranička (1909) č. 934
29. 10. Václav Mánek (1951) č. 943
30. 10. Antonín Hauer (1883) č. 791
30. 10. Františka Kouřilová (1891) č. 1258
13. 11. Anna Cibulková (1900) č. 496
13. 11. Karel Hájek (1925) č. 1116
20. 11. Gabriela Kočvarová (1914) č. 723
21. 11. Marie Hnízdilová (1898) č. 671
27. 11. Marie Sáblíková (1928) č. 451
1. 12. František Schaller (1895)
2. 12. Josef Grus (1921) č. 993
3. 12. František Holcman (1892) č. 1234
4. 12. Marie Váchová (1914) č. 522
5. 12. Pavel Mayer (1879) č. 776
7. 12. Anna Jeřábková (1886) č. 434
11. 12. Rudolf Unzeitig (1896) č. 1190
11. 12. Marie Nadrchalová (1900) č. 289
11. 12. Leopolda Mácová (1904) č. 100
15. 12. Marie Janků (1901) č. 640
15. 12. Jaroslav Klouda (1909) č. 802
22. 12. Jan Svoboda (1898) č. 1096
22. 12. Františka Koumalová (1905) č. 428
24. 12. Marie Žďárová (1940) č. 465
26. 12. Marie Mašková (1886) č. 107

KRITICKOU KAMEROU

Pro občany bydlící na sídlišti pod Klucaninou jsou dvě nepochopitelné momentky v pravém sloupci denní záležitostí. Na jedné straně úhledná čekárnička, na kterou by byla pyšná mnohá ves do 500 obyvatel, a opodál další tajemná zastávka, docela nenápadná, kde však autobusy doopravdy zastavují a lidé čekají na větru v chumelenici s ohrnutými límci. Snad toto zlepšení vymyslelo ředitelství tišnovského ČSAD ku prospěchu zdraví cestujících po zjištění, že lidstvo všeobecně choulostiví. A taková chvilka na čerstvém vzduchu není k zahození. Jenže jsem se dostal do skupiny cestujících, kteří ho dostali až příliš velkou dávku. Stál jsme totiž na údajné zastávce (viz horní foto) a čekal a věřil . . . Autobus se však pouze mihl a já čekal v bláhové naději dál, až jsem nakonec musel jet vlakem za dvě hodiny! Proč není označeno, že je zastávka přeložena? Kdo uhradí cestujícím ušlý zisk, ztráty spojené s cestováním atd? Kdo je za tento nepodařený vtip odpovědný a bude moci podat vysvětlení nám cestujícím?

–ík–

Foto: ok

I když naše poznámka ztratila v důsledku delší výrobní lhůty čísla NT aktuálnost, domníváme se, že přispěje k tomu, aby se podobné případy již nestávaly.

DEVADESÁT LET V. H. MACHA

Václav H. Mach, narozený 15. 2. 1882, byl rodák z Brna. Jeho rod však pocházel ze Štěpánovic. Hoch vyrůstal v době, kdy byla rodina v největší tísni. Politicky bylo jeho mládí poznamenáno zápasem české menšiny s vládnoucí německou buržoasií. Proto po celý život cítil se všemi trpícími a utlačovanými. Po nižší reálce a roční praxi v kamenictví nastoupil studium Vyšší umělecko-průmyslové školy v Praze, kde byl žákem vynikajících umělců, jako byli Sucharda, Klouček nebo Preisler a Akademie výtvarných umění, kde u prof. Myslbeka studoval monumentální sochařství. Po studijních cestách v Německu a Itálii působil Mach nejprve v Praze a potom v Brně, kde byl od r. 1920 docentem české techniky. Zemřel tu 24. 3. 1958.

Mach tvořil hlavně v oboru stavební plastiky. Vytvořil výzdobu řady budov v Praze, Brně (dnešní sídlo MÚNZ Zahradníkova), spořitelny v Prostějově, Litomyšli, Mor. Budějovicích a zejména průčelí nové radnice v Ostravě. Mezi jeho díla patří také pomník padlým první světové války v Tišnově z r. 1938.

Anna Christová

MALÉ KAPITOLY
Z HISTORIE TIŠNOVSKA

AUGUSTIN NAVRATIL

PETR BEZRUČ A TIŠNOV

Dnes už málokdo ví, že národní umělec básník Petr Bezruč byl za svého života častým návštěvníkem našeho města. Jedna z tišnovských ulic – od pošty za kostelem – nese jeho jméno.

Jaký vztah měl Petr Bezruč k Tišnovu? O tom výmluvně svědčí jeho vlastnoruční dopis, napsaný v roce 1957, tedy nedlouho před jeho smrtí, žákům tehdejší 8. B třídy ZDS na Smíškově ulici. Popud k napsání tohoto dopisu vyšel vlastně z naší školy, z 8. B třídy, kde jsem byl třídním učitelem.

V květnu 1957 jsem připravoval se žáky školní vlastivědný výlet na Slovensko. Byl to výlet na tři dny, na nějž si jeho účastníci jistě ještě dnes rádi vzpomenou. Žáci měli poznat moderní sídliště Porubu, Ostravu, Havířov – tehdy ještě ve výstavbě, dále Těšín a hranici s Polskem, zkrátka kraj Petra Bezruče, dále pak slovenskou Oravu až na Oravskou přehradu. Tedy první den autobusového zájezdu byl určen poznání Bezručova kraje.

Básním P. Bezruče učili se žáci vždy velmi rádi. Dojímaly je svou prostotou a opravdivostí, vzrušovaly spravedlivým hněvem proti vykořisťovatelům pracujícího lidu na Ostravsku a Těšínsku. Mezi žactvem bylo mnoho zájmu o životě básníka, o jeho původu, o jeho revolučních básních, které psal i za první světové války v době rakouské persekuce. Byl nám milejší a bližší, protože žil tehdy v Brně jako celkem málo známý úředník na poště. Jak rádi by ho všichni viděli, jak rádi by ho poznali a poděkovali mu za básně Maryčka Magdonova, Ostrava, Kovkop, Pole na horách a za ty všechny básně ze Slezských písní, které v nich vždy budily lásku k ujařmenému lidu pod Beskydami a nenávist k pánům, jako byl odrodilec Bernard Žár nebo markýz Gero. Naděje na setkání s básníkem zasvitla, když jsme se tehdy připravovali na zmíněný již školní výlet.

Při jedné besedě, na níž jsme výlet plánovali, pravím k žákům: „Pojedeme přes Prostějov a tam v blízkém Kostelci na Hané žije básník Petr Bezruč na odpočinku. Co kdybychom jej navštívili a přinesli mu pozdrav z našeho kraje, z Tišnova?" – „Ano, ano, pojedeme tam," souhlasili všichni, „a něco mu přivezeme z Tišnova na památku, třeba pěkné album tišnovských pohlednic." O další pěkné nápady nebylo nouze, každý chtěl k návštěvě nějak přispět, milovaného Mistra v jeho stáří potěšit, ujistit jej, jak si ho vážíme a máme jej rádi.

Vysvětlil jsem žákům, jak byl P. Bezruč v celém svém životě skromný, že nemiloval okázalých návštěv, že se vyhýbal hlučným společnostem, že miloval více samotu, tiché vesnice a lesy, turistika po beskydských horách že byla jeho nejmilejším sportem. Nebyl rád, když se o něm psalo v novinách, ba ani fotografovat se nenechal, když ho o to jeho přátelé žádali. I my se musíme zachovat šetrně k jeho osobě, k jeho citům. K návštěvě v Kostelci na Hané si musíme napřed vyžádat jeho svolení. Napíšeme mu dopis, snad nám vyhoví a přijme nás ve svém domově. Na tom jsme se všichni shodli, dopis byl napsán a asi 10. 5. 1957 odeslán. Po několik dalších dní jsme netrpělivě očekávali odpověď. Odpoví nám Mistr, svolí k návštěvě? Uvažovali jsme vzhledem k jeho stáří a povaze s dávkou nejistoty a pochybnosti. Až konečně! Dne 16. 5. došel dopis v prosté obálce, s adresou napsanou vlastní rukou básníka. Poznal jsem hned výrazné, charakteristické jeho písmo, chvějící již se rukou napsané.

Studující mládeži VIII. B v Tišnově – tak zní adresa. A uvnitř, na obyčejném dopisním papíru malého formátu, tři plné stránky písma. Třída zmlkla a s napětím naslouchala mému předčítání básníkova dopisu, který zní takto:

Mládeži VIII. B třídy v Tišnově.

Milí, děkuji Vám za laskavou vzpomínku a za milá slova v písmě. Jako silný turista jsem byl aspoň desetkrát v Tišnově. Měl-li jsem odpoledne prázdno, vyrazil jsem ne ráz po poledni na marš a byl za 4 hodiny v Tišnově – přešel rynečkem a jel pak, posilniv se nějakým džbánkem, do Brna. Měl jsem na poště kolegu z Tišnova, slul Filla. Zajímalo mne vždy jméno potoka Besének a jméno krčmáře tišnovského Salaquarda (= salva guardia). Návštěvu na Hané laskavě vynechte, bude mi 90, málo vidím a nic neslyším. Tak Hospodin trestá ty, kteří žijí proti slovům Písma, které nám dovoluje žíti jen do 80. „Let našich je 70, pak-li kdo silnějšího přirození jest, i 80."

Žalm 90. 10

Pozdravuji Vás všechny srdečně
i sbor učitelský.

14 V 57 **Petr Bezruč**

Třídou zašuměl táhlý povzdech. Tak krásný dopis, škoda, že milovaného Mistra už asi nikdy neuvidíme!

A 17. únor 1958 naše tušení nezvratně potvrdil. Toho dne básník Petr Bezruč zemřel.

Tišnovský „ryneček" v dnešní podobě Foto Mir. Sedláček, Brno

KVĚTENA KLUCANINY

EMILIE ŠUDÁKOVÁ

2

V sečích na výslunných stráních lesa, kde musíme dávat pozor na zrádné kameny a pařízky, roste bíle zářící bělozářka planá, náprstník, zeměžluč okolíkatá a hrdě napřímená divizna velkokvětá. Kvete tam několik druhů zvonečků, třezalka tečkovaná a smolnička. Rozšířen je tu také jahodník obecný, maliník, ostružiník křovitý a celá řada pěkných květin a zajímavých travin.

Krajem celého lesa a po mezích propletá se tu mateřídouška vonná obecná, daří se tu dvěma druhům hořce, roste tu řepník lékařský, rozchodník prudký, jehlice trnitá, pupava bezlodyžná, kakost, bedrník obecný, přeslička, jitrocel kopinatý, brusnice borůvka, dále s nápadně žlutými květy rozkvétají tu dva druhy pryskyřníku. Okraje lesa zdobí půvabná, prostá naše kopretina a sedmikráska. Nad těmito rostlinkami kraluje dvojbarevný červeno-modrý kohoutek. Jsou zde keře hlohu jednosemenného, bezu černého, růže šípkové, ptačího zobu, trnky plané, lísky a kaliny obecné.

Také na zastíněné straně lesa roste celá řada zajímavých rostlin. V měsíci srpnu vás svou krásou mile překvapí fialová kvítečka bramboříku evropského, vykukujícího z humosní, trochu kamenité půdy. Tato krásná květinka patří rovněž mezi chráněné. Ze vzácných květin také v tomto měsíci rozevírá svůj zlatý stříkaný kalich lilie zlatohlavá, která tu kvete roztroušeně na dvou místech. Tato exotická květina utrpěla rozšířením dolní cesty, ale přesto se na tomto místě udrželo několik desítek kopečků.

Další velmi vzácná exotická, omamně vonící vstavačovitá rostlina smrkovník (druh orchideje) roste na konci Klucaniny tam, kde je les ztichlý a zadumaný. Svým bílým klasnatým květenstvím a vůní připadá nám jako malá hyacinta.

Pokračování příště

RADI ZAZNAMENÁVAME

že našemu časopisu přibyl v okrese nový partner, **Ivančický zpravodaj,** který začíná pravidelně vydávat MěstNV v Ivančicích ve stejném rozsahu a podobné úpravě jako Naše Tišnovsko. Ivančice, které mají velmi bohatou kulturní historii a tradici, jsou tak již druhým městem v okrese Brnovenkov, které má svůj regionální kulturní časopis.

O čilosti kulturního života v Ivančicích svědčí i zpráva místního Klubu přátel umění, který nám sdělil, že v jeho místnostech má od 27. 2. do 12. 3. 1972 **souhrnnou výstavu malíř a grafik Karel Formánek** z Tišnova. Po dr. Karlu Krejčím a insitním malíři Františku Pařilovi z Borače je to již třetí výtvarník z Tišnovska, s jehož dílem Klub přátel umění v Ivančicích seznamuje veřejnost.

red.

Jungmannova ulice, jedna z nejstarších v Tišnově. Foto J. Ptáček

3.

KAREL FIC:

Horova, Tišnov. Odbočuje z Hornické k jihu a za restaurací Pod Klucaninou ji spojuje s ul. Rudé armády. Pojmenována jménem národního umělce spisovatele Josefa Hory (1891–1945).

Hradčanská, Tišnov. Tvoří ji úsek silnice k Brnu od silniční správy až po železniční stanici Hradčany. Pojmenována podle směru do Hradčan.

Hřbitovní, Tišnov. Vede z ul. Majorovy podél hřbitovní zdi ke křižovatce ulic Sv. Čecha, Na hrádku a Bezručovy. Pojmenována podle své polohy vedle hřbitova.

Husova, Tišnov. Vede z ul. Dvořákovy na Rybníček (naproti Hybešovy). Pojmenována jménem M. Jana Husa (asi 1371–1415).

Hybešova, Tišnov. Okružní ulice, vede z Rybníčku (naproti Husovy) na Rybníček (naproti Smetanovy). Pojmenována na počest průkopníka dělnického hnutí na Brněnsku Josefa Hybeše (1850–1921). Hybeš několik let zastupoval jako poslanec I. moravský volební okres, do něhož patřil i Tišnov, v rakouském parlamentě – říšské radě.

Hynka Bíma, Tišnov. Slepá ulice odbočující z Černohorské (naproti Jiráskovy). Pojmenována na počest sběratele lidových písní, hudebního skladatele Hynka Bíma (1874–1958), který v Tišnově trvale žil od roku 1934. Podrobněji viz medailónek, Naše Tišnovsko 1970, čís. 4.

Chaloupky, Předklášteří. Navazuje na ulici Za klášterem, vede do polí. Je to původní prastarý název celé této části Předklášteří, dnes omezený jen na tuto ulici. Jméno souvisí s obecným jménem chaloupka.

Chodníček, Tišnov. Úzký chodníček pro pěší mezi zahradami vedoucí z ul. Dvořákovy ke hřbitovu. Častěji znám pod jménem Ulička.

Jamborova, Tišnov. Tvoří ji nejstarší, část sídliště pod Klucaninou. Leží na pozemku mezi bývalou střelnicí a ul. Rudé armády. Postavena v letech 1962–1963. Pojmenována jménem zasloužilého umělce Josefa Jambora (1887–1964). Podrobněji viz medailónek, Naše Tišnovsko 1970, čís. 1.

Janáčkova, Tišnov. Vede od nádraží k Panskému domu. Pojmenována po moravském hudebním skladateli světového jména Leoši Janáčkovi (1854–1928). Dřívější názvy: Sv. Čecha (P 1937), Stalinova (P 1945).

Jenerálka, Předklášteří. Vede ze Strmé k samotě Jenerálce. Samotu – vilu – vystavěl na pokraji lesa generál Svoboda.

Jiráskova, Tišnov. Vede z Drbalovy na Černohorskou. Pojmenována podle českého spisovatele Aloise Jiráska (1851–1930), čestného občana města Tišnova. Dřívější název: Štefánikova (P 1937).

Jirchářská, Tišnov. Úzká ulička vedoucí z ul. Halouzkovy na Jungmannovu (u p. č. 81). Dnešní ulice Halouzkova byla proslulá před několika desítkami let výrobou jirch (tj. kůže na měkko vydělané). Jircháři byli výrobci jirch, tj. koželuzi. Původní jméno staré ulice Jirchářské (dnes Halouzkovy) je dodnes uchováno v názvu této uličky.

Pokračování příště

MŮJ KONÍČEK

Jednou ze zájmových organizací, kde mají ženy drtivou převahu, je Český červený kříž. Proto vás chceme v měsíci, kdy slavíme MDŽ, seznámit s paní Marií Balákovou, které se stala práce v ČČK opravdu koníčkem.

Její životní přání stát se ošetřovatelkou se sice nesplnilo, ale už před čtyřiceti roky se stala členkou zdravotnického družstva při hasičském sboru v rodném Předklášteří. Družstvo poskytovalo první pomoc a pomoc občanům při požárech.

Ke skutečné zdravotnické práci se dostala až v roce 1951, kdy absolvovala, již jako členka Červeného kříže, kurs první pomoci. O dva roky později byla v Tišnově vyškolena a ustavena zdravotní družina, ve které byla polovina členek z Předklášteří a paní Balákova se stala velitelkou. Družina poskytovala první pomoc při různých akcích sportovců, svazarmovců, požárníků, při spartakiádách, zúčastňovala se soutěží zdravotních skupin; MUDr. Síbek měl nad družinou patronát.

Před dvanácti roky byla utvořena zdravotní družina v Tišnově II a paní Balákova se stala její velitelkou; tuto funkci vykonává dodnes. Patronát nad touto družinou převzal MUDr. Müller. Celý kolektiv družiny tvoří ženy, které mimo svou domácnost a zaměstnání dovedly si najít čas k doškolování a plnění všech požadavků, které jsou na zdravotní družinu kladeny: zdravotní služba při všech veřejných akcích, práce na školách, v závodech, zajištění zdravotní služby při chmelových brigádách, pionýrských táborech, práce v sociální a zdravotní komisi MěstNV a školení občanů v civilní obraně.

Hezkých vzpomínek ze své činnosti má paní Balákova hodně, ale nejvíce si váží ocenění své práce od těch nejmenších — od dětí. Při konečném hodnocení průběhu pionýrského tábora v Náměšti nad Oslavou objevila ve svém pracovním deníku zápis, který byl napsán tajně neumělou dětskou rukou: „Sestro viste tak hodná a já vás mám rád a stále na to myslím až odje...", v té chvíli však někdo malého pisatele vyrušil, a tak nestačil už dopsat, co chtěl. I když paní Balákova za svoji činnost dostala již mnoho vyznamenání a diplomů, toto pro ni stále zůstává největším oceněním její práce.

Dnes je již paní Balákova v důchodu. Na otázku, jak zvládla tak náročného koníčka a zaměstnání, odpověděla, že to všechno šlo, protože to dělala ráda. Velice jí pomáhala všechna „děvčata" z předklášterské družiny svojí obětavostí a zápalem a zvláště paní A. Ambrožová, která je hybnou pákou Českého červeného kříže v Tišnově II. Na závěr si ještě posteskla, že skupina ČČK v Tišnově II by potřebovala vhodnou místnost, kde by se mohla scházet a pořádat i různé besedy pro veřejnost. Práce by se měla ujmout mladá generace a pokračovat v ní s takovou láskou a obětavostí, s jakou to dělají nyní členové skupiny.

—ok—

PODHORACKÉ MUZEUM

Předklášteří - Porta coeli

Stálá expozice z dějin Tišnova a Tišnovska.

Otevřeno: úterý – pátek 8 – 16, sobota 8 – 12, neděle 8 – 14 hod.
V pondělí zavřeno.

GALERIE JOSEFA JAMBORA

Brněnská ul. č. 475

Stálá výstava obrazů zasloužilého umělce J. Jambora

z jeho odkazu městu Tišnovu.
Otevřeno: ne 9–12

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVETNICE

ubytování, uspořádání svatebních hostin, možnost konání školení.

HOTEL U NADRAŽÍ

ubytování, uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU

dobrá kuchyně, svatební hostiny.

SOKOLOVNA v Tišnově

Sobota 4. 3. ve 20 hod.
PLES požární ochrany

Sobota 11. 3. ve 20 hod.
PLES TJ Baník

Sobota 18. 3. ve 20 hod.
Josefská zábava TJ Baník

Neděle 26. 3. ve 14 hod.
Tělocvičná akademie
TJ Baník (cvičební hodina)

NEPŘEHLÉDNĚTE!

2. května 1972 vystoupí v tišnovské sokolovně
Doktor Dam di Dam – Václav NECKÁŘ
a jeho Bacily
Předprodej vstupenek v SZK ROH

BŘEZEN 1972 v SZK ROH TIŠNOV

1. 3. st – 18.30 hod. – sál SZK
ŠVÝCARSKÉ ZAHRADNICTVÍ
LA – přednáška zahrádkářů

2. 3. čt – 16 hod. – sál SZK
ODPOLEDNE S CHAPLINEM
promítání film. grotesek. Vstup volný.

4.–8. 3. – sál SZK
MDŽ členských závodů

11. 3. so – 15 hod. – sál SZK
Loutková pohádka
ZAČAROVANÝ KAŠPÁREK
Vstupné 2 a 3 Kčs

12. 3. ne – 16 hod. – sál SZK
TANEČNÍ ODPOLEDNE PRO MLÁDĚ
Vstupné 6 Kčs

16. 3. čt – 16 hod. – sál SZK
ODPOLEDNE S CHAPLINEM
promítání film. grotesek. Vstup volný.

25. 3. so – 15 hod. – sál SZK
Loutková pohádka
OSTROV SPLNĚNÝCH PŘÁNÍ
(soutěžní představení LUT)
Vstupné 2 a 3 Kčs

25. 3. so – 20 hod. – sál SZK
TANEČNÍ VEČER PRO MLÁDĚ
s beatovou skupinou PREMIER z Brna

29. 3. st – 18.30 hod. – sál SZK
PĚSTUJEME ZELENINU
LA – přednáška zahrádkářů

ZÁJEZDY DĚTÍ NA PLAVÁNÍ

do krytého bazénu v Boskovicích sobota 4. a 18. března 1972
Odjezdy autobusu ve 12 hod. od Humpolky – návrat kolem 16 hod.
Cena zájezdu 8 Kčs. Pro všechny děti ve věku 7–15 let.

Kulturní zpravodaj NAŠE TIŠNOVSKO vydává kulturní komise MěstNV v Tišnově. Redakční rada: V. Borek, dr. K. Fic, J. Hájek, J. Ondroušek, J. Vavřínová (tajemnice). Grafická úprava M. Pavlík. Odpovědný redaktor dr. L. Stejgerle. Adresa redakce: MěstNV Tišnov. Tisk Grafia 11 - 442-72 -456.12-72/Sm 13

KINO PANORAMA

2. čt – 17.30 a ve 20 hod.

BÍLÝ ŠEJK

Alberto Sordi v titulní úloze italského filmu režiséra Federica Felliniho.

4. so, 5. ne, 6. po, 7. út – 17.30 a ve 20 hod.

HRY LÁSKY ŠALIVÉ

Česká barevná filmová komedie podle Giovannio Boccaccia a Markéty Navarské. Vstupné 4, 5, 6 Kčs.

9. čt – 17.30 a ve 20 hod.

STATEČNÝ MOHYKÁN

Další příběh Nattiho mezi Indiány. Vstupné 3, 4, 5 Kčs. Mluveno česky.

11. so, 12. ne, 14. út – 17.30 a ve 20 hod., 13. po – 17.30 hod.

MRTVÉ OČI LONDÝNA

Filmová detektivka podle Edgara Wallace. Vstupné 4, 5, 6 Kčs.

16. čt – 17.30 a ve 20 hod.

REZIDENTŮV OSUD IV. (širokoúhlý)

Čtvrtý díl sovětského špionážního filmu. Vstupné 5, 6, 7 Kčs.

18. so, 19. ne – 17.30 a ve 20 hod., 20. po – 17.30 hod.

LEKCE

Dramatický příběh ze špionážního zákulisí II. světové války ve Švýcarsku. Vstupné 3, 4, 5 Kčs.

21. út – 17.30 a ve 20 hod.

MALÍ JEŽCI NEPÍCHAJÍ

Dobrodružství s ušima, lahvemi a mícem. Bulharský film. Mluveno česky.

23. čt – 17.30 a ve 20 hod.

TATÍNEK NA NEDĚLI

Česká filmová komedie o rodičích a dětech.

25. so, 26. ne – 17.30 a ve 20 hod., 27. po – 17.30 hod.

JARO A PORTSKÉ VÍNO

Anglický barevný film. Strasti a slasti rodiny Cromptonovy. Vstupné 3, 4, 5 Kčs.

28. út – 17.30 a ve 20 hod.

HLEDAČI SVĚTLA

Slovenské filmové drama.

30. čt – 17.30 a ve 20 hod.

JEDINÝ SVĚDEK (širokoúhlý)

Sovětský film. Milostné drama s Olegem Striženovem v hlavní roli. Česká verze.

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

---

5. ne – 9.30 hod.

POZOR, ŽELVA

Sovětský barevný film. Mluveno česky.

12. ne – 9.30 hod.

DÁVEJ POZOR NA ZUZKU

Barevný film NDR. Mluveno česky.

19. ne – 9.30 hod.

PAN TAU JDE DO ŠKOLY

Český barevný film.

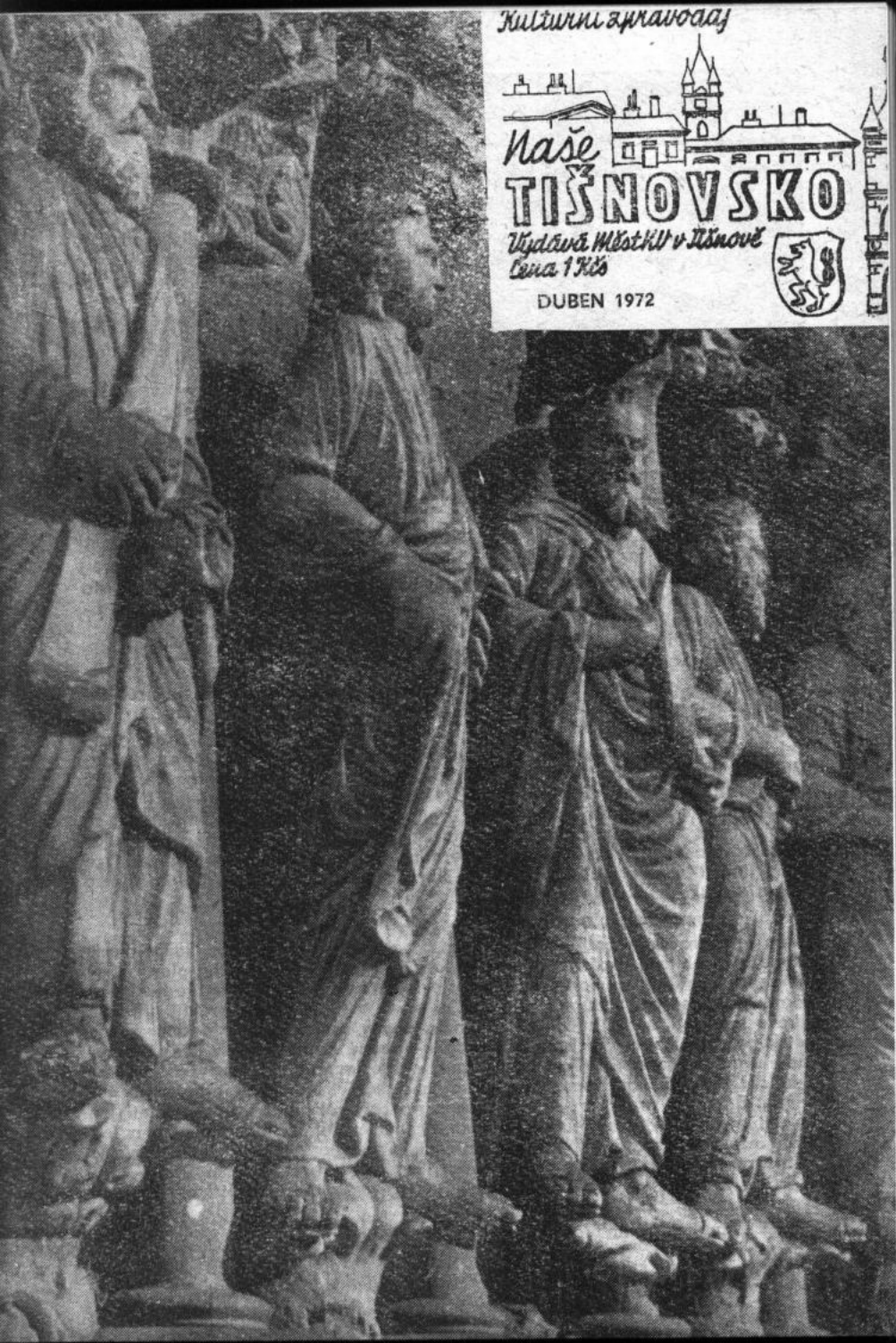
26. ne – 9.30 hod.

ZELENÉ SIGNÁLY

Sovětský širokoúhlý film. Vstupné děti 2 Kčs, dospělí 4 Kčs. Mluveno česky.

Filmy označené ● mládeži do 15 let nepřístupny.

Návštěvníci mají nárok na uvedení na místo v nejbližší světelné přestávce. Filmová představení přístupná mládeži začínající po 18. hodině může mládež výjimečně navštívit jen v doprovodu dospělých osob. Prodej vstupenek hodinu před začátkem každého představení. Vstupné na klasické filmy 4 Kčs, na širokoúhlé 6 Kčs.

Kulturní zpravodaj

Naše TIŠNOVSKO

Vydává Městský národní výbor v Tišnově

Cena 1 Kčs

DUBEN 1972

NÁŠ ROZHOVOR

Národní fronta soustřeďuje politické strany a masové organizace, které pod vedením Komunistické strany Československa budují socialistickou společnost v naší zemi. Požádali jsme o rozhovor předsedu městského výboru Národní fronty v Tišnově s Antonína Vitulu.

Soudruhu předsedo, jistě bude naše čtenáře zajímat, jaké složení má městský výbor Národní fronty v našem městě a jaké jsou jeho úkoly.

MěstV Národní fronty se člení na předsednictvo a na plénum. Předsednictvo je jedenáctičlenné, schází se pravidelně každý měsíc a jsou v něm mimo zástupce politických stran – strany komunistické a lidové, také zástupci největších společenských organizací – SČSP, SPB, Baníku a dalších. V plénu jsou jeden až dva zástupci každé tišnovské organizace, plénum se schází jednou za dva měsíce.

Posláním městského výboru NF je sdružovat organizace, podněcovat je v činnosti a ve spoluúčasti na společenském životě. Národní fronta se také podílí na správě města prostřednictvím poslanců, které navrhla za kandidáty, a kteří byli ve volbách zvoleni. Velký význam má také podíl na budování města dobrovolnými brigádami, které Národní fronta pořádá.

V současné době provádějí všechny organizace rekapitulace své loňské činnosti, jistě to udělal i městský výbor Národní fronty. Mohl byste nám říct něco bližšího o činnosti v loňském roce?

Největší akcí byla samozřejmě příprava voleb do zastupitelských orgánů a zajištění jejich hladkého průběhu. Po počátečních přípravných pracech, které dělaly národní výbory, byly volby akcí Národní fronty, která řídila práci volebních komisí, výběr kandidátů, činnost agitačních středisek, v jejichž rámci se konala řada besed, přednášek i výstavek, které pořádaly různé organizace a zajišťovala mnoho dalších úkolů. Národní fronta zajišťovala v loňském roce mimo jiné také oslavy 50. výročí KSČ, slavných májových dnů, VŘSR a Měsíce československo-sovětského přátelství.

Jaké úkoly máte v letošním roce?

Zatím je vypracován podrobný plán na 1. pololetí letošního roku, každý měsíc máme jeden hlavní úkol. V lednu to byla příprava reprezentačního plesu, který byl velice úspěšný, v únoru zajištění oslav únorových událostí, v březnu Mezinárodního dne žen, v dubnu příprava oslav 1. a 9. května, v květnu příprava mírové slavnosti, která bude asi v Ivančicích a v červnu oslavy Mezinárodního dětského dne. Doporučili jsme také oddílu kopané Baníku, aby v červnu uspořádal tradiční memoriál Františka Hanáka a oslavy 60 let tišnovské kopané, v jejichž rámci by byl uspořádán turnaj a setkání tišnovských fotbalových generací. Rámcový program je již sestaven na celý rok, a tak z 2. pololetí jen to nejhlavnější. Bylo doporučeno oběma místním požárním jednotám, aby v letních měsících uspořádaly veřejná cvičení, Svazu protifašistických bojovníků a Svazarmu zajistit oslavy Dne armády, městský výbor Národní fronty chce zajistit v rámci oslav VŘSR a Měsíce přátelství vystoupení sovětského souboru v našem městě.

Děkuji Vám, soudruhu předsedo, za rozhovor.

Rozmlouval J. Ondroušek

Slovo máte vy

S pochopením jsme pročítali v milém dopise p. Ivana Hejla z Brna jeho srdečností dýšící příspěvek, zaslaný nám jako doplněk blahopřání k osmdesátinám pí. M. Hejlové, jeho matky, v rubrice „Místo kytičky" v březnovém čísle Našeho Tišnovska. Došel však pozdě, až když březnové číslo už bylo téměř hotové. Paměti tišnovských rodáků, k nimž patří i pí. Hejlová, budeme zachycovat.

K podnětnému dopisu s. J. Bušiny z Tišnova II sdělujeme, že celoroční předplatné s doručováním poštou je zavedeno, ale – z ekonomických důvodů – pouze pro mimotišnovské odběratele. Místní prodejny, ve kterých je možno obdržet Naše Tišnovsko, jsou již ve všech částech města, takže nečiní potíží zajistit si u „svého" prodavače pravidelné dodávání každého čísla. Příspěvky o životě a práci našich škol a jejich žáků uvítáme a rádi uveřejníme, zatím jsme jich však dostali velice málo; školní časopisy ovšem nahrazovat nemůžeme.

Našim přispívatelům a dopisovatelům připomínáme, že redakce musí mít příspěvky s více nežli měsíčním předstihem, např. pro květnové číslo do 25. března. A čím více obdržíme příspěvků, tím více najdete v časopise toho, co vás zajímá. Red.

místo kytičky

zasíláme co nejsrdečnější blahopřání občanům našeho města, kteří se v dubnu dožívají význačného životního jubilea, 80. narozenin a více. Přejeme jim zdraví, spokojenost a osobní pohodu. Blahopřání adresujeme těmto občanům:

Emilii Brablecové, Tišnov, Jungmannova 932. 1. 4. se dožívá 83 roků.

Emilii Menšíkové, Tišnov, Za Červeným mlýnem 713. 2. 4. se dožívá 81 roků.

Anastázii Urbanové, Tišnov II, Ve dvoře 1181. 5. 4. se dožívá 85 roků.

Františku Halouzkovi, Tišnov, Družstevní 535. 8. 4. se dožívá 82 roků.

Rudolfu Rašovskému, Tišnov, Jungmannova 76. 9. 4. se dožívá 84 roků.

Bertě Muchové, Tišnov II, Palackého 1051. 15. 4. se dožívá 83 roků.

Rudolfu Pospíchalovi, Tišnov II, Komenského 1056. 15. 4. se dožívá 81 roků.

Marii Babákové, Tišnov, Za Červeným mlýnem 226. 17. 4. se dožívá 86 roků.

Antonínu Koumarovi, Tišnov, Dobrovského 501. 18. 4. se dožívá 84 roků.

Vojtěchu Temlíkovi, Tišnov, Erbenova 949. 23. 4. se dožívá 81 roků.

Františce Havlátové, Tišnov, Vrchlického 720. 25. 4. se dožívá 80 roků.

Žofii Michalové, Tišnov, Na mlékárně 795, 29. 4. se dožívá 80 roků.

Anděle Hlaváčkové, Tišnov, Dvořáčkova 63. 30. 4. se dožívá 82 roků.

Z TIŠNOVSKÉ MATRIKY

Z knihy narozených

V roce 1971 se narodili tito naši spoluobčánkové:

4. 1. Miroslav Mangera, Těsnohlídkova 877
8. 1. Simona Malíková, Hlinky 1124
15. 1. Miroslava Gruberová, Hanákova 602
16. 1. Zbyněk Antoni, Trnec 660
21. 1. Petr Fabián, Halasova 997
23. 1. Jana Straková, Jamborova 930
23. 1. Tomáš Mikulášek, Za mlýnem 213
26. 1. Kateřina Plucková, Dobrovského 503
27. 1. Alena Koktová, Drbalova 1518
30. 1. Věra Alexová, Hybešova 856
1. 2. Markéta Jančarová, Těsnohlídkova 663
2. 2. Jana Ondrášková, Horova 947
5. 2. Ivona Haňková, Drbalova 851
18. 2. Andrea Kouřilová, Lomnická 416
20. 2. Roman Vašík, Koráb 251
21. 2. Petr Daněk, Jamborova 937
22. 2. Josef Slezák, Palackého 1028
27. 2. Marta Opltová, Revoluční 970
27. 2. Jan Kučera, Na rybníčku 732
1. 3. Michal Podborský, Halouzkova 92
2. 3. Libor Juránek, Cáhlovská 973
3. 3. Jiřina Balášová, Lieberzeitova 1105
5. 3. Petr Melichar, Trnec 654
12. 3. Lenka Kalábová, Klášterská 283
13. 3. Olga Darmopilová, Komenského 1110
13. 3. Jitka Lukášková, Hornická 1520
15. 3. Jana Valihrachová, Erbenova 494
16. 3. Pavel Halouzka, Hanákova 638
17. 3. Tomáš Karban, Jamborova 938
21. 3. Hana Kvasnicová, Černohorská 438
23. 3. Radmila Haráková, Halasova 995
23. 3. Jindřiška Šťastná, U Humpolky 1508
24. 3. Ilona Bartová, Jiráskova 854
28. 3. Libor Berka, Za mlýnem 846
30. 3. Marie Pekárková, Jiráskova 828
30. 3. Hana Procházková, Olbrachtova 839
31. 3. Pavel Šibor, Jungmannova 73
1. 4. Ivana Bohuslavová, Horova 945
2. 4. Dalibor Sítař, Olbrachtova 834
2. 4. Libor Mašek, Jungmannova 754
2. 4. Martin Brázda, Halasova 996
2. 4. Lenka Knechtová, Družstevní 541
4. 4. Edita Malásková, Revoluční 982
5. 4. Michal Jurnečka, Halasova 993
5. 4. Kateřina Vejpustková, Jiráskova 492
6. 4. Lida Martinková, Dvořákova 615
6. 4. Veronika Koudelková, Jamborova 925
8. 4. Petr Plíšek, Kvapilova 925
20. 4. Dagmar Chaloupková, Dvořákova 59
27. 4. Alena Ložeková Ve dvoře 1183
28. 4. Ivo Odehnal, Hornická 952
29. 4. Zdeněk Teplý, Husova 466
30. 4. Daniela Mertová, U Humpolky 1508
11. 5. Magdalena Darmopilová, Za mlýnem 634
12. 5. Martin Svoboda, Ve dvoře 1177
25. 5. Radka Mužíková, Rudé armády 727
25. 5. Vlasta Flajšingerová, Hornická 950
28. 5. Kateřina Navrátilová, Halouzkova 89
1. 6. Dana Jůzová, Uhrova 1170
4. 6. Dušan Malášek, Palackého 1043
5. 6. Barbora Vavřinová, Halasova 996
11. 6. Aleš Merta, Trmačov 130
14. 6. Pavel Hromník, U Humpolky 1511
16. 6. Viktor Medek, U Humpolky 1508
17. 6. Marek Wagner, Trmačov 330
17. 6. Andrea Michalíková, U Humpolky 1509
20. 6. Stanislav Halas, Rudé armády 280
24. 6. Robert Šaman, U Lubě 372
27. 6. Monika Váňová, U Humpolky 1510
29. 6. Jindřich Dolníček, Smetanova 584
30. 6. Jolana Illková, Leninova 1282
10. 7. Radka Zavřelová, U Humpolky 1505
12. 7. Dušan Kalášek, Revoluční 981
17. 7. Josef Herman, Majorova 400
20. 7. Petr Novotný, Halasova 993
21. 7. Vlasta Hořejšová, Koráb 248
22. 7. Rudolf Vrzal, Jungmannova 81
23. 7. Jitka Opltová, Horova 943
25. 7. Sylvie Srncová, Rudé armády 727

Dokončení příště

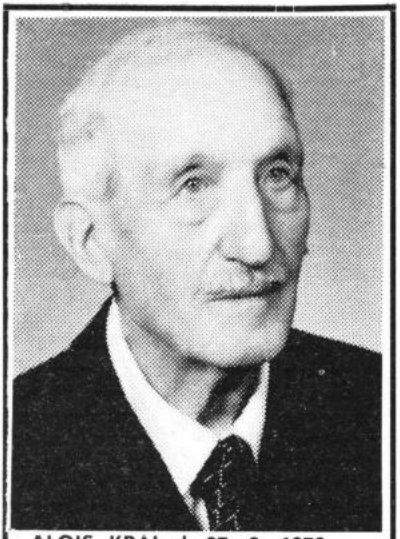
Jistě nebude na škodu věnovat ještě trochu pozornosti naší městské lidově knihovně, třebaže Měsíc knihy máme již za sebou; myšlenky této významné kulturní akce by měly zůstat trvale živé. Možná, že někdy si ani neuvědomujeme nebo dokonce nevíme, jak bohaté zdroje poučení, duchovního povznesení a ušlechtilé zábavy nám knihovna ve svých knihách a časopisech uchovává a nabízí.

Městská lidová knihovna v Tišnově vlastní 26.000 svazků literatury krásné (povídky, romány, básně atd.), naučné i vědecké ze všech oborů, takže může uspokojit i velmi náročné čtenáře. Vedle toho najdete v čítárně knihovny bohatý výběr (asi 40) časopisů a některé z nich dostanete vypůjčit i domů. Potěšitelné je, že značnou část čtenářů tvoří mládež.

V r. 1971 půjčila knihovna celkem 38.382 knih, o 1.800 více nežli v roce předchozím. Knihovnu s pobočkou v Předklášteří navštěvuje 1.219 čtenářů, z toho plná třetina (419) dětí; není to číslo malé, ale mohlo by být vyšší, protože ukazuje, že jen každý sedmý občan čerpá z bohatství knihovny. Vhodným rozvržením půjčovní doby (pro dospělé v pondělí a ve středu 8–12 hod. dopoledne a v úterý a pátek 13–18 hod. odpoledne, pro děti v pondělí a ve středu odpoledne (poskytuje knihovna každému dostatek příležitostí k využití jejích služeb.

–lš–

RADA A KULTURNÍ KOMISE MěstNV v Tišnově se obracejí na všechny občany, závody a organizace s naléhavou žádostí, aby věnovali nebo aspoň zapůjčili k pořízení fotokopií své fotografie, zápisky, vzpomínky, tiskopisy, letáky a jiné památky na významné události v našem městě (i z dob již dávno minulých) pro úplnější doložení záznamů v městské kronice. Bude to významný přínos k upřesnění obrazu společenského vývoje našeho města. Materiály, prosíme, odevzdejte na MěstNV, dveře č. 4–5, pokud možno během tohoto měsíce. –lš–

ALOIS KRÁL † 27. 2. 1972

7. března 1972 v 15 hodin jsme se v brněnském krematoriu rozloučili s čestným občanem tišnovským, objevitelem Demänovských jeskyní, em. ředitelem školy Aloisem Králem, když neúprosná choroba 27. 2. t. r. v 95. roce věku násilně uzavřela poslední kapitolu jeho plodného života.

Účast a projevy zástupců významných společenských organizací a vědeckých institucí v čele s ČSAV byly zřetelným důkazem, že jsme se loučili s osobností vysokého společenského významu, ale přitom s člověkem skromným, vzácného lidského charakteru, s vlastenecky smýšlejícím vychovatelem mládeže, z jehož lásky k rodnému kraji vyrostl i zájem o krasové jevy a speleologii a stal se ušlechtilým koníčkem, který rozhodl o celé bohaté náplni jeho činorodého života.

Město pod Květnicí, jehož poklidné a svérázné přírodní prostředí zvolil ředitel Král za domov své rodiny v završující etapě svého tvůrčího života, ho za jeho společenské zásluhy jmenovalo svým čestným členem. Obyvatelé Tišnova zachovají světlou památku Aloise Krále ve vděčné paměti. –lš–

MALÉ KAPITOLY Z HISTORIE TIŠNOVSKA

JAN HÁJEK:

TIŠNOVSKÉ ŠTELVÓGNY

Od roku 1804 bylo zřízeno poštovní spojení Tišnova s Brnem dostavníkem, po tišnovsku řečeno „štelvógnem". Dostavníky mívaly své stanoviště na prostranství před prastarými masnými krámy, poblíže hotelu „U zlatého jelena", v místech budovy nynější spořitelny. Zde stávaly „štelvógny" tišnovských starousedliků Kothbauera, Herzlíka, Baláše a později Kubíka. Zde se nasedalo a před sedmou hodinou ranní vyjíždělo.

„Štelvógn" často zastavoval, neboť vybíhali z domů sousedé, kteří svěřovali vozkovi konve s mlékem do Brna nebo žádali o nákup různých věcí, které nebylo možno tehdy v Tišnově koupit, a také přisedali noví cestující. To se opakovalo také v Hradčanech, Čebíně a dále. V Kuřimi, u hospody U Orátorů, kde dostavník zastavoval denně, nebylo třeba ani říkat prrr. Koně zde zastavili sami a šlo se na „gáblíček", rovněž koně dostali obroku. Pak se jelo dále Cinzendorfem, nyní Českou, Řečkovicemi, Královým Polem a kolem desáté hodiny se dorazilo v Brně do Minoritské ulice ke „Třem fiřtům", kde již čekali Brňané na své známé a na konve s mlékem.

Ve tři hodiny odpoledne byla nastoupena zpáteční cesta a asi kolem šesté se stanulo opět u masných krámů. Tam už netrpělivě čekala drobotina na „brňátko". Byly to většinou břikle, tj. obyčejné párky a cukrverky. Co to bylo potom doma a v sousedství vyprávění, vždyť do Brna jel skutečně jen ten, kdo tam měl nezbytnou práci. Když vezli rodiče svého potomka poprvé do Brna, několik dní před odjezdem ho strašili: „Počkej budeš muset na „Krautmarku" políbit staré bábě p . . .". Toto rčení bylo tehdy v Tišnově a okolí tak obvyklé, že je nelze vynechat.

I v tišnovských dostavnících bývaly třídy i když se místa od sebe nijak nelišila. Udiveným mimotišnovským cestujícím starý pantáta Kothbauer vysvětloval: „Poznáte, jaké je rozdíl ve třídách, až pojedem do Čebínke. Cestující z první klase zůstanó sedět, cestující z druhé vystupujó a pudó pěške a ti ze třetí budó klačit."

Tehdy se také chodívalo z Tišnova do Brna pěšky. Ale to se šlo z Čebína do Mor. Knínic a do Řečkovic.

Foto: Archiv muzea

Dnem prvého září r. 1885 byl zahájen provoz na „Tišnovce". Z počátku byl provoz na této trati nepatrný. Tři kyvadlové osobní vlaky o třech vozech, tažených malou udýchanou lokomotivou, projížděly denně tuto trať. Protože zboží k přepravě nebylo mnoho, jezdily nákladní vlaky pouze podle potřeby. Na každém nádraží byl umístěn zvonec, kterým se odjezd vlaku třikrát oznamoval. Třetí zvonění bylo opozdilcům znamením, aby co nejrychleji nastoupili do vozů. Tuto dobu připomíná divadelní hra od Václava Štecha „Třetí zvonění".
Vozy zprvu nebyly průchodní jako je tomu nyní. Průvodčí chodili po prknech, která byla zvenku k vozům upevněna. Pomalé a často přerušované jízdy vlaku, využívala cestující tovaryšská chasa k různým kratochvílím.
Tak například vystupovali tovaryši za jízdy z předchozího vagónu, počkali si na poslední, do něhož opět v klidu nastoupili.
Mezi stanicemi Cinzendorf (Česká) a Jehnicemi, kde procházela trať okrajem lesa, mnozí tovaryši z vlaku vystupovali, lesem probíhali, sbírajíce přitom houby. Později bylo však sbírání hub za jízdy přísně zakázáno.
Stará „Tišnovka" však byla, tehdy po pravdě řečeno, velikým dobrodiním pro Tišnov a jeho široké okolí. Celé Horácko, se svými nespočetnými kopci a kopečky bylo odříznuto od světa, k němuž byl Tišnov jedinou branou.

KUBÍKŮV KOUT

Zahřmělo-li někdy od jihozápadu, zahleděli se starší tišnovští hospodáři směrem ke „Kubíkovu koutu" a pak spěšně vyháněli zvoníky po krkolomném šneku tišnovské hlásky, aby šturmovali proti mrakům.
„Kubíkův kout" neboli „Šibeničník" je dnes kusem poměrně mladého lesa u Svatoslavi. Před sto lety zde byly mohutné jedle a borovice, které byly již z dálky viditelné a tvořily velký pravidelný čtyřúhelník.
Tato místa byla pro pocestné a hlavně pro formany nejnebezpečnější. Cesta vedla krajem lesa, ve kterém měli svá doupata lapkové, nebezpeční lotrasi, kterými se v 16. století lesy zde jen hemžily. Ve smolných knihách velkobítešských jsou zaznamenána až neuvěřitelné zločiny, ze kterých se lapkové při mučení vyznávali.
Za hejtmanování Pelecha ze Svatoslavi a jeho pachołků, kteří v těchto lesích řádili kolem roku 1563, bylo zde nejnebezpečněji. Zvláště velkou odvahou vynikal Pelechův zástupce, malý zavalitý Kubík. Když byla později celá tlupa pochytána a poprava, jediný Kubík se zachránil. Sestavil novou bandu mordýřů, se kterou se zde znovu objevil a prováděl dále krvavé zločiny. Ne však dlouho. Byli zrazeni, pochytáni a na místě pověšeni. První Kubík, pak jeho pacholci. Dodnes je místo exekuce lidem nazýváno „Kubíkův kout".

Odtud hrozívalo nebezpečí formanům a pocestným, odtud přicházejí nejdivočejší bouře. Jan Hájek

PSÁNO NA BUBEN

„Nastal čas dešťů. Nil se vylil z břehů a všude byla toho roku voda a bláto." Tolik cestovatel, který chudák cestoval až do Afriky, aby poznal nekonečnost bláta. To totiž ještě nestálo tišnovské sídliště pod Klucaninou. Přímo vzorovou ukázkou je Hornická ulice, která svým blátem a úpravou může soutěžit s posledními uličkami Sang-chaje. A ne bez šancí. Bláto, bláto a zase jenom bláto. Někdo řekne, že když prší, tak že je mokro. Ale vy dětino, naivní snílku. Přijďte se podívat. Cestička kolem plotu školky dostala totiž velkou sestru. Cestu pro auta. Několik nápaditých řidičů si krátí cestu a tak túrují auta nahoru blátem (místem, kde ještě loni byla travička zelená) a všechen ten jíl a hlínu, co se jim lepí bohatě na kola, přivezou ve vší slávě na Hornickou a zbytky opadnou o kus dál. Jednoho dne nějaká dobrá duše udělala přes cestu zábranu ze dřeva, ale vzápětí byla tato bariéra pohozena opodál. A tak si myslím, že by nebylo špatné, kdyby si někdy nějaký příslušník VB udělal výlet na sídliště a postál chvíli a jenom trhal bločky a inkasoval. Domnívám se, že za zbytečné znečisťování vozovek se přece platí pěkná pokuta. A není to jen sil-

KVĚTENA KLUCANINY

EMILIE ŠUDÁKOVÁ

3

Na holině pod Klucaninou, kterou líbá po celé dny sluníčka, roste orientální hvězdice horská zahradní, kvetoucí v měsíci srpnu jasně modrými květy se žlutými středy.

Na výslunné straně světlého lesa pod korunami borovic kvete skromně růžovými kvítky hvozdík (v našem kraji lidově nazývaný „Slzičky Panny Marie"). Dále tu tvoří malé sametové koberečky v barvě bílé, růžové a světle červené protěž nízká, nazývaná lidově „Pazourky". Při cestách v chudší půdě v jemné zeleni v měsíci srpnu tu rozvíjí své květy krásná, něžná rostlinka – vřes s drobnými růžovými kvítky.

Ve vlhkých sečích a zmolinkách Klucaniny kouzelně se tu rozprostírá a kraluje kapradí.

Na vrcholku lesa v humosní půdě se tu vine jako had vzácná plavuň. Je to nenápadná horská rostlina.

Sotva probleskne z jara sluníčko, probouzí se po třeskutých mrazech potůček, který se vine z jedné strany na úpatí Klucaniny. Zase začíná tiše bublat, je svěží a krásný se svými rostlinami a jejími květy po obou březích. S jarem se u potoka rozvíjejí jehnědy a nad potokem pod bělostnými břízami kvetou kočičky. Meze nad potokem modrají se něžnými blankytně modrými květy podlešek – – jaterníků. V křoví je plno sněhobílých květů sasanek. Hned u stezky nad potůčkem je krásná skupina sasanek žlutých pryskyřníkovitých. Měňavě tu v keřích u potoka rozkvétá plicník lékařský a o něco později lecha jarní – kohoutek chlubí se svým dvojbarevným květenstvím. Lecha jarní nachází se ještě na několika místech v Satanech. Od jara protepluje sluníčko koruny vážných smrků a javorů, které jsou rozestavěny ve skupinkách kolem potůčku. U nemocnice, kde sklánějí svoje větve smrky, tak i v těchto místech, jako rybí očka kvetou tu něžné pomněnky, krásné i svojí barvou.

Pokračování příště

nice, která vzala za své. Podívejte se jakým způsobem zpustošily Pozemní stavby hřiště na sídlišti. Je to opět rejdiště pro auta. (Pro historii jsou uchovány nějaké fotografie v archivu.) A ostatní úprava kolem domů na Hornické? Dodnes nejsou kolem domů chodníky a přes bláto se k vám ke zvonku nikdo nedostane. A pokud ano, je zpravidla tak kritický k sobě, že v tak zuboženém stavu se nehodí jít na návštěvu, ale bude lepší se jít domů vykoupat, a další hodinu věnovat čistění botů a šatstva. Jak dlouho bude ještě tento stav trvat? Přijďte se také podívat kolik se tu všude válí různého materiálu. Kdo staví dům či chatu najde tu lecos k upotřebení. A určitě to nebude nikdo postrádat. Leží to tu už týdny a pomalu se to ztrácí pod nánosem bláta.

Nezajímalo by pouze mou maličkost, ale většinu bydlících, kdy už konečně bude provedena úprava cest a chodníků. Kde je zakopaný pes? Je to neschopnost Pozemních staveb či vedení stavebního bytového družstva občanů? Jsem zvědav zda se najde někdo, kdo rozetne tento gordický uzel. Mimo jiné tímto problémem bláta je také postižena ulice Mánesova. Nese jméno člověka, jehož díla v nás vyvolávají pocit krásy a ušlechtilosti, sama však nemá s krásou a ušlechtilostí nic společného. Všude bláto a na celé ulici ani jediné světlo. A kolik tu denně projde lidí, kteří chodí do Hradčan na nádraží. Chodníky v zuboženém stavu, odpovídající úrovni vozovky a sem tam štěkající pes, mnohdy i volně pobíhající.

Není nic příjemného se trmácet ráno na vlak blátem a tmou. Snad se najde nějaký Prometheus, který rozsvítí na Mánesově ulici opět zase světla a pokusí se zařídit uvést i vozovku do původního stavu, aby tato ulice byla opravdu hodna Mánesova jména.

–imám–

4.

KAREL FIC:

Jungmannova, Tišnov. Vede z nám. Komenského (od bývalého Ebnerova hostince Na Slovanech dnes Klub důchodců) k Müllerovu domu, kde na ni navazuje Klášterská. Pojmenována jménem českého buditele, spisovatele a jazykovědce Josefa Jungmanna (1773–1847). Dřívější názvy: do r. 1904 Klášterská, pak opět několik let po r. 1947; v letech 1904–1947 a nyní opět Jungmannova.

Karasova, Tišnov. Tvoří ji řada domů podél železniční tratě od ul. Cáhlovské k Závodům S. K. Neumanna. Pojmenována po slavném tišnovském rodáku, spisovateli Josefu Františku Karasovi (1876–1931), jehož rodný domek stojí nedaleko odtud za železničním mostem v ul. Cáhlovské. Dřívější název: U jatek (v letech 1928–1947).

Klášterská, Tišnov. Vede od Müllerova domu přes železnici až k mostu u papírny. Je to starý název ulice, která dříve zahrnovala i dnešní Jungmannovu. Pojmenována podle směru do Předklášteří (lidově Klášter).

Komenského, Předklášteří. Hlavní ulice v Předklášteří, vede od brány do areálu kláštera podél školy až téměř k papírně. Navazuje na ni silnice do Brna. Pojmenována podle Jana Ámose Komenského (1592–1670), významného českého učence a filosofa, Učitele národů. Do r. 1966 zahrnovala i dnešní Lieberzeitovu.

Kopečná, Předklášteří. Krátká spojnice mezi Troubnou a Chaloupkami. Pojmenována podle svého terénního tvaru.

Koráb, Tišnov. Vede z ulice Mlýnské podél dnes již zrušeného náhonu k železničnímu náspu. Jde o staré pojmenování, souvisí s osobním jménem Koráb. Korábové vlastnili do 17. stol. mlýn stojící kdysi u náhonu. Podrobněji viz Co je to Koráb? Naše Tišnovsko 1971, str. 147.

Kostelní, Tišnov. Vede z nám. Míru ke kostelu, pak podél jeho jižní strany parkem, kde ústí do Bezručový. Pojmenována r. 1928 podle polohy u kostela sv. Václava.

Kozí, Předklášteří. Úzká, krátká ulička odbočující z ulice Chaloupky. Úzkým uličkám se často říkalo „kozí" (prošla tudy jen koza).

Koželuzská, Tišnov. Úzká ulička vedoucí z Halouzkovy na Jungmannovu (za Mototechnou). Srovnej hesla Halouzkova a Jirchářská.

K sýpkám, Předklášteří. Úzká, krátká ulička odbočující z ul. Chaloupky. Rovnoběžná s Kozí. Pojmenována podle polohy u bývalých klášterních sýpek

Kukýrna, Tišnov, Je to prostranství, vlastně náměstí kolem kašny nad nám. 28. října. Na Kukýrnu navazuje ulice Lomnická. Na kresbě Tišnova z r. 1723 od Karla Josefa Wokauna je vidět, že v těchto místech stávala dřevěná věž sloužící jako pozorovatelna, která plnila tišnovským měšťanům tutéž funkci jako klášterní hláska (dnešní kostelní věž). Měšťané nechtěli za hlásné platit klášterní vrchnosti, proto si vystavěli hlásku svou. Jméno Kukýrna souvisí se slovem kuk (od slovesa koukat). Nasvědčuje tomu i nářeční podoba Kokýrna, která se vyskytuje i ve starých písemných památkách; došlo tu k typicky horské změně u–o.

Kvapilova, Tišnov. Vede z Dvořákovy ul. k pomníku Kl. Gotwalda. Pojmenována podle spisovatele národního umělce Jaroslava Kvapila (1868–1950). Kvapil do Tišnova rád jezdíval ke svému příteli Bohuši Sedlákovi.

MŮJ KONÍČEK

Snad ze všech koníčků se nejvíc obdivuji těm, které mají bezprostřední vztah k přírodě. Způsobů, jak trávit volné chvíle v terénu je spousta. Ovšem těch, kteří přitom dovedou spojit příjemné s užitečným, určitě je méně. Jsou to například sběratelé nerostů, kteří mají v našem kraji obzvláště příznivé podmínky pro svoje hobby. Poslyšte, co nám pověděl jeden z těch, kterému kameny, jak se říká, učarovaly.

Jan Běluša dovede nad svými sbírkami vyprávět poutavě a zasvěceně. Jako rodilý Tišnovák se věnuje svému koníčku od svého mládí s jistou samozřejmostí, vždyť v Tišnově se sbíraly nerosty od nepaměti: v dutinách kavernovitých křemenců devonského stáří se tady nacházejí všechny barevné odrůdy křemene od křišťálu až po morion — černý kámen. Fialový krychlový fluorit na malé Květničce láká sběratele dodnes. Tam, kde bylo v minulosti dolováno, můžete nalézat žíly barytu, ankerítu a krystalických vápenců. Vůbec podhůří Českomoravské vysočiny, které je na rozhraní dvou geologických oblastí — moldanubika a moravika, je bohatou oblastí na goelogické útvary i na výskyt minerálů. A zdejší kraj, bohatý na výskyt minerálů, má také dosti nalezišť užitkových surovin — na tomto výskytu bylo založeno dolování minulosti i současnosti.

Nezasvěcený člověk žasne, když vidí ty kamínky hýřící barvami a třpytem: azurit a malachit od Štěpánova, baryt z Květnice, ryzí měď z Borovce, kontaktní granáty ze Stříteže, dvojčata z Olší. Nechybí tu ani opál drahý a český granát. Určitě byste obdivovali zajímavé skalní perly . . . Chloubou sbírky Jana Běluši je nový minerál sekaninait, který objevil v nedávné době. V časopise Moravského muzea je uvedeno: Křemičitan sekaninait byl nalezen v biolitických rulách moldanubika — Jáchymovské doly, šachta, 5. patro Drahonín. Nový nerost v mineralogickém systému pro Československo a Moravu.

V Bělušově sbírce se nachází také vzácný minerál bavenit, největší nalezený v ČSSR, z lokality Drahonín. Jsou to dva kusy, zajímavé tím, že zapadají přesně k sobě, přesto, že jeden byl nalezen sběratelem v r. 1965 a druhý v r. 1967.

Jan Běluša říká: „Sbírání nerostů, to není jen zábava, to je i doplňování školních sbírek a depositářů muzeí". Svědčí o tom jeho bohatá korespondence se školami a muzei A dá to někdy kus práce, než se dostane nerost z místa naleziště do úhledné krabičky s lístečkem označujícím původ a název minerálu. Štěstí je, že manželka má pochopení pro tuto zálibu, a tak se dá těch krabiček v obývacím pokoji ukrýt opravdu dost, aniž by tím byl narušen interiér. A pětiletá Marcelka už tatínkovi vydatně pomáhá, když se jí zeptáte, který kamínek se jí líbí nejvíc, ukáže bez váhání na křišťál a růženín.

Opravdu se nechce vstávat od té záplavy kamenů a kamínků, které teprve v rukou zasvěceného sběratele mají pravou cenu; čas však utíká a tak je nutno se rozloučit. A na rozloučenou vzkazuje Jan Běluša mladým zájemcům o tohoto ušlechtilého koníčka, že mohou kdykoliv přijít, bude jim vždy ochoten pomoci svými bohatými zkušenostmi. (vb)

PODHORACKÉ MUZEUM
Předklášteří - Porta coeli

Stálá expozice z dějin Tišnova a Tišnovska.

Otevřeno: úterý – pátek 8 – 16, sobota 8 – 12, neděle 8 – 14 hod.
V pondělí zavřeno.

GALERIE JOSEFA JAMBORA
Brněnská ul. č. 475

Stálá výstava obrazů zasloužilého umělce J. Jambora

z jeho odkazu městu Tišnovu.
Otevřeno: ne 9–12, st 14–16

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE

ubytování, uspořádání svatebních hostin, možnost konání školení.

HOTEL U NÁDRAŽÍ

ubytování, uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU
dobrá kuchyně, svatební hostiny.

RESTAURACE GRILL
domácí kuchyně, svatební hostiny.
Otevřeno 9–21 hod.

DUBEN 1972 v SZK ROH TIŠNOV

4.–10. 4.
Prodejní výstava obrazů umělců jihomoravského kraje – DÍLO Brno.

13. 4. – čt – 16 hod., sál SZK
PRVNÍ POMOC
Přednáška pro děti a mládež MUDr. Kafkové a MUDr. Kafky s praktickými ukázkami první pomoci, film Vstup volný

15. 4. so – 20 hod., sál SZK
TANEČNÍ VEČER PRO MLADÉ
s beatovou skupinou. Vstupné 7 Kčs.

20. 4. čt – 19 hod., sál SZK
ROZUMÍME SAMI SOBĚ?
MV SSM a SZK ROH pro mladé.
Přednáška z cyklu „Besedujeme s mladými".
Po ukončení tance s beat. skup.
Vstup volný!

22. 4. so – 20 hod., sál SZK
SSM – Taneční večer pro mladé

26. 4. st – 19 hod., sál SZK
LA – přednáška zahrádkářů
Co bych chtěl vědět o pěstování květin

27. 4. čt – 16 hod., sál SZK
ODPOLEDNE FILMOVÝCH POHÁDEK
pro děti Vstup volný!

ZÁJEZDY DĚTÍ NA PLAVÁNÍ
do krytého bazénu v Boskovicích
sobota 1. 4. 1972
sobota 15. 4. 1972
sobota 28. 4. 1972

Odjezdy autobusu od Humpolky ve 12 hod., návrat cca v 16 hod. Cena zájezdu 8 Kčs. Pro všechny děti ve věku 7–15 let.

2. května 1972 v 15.30
a ve 20 hodin
vystoupí v tišnovské sokolovně
DOKTOR DAM di DAM
Václav NECKÁŘ
a jeho Bacily

Kulturní zpravodaj NAŠE TIŠNOVSKO vydává kulturní komise MěstNV v Tišnově. Redakční rada: V. Borek, dr. K. Fic, J. Hájek, J. Ondroušek, J. Vavřinová (tajemnice). Grafická úprava M. Pavlík. Odpovědný redaktor dr. L. Štejgerle. Adresa redakce: MěstNV Tišnov. Tisk Grafia 11 - 734-72 - 456.12-72/Sm 30.

KINO PANORAMA

Předprodej SZK ROH Tišnov

1 so, 2. ne, 3. po, 4. út – 17.30 a ve 20 hod.

JESTLIŽE JE ÚTERÝ, MUSÍME BÝT V BELGII

Barevná filmová komedie o amerických turistech v Evropě.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs. Mládeži přístupno

6. čt – 17.30 a ve 20 hod.

UTRPENÍ MLADÉHO BOHÁČKA (širokoúhlý)

Český film – komedie kolem nevěsty z inzerátu. Vstupné 5, 6, 7 Kčs.
Mládeži přístupno

8. so, 9. ne – 17.30 a ve 20 hod., 10. po – 17.30 hod.

SERŽANT

Rod Steiger v titulní úloze amerického barevného filmu. Vstupné 4, 5, 6 Kčs. Mládeži do 15 let nepřístupno

11. út – 17.30 a ve 20 hod.

PÁD ČERNÉHO KONSULA (širokoúhlý)

Dobrodružný barevný sovětský film. Vstupné 5, 6, 7 Kčs. Mládeži přístup.

13. čt – 17.30 a ve 20 hod.

PRÉRIE

Natti a jeho další dobrodružství mezi Indiány. Česky mluveno.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs. Mládež. přístup.

15. so, 16. ne – 17.30 a ve 20 hod., 17. po – 17.30 hod.

VELIKONOČNÍ DOVOLENÁ

Český barevný film o prvních láskách a prvních zlamáních.
Mládeži přístupno

18. út – 17.30 a ve 20 hod.

ZAČÁTEK (širokoúhlý)

Sovětský širokoúhlý film. Tragikomedie o jedné a jediné filmové roli.
Mládeži přístupno

20. čt – 17.30 a ve 20 hod.

VRAH JE V DOMĚ

St. Mikulski v hlavní roli maďarského kriminálního filmu. Mluveno česky.
Mládeži přístupno

21. pá – 17.30, 22. so, 23. ne –17.30 a ve 20 hod.

PODVOD

Český filmový ústav uvádí z programu kina Ponrepo v Praze. Vstupné 6 Kčs.
Mládeži přístupno od 10 let.

24. po, 25. út, 27. čt – 17.30 a ve 20 hod., 26. st – 17.30 hod.

VŮDCE KARAVANY

Český filmový ústav uvádí z programu kina Ponrepo v Praze. Vstupné 6 Kčs.
Mládeži přístupno

29. so, 30. ne – 17.30 a ve 20 hod.

METRÁČEK

Český film. Příběh dívky hledající ztracenou sebedůvěru.
Mládeži přístupno

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

---

2. ne – 9.30 hod.

KARLOVARŠTÍ PONÍCI

Český film.

9. ne – 9.30 hod.

Republika ŠKID

Sovětský film. Česká verze.

16. ne – 9.30 hod.

KRTEK A LÍZÁTKO

Český barevný film.

23. ne – 9.30 hod.

VESNA

Sovětský širokoúhlý film. Vstupné děti 2 Kčs, dospělí 4 Kčs. Mluveno česky.

30. ne – 9.30 hod.

PSÍ KUSY

Český barevný film.

Filmy označené ● mládeži do 15 let nepřístupny.

Návštěvníci mají nárok na uvedení na místo v nejbližší světelné přestávce. Filmová představení přístupná mládeži začínající po 18. hodině může mládež výjimečně navštívit jen v doprovodu dospělých osob. Prodej vstupenek hodinu před začátkem každého představení. Vstupné na klasické filmy 4 Kčs, na širokoúhlé 6 Kčs.

Kulturní zpravodaj
Naše
TIŠNOVSKO
Vydává MěstNV v Tišnově

s. Matoušek druhý zprava

SPB
V TIŠNOVĚ

V letošním květnu, v rámci slavných dnů, vzpomeneme také 27. výročí porážky fašistického Německa a konce II. světové války. Proto jsme požádali o rozhovor bývalého dlouholetého předsedu a v současné době člena výboru místní organizace Svazu protifašistických bojovníků v Tišnově s. Antona Matuška. S. Matušek se aktivně účastnil bojů ve druhé světové válce jako bojový pilot–stihač. V roce 1939 přeletěl se svými kolegy do Sovětského svazu, kde byl zařazen do 2. vzdušné armády. Později, po příletu 25 našich letců z Anglie, byl vytvořen 1. československý stíhací pluk, kterému velel štábní kapitán Faitl, a A. Matušek byl zařazen do tohoto pluku. Na začátku Slovenského národního povstání přeletěl pluk na letiště Zolná u Zvolenu, odkud po celou dobu povstání bojoval proti nepříteli. Když bylo povstání potlačeno a fašisté začali obsazovat letiště, vracel se pluk zpět do SSSR. Při přeletu nad územím dukelsko-karpatské operace bylo letadlo A. Matuška sestřeleno, ale s pomocí místních obyvatel se s. Matušek dostal k partyzánům, při příchodu Rudé armády se vrátil zpět ke svému pluku, s kterým došel až do Prahy.

Soudruhu Matušku, kolik členů má nyní místní organizace Svazu protifašistických bojovníků v Tišnově?

V současné době má místní organizace SPB 146 členů. Jsou to účastníci politického odboje, odboje se zbraní v ruce domácího i zahraničního, jsou mezi námi také aktivní účastníci 1. světové války a také pozůstalí po obětech fašistické zlovůle.

Jaké jsou všeobecné úkoly vaší organizace?

Naše organizace je jednou ze spolehlivých opor strany. Boj s fašismem ještě neskončil, v některých západních zemích začíná vystrkovat opět růžky, a proto my chceme připomínat všem občanům a hlavně mládeži, co je fašismus, chceme, aby nebylo zapomenuto na těch 250 tisíc nejlepších synů a dcer našich národů, kteří se stali obětí fašismu a zemřeli v boji i v koncentračních táborech. Staráme se také o udržování pomníků obětí odboje.

Můžete nám říci něco konkrétnějšího o činnosti tišnovské organizace?

V okolí Tišnova je několik míst, která jsou zapsána v historii odboje – ať už je to Skalička, Šerkovice nebo Běleč. A naše tišnovská organizace má velkou zásluhu na vybudování památníků na těchto místech. Pořádáme také mírové slavnosti – poslední, kterou jsme pořádali v roce 1970 ve Skaličce, se zúčastnilo 3000 lidí, mezi nimi i představitelé politického a společenského života a také konzul SSSR. Příprava této slavnosti vyžádala mnoho času, museli jsme upravit okolí místa slavnosti, připravit vlajkoslávu a vůbec vše, co bylo ke zdárnému průběhu slavnosti zapotřebí.

V současné době probíhají Dny odboje. Jak se na nich podílí tišnovská organizace?

Jako každoročně i letos je období od začátku dubna do 10. května vyhlášeno za Dny odboje. V té době ještě intenzivněji vyvíjíme svoji činnost – pořádáme přednášky, besedy a výstavky. Na závěr těchto dnů je pořádán každoročně, a tak tomu bude i letos, lampiónový průvod a kladení věnců k pomníku padlých a pomníku Rudé armády.

Děkuji za rozhovor. –ok–

Na titulní straně: Záběr z oslav 1. máje v Tišnově (Foto archiv NT)

ZE ŠKOLNÍ DRUŽINY...

Utíkám ti, mámo zlatá,
utíkám ti přát,
růžový květ jabloňový,
chci ti k svátku dát.

Těmito verši přivítaly děti ze školní družiny v Tišnově na Smíškově ulici maminky na oslavě Mezinárodního dne žen, kterou uspořádaly 8. března 1972. Je to letos již druhý rok, co se pečlivě a s radostí již od vánoc na tuto událost připravují. Učitelky M. Cibulková a J. Humpolcová s nimi nacvičily pásmo básniček, písní a hudby, které při této příležitosti předvedly. Nejprve vystoupili ti nejmenší z 1. a 2. tříd, potom starší ze 3., 4. a 5. třídy. Velice pěkné bylo hudební vystoupení Evy Trmačové, která hrála na housle, spolu s Pavlem Švandou, který hrál na violoncello. Všechny účinkující velice potěšilo, že na besídku přišly téměř všechny maminky a dokonce i některé babičky. Po programu daly děti maminkám dárky, které jim samy v družině zhotovily.

Tak jako v loňském roce, i letos budou děti ze školní družiny na Smíškově ulici nacvičovat na ukončení školního roku a některé starší děti nacvičí scénky s maňásky, které předvedou dětem v mateřských školách při příležitosti Mezinárodního dne dětí.

SLUŽBY MOTORISTŮM

Okresní průmyslový podnik v Tišnově zahájil 5. ledna 1972 provoz v novém autoservisu za Červeným mlýnem. Tento servis je umístěn na frekventovaném místě – blízko benzinového čerpadla a není proto divu, že již dnes je navštěvován hojně motoristy. Vedoucí provozovny Antonín Hort nám podal několik zajímavých informací o nových službách motoristům.

I když autoservis není ještě zcela hotov, motoristé mohou už nyní využívat služeb jako je např. servis, kontrola geometrie předních náprav včetně optiky, seřízení na diagnostické jednotce Paltest, promazávání a výměna oleje. Pokud se týká elektrikářských oprav, provedou vám je tu od „a" až po „z". V druhém pololetí se počítá i s mytím vozů a s prohlídkami. A které značky vozů se tu budou opravovat? Především běžné opravy vozů všech novějších typů Současně probíhá jednání s Mototechnou o záručních prohlídkách vozů Moskvič 408 a 412.

Až bude dána do provozu lakovna, kotelna, až bude dokončena komunikace a dostavěn bufet, pak už budou moci být zákazníci – motoristé spokojeni úplně. To však záleží na OSP – podniku, který má dokonce roku výstavbu autoservisu dokončit.

(vb)

místo kytičky

zasíláme co nejsrdečnější blahopřání občanům našeho města, kteří se v květnu dožívají významného životního jubilea, 80. narozenin a více. Přejeme jim zdraví, spokojenost a osobní pohodu. Blahopřání adresujeme těmto občanům:

MUDr. Jaroslavu Hoblovi, Tišnov, Rudé armády 700. Dožívá se 1. 5. 82 roků.

Františce Cvrkalové, Tišnov, B. Smetany 529. Dožívá se 12. 5. 84 roků.

Janu Vrchlabskému, Tišnov, Cáhlovská 163. Dožívá se 16. 5. 84 roků.

Antonínu Machovi, Tišnov, Kukýrna 36. Dožívá se 17. 5. 82 roků.

Františku Balášovi, Tišnov II, Víska 1105. Dožívá se 17. 5. 83 roků.

Františku Válkovi, Tišnov, Brněnská 286. Dožívá se 22. 5. 81 roků.

Z TIŠNOVSKÉ MATRIKY

Z knihy narozených (dokončení)

26. 7. Martina Havlátová, Tyršova 459
2. 8. Jana Horáková, Jungmannova 753
2. 8. Pavel Baran, Jamborova 930
4. 8. Petr Misař, Jiráskova 774
7. 8. Richard Adamec, Hanákova 457
10. 8. Andrea Kloudová, Cáhlovská 161
10. 8. Jana Bártová, Alšova 759
13. 8. Bibiana Kundrátová, U Humpolky 1510
15. 8. Milan Rozbořil, Halasova 991
15. 8. Jaroslav Juránek, U střelnice 336
23. 8. Patricie Trtílková, Palackého 1026
27. 8. Petra Hedbávná, Dvořáčkova 316
27. 8. Václav Mikula, Cáhlovská 592
29. 8. Josef Hečko, Horova 946
30. 8. Petr Hosnédl, U Humpolky 1507
31. 8. Josef Špaček, U Lubě 382
2. 9. Petr Peška, U Humpolky 1508
2. 9. Martin Blaťák, Na rybníčku 636
3. 9. Marek Žák, Hřbitovní 673
9. 9. Monika Lemonová, Jamborova 922
9. 9. Martin Baláš, Na loukách 393
14. 9. Monika Samsonová, Mánesova 199
17. 9. Zdeněk Slanina, Těsnohlídkova 979
19. 9. Josef Beránek, Halasova 996
20. 9. Jiří Vejrosta, Na zahrádkách 238
24. 9. Kateřina Knoflíčková, Hornická 951
4. 10. Martina Bílková, Mánesova 907
5. 10. Marta Štěpánová, Hornická 1523
5. 10. Magda Muzikantová, Jamborova 937
7. 10. Dalibor Mazáč, Fučíkova 1246
11. 10. Jana Vrabcová, Jamborova 927
15. 10. Stanislav Hotárek, U Svratky 378
16. 10. Lenka Čurdová, U Humpolky 1511
18. 10. Jan Schulz, Dobrovského 508
21. 10. Radomír Dlugoš, Rudé armády 728
29. 10. Hana Sobotková, Kukýrna 44
30. 10. Iveta Navrátilová, Halasova 993
2. 11. Petr Srba, Palackého 1217
3. 11. Jana Motyčková, Rudé armády 916
3. 11. Matin Motyčka, Rudé armády 916
10. 11. Milan Obropta, Mlýnská 142
12. 11. Hana Hradecká, Halasova 992
16. 11. Roman Kropáček, Trnec 650
19. 11. Renata Marková, Hanákova 420
20. 11. Petr Junec, Dvořákova 605
22. 11. Petra Kudrnová, U Humpolky 1509
24. 11. Pavel Loubal, Dvořákova 626
24. 11. Tomáš Kupský, Halasova 998
27. 11. Michal Himko, Hornická 1521
27. 11. Jaroslav Kučera, Družstevní 565
29. 11. Jana Sojková, Troubná 1076
30. 11. Radek Procházka, U Lubě 288
1. 12. Radek Lesa, Jamborova 920
2. 12. Marie Bártová, Družstevní 527
3. 12. Lubomír Plašil, Wágnerova 830
5. 12. Taťána Hurbanová, Na Stráňově 1110
8. 12. Miroslav Šubert, Drbalova 1517
11. 12. Jitka Bělušová, Kukýrna 904
12. 12. Aleš Balabán, Rudé armády 282
16. 12. Petr Knoflíček, Fučíkova 1248
17. 12. Vítězslav Cik, Hornická 1525
22. 12. Zdeněk Barták, Hanákova 422
23. 12. Kateřina Borková, Cáhlovská 971
27. 12. Tomáš Mátl, Halasova 998
30. 12. Stanislav Fiala, Hradčanská 895
31. 12. Ivana Pokorná, Hornická 469
31. 12. Lenka Rašovská, Rudé armády 291
31. 12. Radek Bojanovský, Hornická 950.

NEZAPOMENEME

Letošního roku vzpomeneme 30. výročí události, která tak poznamenala osud našeho národa. Atentát na Heydricha v květnu 1942 se stal pro německé fašisty záminkou k zostření perzekuce českého národa, jejímž cílem byla nejen

OPĚT NA LIŠKU

Stává se už jakousi tradicí, že první mistrovská soutěž v honu na lišku bývá každoročně svěřena členům tišnovského radioklubu. I letos byli tišnovští radioamatéři pověřeni uspořádáním letošní 1. mistrovské soutěže, která se bude konat ve dnech 6.–7. května 1972 v okolí rekreačního střediska Havlov a bude zároveň mistrovstvím České socialistické republiky. Vítězové získají putovní poháry, které věnovala redakce časopisu Amatérské radio.

Také Tišnov bude mít v soutěži své želízko v ohni. Československý reprezentant Oldřich Staněk bude i v této soutěži aspirovat na přední místa.

–ok–

---

likvidace nejlepších českých synů a dcer, ale postupné vyhubení našeho národa vůbec.

Také naše město ji splatilo daní nejvyšší – životy statečných lidí. V r. 1942 byli umučeni v německých věznicích a koncentračních táborech tito naši spoluobčané, vesměs členové ilegálních odbojových skupin Obrana národa nebo Jindra: **Robert Klusák,** učitel, † 30. 1. 1942 v Osvětimi; **Gustav Spohr,** pošt. úředník, † 21. 2. 1942 v Osvětimi; **Jan Tejkal,** učitel, † 8. 3. 1942 v Osvětimi; **Jan Oderský,** úředník banky, † 15. 3. 1942 v Rajsku; **Josef Kovář,** učitel, † 24. 3. 1942 v Osvětimi; **Ludvík Sitař,** profesor gymnasia, † 14. 4. 1942 v Kounicových kolejích v Brně; **František Pacas,** úředník spořitelny, † 14. 6. 1942 v Kounicových kolejích; **JUDr. Oldřich Smišek,** okresní soudce, † 14. 6. 1942 v Kounicových kolejích; **Karel Volný,** mistr sklenářský, † 15. 6. 1942 v Kounicových kolejích; **JUDr. Miloslav Fibich,** okr. soudce, † 15. 6. 1942 v Kounicových kolejích; **Bedřich Galář,** adjunkt ČSD, † 15. 6. 1942 v Kounicových kolejích; **ing. Vladimír Vybíral,** elektrotechnik, † 27. 6. 1942; **Oldřich Kothbauer,** techn. úředník, † 28. 8. 1942 ve Waldheimu; **František Václav Halouzka,** mistr houslařský, † 4. 10. 1942 ve Vratislavi; **Marie Růtová,** roz. Rausová, žila v Praze, † 24. 10. 1942 v Mauthausenu (poskytla pomoc atentátníkům Kubešovi a Gabčíkovi).

NEJSTARŠÍ OBČANKA

Tišnovska, paní Žofie Juříčková z Újezda u Dolních Louček, zemřela **26. března 1972.** Byla by se dožila 15. května letošního roku 102 let. Stařenka neměla lehký život. Narodila se ve Stražku, odkud odešla v šesti letech do služby. Stále pracovala, až do svého pozdního stáří. Ve svých sto letech ještě pásla housata a sázela brambory. Své vzácné jubileum oslavila před dvěma roku v dobré pohodě, za účasti zástupců ONV, místního výboru ČSČK i přátel z Horních Louček. Nechyběla tehdy ani dechovka. Stařenka Juříčková byla vždy čilá a veselá – sama říkávala, že bez práce by nemohla žít. A tak se snažila být až do konce svého života prospěšná. Proto ji měli všichni rádi a budou na ni dlouho vzpomínat.

(vb)

MALÉ KAPITOLY Z HISTORIE TIŠNOVSKA

JAN HÁJEK:

Setkání pod Květnicí

Již staré přísloví praví: Nesejde se hora s horou, ale člověk s člověkem. Jsou však shledání téměř neuvěřitelná. Takové se událo v Tišnově v rušných a radostných dnech osvobození města Sovětskou armádou v roce 1945.

Tišnovský obuvník František Dolíhal se dostal v roce 1914 jako pětadvacetiletý infanterista na ruskou frontu. Asi po měsíci svého vojákování v Rusku utržil u Zámošce při nájezdu kozáků hlubokou sečnou ránu do ruky. Byl dopraven do nemocnice v Cholmu a tam po několika dnech, když bylo město obsazeno, se stal ruským zajatcem. Zprvu byl přidělen jako sapožník (obuvník) do dílen v Tomsku. Práce zde nebyla zlá, ale ve městě byl hlad. Proto se snažil dostat práci na venkově. Záměr se mu podařil s pomocí obchodníka, který dovážel do města potraviny. Vesničku Jelgaj v tomské gubernii na Sibiři tvořilo asi 120 domků. V rodině obchodníka, u něhož pracoval, se Dolíhal měl dobře. Šil boty pro obchodníkovu rodinu i pro ostatní osadníky. Za tuto práci mu vesničané platili v naturáliích. Tak se stal u obyvatel sibiřské vesnice oblíbeným a váženým řemeslníkem.

František Dolíhal byl od dětství vášnivým rybářem. Vždyť se narodil a dosud žije několik kroků od řeky Svratky. Vesnicí Jelgaj protékala řeka bohatá na ryby všeho druhu. Sapožník Dolíhal trávíval tedy volné chvíle na jejím břehu s rybářským prutem v ruce. Za jediné odpoledne se mu podařilo vytáhnout i 16 velkých štik, které pak rozdával vesničanům. Jednoho svátečního odpoledne, když opět stál na břehu řeky, uslyšel nedaleko zoufalé volání: „Ďodinka, pomošč, ščuka . . .". Malý klučina statečně zápasil s udicí, na níž se ve vodě mrskalo něco velikého. Když potom společně vytáhli na břeh téměř čtyřkilovou štiku, byli už kamarádi. Malý Vasil Petrovič vodil svého velkého přítele France Francoviče, jak ho vesničané jmenovali, k zelenému jezírku na malé rybičky, na něž se dobře štiky chytaly, i do lesa na maliny. Bylo jich v lese tolik, že se keře ohýbali. Jen do hluboké rokle Vasílek nešel, říkal: „Ďodinka, tam něť, tam medveď". A medvěd tam taky skutečně byl. Jednou France Francoviče i pořádně prohnal a polámal mu odhozenou ládovačku, když mu Vasilkův dě-

Zničená německá výzbroj na tišnovském nádraží v r. 1945. Foto Fr. Wágner

Očekávání Rudé armády. Foto M. Kotínský

deček, stará podšívka, poradil, aby po medvědu střelil ze staré brokovnice. Zlomenou pušku sice druhého dne našel, z vyschlé břízky udělal novou pažbu, ale smíchu nezabránil.

Mnoho a mnoho nezapomenutelných chvil prožil tišnovský sapožník za deset měsíců pobytu ve vesnici Jelgaji. Za tuto dobu k němu přilnul malý Vasil láskou téměř synovskou. Čas od času docházely do vesnice noviny. Jednou se v nich objevila výzva k Čechoslovákům, kteří byli povinni hlásit se na shromaždišti v Omsku. Nastalo loučení, cesta do Omska a odtud po deseti dnech do Vladivostoku. Pak osmnáctiměsíční čekání na loď, jedenapadesátidenní plavba na přeplněné lodi a konečně přistání v Terstu. Potom za několik dnů se octl opět ve svém rodném městě pod Květnicí.

Tím však toto vyprávění ještě nekončí. Začala doba poválečných starostí, mizérie první republiky, nastala hrůzná léta nacistické okupace. I do Tišnova však přišla svoboda z Východu. Na náměstí starobylého města znějí garmošky, tančí se, všichni se veselí. Následujícího dne městský strážník vyřizoval občanům řadu příkazů MNV, mezi nimi také jeden neobvyklý v Karasově ulici. Obuvník František Dolíhal má se dostavit ihned k veliteli města!

Vešel poněkud rozpačitě. Byl představen veliteli. Mladý, osmahlý sovětský důstojník s vyznamenáními na prsou se na příchozího dlouze zahleděl.
„Ďaďa, ty byl na Sibiři, byl v Jelgaji . . . Čto ty meňa neznaješ? Já Vasil, moloděc, čto my v mjestě ryby chytali."

A pak to začalo. Jídlo, pití, zpěv a radost nad nenadálým shledáním, vyprávění o tom, jak si v paměti uchoval jméno goroda Tišnova, o němž často chlapci vyprávěl. Pirožky byly křupavé a vodka chladivá. A když se kolem druhé hodiny v noci vracel Dolíhal domů, vyprovázel ho velitel slovy: „Až se vyspíš, přijď ke mně na komando, vezmeš míru a ušiješ boty – charošie botinky", jako jsi šil u nás mému dědušovi a papuškovi.

Boty ušil nejen veliteli, ale i jeho druhům a domek v Karasově ulici pak byl svědkem četných přátelských besed, na které se nezapomíná.

KVĚTENA KLUCANINY

Emilie Šudáková

4

Pěkné skupinky křehkých bílých květů tvoří tu šťavel žlaznatý – lidově známý pod jménem zaječí zelí. Nad potokem v lese rozkvétají smrky, borovice, břízy a modříny, na okrajích lesa kvete tmavomodře, bíle a světlemodře violka vonná. Blízko potoka roste několik skupinek cibulkovité rostlinky orseje, kterou charakterizuje krásná žlutozelená barva. Kvetou tu také dva druhy hluchavky – bílá a žlutá. Sytě žluté, lesklé květenství má pryskyřník nízký potoční, který tu roste v celých skupinkách. O něco později tu můžeme spatřit rozkvétat jako zlato lesklý pryskyřičník prudký. Všude nad potokem je plno mateřídoušky obecné vonné. Nízké koberečky klasnatých modrých květů tvoří porost zběhovce jehlancovitého. V suché půdě u cestičky nad potokem rostou v kopečcích rožce, kvetoucí v bílých zvonečcích.

Z lesa se semenem zatoulal až k potoku brambořík evropský, jehož několik kopečků tu roste.

V pozdním jaru je poseta půvabnými květy bílých kopretin, modrých lučních zvonečků, žlutých smetánek – pampelišek i něžných sedmikrásek – chudobek louka, kterou potůček protéká, i mez nad ní.

Jak rády tu v tichém zákoutí lesa sedávaly na lavičkách maminky a uspávaly svoje děti. Jak krásné tu bývalo posezení chodců, když je svým zpěvem z hlubin lesa a zahrad obšťastňovalo nesčetné množství zpěváků. Zabraňme tomu, aby se naše krásná Klucanina se všemi květinami, romantickými zákoutími, potůčkem i se všemi těmi lavičkami stala rumištěm a sloužila k odkládání starého harampádí!

V Tišnově býval pěkný městský park, schovaný uprostřed zeleně, který byl útočištěm milenců i cílem nedělních vycházek rodin s ratolestmi, které ve stínu košatých stromů nalézaly pohodu stínu v parném létě. Taneční večery na kruhovém parketu, občerstvení – prostě idylka. Žel. Bylo. Park se časem vylepšoval a vylepšoval, bylo zde zbudováno letní kino (díky za ně) a nějaká „dobrá" duše nechala vykácet většinu stromů. A tak až bude opět v parku taneční zábava, část sídliště buď prostým okem či divadelním kukátkem může sledovat tancechtivé páry kroužící parketem.

Věřím, že toto vykácení stromů, které zde bylo počato jen tak neustane a že jsou v plánu i další stromy. Kácejme vesele dál! Pryč se zelení ve městě!

Jak vidět, mnozí se chutě chápou díla. Zářným příkladem toho budiž Rybníček. Sekera, pila a jeden muž a už to létá, nikdo už málem nepozná, že tu někdy něco rostlo. A tak na celé ulici Rybníčku zůstalo už jenom několik stromů, ale kdo ví, zda-li do vyjití tohoto čísla zde bude ještě nějaký stát.

Zajímalo by mne, kdo se stará o zeleň ve městě a kdo tyto akce vymýšlí. Mohl bych totiž posloužit dalšími typy. Jak krásně by se kácely stromy na ulici Gottwaldově! Ta nepředstavitelná rozkoš, když padá jeden strom za druhým. A kolik jiných by se ještě našlo. Nač stromy ve městě, když se můžeme na ně chodit dívat zatím na Květnici a Klucaninu či k nějakému zahrádkáři, který se lopotí s tím, aby nějaký ten stromeček vypěstoval.

–imám–

5.

KAREL FIC:

Leninova, Předklášteří. Krátká ulice, odbočuje ze Strmé. Pojmenována na počest V. I. Lenina (1870–1924), vůdce ruského a světového proletariátu, zakladatele SSSR.

Lieberzeitova, Předklášteří. Vede od papírny k řece Svratce. Pojmenována jménem předklášterského rodáka Josefa Lieberzeita (1902–1944), komunistického novináře, redaktora Rovnosti. Podrobněji viz medailónek NT 1970, čís. 5.

Lomnická, Tišnov. Výpadová silnice navazující na Kukýrnu. Pojmenována podle směru do Lomnice.

Mahenova, Tišnov. Vede z Trnce na Mrštíkovu. Pojmenována jménem významného moravského spisovatele Jiřího Mahena (1882–1939), častého návštěvníka našeho města.

Máchova, Tišnov. Leží poblíž nemocnice, spojnice Hybešovy a Revoluční. Nazvána na počest básníka Máje Karla Hynka Máchy (1810–1836).

Majorova, Tišnov. Vede z Dvořákovy (naproti Havlíčkovy) na Hrádek. Pojmenována jménem Václava Majora (1883–1952), význačného tišnovského ochotníka a kulturního pracovníka. Dřívější název: P 1947 – Dr. Karla Katolického; tento název zanikl.

Mánesova, Tišnov. Vede z ul. Rudé armády do kopce k lesu Klucanině, kde končí u nově vybudované hájenky. Pojmenována podle českého malíře Josefa Mánese (1820–1871) r. 1928.

Mlýnská, Tišnov. Vede z Janáčkovy podél bývalého náhonu ke kinu, kde ústí do Brněnské. Pojmenována podle polohy vedle starého tišnovského obecního mlýna, jehož budova byla asi před 15 lety zbořena.

Mrštíkova, Tišnov. U přechodu tratě do Drásova odbočuje z Trnce, vede ke skladišti velkoobchodu. Správnéji by se měla jmenovat ulicí bratří Mrštíků, protože lze stěží dát jednomu z nich přednost, zvláště když svá hlavní díla tvořili společně. Oba bratři – spisovatelé Alois (1861–1925) a Vilém (1863–1912) – byli tvůrčími představiteli literární Moravy na poč. 20. stol.

Můstek, Tišnov. Dnes zaniklá úzká ulička při zdi obilního skladu, která vedla z Halouzkovy k zaniklému náhonu. Bývala ukončena lávkuo (můstkem) přes koryto náhonu.

Na hrádku, Tišnov. Vede od křižovatky u Humpolky parkem u hřbitova až ke gymnasiu, kde na ni za křižovatkou u sokolovny navazuje Drbalova. Jméno je velmi staré. Připomíná doby, kdy přibližně v místech dnešního kostela stával dřevěný hrádek.

Nám. Komenského, Tišnov. Náměstí u spořitelny. Pojmenováno podle J. A. Komenského (1592–1670). Dřívější názvy: Dolní nám. (do r. 1898 a v letech 1942–45), Palackého nám. (1898–1942).

Nám. Míru, Tišnov. Hlavní náměstí ve městě, u radnice. Dřívější názvy: Koňský trh; Horní nám. – bylo r. 1892 na oslavu 300. výročí narození J. A. Komenského přejmenováno na nám. Komenského (toto jméno přešlo r. 1945 na bývalé nám. Dolní); nám. Dr. E. Beneše (od r. 1945); Stalingradské nám. (od r. 1950) bylo po přejmenování Stalingradu na Volgograd (1961) nazváno nám. Míru.

LOUTKAŘI SE ČINÍ

Loutkový soubor Mladost při Sdruženém závodním klubu ROH v Tišnově má za sebou už čtyři roky úspěšné činnosti. Jenom v letošním školním roce sehrál na dvacet představení. V poslední době se řady mladých loutkařů rozrostly, soubor má nyní dvacet členů. Zatímco chlapci a děvčata z osmých tříd nacvičují základy vodění, ti pokročilejší se připravují na okresní soutěž hrou Ostrov splněných přání. Hru, která je zajímavá pro diváky tím, že tu vystoupuje společně s loutkami živá herečka, jsme viděli koncem března. Po loňském úspěchu v soutěži o štít ROH, kdy soubor vyhrál okresní kolo, vkládají do hry mladí své naděje.

Za dobrou práci byli mladí loutkaři odměněni zájezdem do loutkové říše pohádek v Olomouci. Pod vedením obětavého Miloše Navary připravuje pro děti soubor Mladost další pohádky. Drak, Šípková Růženka a ruská pohádka O mošně, turbanu a pastýřské šalmaji obohatí v nejbližší době repertoár. O nápaditosti, která si zaslouží pochvaly, svědčí i to, že členové souboru připravili přenosnou scénu, s kterou budou zajíždět do okolních obcí. A tak uvidí pohádky tišnovských loutkařů děti v Zastávce, Neslovicích, Novém Městě na Moravě a v dalších místech v okolí.

(vb)

NEPŘEHLÉDNĚTE

SZK ROH hodlá od září tohoto roku otevřít kursy kreslení a malování pro mládež i dospělé. Všichni ti, kteří se pokouší o štěstí s rydlem či štětcem, dostanou možnost se ve svém koníčku zdokonalit. V jednotlivých lekcích se naučí základní grafické techniky, malování temperou i olejem a další taje z kumštýřské dílny. Vyučovat budou nejlepší malíři a výtvarníci Tišnovska. Z nejlepších prací bude potom uspořádána výstava pro veřejnost. Ti, kteří mají zájem o tyto kursy, se mohou přihlásit ve Sdruženém závodním klubu v Tišnově, Mlýnská ulice. Protože v každém kroužku bude omezený počet lidí, je nejlepší přihlásit se co nejdříve. Kurs bude jednou týdně v SZK.

–ík–

Zájmová činnost v SZK ROH Tišnov

Taneční kroužek

(zahájil činnost 17. 4. 1972)

se zaměřením na nácvik podhoráckých tanců hledá další zájemce z řad mladých, především chlapců.

Fotokroužek

pracující již od minulého roku přibírá další zájemce o tuto činnost.

Filmový kroužek

zahájí činnost v nejbližší době.

Soubor Karasova divadla

hledá mládež pro doplnění kolektivu.

Zájemci o práci v uvedených kroužcích hlaste se v kanceláři SZK ROH Tišnov, Mlýnská ul., tel. 666

KDYŽ NASTANOU DEŠTĚ

Mezi nejnovější části města patří také Fučíkova ulice v Předklášteří. Domy jsou nové, zahrádky kolem nich upravené, a tak by tato ulice mohla patřit mezi chloubu našeho města, kdyby . . .Kdyby se po každém dešti ulice nezměnila v moře bláta, kudy se dá jen stěží projít, aniž by tato cesta zanechala stopy na vzhledu chodce. Je sice pravda, že nedávno si občané Fučíkovy ulice sami vybudovali provizorní chodník ze štěrku, takže schůdnost je tu už lepší, ale je otázkou, jak dlouho takové provizorium vedle rozblácené vozovky vydrží.

S podobnou situací je možno se setkat i v ulici U sušírny a Strmé; touto situací jsou postiženi nejen občané, kteří bydlí v této části, ale všichni ti, kteří denně vodí své děti do mateřské školky.

Sjednání nápravy by bylo prospěšné nejen pro občany zde bydlící, ale přispělo by to i k zlepšení celkového vzhledu města.

–ok–

PODHORÁCKÉ MUZEUM
Předklášteří - Porta coeli

Stálá expozice z dějin Tišnova a Tišnovska.

Malá galerie: Výstava z díla akad. mal. Heleny Bochořákové-Dittrichové.

Otevřeno: úterý – pátek 8 – 16, sobota 8 – 12, neděle 8 – 14 hod. V pondělí zavřeno.

GALERIE JOSEFA JAMBORA
Brněnská ul. č. 475

Stálá výstava obrazů zasloužilého umělce J. Jambora
z jeho odkazu městu Tišnovu.
Otevřeno: ne 9–12, st 14–16

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE
ubytování, uspořádání svatebních hostin, možnost konání školení.

HOTEL U NADRAŽÍ
ubytování, uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU
dobrá kuchyně, svatební hostiny.

RESTAURACE GRILL
domácí kuchyně, svatební hostiny.
Otevřeno 9–21 hod.

Učňovské středisko v Lomnici u Tišnova přijme pro výuku učňů v kuchařském oboru
kvalifikovanou sílu
kuchaře nebo **kuchařku**
Nástup ihned nebo 15. 8. 1972. Informace o prac. a plat. podmínkách poskytne Učňovské středisko Lomnice u Tiš., tel. 96101

Květen 1972 v SZK ROH Tišnov

1. 5. po – 16 hod., sál SZK ROH
DISKOTEKA

2. 5. út – 15.30 a ve 20 hod., sokolovna
vystoupení Václava NECKÁŘE
v programu „Doktor Dam di Dam a jeho BACILY"

Od 3. 5. do 9. 5. – sál SZK ROH
VÝSTAVA VÝTVARNÍKŮ AMATÉRŮ
okres Brno-venkov

14. 5. ne – 16 hod., sál SZK ROH
DISKOTÉKA

18. 5. čt – 19 hod., sál SZK ROH
přednáška ve spolupráci s MV SSM
VZTAHY MEZI CHLAPCI A DIVKAMI
Po ukončení tanec při beatu.

25. 5. čt – 16 hod., sál SZK ROH
ODPOLEDNE FILM. POHÁDEK
pro děti. 5 barevných snímků, zdarma.

Pro děti uspořádáme **střelecké odpoledne** za účasti SVAZARMU. Bližší bude oznámeno prostřednictvím místních škol a rozhlasu MNV.

Zájezdy plaveckého kroužku dětí do Boskovic:
sobota 13. 5. 1972
sobota 27. 5. 1972.

MÁJOVÉ OSLAVY

30. 4. – předvečer 1. máje – 19.30 h. lampionový průvod od nemocnice

1. 5. – manifestace pracujících – nám. Míru – 9.30 h.

7. 5. – slavnostní shromáždění občanů – sokolovna – 19 h.

Kulturní zpravodaj NAŠE TIŠNOVSKO vydává kulturní komise MěstNV v Tišnově. Redakční rada: V. Borek, dr. K. Fic, J. Hájek, J. Ondroušek, J. Vavřinová (tajemnice). Grafická úprava M. Pavlík. Odpovědný redaktor dr. L. Štejgerle. Adresa redakce: MěstNV Tišnov. Tisk Grafia 11 - 914-72 - 456.12-72/Sm 50.

KINO PANORAMA

1. po – 17.30 a ve 20 hod.
METRÁČEK
Český film. Příběh dívky hledající ztracenou sebedůvěru. Mládež. přist.

2. út – 17.30 a ve 20 hod.
HOMBRE (širokoúhlý)
Paul Newman v hlavní úloze dramatického amerického westernu.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs. Mládeži přístup.

4. čt – 17.30 a ve 20 hod.
NEOHLÍŽEJ SE ZPÁTKY (širokoúhlý)
Bulharský film. Drama zrady a spravedlivé odplaty. Mládeži přístupno

10. st – 17.30 a ve 20 hod.
DÍVKA V MODRÉM
Starší český film. Mládeži přístupno

17. st – 17.30 a ve 20 hod.
RIO BRAVO
Americký barevný film. Příběh z malého texaského města. Vstupné 6, 8, 10 Kčs. Mládeži přístupno

24. st – 17.30 a ve 20 hod.
ZLATO V BLACK HILLS (širokoúhlý)
Indiánský příběh z Dalekého západu. Vstupné 5, 6, 7 Kčs. Mládeži přístup.

31. st – 17.30 a ve 20 hod.
POMSTA V HORÁCH (širokoúhlý)
Likvidace bandy, která terorizovala pokojné obyvatelstvo. Česká verze. Mládeži přístupno

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

7. ne – 9.30 hod.
PIPI PUNČOCHATÁ
Švédský bar. film. Česky mluveno.

14. ne – 9. 30 hod.
BÍLÝ TESÁK
Sověský film. Česká verze.

21. ne – 9.30 hod.
ZLOČIN SLEČNY BACILPÝŠKY
Sověský bar. film. Česky mluveno.

28. ne – 9.30 hod.
MIKETKA A KAROLÍNA
Sovětský bar. film. Česky mluveno.

LETNÍ KINO

7. ne, 8. po – 20 hod.
TAJNÁ SLUŽBA – ASIAPOL
(širokoúhlý)
Japonský barevný film. Jeden z případů odvážného muže zákona.
Vstupné 7 Kčs.
Mládeži do 15 let nepřístupno

9. út – 20 hod.
ČERMENÜV SLIB (širokoúhlý)
Dobrodružný sovětský barevný film. Osudy legendárního gruzínského hrdiny. Vstupné 6 Kčs. Mládeži přístup.

11. čt – 20 hod.
DOBRÝ DEN, PANÍ CAMPBELLOVA
Americká barevná komedie. Dvacetileté tajemství tří otců a jedné matky. Česky mluveno. Vstupné 6 Kčs.
Mládeži do 15 let nepřístupno

12. pá, 13. so, 14. ne, 15. po, 16. út – 20 hod.
ČETNÍK VE VÝSLUŽBĚ (širokoúhlý)
Francouzsko-italský barevný film. Další příhody populrních hrdinů ze Saint Tropez. V hlavní roli Louis de Funés. Česky mluveno. Vstupné 8 Kčs.
Mládeži přístupno

18. čt – 20 hod.
TOUHA SHERLOCKA HOLMESE
Detektivní hudební hříčky oživující originálním způsobem slavnou postavu z románu A. C. Doyla. Vstupné 5 Kčs.
Mládeži přístupno

19. pá, 20. so, 21. ne, 22 po – 20 hod.
JÁMA A KYVADLO
Anglický barevný filmový horror podle povídky A. A. Poea. Vstupné 8 Kčs.
Mládeži do 15 let nepřístupno

25. čt – 20 hod.
VELKÉ ZÁVODY (širokoúhlý)
Americký barevný film. Komedie s Jackem Lemmonem a Tony Curtisem v hlavních úlohách. Vstupné 8 Kčs.
Mládeži přístupno

26. pá, 27. so, 28. ne – 20 hod.
SVĚDEK Z HLUBIN (širokoúhlý)
Japonský dobrodružný film. Vstupné 7 Kčs. Mládeži do 15 let nepřístupno

29. po, 30. út – 20 hod.
DÍVKA S PISTOLÍ
Italský barevný film. S humorem o zhrzené lásce. Česky mluveno. Vstupné 6 Kčs. Mládeži do 15 let nepřístupno

Naše
TIŠNOVSKO
Vydává MěstNV v Tišnově
Cena 1 Kčs
ČERVEN 1972

BUDOUCNOST NÁRODA

je v našich dětech; v nich vyrůstá nová směna naší společnosti. Všichni je máme rádi, chráníme je před možnými nebezpečími, pečujeme o jejich zdravý vývoj a šťastné dětství.

1. červen, Mezinárodní den dětí, je jejich svátkem. Připomíná nám, že děti se nemohou obejít bez lásky a péče dospělých, bez spolehlivé záštity teplého domova, bez laskavé účasti dospělých na hlubokém prožívání všech těch dětských radostí i bolestí, kterými ony objevují a poznávají svět. Při rozsáhlé péči, kterou naše společnost věnuje svým nejmladším členům, při množství veřejných prostředků, které vynakládá na péči o děti a rodiny s dětmi, se zdá připomínka významu Mezinárodního dne dětí skoro zbytečná, avšak troška sebekritického zamyšlení nás přesvědčí, že z hlediska jednotlivce je mnohdy zcela na místě. Ne vždycky dovedeme být – ať již jako rodiče či jinak zcela výchovně působící dospělí – dost trpělivými a laskavými účastníky a často velmi potřebnými oporami dětí v jejich, podle nás dospělých drobných dětských radostech a starostech, a nejednou při nich – bohužel – z nejrůznějších vážných i nevážných důvodů chybíme. Myšlenka Mezinárodního dne dětí je společnou výzvou k ochraně šťastného dětství proti sobectví dospělých; nesmí zůstat nepovšimnuta, nechceme-li se dále setkávat s nešťastnými dětmi, které nepoznaly tepla spořádaného domova.

Poněvadž z institucí národních výborů věnují pozornost nejmladším občanům především sbory pro občanské záležitosti, obrátili jsme se při této příležitosti na pracovníka MěstNV s. V. Trmače o několik informací o jejich činnosti. Sbor pro občanské záležitosti MěstNV v Tišnově pečuje mimo jiné o to, aby již vstup nově narozených občánků do života byl důstojný a odpovídal společenskému významu této události. Stylově vybavená obřadní síň starobylé tišnovské radnice je každoročně svědkem slavnostního přivítání do života okolo 100 tišnovských novorozeňat. Odpovědní funkcionáři národního výboru plní přivítání nových občanů do života milou povinnost, o slavnostní a radostnou náladu se postarají svými písničkami a recitacemi starší vrstevníci novorozenců, kteří pod vedením svých učitelů již mají první kroky ve vědění a kultuře za sebou. Vedle přivítání do života, z něhož uveřejňujeme jeden dokumentární snímek, spolupůsobí sbor pro občanské záležitosti také při slavnostním slibu pionýrů, při slavnostním předání občanských průkazů patnáctiletým (okolo 150 ročně) a zajišťuje důstojný ráz svatebních obřadů, jichž bývá na tišnovské radnici až 120 ročně. Pamatuje ovšem náležitě i na starší občany při jejich životních jubileích.

–lš–

Foto na titulní straně:
A. Šikula, Tišnovský „kojál"

místo kytičky

zasíláme co nejsrdečnější blahopřání občanům našeho města, kteří se v červnu dožívají význačného životního jubilea, 80. narozenin a více. Přejeme jim zdraví, spokojenost a osobní pohodu. Blahopřání adresujeme těmto občanům:

Amálii Šrajerové, Tišnov, Ant. Dvořáka 343. Dožívá se 1. 6. 87 roků.

Antonínu Huťkovi, Tišnov, Mánesova 776. Dožívá se 7. 6. 80 roků.

Františce Buršové, Tišnov II, Komenského 1099. Dožívá se 8. 6. 82 roků.

Františce Havlíčkové, Tišnov II, Palackého 1289. Dožívá se 8. 6. 82 roků.

Filoméně Musilové, Tišnov, Kukýrna 44. Dožívá se 9. 6. 89 roků.

Aloisii Sikolové, Tišnov II, Komenského 1057. Dožívá se 13. 6. 83 roků.

Františce Rašovské, Tišnov, Jungmannova 76. Dožívá se 16. 6. 80 roků.

Aloisii Veškrnové, Tišnov, Družstevní 556. Dožívá se 19. 6. 87 roků.

Svatoslavě Lisické, Tišnov, Janáčkova 336. Dožívá se 22. 6. 86 roků.

Marii Vrbasové, Tišnov, Klášterská 359. Dožívá se 25. 6. 87 roků.

Žofii Pánkové, Tišnov, Trnec 648. Dožívá se 27. 6. 86 roků.

Marii Musilové, Tišnov, Jungmannova 754. Dožívá se 28. 6. 82 roků.

VI. MMZ ANEB MUŠKAŘSKÉ ROJENÍ

Schůzka nejschopnějších mužů a žen, vládnoucích jemným muškařským nářadím, ať už ze všech koutů naší republiky nebo i ze zahraničí, má letos svoje vyvrcholení v neděli 4. června opět v Doubravníku a na Prudké. Rybářská organizace v Tišnově připravila tyto originální závody v lovu ryb na umělou mušku již po šesté a lze předpokládat, že účast na nich bude opět velmi početná a konkurence závodníků mimořádně veliká. Svědčí o tom množství přihlášených závodníků a příslibů. Letošním patronem závodů je podnik Inženýrsko-průmyslových staveb v Brně v čele s ředitelem Karlem Vodičkou. Časový program závodů: od pátku 2. června odpoledne a během soboty sjíždění závodníků, prohlídka závodiště a trénink mimo závodní úsek. V sobotu večer přátelská beseda účastníků VI. MMZ s promítnutím filmu a vyprávěním odborníka na slovo vzatého ing. Zdeňka Šimka o „Lovech beze zbraní". V neděli 4. června po budíčku se celá plejáda závodníků, rozhodčích a pořadatelů sejde na náměstí v Doubravníku, kde po prezentaci dojde v 8 hodin ke slavnostnímu zahájení ředitelem závodů a zástupcem národního výboru v Doubravníku. Vlastní závod se uskuteční opět ve dvou etapách, a to od 9 do 11 hodin dopoledne a od 13 do 15 hodin odpoledne. Slavnostní zakončení, vyhlášení vítězů jednotlivců i družstev se uskuteční na Prudké asi v 16 hodin odpoledne.

Malá abeceda závodů pro ty, kteří ještě podobné závody neznají: Je to závod jednotlivců a družstev. Pro družstvo se započítávají výsledky tří nejlepších ze čtyřech startujících. Závodníci mohou mít na návazci nejvýše tři umělé mušky, které si sami zvolí podle vlastního úseku. Nejčastnější ulovenou rybou je pstruh obecný, lipan, pstruh duhový a tloušť. Závodník za každou ulovenou rybu obdrží 1 bod a za každý gram ulovené ryby (váha se stanoví podle tabulek) vždy po bodu. Absolutním vítězem je ten, jenž má nejvyšší počet bodů. Družstva se hodnotí podle součtu pořadí. Loňským vítězem byl, v historii těchto závodů poprvé, člen tišnovské organizace — Milan Jeřábek, v družstvech si odnesla prvenství organizace Brno 11.

Přátelé Petrova sportu se tedy mohou těšit na pěkné zážitky u vody. Pl.

ZPÍVALI PRO RADOST

Tišnovská nemocnice byla ve středu 19. dubna 1972 místem zajímavého setkání: Zdejší pacienti a lékaři uvítali ve svém středu Pěvecké sdružení učitelů okresu Brno-venkov – šedesátičlenný smíšený ochotnický sbor; zpívají v něm i Tišnováci, s. ředitel Brychta a s. učitelky Brichtová, Valová, Dozbabová a Kociánová. Před koncertem jsme požádali předsedu a zakladatele sdružení s. Františka Pernicu, aby nám odpověděl na několik otázek.

Soudruhu předsedo, kdy jste zpívali v Tišnově naposledy?

Bylo to před dvěma roky, kdy jsme pořádali koncert pro školy.

Jaké poslání má váš sbor?

PSU je sbor s ideově politickým zaměřením; vznikl v r. 1969 a do dnešního dne uspořádal na sedmdesát koncertů.

Kde všude zpíváte?

Ve městech i na vesnicích, často jen „za autobus", který nás přiveze a odveze. Zpívali jsme také na Slovensku, kde jsem uspořádali třicet výchovných koncertů v patronátním okrese Bratislava-vidiek. K 50. výročí KSČ každý náš člen odpracoval 151 hodin.

Děkuji Vám, soudruhu předsedo, za rozhovor.

Koncert dirigoval Blahoslav Hajnc. Program uváděla poutavě s. Heda Hrbáčková. Přítomní vyslechli Heslo Bedřicha Smetany, Eliášovo světlo od Suchého, Aká si mi krásna od Suchoně a Janáčkovy Hukvaldské písně. Dojímavě vyzněly Ukrajinské písně od Steimanna. Bakalovy písně, které doprovázel na klavír s. ředitel Smíšek, upoutaly svérázností; mohutně vyzněli Halmovi Vážanští kohouti. Pořad byl vhodně zakončen Věnem Bedřicha Smetany. Pěkný výkon sboru byl v závěru odměněn bouřlivým potleskem přítomných. (vb)

Televizní vysílač Jižní Morava umožnil příjem televizních programů i v Tišnově. Protože však město je ze všech stran obklopeno kopci, nebyl příjem televizních signálů dobrý, a začalo se uvažovat o výstavbě televizního převáděče, který by zlepšil příjem televize v Tišnově. Převáděč byl postaven na Kozí bradě (viz snímek na titulní straně od Antonína Šikuly), převádí program z 9. na 2. kanál. Na tomto kanále však pracuje také bratislavský vysílač, a tak příjem slovenského programu je tím v Tišnově znemožněn.

V současné době je slyšet na tišnovský převáděč více nářku než chvály – na 2. kanálu je obraz nekvalitní a na některé typy televizorů se nedá vůbec přijímat. A vyskytuje s ještě jedna otázka. Před dvěma roky začal v naší republice vysílat II. program. Někteří občané mají možnost tento program sledovat, buď na společnou anténu, nebo pomocí konvertoru, některá místa našeho města jsou však z možnosti příjmu tohoto programu zcela vyloučena pro nevhodnou polohu. V Blansku to vyřešili tak, že jejich převáděč nyní převádí nejen 1. program, ale i druhý, a to na 12. kanál, který je na každém televizoru. Nešlo by tyto věci vyřešit i v našem městě?

Chovatelskou přehlídku králíků, holubů a drůbeže z chovů svých členů uspořádá v neděli 18. 6. 1972 MO Svazu chovatelů drobného zvířectva v Tišnově na dvoře hostince Na Perštýně. Od pravidelných výstav se bude lišit tím, že se jí zúčastní pouze chovatelé z místní organizace a vystavená zvířata si budou vzájemně hodnotit sami členové. Hlavní úkol přehlídky je totiž pomoci začínajícím členům – zkušení členové poukáží na přednosti a nedostatky vystavených kusů. Zpestřením bude ukázka výcviku psů. –ok–

MUZIKA HRALA NÁM...

Při prvomájovém budíčku, veselých pochodových písních v průvodu i při koncertním vystoupení po prvomájové manifestaci jsme si mohli uvědomit, jak významný příspěvek kulturní činnosti v Tišnově odvádí dechová hudba, jedna ze zájmových složek sdruženého závodního klubu. Brigádnické, tj. bezplatné účinkování dechovky SZK, stalo se samozřejmostí i při oslavách květnových dnů osvobození, výročí VŘSR, a všech ostatních významných výročí a událostí. V loňském roce to byla např. řada vystoupení v rámci oslav 50. výročí založení KSČ, velmi úspěšné vystoupení na družebním večeru s občany SSSR, kteří zavítali do Tišnova jako hosté organizace SČSP, v neposlední řadě pak zajištění mimořádně slavnostního průběhu listopadových voleb. Každý člen dechové hudby SZK věnuje takto veřejnosti ročně 40 brigádnických hodin. Prostě: kulturní činnost v Tišnově a dechovka SZK patří k sobě. —lš—

HLASY A OHLASY

Také Tišnov ožil ruchem národní směny. Počasí sice bylo pravé dubnové, ale ani déšť neodradil kluky a holky, které jsem potkal na Rybníčku od toho, aby nenaložili na valník traktoru železný odpad. Je potěšitelné, že právě mladí mají zájem o to, aby naše město bylo krásnější. Škoda, že nevím odkud byli, že nám nenapsali aspoň pár řádků.

Potěšeni jsou občané sídliště pod Klucaninou z Hornické ulice. Kolem domů už dělají pěkné chodníky a začíná se s terénními úpravami. Že by reakce na náš článek? Jestliže ano, pak tato konkrétní odpověď nepotřebuje dalšího komentáře.

Smutni však nadále zůstávají všichni, kdo chodí Mánesovou ulicí stále potmě. Zde naše připomínka zatím nepadla na úrodnou půdu. Což se opravdu nenajde nikdo kompetentní, kdo by zde opět rozžehl světla?

Z těch dobrých věcí, které přispívají pěknému vzhledu našeho města, nelze opomenout práce na úpravě chodníku od Modety až k pile. Objevily se obrubníky a v době, kdy vyjde toto číslo, bude už asi chodník pokryt dlaždicemi. Jménem všech těch, kteří tudy denně šlapou na vlak a zase domů, budiž vzdána chvála a dík všem, kteří tuto dobrou věc dělají.

Je neskonalou výhodou našeho města, že leží na periférii okresu. Kdyby však přece jenom někdy na svých toulkách zabloudil do našeho starobylého města okresní hygienik, byly by pro něho nepochybně zajímavostí starobylé záchody místních lokálů. Nevím, nevím, kolik krčem by zde zůstalo otevřených po prohlídce oněch neodmyslitelných a potřebných zařízení. —ík—

Příjemné překvapení nám přišlo ze Strážnice, kde byli slavnostně vyhlášení vítězové XI. ročníku literární soutěže Marušky Kudeříkové. Ze 735 účastníků (byli z 213 škol, z toho 27 ze Slovenska) vyšlo vítězně 70. Byla mezi nimi také studentka tišnovského gymnasia Marie Stejskalová, jediná z našeho okresu, která dostala čestné uznání za prózu „Pozdrav". —lš—

OPP v Tišnově vystavoval na 3. mezinárodním veletrhu spotřebního zboží v Brně velmi úspěšné novinky pro motoristy: zkratuvzdorné nabíječky akumulátorů pro motocykly i automobily a nový konzervační vosk na karosérie. Vyžádejte si podrobnější informace u výrobce! (vb)

MALÉ KAPITOLY Z HISTORIE TIŠNOVSKA

JAN HÁJEK:

ŠPITÁLEK

Nejstarší tišnovská nemocnice stávala před mostem vedoucím přes řeku Svratku v Předklášteří. Byl to prastarý „Špitálek", podle některých historických zpráv bývalá komenda rytířů johanitského řádu, kolem roku 1305 nadace pánů z Kunštátu.

V díle mor. zem. archiváře V. Brandla (1833–1901) čteme: Královna Konstancie před založením kláštera Porta coeli zakoupila komendantní dům, jejž rytíři sv. Jana v Tišnově před rokem 1168 měli a přeložila sem konvent jeptišek, který dříve v Praze u sv. Petra založila. Zde nalezly jeptišky dočasný domov, než byla dokončena stavba budov klášterních. Ve staré středověké listině nacházíme jméno „Fridericus rector hospitalis in Tussnovic". Listina byla datována v Tišnově v den sv. Stanislava r. 1305, Fridericus je na ní podepsán jako svědek.

Další zpráva o „Špitálku" pochází z r. 1377, kdy prodali bratři Markvart a Děřich z Modřiček, dvůr se dvěma lány špitálu pro chudé nemocné v Tussnově. Roku 1428 koupila abatyše Markéta z Lomnice od svých příbuzných, pánů z Lomnice, v Tišnově na „Ostrovcích" stojící špitál. V roce 1655 dala abatyše Voršila Gambsová postavit od dávných dob pustý a zbořený dům zvaný „Špitálek" a umístila v něm chudobinec a nemocnici pro obyvatele městečka Tišnova. Pamětní deska s nápisem o této události byla ze Špitálku přemístěna do předsíně basiliky kláštera Porta coeli. Při Špitálku byl hřbitov a kaple sv. Mikuláše. K špitálnímu majetku a k vydržování chudých patřil tzv. „Ostrovec", což byly všechny pozemky mezi Švarcovou a nyní zasypanou mlýnskou strouhou. U Špitálku bývaly i dvoje parní lázně.

V roce 1870 byla v budově „Špitálku" založena tišnovská sokolská jednota, která tam měla i svoje sídlo. Jednota měla tehdy 35 členů. Budova stála v katastru obce Předklášteří a tišnovští sokolové zde byli skryti před slídivými zraky c. k. rakouských četníků a úředníků z c. k. „Pecírku". Mimo pravidlených cvi-

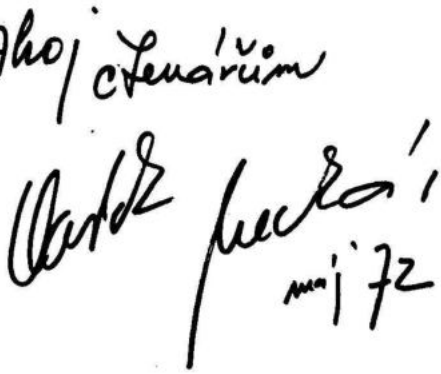
čení, bývaly tam pořádány též recitační večírky, divadelní představení a výlety, třebaže těmto podnikům tišnovští starorakušáci nepřáli. Jejich nenávist se plně projevila při výletu tišnovských sokolů do Dolních Louček, kde v zahradě hostince Josefa Zelinky zpívali vlastenecké písně, recitovali básně slovanských buditelů a starosta tišnovského Sokola Karel Buchal ve svém projevu pozdravil Rusko jako bratrský slovanský stát. Jeho řeč vzbudila hlučný odpor u přítomných c. k. úředníků z Tišnova, kteří i s četníkem Heinzem, byli vysláni jako pozorovatelé a tuto řeč prohlásili za velezradu. Na starostu Buchala i náčelníka jednoty Jana Macků – zvaného „Holofernes" – který Buchala v jeho výrocích podporoval, byla četnickým strážmistrem Heinzem podána žaloba pro velezradu. K odsouzení nedošlo pouze zásluhou Čecha, poručíka Sindeláře, který výrokům obviněných dal jiný smysl.

Tyto události přinutily vedení jednoty Sokola změnit název a založit Tělocvičnohasičský sbor v Tišnově. Stalo se tak roku 1876 a tento letopočet je i rokem založení býv. Sboru dobrovolných hasičů v Tišnově, nyní MJ ČSPO. Sokol byl obnoven zásluhou tišnovského vlastence dr. Drbala r. 1892, tedy právě před 80 lety.

Budova „Špitálku" byla v sedmdesátých letech minulého století střediskem tišnovského kulturního života. Hrávaly zde české, kočovné divadelní společnosti, protože v Tišnově c. k. úřady, česká divadelní představení nepovolily. Tak se malé podhorácké město dovídalo o Stroupežnickém, Tylovi, Vrchlickém, Zeyerovi a dalších českých básnících a dramaticích. Hostovala tam tehdy divadelní společnost Janovského, Trnkova, Štětkova, Příbramského, Svobodova, Hübnerova, Dobrovolného, Standlerova, Choděrova a mnohé další. Příslušníci těchto českých divadelních společností nacházeli tehdy vřelé přijetí i druhý domov u Grenarů–Přibylů na kopečku.

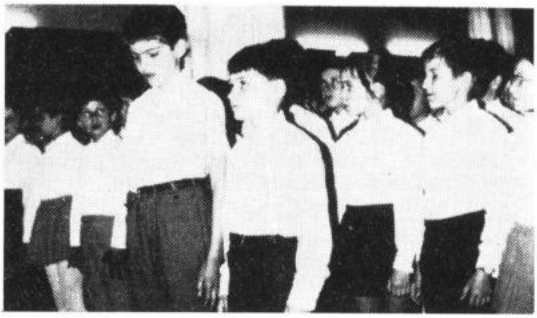
„Špitálek" býval i hospodou, kde byly odbývány odvody. V pohnutém roce 1866 došlo na malém prostranství před budovou ke krvavé srážce Rakušanů s Prušáky. Později se stal „Špitálek" majetkem známého tišnovského lékaře dr. Jurnečky, jehož vnuk p. Müller prodal v r. 1939 dům železniční správě. Při stavbě nové železniční tratě byla v roce 1940 historická budova zbourána a materiál z ní upotřebil na stavbu svého obytného domu občan Drábek z Tišnova.

Při pozdějších výkopech byly objeveny v místech bývalé budovy široké mramorové schody vedoucí do podzemí. Byly však úplně zavaleny sutí. Vykopáno bylo rovněž mnoho lidských kostí a lebek s bezvadnými chrupy. Šlo o kosti několik století staré, pocházející z bývalého hřbitova.

Václav Neckář, který vystoupil se svým souborem v Tišnově 2. května t. r., posílá touto cestou pozdrav našim čtenářům.

SLIB PIONÝRŮ

8. dubna t. r. zněla obřadní síň MěstNV v Tišnově zvonivými hlasy čtyřiceti dívek a hochů, žáků ZDŠ na Smíškově ul., kteří zde za přítomnosti svých rodičů, učitelů, vedoucích, patronů a představitelů MěstNV slavnostně složili svůj pionýrský slib. Pečlivě se na tento slavnostní okamžik připravili pod vedením svých učitelek s. Pikulíkové a s. Fleischingerové a za vydatné pomoci s. Ad. Horáka, pracovníka UD a člena SPB, který pionýrům odevzdal v upomínku na tento slavný den zarámované fotografie z tématických výletů podniknutých s dětmi po partyzánských stopách. Po pěkném úvodním projevu, v němž předseda MěstNV v Tišnově s. J. Pochop pionýrům připomněl hlavní povinnosti, které na sebe slibem berou, následoval vlastní akt složení slibu; za zvuků písně „Rudé šátky na slunci hoří" uvázali pionýrům rudé šátky předseda MěstNV a jejich skupinová vedoucí s. Tilhonová. V závěrečném projevu pak s. Pochop vyslovil naději, že pionýři budou poctivě plnit složený slib a zákony pionýrské organizace a stanou se tak platnými a vzornými členy naší socialistické společnosti. –lš–

A to jsi sliboval,
že se tu člověk uklidní!

Kresba M. Pavlík

**SLEDUJTE BAROMETR!
V PŘÍPADĚ PĚKNÉHO
POČASÍ AHOJ!
NA KOUPALIŠTI!**

6.

KAREL FIC:

Nám. 28. října, Tišnov. Náměstí u pomníku padlých obou válek, navazuje na nám. Míru. Pojmenováno k uctění památky významného dne československých dějin – 28. října 1918. Dřívější název: Dolní Kukýrna (do roku 1945).

Na kopečku, Tišnov. Zvýšená terasovitá ulička na svahu pod Květnicí nad Klášterskou ulicí. Pojmenování podle terénního tvaru.

Na Kukle, Předklášteří. Odbočuje z Jenerálky k lesu. Pojmenování se objevuje na katastrálních mapách již počátkem 19. stol. Jméno Kukla souvisí pravděpodobně s osobním jménem, které se vyskytuje v písemných pramenech z tišnovského panství. Není však vyloučeno, že má původ v nápadné podobě blízké vyvýšeniny – lesa Na Kukle – s kuklou.

Na loukách, Tišnov. Vede z Janáčkovy k náhonu, pak se mění ve stezku, která vede podél náhonu až k závorám. Jméno je starého původu. Toto původně pomístní jméno napovídá, že na místě dnešního nádraží bývaly kdysi louky. Koncem 19. stol. bývalo toto prostranství oblíbeným místem nedělních dopoledních promenád. Dřívější název: Aloise Řezáče (P 1947).

Na mlékárně, Tišnov. Vede od uhelných skladů podél Závodů S. K. Neumanna k řece. Jméno vzniklo přenesením lidového pojmenování „léčebného ústavu" Prokopova, kde se koncem minulého století léčívalo čerstvě nadojeným mlékem a koupelemi, na celou, později vzniklou ulici. Dřívější název: Josefa Uhra (P 1947).

Na rybníčku, Tišnov. Vede z ul. Rudé armády k nemocnici. Pod lesem u dnešní nemocnice býval dříve rybník. Z něho vytékal potůček, který protékal touto ulicí. (Dnes vede podzemním kanálem.) Dřívější název: Palackého (P 1947).

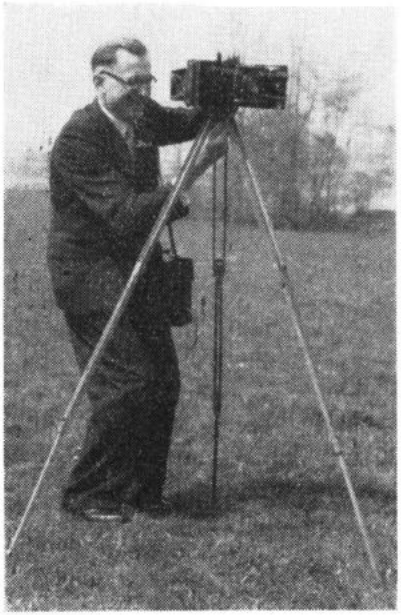
Na Stráňově, Předklášteří. Vede z Ondřejovy podél hřbitova ke Strmé. Jméno Na Stráňově je starým lidovým pojmenováním předklášterského hřbitova. Souvisí se slovem stráň. Předklášterskému hřbitovu se ještě říká Srajchůvek, Na Strajchůvkách, Na Štajgrlově nebo Na stráni. Jméno Na Strajchůvkách (Srajchůvek) souvisí s německým streichen ve spojení die Flagge, die Segel streichen – stáhnout, svinout vlajku, plachty – to pak v přeneseném významu znamená ustoupit, vzdát se.

Na zahrádkách, Tišnov. Vede z Cáhlovské na Koráb. Pojmenována podle toho, že tu před výstavbou bývaly zeleninové zahrádky.

Nerudova, Tišnov. Spojuje ulici Družstevní s Tyršovou. Pojmenována na počest velkého českého básníka Jana Nerudy (1834–1891).

Neumannova, Tišnov. Úzká ulička vedoucí z nám. Komenského (za Panským domem) na Mlýnskou. Pojmenována podle význačného tišnovského kulturního činitele Blahoslava Neumanna, který v našem městě působil v druhé polovině 19. stol. (do r. 1874 byl učitelem místní školy).

Olbrachtova, Tišnov. Vede od silniční správy k pile. Pojmenována jménem spisovatele Ivana Olbrachta (1882–1952).

MŮJ KONÍČEK

Kdyby se dělala anketa, ve které by se zjišťovalo, jakého má kdo koníčka, určitě by se mezi nejčastějšími zájmy objevilo fotografování. Vždyť těch lidí, kteří více či méně fotografují, je mnoho. Někdo fotografuje jen na dovolené nebo rodinu a snímky si nechá udělat, jiný se fotografováním zabývá hlouběji. Málokdo si však dovede dnes představit, jak vypadal tento koníček před půl stoletím. Jedním z těch, kdo už před padesáti roky fotografovali, je pan František Wágner.

První snímek udělal v roce 1922, fotoaparát mu půjčili bratři Oharkové. Dnes s úsměvem vzpomíná na tyto své začátky, kdy za temnou komoru posloužila spíž, ale protože tam nebyla zavedena elektřina, exponovat snímky musel chodit do kuchyně. Každá fotografie nebo film se musel už i tehdy řádně vyprat, a k tomu sloužila stará pumpa na dvoře. Často, k veliké nelibosti sousedů, vrzala dlouho do noci, když mladý fotoamatér byl zvědavý na snímky z odpoledního výletu. Každý začátek je těžký, a tak i tyto výsledky práce měly své chyby, ale uschovány jsou dodnes. Vše se však změnilo k lepšímu, když tišnovský knihkupec Karel Cejnek, u kterého byl František Wágner tehdy v učení, mu dal k dispozici vybavenou temnou komoru svého syna. Mělo to svůj účel – pan Cejnek vydával pohlednice Tišnova a nadšený učedník mu je fotografoval. A tak se vlastně dostává ke krajinářské fotografii, které, mimo nutných rodinných snímků, zůstává věrný. Od pana Cejnka získává také svůj první fotoaparát, který má dodnes, a i když v současné době tento přístroj působí poněkud komicky, jistě mu ho závidí mnoho profesionálů.

Pan Wágner byl také u zrodu tišnovské stolové společnosti fotoamatérů, jejíž duší byl Josef Vejvoda a jejími členy také prof. Hrubý, J. Herzlík, J. Grünwald, F. Babák a další. Tato společnost se většinou scházela v restauraci u Hlávků, kde si její členové vzájemně hodnotili fotografie a pořádali odborné přednášky. Později tato společnost zanikla a přes několik pokusů chybí tišnovským fotoamatérům dodnes.

Když jsem seděl u pana Wágnera a při šálku kávy poslouchal jeho vyprávění a prohlížel alba fotografií ze starého Tišnova, přišel ho navštívit syn a pomáhal tatínkovi ve vzpomínání – na příklad jak tatínek každou chvíli, k veliké nelibosti celé rodiny, je fotografoval, nebo jak téměř každou neděli chodili fotografovat Tišnov a syn nosil těžký stativ, zatím co otec vláčel kufr s fotoaparátem. Obvykle se z takové vycházky vraceli pozdě k obědu, ale maminka měla pochopení. Často se však stávalo, že došli na příklad na Čepičku, fotografovi se nelíbila mračna, a tak se bez snímku vraceli zpět.

Dnes, i když je pan Wágner v důchodu, již téměř nefotografuje. Jak sám říká, koníčka vystřídal vnuk Mareček, a tak mu sotva zbývá čas jen na udělání fotografií z filmů, které mu dají jeho děti. Přesto má ještě jedno přání. Za svůj nejlepší snímek považuje 120 cm dlouhé panoráma Tišnova z Čepičky,

které již od roku 1938 je na chodbě v přízemí tišnovské nemocnice. Nyní má v úmyslu udělat stejný záběr Tišnova znovu, aby bylo vidět, jak se naše město změnilo. –ok–

PODHORÁCKÉ MUZEUM

Předklášteří - Porta coeli

Stálá expozice z dějin Tišnova a Tišnovska.

Malá galerie: Výstava z díla akad. mal. Heleny Bochořákové-Dittrichové.

Otevřeno: **úterý – pátek 8 – 16, sobota 8 – 12, neděle 8 – 14 hod.**

V pondělí zavřeno.

GALERIE JOSEFA JAMBORA

Brněnská ul. č. 475

Stálá výstava obrazů zasloužilého umělce J. Jambora

z jeho odkazu městu Tišnovu.

Otevřeno: ne 9–12, st 14–16

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE

ubytování, uspořádání svatebních hostin, možnost konání školení.

HOTEL U NADRAŽÍ

ubytování, uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU

dobrá kuchyně, svatební hostiny.

RESTAURACE GRILL

domácí kuchyně, svatební hostiny.

Otevřeno 9–21 hod.

Červen 1972 v SZK ROH Tišnov

3. 6. so – 20 hod., sál SZK ROH

DISKOTÉKA

taneční večer pro mladé

11. 6. – ne

ZÁJEZD OBČANŮ – důchodců

do Janáčkova divadla v Brně

17. 6. so – 20 hod., sál SZK ROH

DISKOTÉKA

taneční večer pro mladé

K MDD – začátkem měsíce **června** uspořádá MJ Požární ochrany spolu se SZK ROH

UKÁZKOVÉ CVIČENÍ POŽÁRNÍKŮ

Bližší bude oznámeno prostřednictvím škol a rozhlasu MNV.

KINO PANORAMA

7. st – 17.30 a ve 20 hod.

MUŽI V OFSAJDU „S"

Český film podle stejnojmenného románu Karla Poláčka. Mládeži přístupno

14. st – 17.30 a ve 20 hod.

LOBO

Americký barevný film. Šedý vlk – hrdina divokého západu.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs. Mládeži přístupno

21. st – 17.30 a ve 20 hod.

ZA NÁS RUČÍ BABIČKY „S"

Sovětský film. Příhody lidí žijících v okolí malebného Kavkazu.
Česká verze. Mládeži přístupno

24. so – 20 hod.

PAST NA GENERÁLA

Jugoslávský dobrodružný barevný film. Skutečná událost prvních poválečných dnů. Rada Markovič v titulní úloze.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs.
Mládeži do 15 let nepřístupno

Kulturní zpravodaj NAŠE TIŠNOVSKO vydává kulturní komise MěstNV v Tišnově. Redakční rada: V. Borek, dr. K. Fic, J. Hájek, J. Ondroušek, J. Vavřínová (tajemnice). Grafická úprava M. Pavlík. Odpovědný redaktor dr. L. Štejgerle. Adresa redakce: MěstNV Tišnov. Tisk Grafia 11 - 1189-72 - 456.12-72/ Sm 61

28. st – 17.30 a ve 20 hod.
DOBRODRUŽSTVÍ V ONTARIU „S"
Natti a jeho setkání s kmenem Siouxů. Česká verze. Vstupné 3, 4, 5 Kčs.

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

4. ne – 9.30 hod.
HODINA MODRÝCH SLONŮ
Český barevný film.

11. ne – 9.30 hod.
ŽLUTÝ KUFŘÍK
Sovětský barevný film. Česká verze.

18. ne – 9.30 hod.
TATO, SEŽEŇ ŠTĚNĚ
Český barevný film.

25. ne – 9.30 hod.
ČLOVĚK BEZ PASU
Sovětský širokoúhlý film.
Vstupné děti 2 Kčs, dospělí 4 Kčs.

Filmy označené „S" pro držitele průkazek na slevu. Prodej vstupenek hodinu před začátkem každého představení.

LETNÍ KINO

1. čt – 20 hod.
SNY LÁSKY (širokoúhlý)
Maďarsko-sovětský hudební velkofilm o životě Ference Liszta. Vstupné 8 Kčs.
Mládeži do 15 let nepřístupno

2. pá, 3. so, 4. ne, 5. po – 20 hod.
SICILSKÝ KLAN
Jean Gabin, Lino Ventura a Alain Delon v hlavních rolích francouzského kriminálního filmu. Vstupné 8 Kčs.
Mládeži do 15 let nepřístupno

8. čt – 20 hod.
TAJNÝ ŽIVOT AMERICKÉ MANŽELKY
Americký barevný film. Kolotoč kolem slavné hvězdy. Česká verze.
Vstupné 6 Kčs.
Mládeži do 15 let nepřístupno

9. pá, 10. so – 20 hod.
OSVOBOZENÍ III. (širokoúhlý)
Sovětský barevný film. O nejdůležitějších vojenských operacích v roce 1944. Vstupné 6 Kčs. Mládež. přístup.

11. ne, 12. po, 13. út – 20 hod.
INDICKÝ ŠÁTEK (širokoúhlý)
Západoněmecká filmová detektivka podle Edgara Wallace. Vstupné 8 Kčs.
Mládeži do 15 let nepřístupno

15. čt – 20 hod.
MARY POPPINS
Americký muzikál o zázračné vychovatelce. Vstupné 5 Kčs.

16. pá, 17. so, 18. ne – 20 hod.
NEJLEPŠÍ LÉTA NAŠEHO ŽIVOTA
Slavný americký film s Fredricem Marchem, Myrnou Loyovou a Danem Andrewsem v hlavních rolích.
Vstupné 10 Kčs. Mládeži přístupno

19. po, 20. út – 20 hod.
TYGR SEDMI MOŘÍ (širokoúhlý)
Francouzský barevný dobrodružný film. V hlavní úloze Gérard Barray.
Vstupné 8 Kčs. Mládeži přístupno

22. čt – 20 hod.
ČERNÝ VLK
Český film. Dobrodružný příběh mužů na hranici. Vstupné 4 Kčs.
Mládeži přístupno

23. pá – 20 hod.
PAST NA GENERÁLA
Jugoslávský dobrodružný barevný film. Skutečná událost prvních poválečných dnů. Rada Markovič v titulní úloze.
Vstupné 5 Kčs.
Mládeži do 15 let nepřístupno

25. ne, 26. po, 27. út – 20 hod.
OSTŘE SLEDOVANÁ BANKA
(širokoúhlý)
Anglický barevný film. Dobrodružství divokého západu z trochu jiného konce. Vstupné 8 Kčs. Mládeži přístupno

29. čt – 20 hod.
DOTEK LÁSKY
Sandy Dennisová v hlavní roli hořce milostného anglického filmu.
Vstupné 5 Kčs.
Mládeži do 15 let nepřístupno

30. pá – 20 hod.
PŘEDČASNÝ POHŘEB (širokoúhlý)
Anglicko-americký barevný film. Hrůzyplná historie E. A. Poea.
Vstupné 8 Kčs.
Mládeži do 15 let nepřístupno

Prodej vstupenek dvě hodiny před začátkem každého představení.

Kulturní zpravodaj

Naše TIŠNOVSKO

Vydává MěstNV v Tišnově
Cena 1 Kčs

ČERVENEC 1972

AUTOMOTOKLUB V TIŠNOVĚ

Tišnovská veřejnost má ještě v paměti akce, které pořádal kdysi AMK Svazarmu v Tišnově. Automotoklub měl dobrou tradici, která ale po zrušení starého okresu upadla v nečinnost. Tento stav trval až do prosince minulého roku, kdy se sešel přípravný výbor, aby znovu oživil činnost jmenovaného klubu. V únoru 1972 byl tento výbor zvolen na ustavující schůzi, na které bylo přítomno 118 členů. Od té doby dosáhl počet členů čísla 140.

Za krátkou dobu své činnosti uspořádal AMK již dvakrát jízdu zručnosti o ceny. Pro zajímavost uvádíme umístění: 1. Dufek, 2. ing. Konečný, 3. Frant. Procházka. Z ženských osádek byla na 1. místě Sírová.

Oblastního přeboru okresu Brno-venkov v mototuristice se zúčastnilo 10 osádek, z toho se kvalifikovalo do krajského přeboru 5 osádek. Výrosta–Zbožínek, Jeřábek–ing. Jeřábek, Dufek–Dufková, Klüger–Votruba, Kupský–Jeřábek. Poslední dvojice byla vítězem oblastního přeboru. Toto vítězství je tím cennější, že z celkového počtu 12 osádek, které postoupily do krajského přeboru kola, je pět tišnovských.

Další akcí, tentokrát však větší, bude turistická autorely, kterou uspořádají ve spolupráci s AMK Kuřim ke Dni horníků. Autorely bude spojena s jízdou zručnosti, s brannými prvky apod., takže se máme nač těšit.

Členové Automotoklubu Svazarmu ZO Tišnov, jak vidět, se pěkně „rozjíždějí". Zatím mají k dispozici klubovnu „u Rausů" vedle radnice, to však motoristům pochopitelně nestačí, a tak si chtějí vybudovat svépomocí dílnu, umývací a mazací rampu pro motorová vozidla.

Jsou s tím spojeny značné obtíže – především s potřebným místem, které se v Tišnově nesnadno hledá; věřme však, že se to podaří – členové AMK v Tišnově si to zaslouží.

(vb)

místo kytičky

zasíláme co nejsrdečnější blahopřání občanům našeho města, kteří se v červenci dožívají význačného životního jubilea, 80. narozenin a více. Přejeme jim zdraví, spokojenost a osobní pohodu. Blahopřání adresujeme těmto občanům:

Aloisu Vlčkovi, Tišnov, Dvořákova 289. Dožívá se 2. 7. 80 roků.

Antonii Chroncové, Tišnov, nám. Míru 17. Dožívá se 8. 7. 83 roků.

Františku Bělíkovi, Tišnov, Dvořákova 751. Dožívá se 8. 7. 80 roků.

Marii Daniové, Tišnov, Hálkova 88. Dožívá se 9. 7. 81 roků.

Marii Vláčilové, Tišnov, Vrchlického 415. Dožívá se 11. 7. 85 roků.

Anně Bochýnkové, Tišnov, Dvořákova 571. Dožívá se 11. 7. 83 roků.

Anně Dvořáčkové, Tišnov, Jungmannova 70. Dožívá se 13. 7. 89 roků.

Amálii Hoškové, Tišnov, Hynka Bíma 704. Dožívá se 15. 7. 81 roků.

Josefu Kosovi, Tišnov, Kukýrna 41. Dožívá se 16. 7. 83 roků.

Anně Blažkové, Tišnov, Porta coeli 1001. Dožívá se 24. 7. 81 roků.

Ivanu Vostrjakovovi, Tišnov, Havlíčkova 405. Dožívá se 24. 7. 81 roků.

Rudolfu Hoškovi, Tišnov, Hynka Bíma 704. Dožívá se 25. 7. 82 roků.

Anně Kosové, Tišnov, Kukýrna 41. Dožívá se 26. 7. 80 roků.

Jubileum bojovníka za svobodu

8. května 1972 se dožil 65. narozenin br. František Zduba z Vev. Bítýšky. Toto malé pěkné městečko je jeho rodištěm a stálým domovem.

Frant. Zduba pochází z nejchudších poměrů. Jeho matka, válečná vdova, těžkou prací pradleny zaopatřovala hmotný dostatek pro své 4 chlapce a vychovala je v dobré občany a uvědomělé vlastence. František Zduba se vyučil zedníkem a vlastní pílí a přičiněním získal odborné vzdělání. Při svém namáhavém zaměstnání našel však vždy čas k účasti na veřejném životě. Svá mladá a mužná léta věnoval práci v Sokole. Budoval a vedl sokolskou jednotu ve Vev. Bítýšce a pracoval i ve vyšších orgánech sokolských – v okrsku a župě Pernštejnské. Jako sokol se zapojil hned v r. 1939 do odbojového hnutí proti německým okupantům a v odbojové skupině Obrana národa byl zástupcem velitele. Osud jej ušetřil tragického údělu, který postihl většinu jeho odbojových spolupracovníků z řad sokolských – snad proto, aby zůstal jako ochránce a opora vdov a dětí po umučených a popravených hrdinech. Tím také vskutku byl. Jeho láska a obětavost pomohly těmto pozůstalým přežít nejtěžší chvíle po jaře r. 1942. S nebezpečím vlastního zatčení gestapem shromažďoval potraviny a peníze od dobrých lidí a tajně je rozděloval všem ubohým. Dovedl je také povzbudit a posílit laskavými slovy v jejich zoufalství a opuštěnosti. Tyto ženy a jejich děti jsou stále jeho vděčnými přáteli a mnozí z nich přišli mu blahopřát k jeho 65tinám. Za svou odbojovou činnost dostal br. Zduba několik pochvalných uznání i pamětní medaili k 50. výročí republiky. V přítomné době vede jako předseda MO Českého svazu protifašistických bojovníků ve Vev. Bítýšce.

I v poválečných letech se br. Zduba zúčastňuje veřejné práce. Byl předsedou rodičovského sdružení ZDŠ a předsedou rod. sdružení hudební školy. Pracuje v komisi pro výstavbu při MNV, jejímž je nyní předsedou. Je také jednatelem místního spolku zahrádkářů. (Jeho zálibou je fotografování. Má velkou sbírku dokument. fotografií ze své veřejné práce ve Vev. Bítýšce a z krásného romant. okolí hradu Veveří.) Sleduje historická výročí odboje a často jich a jeho hrdinů vzpomněl i v denním tisku a v Našem Tišnovsku.

Všichni, kdo znají br. Frant. Zdubu, si ho váží a mají ho rádi. Do dalších let života mu ze srdce přejí dobré zdraví a radostnou životní pohodu.

Anna Schwarzerová–Medunová

LIDOVÁ ŠKOLA UMĚNÍ V TIŠNOVĚ se kromě školní výuky mládeže – kde se může pochlubit pěknými výsledky – zúčastňuje vystoupení určených pro nejširší veřejnost. Žáci klavírního oddělení se v březnu 1972 pěkně umístili v okresním kole v Rosicích, v krajském kole v Kroměříži a v celostátní soutěži hudebních oborů. Získali tak dvě druhé ceny, dvě třetí ceny a jednu čtvrtou.

Školní žákovská dechovka hrála na 1. máje do pochodu a po slavnosti koncertovala na náměstí. Při oslavách 9. května účinkoval orchestr LŠU a učitelé sólisté (M. Hron – housle), čímž přispěl k důstojným oslavám májových dnů.

Lidová škola umění také pořádá četné výchovné koncerty učitelů LŠU. Od září minulého roku jich bylo uspořádáno celkem čtrnáct na všech ZDŠ v Tišnově, v Deblíně, na LŠU ve Veverské Bítýšce a na gymnasiu v Tišnově s programem skladeb pro housle, klavír i kvartetní hudbou.

Dokončení na str. 82

JEŠTĚ KE KOJÁLU

V minulém čísle tohoto časopisu byla stížnost na kvalitu televizního signálu z tišnovského televizního převáděče. Jelikož jde o zařízení, kterého využívá široká veřejnost, považuji za nutné seznámit televizní diváky s jeho činností.

Vlastní Tv převáděč pracuje na principu měniče frekvence, tj. přijímá Tv signál z 9. kanálu a tento mění na frekvenci 2. kanálu, na které signál vysílá. Prakticky tedy kopíruje základní signál tel. vysílače Morava – KOJÁL i se všemi průvodními závadami. Zkreslení přes tento převáděč je minimální, což lze posoudit např. z dokonalých přenosů hokejového mist. světa apod., kdy signál z Tv Morava byl nebo je dokonalý. Rozdíl kvality mezi přijímaným signálem a vysílaným signálem je tedy odvislý jednak od kvality vlastního zařízení Tv převáděče, šířením signálu a jeho vlastním příjmem.

Samotné zařízení tvoří velmi spolehlivý dvojitý vysílač, který se automaticky, v případě poruchy na právě pracujícím vysílači, samočinně přepne na vysílač náhradní. Činnost tohoto zařízení je pravidelně kontrolována a měřena, takže k uvedenému přepínání na rezervní vysílač zapříčiněném poruchou Tv převáděče již několik roků nedošlo. Rozložení signálu je dobré, což potvrzuje skutečnost, že signál je pravidelně přijímán nejen v Tišnově, ale i v okolních obcích např. Železném, Čebíně a jinde. Otevřenou otázkou je však zpracování signálu. Právě proto, že signál je dostatečně silný, je přijímán někdy nejrůznějšími anténami, spíše však něčím, co se anténě jen podobá. Přitom je anténa jednou z nejdůležitějších součástí ovlivňujících příjem. Pro dobrý příjem však postačí pouze jednoduchá anténa odpovídající 2. kanálu, ovšem vertikálně polarizovaná, tj. postavená svisle, neboť takto je signál z vysílače vysílán.

Přidělená vysílací frekvence, tj. 2. televizní kanál, je pro naše město velmi nevýhodná, zejména proto, že tento kanál je v takzvaném I. tel. pásmu, ve kterém se projevuje výrazně rušení elektrickými spotřebiči a po zavedení elektr. trakce na železnici i tímto zdrojem rušení. Dále pak na tomto kanálu dochází k silnému rušení cizími vysílači, zejména na jaře, kdy se na obrazovce kromě základního obrazu objevuje výrazné řádkování, případně i jiný obraz a narušuje se synchronizace. Z těchto důvodů byla žádána změna frekvence, avšak nebyla povolena.

Pro II. program Čs. televize zatím nejsou převáděče vyráběny a podle vlád. usnesení bude s jejich instalací započato až po postavení základních Tv vysílačů II. programu. V Tišnově je možné počítat s jeho instalací kolem roku 1975, tj. po uvedení do provozu vysílače KOJÁL II. program. Do té doby je možné přijímat v kolísavé kvalitě druhý program z brněnského vysíače na Žlutém kopci.

Ještě slovo k vlastním poruchám. Náš Tv převáděč je napájen z jiné větve energetického rozvodu než samotné město. Stává se, že z různých důvodů dochází k přerušení dodávky proudu na vysílač, čímž vzniká porucha ve vysílání. Podobně je tomu při bouřkách, kdy ochrany proti přepětí instalované na převáděči tento vypínají a je nutno ho znovu uvést do provozu. Že je toto možné učinit až po skončení bouře je pochopitelné.

Rušení, které se objevuje na obrazovce v podobě tmavých vodorovných pruhů pohybujících se shora nebo opačně a způsobujících vlnění obrazu, je způsobeno na přenosových trasách a ne převáděčem. Pro rok 1972 je přislíbena generální oprava převáděče a instalace nového zařízení s vyšším výkonem, které kvalitu obrazu zlepší.

Zdeněk Příbramský

BUDUJEME V AKCI „Z"

Mnoho materiálních hodnot bývá ve prospěch města již tradičně budováno v akci „Z". V jarních měsících letošního roku zahájil MěstNV v Tišnově práce na několika úsecích, které jsou zahrnuty do této akce. Je to především pokračování na výstavbě venkovního zařízení MěstNV v prostoru u Modety, kde se v současné době provádí hrubá stavba a osazování konstrukce garážní haly. Letos bude na tomto díle prostavěno 400.000 Kčs. Současně se pracuje také na rekonstrukci Halouzkovy ulice, s jejíž konečnou úpravou se počítá do podzimních měsíců. Hodnota díla je rozpočtována na 329.000 Kčs. Občané ze sídliště a Trnce jistě vítají nově budovaný chodník vedoucí od Jednoty k pile, na jehož dokončení se průběžně pracuje. Hodnota tohoto díla je 180.000 Kčs. Kromě těchto rozpracovaných akcí se pro tento rok připravuje ještě vybudování chodníku v ulici Ve dvoře a kanalizace Šafránice v Tišnově II. Celkem se v r. 1972 v akci „Z" vybudují hodnoty za 1,5 mil. Kčs. Ke splnění těchto úkolů je však třeba pomoci občanů a my věříme, že se každý podle svých možností zapojí do práce ve prospěch města, a tím také ve prospěch nás všech.

J. V.

MYSLIVECKÉ SDRUŽENÍ v Tišnově se aktivně podílí na veřejném životě. Tak např. při národní směně odpracovali jeho členové 150 hodin a vysázeli celkem 3.000 lesních stromků v měsíci lesů — dubnu. Myslivci se zúčastňují také akcí pro MěstNV v Tišnově: Na Janáčkově ulici upravili prostor před prodejnou ryb, aby se tu mohlo položit dláždění. Pro červen — měsíc myslivosti — členové Mysliveckého sdružení v Tišnově připravovali informace pro veřejnost v místním rozhlase i v informační skříňce na hotelu Květnice. (bo)

PODHORÁCKÉ MUZEUM v Tišnově II uvítalo již v letošním roce četné návštěvníky. Mimo řadu školních a turistických výprav, navštívila muzeum i 25 členná brigáda socialistické práce ze závodu S. K. Neumanna v Tišnově u Svratky se svou vedoucí s. Stašou Šoupalovou a s vedoucím provozu s. Janem Maškem. Členové brigády se velice živě zajímali o historii svého města.

Z četných přírůstků, které muzeum v poslední době získalo, uvádíme alespoň několik nejzajímavějších: vějíř s podpisem a dosud neznámými verši básníka Antonína Klášterského a další vějíř s podpisem spisovatele Karla Václava Raise. Oba vějíře byly muzeu darovány panem Josefem Rosou z Drásova.

Pozornost návštěvníků budí zkamenělý kmen pocházející ze Svatoňovic v Čechách. Kmen stromu sloužíval jako lavička, na níž s oblibou sedávali bratří Čapkové. Tuto zajímavou zkamenělinu darovali muzeu manželé Křivánkovi z Tišnova — sídliště UD.

Zajímavým přírůstkem muzejních sbírek je rovněž reklamní štít ze starého „kvlebu" Karla Nehyby z Předklášteří. Štít má podobu dvou delfínů nesoucích lasturu. Podobné štíty bývaly typickou součástí starých obchodů ještě na počátku tohoto století.

J. H.

K významnému objevu na hoře Květnici vedla šťastná náhoda 28. 5. 1972, když pes p. Jar. Bárty při pronásledování jezevce zmizel v noře a nemohl se dostat ven. Byl vyproštěn teprve po více nežli desetihodinové práci, při níž se ukázalo, že domnělá nora je úzký vchod do velmi zajímavé a poměrně rozlehlé krasové jeskyně s velmi pěknou krápníkovou výzdobou, sintrovými jezírky a jinými zajímavými útvary. Všechno nasvědčuje, že jde o objev dalekosáhlého významu, k němuž se pochopitelně ještě obsáhleji vrátíme.

—lš—

Ivan Štarha

Tišnovský městský soud v 16. a 17. století

Městečko Tišnov získalo pravděpodobně již ve 13. století vedle některých jiných městských práv také právo soudní, které je bezpečně doloženo již v polovině 14. století. Již v této době náležel Tišnov do rozsáhlého okruhu brněnského vrchního práva. Z Brna si Tišnovští vyžadovali rady a informace ve složitých majetkoprávních sporech i v záležitostech hrdelních. V 16. a 17. století bylo přímo jejich povinností sepsat o všech hrdelních sporech v Tišnově projednávaných podrobné zápisy a poslat je k rozsouzení do města Brna. A stejný byl postup i ve složitých případech civilního soudnictví. I ty byly v Tišnově sepsány a odeslány do Brna k rozsouzení. Za naučení vyžadovalo brněnské právo z Tišnova i ostatních míst svého právního okruhu 12 gr. českých. V civilních sporech je platily sporné strany, v hrdelních obec.

Nejstarší naučení vydané z Brna do Tišnova jsou zachována již v právní knize brněnské z roku 1355. Je jich zde opsáno 6. Dalších 15 žádostí o naučení, žalob, odporů, záznamů o vysleších na mučidlech i konceptů naučení z Brna do Tišnova z let 1518–1599 chová Archív města Brna ve své sbírce listin, mandátů a listů, ojedinělé opisy dopisů do Tišnova jsou v registrech městem Brnem vydané korespondence z 2. poloviny 16. století. Největším celkem je pak 40 naučení a listů opsaných v registrech právních naučení z let 1599–1616. Ze 17. století je několik dokladů i v registrech vydané korespondence městečka Tišnova z let 1635–1638.

Počtem sporů projednávaných před místním soudem bylo městečko Tišnov na jednom z předních míst mezi městy a městečky brněnského právního okruhu. A tento počet se ještě zvyšoval případy, v nichž Tišnovští zprostředkovali mezi městem Brnem a místními soudy na sever od Tišnova. Obvod tišnovského městského soudu totiž netvořil jen obvod tišnovského panství. Do Tišnova se obracela jako ke svému vrchnímu právu o naučení městečka Doubravník, Kunšát

a pravděpodobně i Lysice. A do Doubravníka se ještě obracela o naučení Nedvědice, která měla hrdelní pravomoc pro část pernštejnského panství. Tvořila tedy širší obvod tišnovského městského soudu panství pernštejnské, kunštátské a lysické, nižší obvod pak vlastní panství tišnovské.

Pokusíme-li se zrekonstruovat vznik tohoto právního okruhu, zjistíme, že společné osudy měla všechna vyjmenovaná panství v první polovině 16. století za pánů z Pernštejna. Panství pernštejnské bylo rodovým panstvím tohoto významného panského rodu. Určité platy na panství tišnovského kláštera získal již Jan z Pernštejna v roce 1463 od krále Jiřího. V roce 1512 dostal pak Vilém z Pernštejna od krále Vladislava všechno právo a panství na klášteře tišnovském. Panství kunštátské a lysické získal Vilém z Pernštejna v roce 1520. Pernštejnský rod držel tato panství do roku 1529, kdy je Vojtěch z Pernštejna prodal Janovi Černčickému z Kácova. Mezi lety 1520 až 1529 nutno tedy s největší pravděpodobností hledat vznik tišnovského právního okruhu.

Doubravník se koncem 16. století přestal do Tišnova o naučení obracet. Když se pak 16. května 1636 opět hlásil k tomuto starému řádu, odpověděli Tišnovští, že jim není známo, že by se kdy Doubravník k jejich právu obracel. Proto se v dalších letech až do konce 18. století obraceli Doubravničtí do Brna bez tišnovského prostřednictví.

Mezi archiváliemi městečka Tišnova nejsou k činnosti tišnovského městského soudu v 16. a 17. století zachovány téměř žádné doklady. Srovnáním s ostatními městskými soudy však můžeme předpokládat, že v některých jednodušších civilních sporech vydávali sami Tišnovští naučení do zmíněných městeček. Naučení v hrdelních sporech sice přicházela z Brna, Tišnovští je však přepsali a poslali dále svým jménem. Za naučení pravděpodobně rovněž vybírali tzv. „právní peníze". K žalobě zaslané 11. dubna 1592 z Nedvědic přes Doubravník do Tišnova o odtud další den do Brna bylo přiloženo 24 gr českých právních peněz. Poněvadž brněnské

Dokončení na str. 82

NAŠTIN KVĚTENY LOMNICKA

A. Hrabětová–Uhrová

1

Území Lomnicka, zhruba povodí potoka Besénku, leží severně od Tišnova, na jihovýchodním okraji Českomoravské vrchoviny. Po stránce floristické, jak již poloha napovídá, je to přechodná oblast mezi teplým panonikem a chladnějším hercynikem.

Když se počal na Moravě od prvé poloviny minulého století rozvíjet floristický výzkum, zůstalo po léta celé území Českomoravské vrchoviny celkem bez povšimnutí, protože se předpokládalo, že tam nemůže být botanicky nic zajímavého. Tehdy se hlavní pozornost botaniků obracela k bohaté květeně jižní Moravy. Brzy však i kopcovitá krajina Českomoravské vysočiny přinesla překvapení, když počátkem padesátých let minulého století K. Römer, úředník továrny na sukno v Náměšti, objevil na hadcové planině u Mohelna podivuhodný rostlinný svět. V tu dobu již botanizoval okolo Lomnice tamní vrchnostenský a poddanský lékař F. S. Pluskal [1]), který zveřejnil ve vídeňském přírodovědeckém časopise Verhandlugen der zoologisch–botanischen Gesellschaft Wien 1853 botanickou studii o jevnosnubných rostlinách krajiny u Lomnice Phanorogamen–Flora der Gegend von Lomnitz in Mähren, nebst den bisher aufgefundenen Varietäten. Zjistil zde 672 druhy semenných rostlin, mezi nimi též některé z Květnice a z Čebínky.

[1]) F. S. Pluskal se narodil 29. 1. 1811 v Moravičanech (odtud jeho často užívaný název Moravičanský) u Lošťic. Lékařství vystudoval ve Vídni, v letech 1839–1856 působil jako lékař v Lomnici, potom na Velehradě a nato až do konce života v Brumově. Byl to muž na svou dobu neobyčejně vzdělaný, všestranný a pracovitý. Za svého pobytu v Lomnici uveřejnil též četné příspěvky lékařské, zvěrolékařské, geologické, petrografické, o léčivých vodách aj. Prováděl tu také až do konce svého pobytu meteorologická pozorování a měření pro vídeňský meteorologický ústav. (Viz o něm čl. A. Hrabětové ve Sborníku Klubu přírodověd. Brno 1959.)

PROVAZOCHODCI V TIŠNOVĚ

Na tišnovském náměstí se objevil 16. května 1972 vysoký stožár: neklamné znamení toho, že sem opět zavítali po několika letech provazochodci, tentokrát sourozenci Kaiserovi. Přišli jsme za zástupcem vedoucího souboru, Ladislavem Kaiserem, abychom získali některé zajímavé informace pro naše čtenáře. Posadili jsme se spolu v pohodlném přívěsu s pevně zabudovaným nábytkem – mimochodem výroba je jedním z koníčků Ladislavových, kterému je 24 let.

Kaiserovi jsou šestou generací provazochodců – již prapraděd Matěj Kaiser, narozený 15. března 1820 byl provazochodcem, jak je doloženo příslušnými doklady, a jeho otec Vilém loutkohercem v Líšťanech u Loun. Ladislavův otec, Josef Kaiser, má již také pěkných řádek let artistické činnosti za sebou a dnes předává své bohaté zkušenosti dětem (jeho otec Rudolf byl vyznamenán in memoriam za loutkářskou činnost), manželka Josefa je autorkou slušivých kostýmů všech členů souboru.

Bratři Kaiserovi mají za sebou již mnohá vystoupení: v Rozmarýnu, cirkus Humberto, varieté Praga apod. Navštívili NDR, NSR, Řecko, Jugoslávii, Bulharsko i Rakousko. Nyní se chystají do Itálie. Ročně navštíví na 100 měst. Kaiserovy znáte jistě z televize i z filmu (pořady Na hodinu v Rozmarýnu, Varietní kokteil z Prahy, Televizní rodinná pouť z Brna). V blízké době budou dávat v televizi medailónek, který natočili s Kaiserovými v Novém Městě na Moravě.

Sedíme nad zahraničními i našemi novinami a časopisy, ve kterých se objevuje velkými písmeny jedno slovo – Kaiserovi. A mnoho fotografií svědčí též o bohaté artistické činnosti těchto sourozenců. Jedna z nich je opravdu zajímavá: Ladislav přechází lano dlouhé jeden a půl kilometru v řeckých Athénách – výška je „maličkost" – 200 metrů. Pro srovnání: Ladislav běžně chodí po laně délky 200 až 300 metrů, a výška největší, v níž se doma pohyboval, byla 90 metrů v Plzni. V Tišnově vystupují bratři poprvé se svými sestrami. Artistický program mají rozdělen takto: Námořnický stožár – Ladislav, looping – Ladislav a bratr Artur, šikmé lano – Ladislav, dvojitá hrazda – sestry Marcela a Hana, perská tyč – také sestry, a ohňostroj, při kterém se střídají Karel a Ladislav. Při stoupání na šikmém laně je třeba dávat opravdu pozor, protože, když ujede noha, může se to stát osudným. Ladislav měl zatím jednu nehodu, zachytil se však za lano pod paží, a tak

pokrač. na str. 82

7

KAREL FIC:

Ondřejova, Předklášteří. Vede z ul. Komenského (od budovy OSP) k Safránici. Pojmenována na počest Jindřicha Ondřeje-Páry (1886–1953), rodáka z Předklášteří, zanieceného divadelního ochotníka.

Ostrovec, Tišnov. Ulička z Cáhlovské k hřišti TJ Baník Tišnov. Jméno Ostrovec je velmi staré pomístní jméno. Pozemky leží skutečně na ostrově mezi řekou Svratkou a starou mlýnskou struhou.

Palackého, Předklášteří. Vede od Uhrovy, směrem k papírně; v části u náhonu ji tvoří jen jedna řada domů. Pojmenována jménem největšího českého historika Františka Palackého (1798–1876).

Parolkova, Tišnov. Spojnice Kukýrny s Drbalovou. Pojmenována na počest Tišnováka Antonína Parolka (1902–1944), který zahynul v německém koncentračním táboře.

Pivovarská, Předklášteří. Leží v areálu kláštera, vede podél hospodářských budov. Jméno připomíná, že tu býval pivovar.

Pod Květnicí, Tišnov. Odbočuje z Klášterské k vilám pod Květnicí. Jméno podle polohy.

Polní, Tišnov. Vede z Kukýrny do polí pod Květnicí. Pojmenována podle svého směru do polí. Dřívější název K poloudělím (Polouděle) je staré pomístní jméno této části katastru (již na mapě z r. 1834). Souvisí s obecným jménem díl.

Porta coeli, Předklášteří. Nazývá se tak cesta v areálu stejnojmenného kláštera, která vede od vstupní brány k budově muzea.

Prádla, Tišnov. Uzká ulička, která vede z ul. Halouzkovy k náhonu. Jméno je starého původu, souvisí s obecným prádlo. U náhonu dříve ženy právaly.

Procházkova, Tišnov. Vede z Brněnské na Mlýnskou. Pojmenována na počest významného moravského geologa, tišnovského rodáka dr. Vladimíra Josefa Procházky (1862–1913). Podrobněji viz medailónek, NT 1970, čís. 3.

Purkyňova, Tišnov. Vede podél jižní strany nemocnice. Pojmenována jménem českého fyziologa světového jména Jana Evangelisty Purkyně (1787–1869).

Ráboňova, Tišnov. Vede z nám. Míru na Dvořáčkovu. Pojmenována k uctění památky Karla Ráboně (1876–1941) z Tišnova, který za odbojovou činnost položil život. Zahynul v koncentračním táboře v Osvětimi. Dřívější název: Drůbeží trh (P 1928).

Radniční, Tišnov. Vede z nám. Míru podél radnice na Brněnskou. Pojmenována podle své polohy.

Revoluční, Tišnov. Okružní ulice vedoucí od konce Alšovy k Hornické (naproti Dobrovského). Pojmenována na počest revolucí r. 1848 a 1918. Dřívější název: Pod Klucaninou (v letech 1940–45).

Riegrova, Tišnov. Vede od křižovatky u pomníku Rudé armády (naproti Gottwaldovy) k nemocnici. Pojmenována po předním českém politiku 2. poloviny 19. století Frant. Ladislavu Riegrovi (1818–1903), vůdčí osobnosti staročeské strany.

pokrač. ze str. 80

to dopadlo dobře. Opravdové štěstí však měl před několika lety ve Žluticích, kdy spadl z námořního stožáru z výšky 15 metrů, protože však stál u stožáru autobus, Ladislav se pouze zabořil do střechy, a když „vystoupil" z autobusu, pokračoval hned nato v programu.

Zážitků je nepřeberné množství a dalo by se vykládat opravdu dlouho. Avšak čas vyměřený k rozhovoru uplynul, a tak končíme. Loučíme se s Kaiserovými a těšíme se, že se opět s nimi uvidíme po návratu z Itálie, kde se zdrží asi rok... (vb)

DOBRÝ PŘÍKLAD práce s dětmi

Je to již letos druhý rok, co pionýři a žáci ZDŠ Tišnov, na Smíškově ulici nacvičili divadelní představení. Na počest májových oslav sehráli 5. a 6. května divadelní hru Frant. Hrubína „Sněhurka, zvířátka a sedm mužíčků". Čtyři představení sehráli pro žáky tišnovských škol, jedno představení pro veřejnost.

Plné tři měsíce se děti s radostí připravovaly pod vedením s. uč. Drahomíry Graciasové a prof. Václava Děřicha, který nacvičil zpěvy.

Představení se všem velmi líbilo. Je to jeden z dobrých příkladů mimoškolní práce s dětmi.

Již se těšíme, jakým představením nás překvapí divadelní kroužek této školy příští rok.

L. Musilová, A. Jirkalová

Dokončení ze str. 75

Je třeba se také zmínit o smyčcovém kvartetu LSU. Jeho členové M. Hron, J. Havránek, A. Smíšek, H. Bahenská vystoupili 20. 5. na třebíčském zámku při krajské přehlídce komorních souborů v rámci festivalu zájmové umělecké činnosti; výsledkem tohoto koncertu je pozvánka na ročník 1973.

Na závěr je třeba ještě uvést zdařilé baletní vystoupení, které se konalo 27 května v sokolovně. Jmenovalo se „Cínový vojáček" a při hudbě, kterou složil Oskar Nedbal vystoupilo celkem 120 žaček. (vb)

Karasovo divadlo při SZK ROH v Tišnově zahájilo 28. května t. r. další etapu své úspěšné činnosti. V režii zasloužilého pracovníka souboru K. Cejnka uvedlo úsměvnou Šamberkovu veselohru Jedenácté přikázání. Všem, kdo představení v rekonstruované tišnovské sokolovně navštívili, bylo odměnou výborné provedení této místy až rozpustile veselé hry. Právě o ten velmi potřebný osvobozující smích se sami připravili všichni, kdo představení nevšímavě přešli. Příště si nedejte ujít příležitost! —lš—

AGITAČNÍ STŘEDISKO V ČINNOSTI

Nově zřízené agitační středisko v Tišnově si vzalo za úkol zabezpečovat v místních podmínkách plánovitý rozvoj masově politické práce i agitační a kulturně výchovnou činnost mezi občany. Chce působit na lidi nejen ve výrobním procesu na závodech, v družstvech, úřadech i školách, ale i mimo něj.

Přípravné práce ke zřízení AS provedla ideologická komise při MV KSČ v Tišnově. Úpravu místností AS provedou Služby města Tišnova spolu s Uranovými doly, materiální zabezpečení pak místní závody.

Činnost byla zahájena 1. června ustavením osmičlenné rady a jednotlivých kolektivů. Vedoucím AS v Tišnově je s. Vilém Misař, ředitel Okresního kulturního střediska Brno-venkov, předsedkyní rady s. Konstancie Stachová. Kolektiv osobní agitace vede s. Matonoha, názornou agitaci s. Strašák, rozhlasový kolektiv s. Hořejš, tisk s. Šikola a masově politickou práci má na starosti s. ing. Dvořák.

Práce agitačního střediska se realizuje na základě plánu, který je vypracován jak z hlediska celostátních a celospolečenských úkolů, tak hlavně z hlediska místních problémů, potřeb a dlouhodobých perspektiv politické agitace a výchovného působení.

D. Šikola

Dokončení ze str. 79

právo bralo za naučení 12 gr, připadla zřejmě druhá polovina této částky společně Doubravnickým a Tišnovským.

ČERVENEC 1972 v SZK ROH Tišnov

V sobotu 15. července 1972 uspořádá SZK ROH Tišnov

v letním kině

vystoupení populární skupiny

Aleše SIGMUNDA

s MARTHOU a TENOU Elefteriadu

Začátek v 16 hod. Vstupné 10 Kčs. Předprodej vstupenek SZK ROH.

V případě nepříznivého počasí, uskuteční se vystoupení v sokolovně.

PODHORACKÉ MUZEUM

Předklášteří - Porta coeli

Stálá expozice z dějin Tišnova a Tišnovska.

Malá galerie: Výstava z díla akad. mal. Heleny Bochořákové-Dittrichové.

Otevřeno: úterý – pátek 8 – 16, sobota 8 – 12, neděle 8 – 14 hod.

V pondělí zavřeno.

GALERIE JOSEFA JAMBORA

Brněnská ul. č. 475

Stálá výstava obrazů zasloužilého umělce J. Jambora

z jeho odkazu městu Tišnovu.

Otevřeno: ne 9–12, st 14–16

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE

ubytování, uspořádání svatebních hostin, možnost konání školení.

HOTEL U NÁDRAŽÍ

ubytování, uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUČANINOU

dobrá kuchyně, svatební hostiny.

RESTAURACE GRILL

domácí kuchyně, svatební hostiny.

Otevřeno 9–21 hod.

Výsledky 6. muškařských závodů MO Tišnov, které se konaly v Doubravníku a na Prudké 4. 6. 1972.

Umístění jednotlivců (46 účastníků):

1. **Ivan Harman,** MO Dolný Kubín, 6.291 bodů; 2. **Robert Noll,** MO Žilina, 3.982 b.; 3. **Milan Doležal,** MO Brno 11, 3.075 b.; 4. **Milan Vitlich,** MO Tišnov, 3.028 b. Umístění dalších tišnovských závodníků: 9. **Jiří Malásek,** 20. **Milan Jeřábek,** 30. **Mir. Špaček.**

Umístění jednotlivců (46 účastníků):

1. MO Dolný Kubín; 2. MO Žilina; 3. MO Brno 11; 4. **MO Tišnov.**

KINO PANORAMA

5. st – 17.30 a ve 20 hod.

DUCHAČEK TO ZAŘÍDÍ „S"

Starší česká veselohra s Vlastou Burianem v hlavní roli.

Vstupné 2, 3, 4 Kčs. Mládež. přístup.

12. st – 17.30 a ve 20 hod.

OSAMĚLÁ VLČICE „S"

Francouzský barevný film. Napínavý kriminální příběh o stíhání pašeráků drog. Vstupné 3, 4, 5 Kčs.

15. so – 20 hod.

JAKÁ TO ROZKOŠNÁ VÁLKA

(širokoúhlý)

Anglický barevný film s písničkami a plejádou hereckých osobností.

Vstupné 5, 6, 7 Kčs. Mládež. přist.

19. st – 17.30 a ve 20 hod.

O SNĚHURCE „S"

Český barevný film režisérky Věry Plivové-Šimkové. Vstupné 2, 3, 4 Kčs.

Mládeži přístupno

26. st – 17.30 a ve 20 hod.

ANI MUŽE PRO CAMP DETRICH „S"

Pozadí jednoho problematického dědictví. Vstupné 2, 3, 4 Kčs.

Mládeži přístupno

Kulturní zpravodaj NAŠE TIŠNOVSKO vydává kulturní komise MěstNV v Tišnově. Redakční rada: V. Borek, dr. K. Fic, J. Hájek, J. Ondroušek, J. Vavřinová (tajemnice). Grafická úprava M. Pavlík. Odpovědný redaktor dr. L. Štejgerle. Adresa redakce: MěstNV Tišnov. Tisk Grafia 11 - 1372-72 - 456.12-72/Sm 70

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

2. ne. – 9.30 hod.

PTAČÍ OSTROV

Francouzský barevný film. Česky mluveno.

16. ne – 9.30 hod.

POHÁDKA O POHÁDCE

Sovětský barevný film. Česky mluveno.

23. ne – 9.30 hod.

PAN TAU A CLAUDIE

Český barevný film.

30. ne – 9.30 hod.

LETNÍ POVÍDKY

Sovětský barevný film. Česká verze.

Filmy označené „S" pro držitele průkazek na slevu. Prodej vstupenek hodinu před začátkem každého představení.

LETNÍ KINO

1. so, 2. ne – 20.30 hod.

V ZAJETÍ MELODIE

Španělský revuální film se skupinou Los Bravos. Vstupné 6 Kčs.
Mládeži přístupno

3. po, 4. út – 20.30 hod.

SLUŽEBNÍCI ĎÁBLA (širokoúhlý)

Sovětský barevný film. Historická komedie o lásce, statečnosti a zradě. Vstupné 7 Kčs. Mládeži přístupno

6. čt – 20.30 hod.

POD KOPYTY STAD (širokoúhlý)

Americký barevný film z doby bojů Severu proti Jihu. Vstupné 8 Kčs.
Mládeži přístupno

7. pá, 8. so, 9. ne – 20.30 hod.

ŠLAMENÝ KLOBOUK

Český barevný film. Slavná komedie o snědeném klobouku a bláznivé svatbě. Vstupné 6 Kčs.
Mládeži do 15 let nepřístupno

10. po, 11. út – 20.30 hod.

PODZIM CHEYENNŮ (širokoúhlý)

Americký barevný film. Statečný boj malého indiánského kmene. Vstupné 8 Kčs. Mládeži přístupno

13. čt – 20.30 hod.

TAJNÁ SÍŤ (širokoúhlý)

Francouzský barevný špionážní film. Vstupné 8 Kčs.
Mládeži do 15 let nepřístupno

14. pá, 16. ne – 20.30 hod.

JAKÁ TO ROZKOŠNÁ VÁLKA (širok.)

Anglický barevný film s písničkami a plejádou hereckých osobností. Vstupné 7 Kčs. Mládeži přístupno

17. po, 18. út – 20.30 hod.

SMRŤ ČERNÉHO KRÁLE (širokoúhlý)

Český barevný film. Defraudantská balada z předměstí. Vstupné 7 Kčs.

20. čt – 20.30 hod.

ZVĚTŠENINA

Anglický barevný film italského režiséra M. Antonioniho s Vanessou Redgraveovou v hlavní úloze.
Vstupné 5 Kčs.
Mládeži do 15 let nepřístupno

21. pá, 22. so, 23. ne – 20.30 hod.

„X" NESTÚRA Z VESMÍRU (širokoúhlý)

Japonský barevný sci-fi film.
Vstupné 7 Kčs. Mládeži přístupno

24. po, 25. út – 20.30 hod.

PABLO A MARIE (širokoúhlý)

Sovětský film. Osud jedné ženy a jedné lásky. Vstupné 6 Kčs.
Mládeži přístupno

27. čt – 20.30 hod.

CHVÍLE HRŮZY (širokoúhlý)

Italský barevný film o muži, který vyhledával svět zla. Vstupné 7 Kčs.
Mládeži do 15 let nepřístupno

28. pá, 29. so, 30. ne – 20.30 hod.

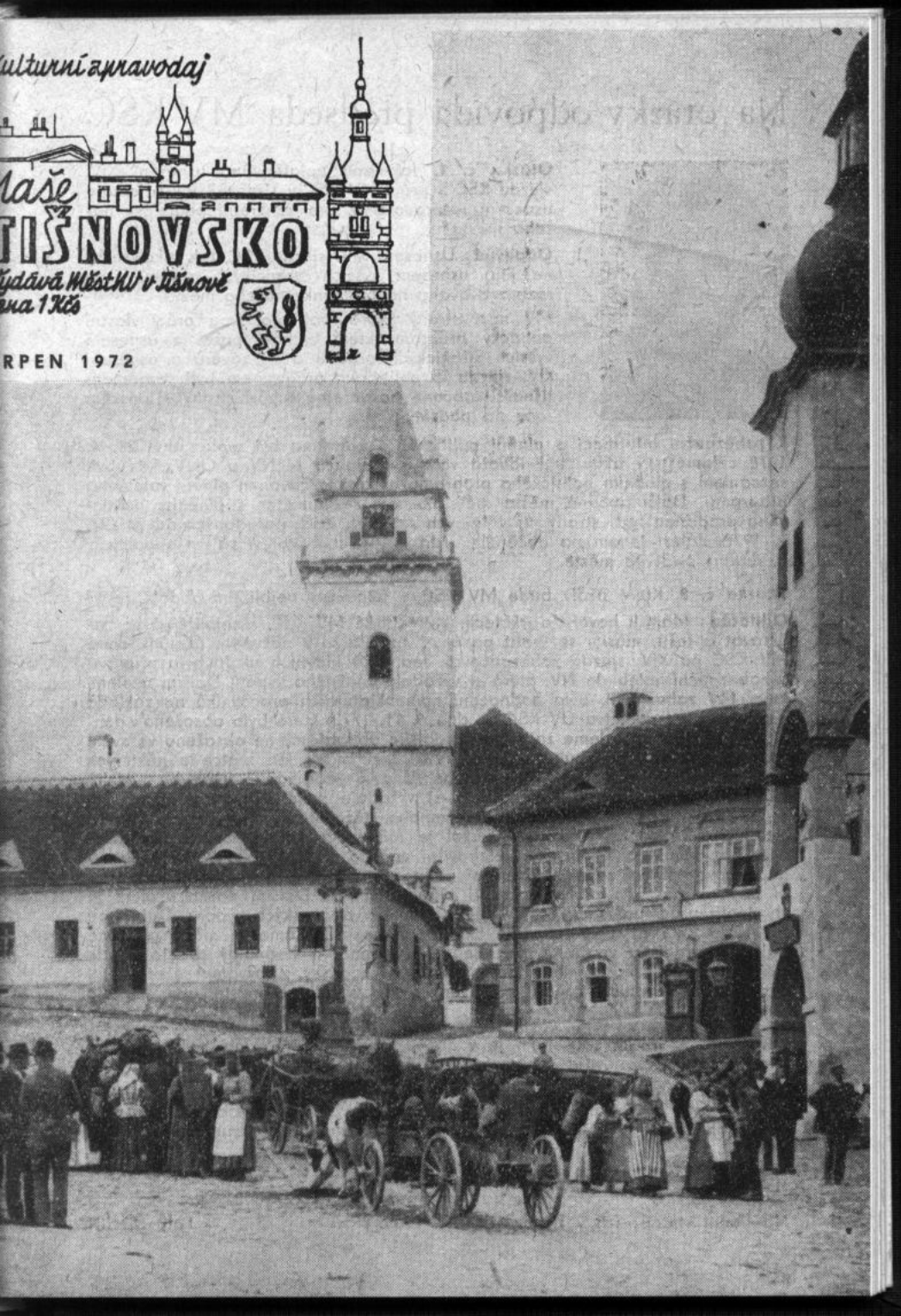
MODRÉ PONDĚLÍ

Polský barevný film. Nevšední den všedního života. Česká verze.
Vstupné 5 Kčs. Mládeži přístupno

31. po – 20.30 hod.

SVATBA BEZ PRSTÝNKU

Český film natočený podle milostných motivů knihy J. Otčenáška „Kulhavý Orfeus". Vstupné 5 Kčs. Ml. přístupno

kulturní zpravodaj
naše
TIŠNOVSKO
vydává MěstNV v Tišnově
cena 1 Kčs
SRPEN 1972

Na otázky odpovídá předseda MV KSČ

Otázka č. 1. Jak jsou uplatňována usnesení XIV. sjezdu KSČ v práci MV KSČ v Tišnově? Jak byla tato usnesení rozpracována, pro konkrétní podmínky našeho města?

Odpověď: Usnesení XIV. sjezdu KSČ, tak jako všechna jiná usnesení vyšších strancikých orgánů, jsou rozpracovávána na podmínky našeho města.

MV naší strany vypracoval pro svou práci vlastní politický program, který vychází právě z usnesení vyšších stranických orgánů a ze závěrů a usnesení XIV. sjezdu. S politickým programem byli seznámeni tišnovští občané na veřejné schůzi strany v loňském roce na podzim.

K zabezpeční informací o plnění politického programu byl svolán dne 21. 4. 1972 celoměstský aktiv funkcionářů včetně poslanců MěNV a ONV, kde byli seznámeni s plněním politického programu a zabezpečováním plnění volebního programu. Další občané města měli možnost seznámit se s plněním politického programu naší strany na veřejných schůzích KSČ, pořádaných od 24.–27. 4. 1972. Záleží jenom na občanech, zda mají nebo projeví zájem o politicky a veřejný život ve městě.

Otázka č. 2. Které úkoly bude MV KSČ v Tišnově v nejbližším období řešit?

Odpověď: Mám-li hovořit o úkolech, které bude MV KSČ v nejbližší době zajišťovat a řešit, musím se vrátit poněkud zpět, a to k některým úkolům, které MV KSČ po XIV. sjezdu zabezpečoval. Jedním z hlavních úkolů byla příprava a zabezpeční voleb do NV, která si vyžádala značného vypětí. Dalším úkolem, který MV zabezpečil, bylo hodnocení nomenklaturních pracovníků na základě usnesení předsednictva ÚV KSČ ze dne 6. 11. 1970, které bylo obsaženo v denním tisku. To, co budeme zajišťovat v dalším období, máme obsaženo ve svém pracovním plánu na druhé pololetí 1972. Zmíním se jen krátce o některých úkolech, neboť těchto úkolů je mnoho. V prvé řadě jde o výstavbu našeho města – sídliště pod Květnicí, která si vyžaduje stálého jednání na vyšších orgánech, a to z toho důvodu, že je mnoho stěžovatelů v našem městě, kteří této výstavbě nepřejí. Jako stálý úkol je zabezpečování volebního programu, a to hlavně plnění úkolů při zvelebování našeho města a akci Z. Budeme vyhodnocovat plnění závazků, které si občané stanovili pro zvelebení a zkrášlení našeho města a při pomoci při plnění akce Z. Dalším naším úkolem je zhodnotit práci poslanců MěNV, jeho komisí a občanských výborů. Dále jsou to otázky kulturní a společenské činnosti ve městě. Máme ve městě otevřené agitační středisko ve SZKP, kde je velmi bohatý a hodnotný program, kde mají občané možnost vyslechnout hodnotné přednášky. Zabýváme se otázkami mládeže, zdravotnické péče, školstvím, zásobováním ve městě apod. Úkolů je mnoho.

Otázka č. 3. Jakým způsobem je v našem městě uplatňována vedoucí úloha strany? Jak se projevuje spolupráce a řízení MV KSČ, MěNV a NF?

Odpověď: Uplatňování vedoucí úlohy strany v našem městě provádíme tak jak všude jinde, a to tak, že máme ve společenských organizacích sdružených v Národní frontě a ve státních orgánech zastoupení svých členů, kteří v těchto

---

Na titulní straně: Trh v Tišnově před r. 1905. Foto: Archiv

orgánech a organizacích svým vlivem uplatňují vedoucí úlohu strany, tj. zajišťují plnění stranických usnesení, která směřují k zabezpečování budování socialismu.

Veškeré úkoly celospolečenského významu projednáváme společně s funkcionáři MěNV a MěVNF, případně s dalšími organizacemi a vedoucími závodů na společných aktivech. Dá se říci, že toto je jedna z důležitých forem řízení a uplatňování vedoucí úlohy strany, i když těchto forem je mnoho.

Otázka č. 4. Co chcete říci v závěru?

Odpověď: Na závěr bych chtěl říci, že je třeba poděkovat všem občanům našeho města, kteří se podílí na společném díle – na budování města – na budování socialismu. Potěšitelné je to, že velká část občanů našeho města pochopila, že naše společnost vedená komunistickou stranou buduje socialismus pro všechny lidi v našem státě, že stále větší počet lidí se zapojuje do veřejně prospěšné práce společně s příslušníky KSČ, za což jim patří dík a uznání.

Roháček František

místo kytičky

zasíláme co nejsrdečnější blahopřání občanům našeho města, kteří se v srpnu dožívají význačného životního jubilea, 80. narozenin a více. Přejeme jim zdraví, spokojenost a osobní pohodu. Blahopřání adresujeme těmto občanům:

Janu Málkovi, Tišnov, Husova 694. 3. 8. se dožívá 83 roků.

Marii Peterkové, Tišnov, Karasova 454. 4. 8. se dožívá 84 roků.

Jaroslavu Mahelovi, Tišnov, Družstevní 531. 7. 8. se dožívá 80 roků.

Marii Neuvirtové, Tišnov II, Šafranice 1281. 8. 8. se dožívá 84 roků.

Marii Pavlíčkové, Tišnov, nám. 28. října 55. 10. 8. se dožívá 83 roků.

Filoméně Vyplašilové, Tišnov, Polní 639. 10. 8. se dožívá 81 roků.

Kristýně Hlouškové, Tišnov, Za mlýnem 213. 11. 8. se dožívá 84 roků.

Františku Balášovi, Tišnov, nám. 28. října 29. 11. 8. se dožívá 86 roků.

Ludmile Bastlové, Tišnov, Alšova 733. 14. 8. se dožívá 84 roků.

Marii Hartmansgruberové, Tišnov, Jiráskova 476. 14. 8. se dožívá 85 roků.

Růženě Ježové, Tišnov II, Viska 1134. 16. 8. se dožívá 87 roků.

Heleně Kopřivové, Tišnov II, Ve dvoře 1186. 17. 8. se dožívá 81 roků.

Františku Ondráčkovi, Tišnov, Družstevní 520. 19. 8. se dožívá 95 roků.

Jiljimu Kosteleckému, Tišnov, Černohorská 775. 20. 8. se dožívá 82 roků.

Aloisu Váchovi, Tišnov, Družstevní 580. 24. 8. se dožívá 82 roků.

Bohumile Nedomové, Tišnov, Koráb 131. 26. 8. se dožívá 82 roků.

Emilii Kozlovské, Tišnov, nám. Míru 116. 30. 8. se dožívá 84 roků.

POHLEDNICE Z DOUBRAVNÍKA

Když na tišnovském nádraží nastoupíte do vlaku, který jede na starou trať, v tomto vlaku přejedete dva mosty, projedete jedním tunelem a ve čtvrté zastávce z něho vystoupíte, ocitnete se na docela malém nádražíčku, které má sice jen dvě koleje, ale nedávno opravenou staniční budovu, která září novotou a na ní si přečtete, že toto městečko obklopené kopci se nazývá Doubravník. Za těch 24 min. jízdy vlaku, jste sice přejeli hrance okresu, takže se nacházíte již v okrese Žďár nad Sázavou, ale můžete stále říkat, že jste na Tišnovsku. Vždyť Tišnov a Doubravník mají k sobě živý vztah – kolik občanů Doubravníka dojíždí denně za prací nebo za nákupy do Tišnova, a naopak mnoho Tišnováků jezdí zase koncem týdne do Doubravníka, ať už na chatu, na ryby nebo za jiným účelem.

Doubravník je velice stará osada. První zmínky o ní jsou už z roku 1208, kdy olomoucký biskup Robert postoupil Doubravník Štěpánu z Medlova, který zde v následujících letech zakládá panenský klášter augustinánek. Roku 1423 při svém tažení vypálili klášter husité. Potom klášter živořil, až roku 1543 úplně zanikl.

Nejvýznačnější památkou městečka je kostel. Existoval již před rokem 1208, nově postaven v gotickém slohu, byl dostavěn v roku 1557 a při jeho vnitřní výzdobě bylo v hojné míře použito nedvědického mramoru. V hrobce pod kostelem jsou pochováni majitelé hradu Pernštejna a stavitelé kostela – rod pánů z Pernštejna a také Lichtensteinové. V roce 1867 nechal při kostele postavit Vladimír hrabě Mitrovský hrobku pro členy svého rodu.

Pohled na Doubravník s farním kostelem 1535–1557. Foto: A. Dostál

Dávná minulost Doubravníka je bohatá, ale bohatá je i nedávná minulost a také přítomnost. Při posledním sčítání lidu bylo v Doubravníku 802 obyvatel ve 187 domech. A že tito občané nežijí jen z bohaté dávné minulosti, o tom je možné se přesvědčit při rozhovoru s předsedou MNV Bořivojem Bukalem a pracovnicí MNV Zdenkou Kundratovou.

Za poslední volební období byly náklady na výstavbu a zvelebení obce celkem 3 milióny 522 tisíc korun. V různých částech městečka byl za toto období vybudován vodovod, kanalizace, výbojkové osvětlení, opraveny cesty, provedeny opravy veřejných budov jako na příklad MNV a škola, upravena veřejná prostranství a nesmíme zapomenout ani na to, na co jsou Doubravničtí právem hrdí a co jim leckdo závidí – nádherné koupaliště, které bylo dokončeno v loňském roce a jehož výstavba si vyžádala náklady celkem 642 tisíc korun; občané při výstavbě odpracovali 8.179 brigádnických hodin. To je jen namátkový výčet toho, co se za posledních šest let v Doubravníku udělalo, všech prací bylo daleko víc. Právem se dostalo městečku ocenění od krajského národního výboru, kdy mu byl propůjčen titul Vzorná obec Jihomoravského kraje.

Občané však nechtějí usnout na vavřínech; to dokazuje i plán na příští roky – je v něm počítáno s výstavbou obchodního domu, opravou školy, přístavbou k sokolovně a mnoho dalších akcí.

I při tomto budování si najdou obyvatelé Doubravníka čas na kulturní a sportovní vyžití. Třikrát týdně hraje kino, zatím jen v sále sokolovny, ale plánuje se výstavba kinosálu, kde by se promítaly i širokoúhlé filmy. Na hřišti u sokolovny se každé léto pořádá týdenní přehlídka širokoúhlých filmů, o kterou je veliký zájem. Velice aktivní je také divadelní soubor, který každoročně nacvičí jednu až dvě hry, které mají vždy velký úspěch. Známá je i hudba Melodie, která pod vedením J. Holečka hraje při tanečních zábavách v širokém okolí. Před několika roky zanikl úspěšný horácký soubor písní a tanců Dóbrava, ale v současné době se jeho činnost začíná obnovovat. Při výčtu kulturních akcí nesmíme zapomenout ani na tradiční hody se starými zvyky, které se konají každoročně třetí neděli v září a jsou událostí pro celé městečko.

Sportovní vyžití zajišťuje tělovýchovná jednota Sokol; mimo oddíl základní tělesné výchovy má velice úspěšný oddíl kopané, který se letos probojoval do I. A třídy; dobře si vede i oddíl odbíjené a počítá se s tím, že letos bude vybudováno nové hokejové hřiště a obnoví svou činnost také hokejisté. A že občané mají o sport zájem, to dokumentovala nedávná výstavba nových šaten na fotbalovém hřišti za mlýnem, kde mnoho občanů přiložilo ruku k dílu.

Překrásné okolí městečka láká chataře, a tak je nyní v katastru obce více než sto chat. Proto se MNV snaží zlepšit zásobování obce.

V Doubravníku jsou aktivní i další složky Národní fronty, stačí připomenout jen automotoklub, který je každoročně pořadatelem celostátních motoristických podniků.

V současné době se Doubravník připravuje na významnou událost – po více jak třiceti letech se opět uskuteční sjezd rodáků a přátel Doubravníka, který se bude konat 11.–13. srpna 1972. V rámci tohoto sjezdu bude v pátek estráda, na které budou účinkovat známí umělci a bude ji uvádět Eduard Hrubeš z pražské televize, v sobotu dopoledne slavnostní zasedání MNV, odpoledne vystoupení souboru Dóbrava a večer představení divadelního souboru TJ Sokol „Na tý louce zelený". V neděli odpoledne utkání místních fotbalistů a večer taneční zábava. Po všechny tři dny bude otevřena výstava uměleckých děl rodáků a přátel Doubravníka, výstava archivních dokumentů i nově instalovaný památník akademika Koldy.

Jistě se této události zúčastní i mnoho Tišnováků, a tak se budou moci na vlastní oči přesvědčit o životě na první pohled obyčejného městečka.

(ok)

MALÉ KAPITOLY Z HISTORIE TIŠNOVSKA

Jan Hájek:

STARÉ TIŠNOVSKÉ SPOLKY

Jedním z nejstarších spolků v Tišnově byl spolek střelecký, založený již v roce 1838. Sdružoval „smetánku" města, včetně místní „zlaté mládeže".

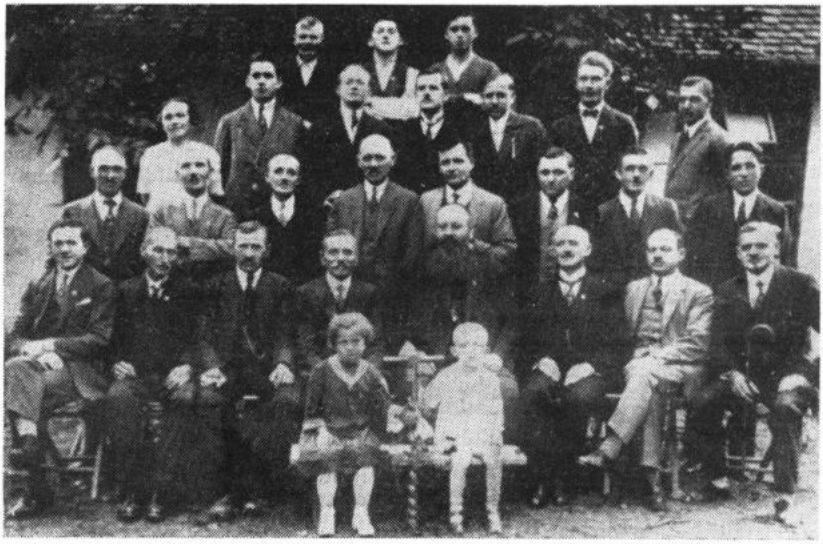
Hlavní činností členů bylo zastřílet si v letních měsících do „šajby" a popít na tzv. „šištótě" v zahradě za Červeným mlýnem při cestě vedoucí k Březině. Starému stavení za nynějším koupalištěm se dosud říká Na střelnici. Zde se odbývaly veškeré výlety, ať školní či měšťanské, až do let devadesátých a doznívaly ještě několik desítek let i po vystavění sokolovny.

Střílelo se směrem k lesu, do příkré stráně. Jednou za rok bývala pořádána střelba královská a nejlepší střelec – král – byl v průvodu a s hudbou doveden do spolkové místnosti Na kavárně u Pokorů (nyní prodejna textilu ve Dvořáčkově ulici).

V roce 1888 při výročí 50. let od založení spolku bylo uspořádáno velké „čepobití" s pochodňovým průvodem, zhotoveno velké fototablo členů spolku a raženy pamětní medaile. Na slávu tišnovských střelců vzpomíná zesnulý tišnovský archivář Bohuš Sedlák ve své knize V závětří Květnice v črtě Cíler Hanýs. Dnes připomíná zaniklý spolek několik ručnic a fototablo z roku 1888, vystavené v Podhoráckém muzeu.

V roce 1850 byl založen profesorem zemědělské katedry při bohosloveckém institutu v Brně Frant. Dieblem tišnovský hospodářský spolek. Profesor Diebel patřil mezi zanícené vlastence a propagátory vědeckého zemědělství. Byl vydavatelem prvního česky psaného časopisu na Moravě v době obrozenecké. Z posluchačů Dieblových vynikli: Gregor Mendel, zakladatel genetiky; Vincenc Brandl, moravský zemský archivář; Frant. Sušil, sběratel moravských písní a mnozí další. Profesor Diebel prožíval pozdní podzim svého života na nynější faře v Tišnově-Předklášteří u svého syna, polesného Viléma Diebla. Předklášterská fara byla tehdy hájovnou. Druhý syn prof. Frant. Diebla, JUDr. Julius Diebel, byl v letech sedmdesátých činným v obecní správě města Tišnova.

Tišnovští vrtáci — Fotokopie: P. Starosta

Záznam ve farní kronice, psaný rukou faráře dr. Jana Ev. Bílého, uzavírá životní dílo vědce a ušlechtilého člověka, prof. Frant. Diebla: „Dne 13. června r. 1859 umřel zde v Předklášteří-Tišnově stařičký p. prof. Frant. Diebel, horlivý a spanilomyslný vlastenec, byv dlouhá léta profesorem vědy ekonomické na filosofickém ústavě u minoritů v Brně. On založil tišnovský hospodářský spolek a mnoho českých učebných knih napsal. Pochován je po boku své manželky Kláry Dieblové, kteréžto hroby se nacházi za kapličkou na hřbitově v Předklášteří, hned vedle panského odseku hřbitovního." (Náhrobní kámen, ani hrob prof. Frant Diebla se však nezachovaly.)

Praporečník veteránů kovář Burda z Předklášteří.

Fotokopie: P. Starosta

Ve spolku vojenských vysloužilců neboli veteránů soustřeďoval se společenský život Tišnova hlavně od let sedmdesátých. Spolek veteránů byl na tehdejší dobu spolkem humánním, který mimo cílů určených Vídní podporoval onemocnělé členy, nemajetným vypravil důstojný pohřeb a v parádě doprovodil nebožtíka s hudbou k hrobu. Pouze dvakrát za rok vyrukovali veteráni oficiálně: na narozeniny a jmeniny Jeho Veličenstva mocnáře Františka Josefa. Při těchto oslavách bylo též střileno z hmoždířů, a to jak z veteránských, tak i z těch, které byly v majetku obce. Na Květnici dosud spatřujeme široký důl, z něhož „obršicmajstr" Brejl nebo Vácha s pomocníkem Grünwaldem pomocí dlouhého na konci rozpáleného drátu vypalovali z hmoždířů k slavnostem. Církevním průvodům dělali tišnovští veteráni štafáž později. Jednou za rok uspořádali spolkový ples a výlet, který se stal dostaveníčkem vládců města s panem c. k. okresním hejtmanem Jelínkem v čele. Náleželo tehdy k dobrému společenskému tónu být přispívajícím členem veteránů. V paměti našich starších občanů žijí dosud vzpomínky na tehdejší slavné parády, kdy pod komandem měšťana Šlévra mašíroval početný oddíl veteránů za hřmotného „hudebního" doprovodu bývalého „regimentstambora" Czuryho, který do svého bubenického umu vkládal veškerý temperament svých uherských předků.

Založení Sokola v roce 1870, jeho dočasného zániku a obnovení v roce 1892 tišnovským vlastencem dr. Josefem Drbalem bylo vzpomenuto v článku „Spitálek" v červnovém čísle Našeho Tišnovska.

Čtenářsko-pěvecký spolek Květnice v Předklášteří, založený roku 1883, míval vždycky téměř polovinu svého členstva z Tišnova. Studentský feriální klub „Barák" byl založen roku 1884. Zajímavým spolkem bylo Tišnovské písařstvo. Nosili čamaru, pod ní přes bedra slovanskou trikoloru s lyrou a na hlavě poděbradku. Vesele se zabydleli v Předklášteří u Ondřejů. Mimo tyto spolky působila v Tišnově Učitelská jednota Budeč, odbor Ustřední matice školské, spolek krejcarový, vrtáci, spolek katolických tovaryšů, spolek hospodářsko-lesnický, okrašlovací a další sdružení, jejichž činnost byla méně výrazná, jako pěvecký spolek Svornost, vyčerpávající se pořádáním cudných večírků annenských a josefských, a dámy Dobročinky s nóbl bály jen pro zvané.

NASTIN KVĚTENY LOMNICKA

A. Hrabětová–Uhrová **2**

Touto prací se dostalo Lomnicko, toto odlehlé území, do evropské botanické literatury.

Přírodní poměry

Území mírnně stoupá od jihu k severu; nadmořská výška Lomničky činí 270 m, Lomnice 373 m, Brumova 580 m, Sýkoří 703 m. Osu tvoří potok Besének, který pramení v hlubokých lesích mezi Brumovem, Černovicemi, Tasovicemi a Bedřichovem. Má se svými drobnými přítoky vliv na modelaci terénu; střídají se mírné plošiny, pokryté poli, s příkrými zalesněnými stráněmi, které klesají do hlubokých údolí, jindy jsou to mírné obdělávané svahy a v údolích nehojné lučiny.

Geologický podklad tvoří převážně bítešské ruly, místy s vložkami krystalických vápenců, které mají vliv na rostlinný kryt, což bývá nápadné v severní části území. Zvláště na jihu je zastoupen spodní torton písčitými slíny a písky. Se stoupajícím terénem a postupem k severu se mění i poměry teplotné a srážkové. Srážek přibývá od jihu k severu a minim stoupá. Výsledný směr hlavních větrů je severozápadní.

Podle výškového stupně leží území Lomnicka v pahorkatině (collinní stupeň).

Do přírodních poměrů zasahoval odedávna člověk. Osídlení je na Lomnicku doloženo od 13. století. Na rostlinný kryt měl značný vliv chov ovcí, souviselo s ním též mýcení lesa, aby se získaly pastviny; ovčáctví zde bylo ještě v minulém století na výši. Pronikavě zasáhla do celého vzhledu krajiny nová zemědělská éra s hospodařením na scelených honech a moderní agrotechnikou, s používáním herbicidů. Zvýšeným dopravním ruchem roste i možnost přísunu adventivních rostlinných druhů. Zrušením mezí nastalo určité ochuzení o přirozené porosty uprostřed polí. Opuštěné pastviny, původně ovčí, potom kozí a zčásti i hovězího dobytka, změnily rostlinný kryt, jakoby směřovaly ke klimaxovému stadiu.

(Pokračování příště)

Slovo máte vy

Z korespondence došlé do redakce potěšil dopis MUDr. Martina Bohatého z Brna-Králova Pole.

Dopis je ohlasem na dubnovou rubriku Náš koníček. Dr. Bohatý píše: **„Protože jsem sběratelem nerostů, upoutal mne článek o Janu Bělušovi-sběrateli nerostů z Tišnova. Článek o sběratelství tohoto druhu je v našem tisku skutečně raritou. O pivních táccích nebo obalech od žiletek se lze dočíst dost a dost, o sběratelích nerostů a jejich sbírkách se nepíše prakticky nikde . . . V populárním tisku jsou zmínky o nerostech a současném stavu lokalit nerostů ojedinělým zjevem. V odborných periodikách není pro články na této úrovni místo."**

Těší nás, že v našem zpravodaji **„jsou i pro „Netišnováka" poutavé články"** a těšíme se, že budeme moci brzy otiskovat i články o nerostném bohatství Tišnovska. Red.

DIVADLO PRO DŮCHODCE

Jako krásnou pohádku prožívalo třicet šest bělovlasých důchodkyň a důchodců nedělní odpoledne 11. června 1972. ROH v Tišnově věnovalo svým nejstarším členům autobus a nejlepší sedadla na představení v Janáčkově opeře v Brně. Většina z nich viděla nové divadlo poprvé; na Nedbalovu Polskou krev nikdo ze zúčastněných nezapomene. Za milou pozornost která mnohým zestárlým ozářila sklonek jejich života, děkuje pořadatelům ROH tišnovský Klub důchodců.

ZO SČSP č. 2 v Tišnově-Předklášteří má 135 členů, kteří odpracují na brigádách 350 hodin. V červenci a v listopadu budou uspořádány besedy. Zdařilá beseda byla 15. června t. r. Hovořil na ní o své cestě do SSSR ředitel Okresního kulturního střediska Brno-venkov s. V. Misař; velmi poutavě seznámil členy s životem a prací sovětského lidu. V neděli 18. 6. vykonala odbočka zájezd na krajskou mírovou slavnost do Líšně. To je malá ukázka práce této odbočky.

D. Sikola

8

KAREL FIC

Rudé armády, Tišnov. Hlavní ulice, vede od Humpolky k pile. Pojmenována na počest Rudé armády, která touto ulicí vkročila 8. 5. 1945 do města. Dřívější názvy: Brněnská, Legionářská (část od Dvořákovy směrem k východu) a Za Humpolkou (zbývající část) (P 1937).

Smetanova, Tišnov. Vede z Rybníčku (naproti Hybešovy) na Dvořákovu. Pojmenována jménem velkého českého hudebního skladatele Bedřicha Smetany (1824–1884).

Smiškova, Tišnov. Vede z Husovy ke vchodu do „nové" ZDŠ. Pojmenována podle Tišnováka dr. Oldřicha Smíška (1906–1942), okresního soudce v Novém Městě n. Mor. O. Smíšek se aktivně účastnil odbojové činnosti skupiny Obrana národa. Byl Němci popraven v Kounicových kolejích.

Strmá, Předklášteří. Vede od hřbitova k Jenerálce. Pojmenována podle terénního tvaru (příkrá, srázná ulice).

Svatopluka Čecha, Tišnov. Vede od křižovatky u pomníku Rudé armády ke hřbitovu. Pojmenována podle českého spisovatele a básníka Svatopluka Čecha (1846–1908). Dřívější název: Švehlova (P 1937); Ant. Švehla (1873–1933) byl v letech 1922–1929 předsedou vlády ČSR.

Safránice, Předklášteří. Vede z Ondřejovy na Strmou, rovnoběžná s ul. Na Stráňově. Jméno vzniklo přenesením pomístního jména Šafránice na ulici, která na části tohoto pozemku vznikla. Jméno svědčí o tom, že se tu kdysi, ještě před zrušením kláštera r. 1782 pěstoval šafrán.

Těsnohlídkova, Tišnov. Vede z ulice U pily na Trnec, částečně je s ul. Trnec rovnoběžná. Nese jméno moravského spisovatele Rudolfa Těsnohlídka (1882–1928), který rád v našem městě pobýval.

Trávníky, Předklášteří. Ulice na pravém břehu Loučky, vede od Uhrovy ke kamenolomu. Jméno je starým pomístním jménem. Od obecného jména trávník.

Trmačov, Tišnov. Vede z Klášterské podél Květnice k Besénku. Jde o staré pomíst. jméno. Lidová etymologie ho dává do souvislosti se slovesem trmácet se.

Troubná, Předklášteří. Vede z Ondřejovy směrem k lesu Troubné. Jméno ulice vzniklo přenesením pomíst. jména. V lese Troubné se kácely stromy, z nichž se dělaly dřevěné rýny a vodovodní trubky. Souvisí s obecným jménem (trouba = roura). V Tišnově se udrželo jméno domu Troubárna; tam se rýny vyráběly.

Trnec, Tišnov. Vede od pily k cihelnám, hlavní cesta k Drásovu. Jméno ulice vzniklo přenesním starého pomíst. jména. Jméno souvisí s obecným jménem trní. Rostlo tu dříve trní, křoví.

Tyršova, Tišnov. Vede z Drbalovy na Černohorskou podél hřiště u sokolovny. Pojmenována na počest dr. Miroslava Tyrše (1832–1884), zakladatele Sokola. Dřívější název: U stadionu (v letech 1942–45).

Uhrova, Předklášteří. Vede podél klášterní zdi k mostu přes Loučku; výpadová silnice na Nové Město. Pojmenována jménem spisovatele Josefa Uhra (1880–1908), rodáka z Podolí. Podrobněji viz medailónek, NT 1970, č. 12, J. M. Weiman, Josef Uher a Tišnov, NT 1971, str. 6.

MŮJ KONÍČEK

Muže, kterého vidíte na našem obrázku, vám jistě nemusíme představovat. Je znám zejména v naší tiskovské sportovní veřejnosti: Robert Adamec, s jehož jménem je spojeno nerozlučitelně tělovýchovné hnutí u nás.

Tělovýchově se věnuje od mládí. Začínal v 16 letech jako dorostenec ve Federaci proletářské tělovýchovy, která vznikla společně s KSČ v r. 1921. Federace měla tehdy silnou konkurenci: byli zde orli, sokoli a soc. demokraté, podporovaní zámožnými vrstvami. FPT byla nejchudší — byl to opravdu proletariát, přesto však v konkurenci čestně obstála. Začínalo se u Hamingerů v kuželně, za těch nejhorších podmínek. Tady se hrálo divadlo, ve vyhrazené zadní místnosti se konaly schůze ... Cvičívalo se také u Brichů (dnešní Fotoslužba) a později se přešlo od Hamingerů na Humpolku. Robert Adamec vedl mužské složky a chlapce, Marie Svitavská vedla děvčata. Oba společně na tuto dobu rádi vzpomínají, i když se tehdy cvičilo za velmi tvrdých podmínek. Chodilo se pěšky po celém okrese, dále, např. do Štěpánova se zajelo nákladákem. Kolikrát nebylo ani na sodovku, ale to nevadilo. Zpívaly se často budovatelské písně, většinou za asistence četníků; za to šli chlapci z FTP na vojnu jako „PP" — politicky podezřelí.

Adamec hrál pochopitelně také fotbal, oddíl se jmenoval Rudá hvězda, později také českou házenou (pravé křídlo).

Tehdy se cvičilo s velkým nadšením. Kázeň i morálka byly vynikající. Stejně tak tomu bylo i u další činnosti, např. divadla. Vedl je s nadšením Jindřich Sedlák. V živé paměti zůstává ještě Saldovo „Dítě", které se hrálo v r. 1928, přestože bylo zakázané.

Během okupace zanikla sportovní činnost. Po válce se zapojuje R. Adamec znovu do tělovýchovy: cvičí muže v Sokole a pomáhá při nácviku spartakiády. V r. 1948 pomáhá při sjednocení tělovýchovy. Až do r. 1969 pak pracuje v okresním výboru tělovýchovy jako funkcionář. Ve svých 64 letech odchází s. Adamec do důchodu, svému koníčku však zůstává věrný. Dodnes pracuje v základní tělesné výchově, cvičí muže i žáky. „Cvičitelů je trvalý nedostatek, a někdo to dělat musí", říká s úsměvem.

Za veřejně prospěšnou obětavou činnost byl Robert Adamec odměněn četnými medailemi a čestnými uznáními. Jmenujme alespoň některé: stříbrná plaketa k 50. výročí ČSSR za práci v národních výborech, veřejné uznání za zásluhy o rozvoj čs. tělovýchovy, medaili ke 40. výročí FPT a další od ÚV KSČ, MěstNV, JmKNV . . . R. Adamec zastával četné veřejné funkce, přesto si našel vždy ještě čas, aby pracoval „v terénu" přímo mezi mládeží. Robert Adamec letos slaví vzácné jubileum — 50 let sportovní činnosti, a to v plné svěžesti. Sám říká, že kdyby se měl dnes znovu rozhodovat, zvolil by si opět svého koníčka sport. Mladým lidem, které má tak rád, vzkazuje náš jubilant: Tělesná výchova pomáhá upevňovat zdraví a je velice prospěšným využitím času. Proto přijďte mezi nás, rádi vás uvítáme. (ob)

PODHORACKÉ MUZEUM
Předklášteří - Porta coeli

Stálá expozice z dějin Tišnova a Tišnovska.

Malá galerie: Poslední stavební úpravy histor. jádra Porta coeli.

Otevřeno: úterý – pátek 8 – 16, sobota 8 – 12, neděle 8 – 14 hod.
V pondělí zavřeno.

GALERIE JOSEFA JAMBORA
Brněnská ul. č. 475

Stálá výstava obrazů zasloužilého umělce J. Jambora
z jeho odkazu městu Tišnovu.
Otevřeno: ne 9–12, st 14–16

RESTAURACE BRNO-VENKOV
si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVETNICE
ubytování, uspořádání svatebních hostin, možnost konání školení.

HOTEL U NADRAŽÍ
ubytování, uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU
dobrá kuchyně, svatební hostiny.

RESTAURACE GRILL
domácí kuchyně, svatební hostiny.
Otevřeno 9–21 hod.

Sdružený závodní klub ROH Tišnov

přijímá přihlášky do:

Zájmových kroužků

divadelního, tanečního, výtvarné výchovy–kreslení, foto a filmového

Jazykových kursů

němčiny a angličtiny
pro úplné začátečníky, středně pokročilé, pokročilé, konverzace

němčiny a angličtiny pro obchodní praxi
pro úplné začátečníky

Praktických kursů
šití, pletení strojem, háčkování a vyšívání

Jednotlivé kroužky a kursy zahájí svoji činnost začátkem měsíce září 1972. Podrobné informace si žádejte v kanceláři SZK ROH Tišnov, telefon 666.

LETNÍ KINO

1. út – 20 hod.

SVATBA BEZ PRSTÝNKU

Český film natočený podle milostných motivů knihy J. Otčenáška „Kulhavý Orfeus". Vstupné 5 Kčs.
Mládeži přístupno

3. čt – 20 hod.

POSLEDNÍ KŘÍŽOVÁ VÝPRAVA II. (širokoúhlý)

Pokračování rumunského filmu o historických bojích v XVI. století.
Vstupné 8 Kčs. Mládeži přístupno

4. pá, 5. so, 6. ne – 20 hod.

CID (širokoúhlý)

Charlton Heston s Sophia Lorenová v hlavních rolích amerického velkofilmu. Vstupné 12 Kčs.
Mládeži přístupno

7. po, 8. út – 20 hod.

WATERLOO (širokoúhlý)

Sovětsko-italský velkofilm s mezinárodním hereckým obsazením.
Vstupné 8 Kčs. Mládeži přístupno

10. čt – 20 hod.

BANDOLERO (širokoúhlý)

Dramatický western o mužích, kteří se postavili mimo zákon.
Vstupné 8 Kčs.
Mládeži do 15 let nepřístupno

Kulturní zpravodaj NAŠE TIŠNOVSKO vydává kulturní komise MěstNV v Tišnově. Redakční rada: V. Borek, dr. K. Fic, J. Hájek, J. Ondroušek, J. Vavřinová (tajemnice). Grafická úprava M. Pavlík. Odpovědný redaktor dr. L. Štejgerle. Adresa redakce: MěstNV Tišnov. Tisk Grafia 11 - 1499-72 - 456.12-72/ Sm 70

11. pá, 12. so, 13. ne – 20 hod.

ČARDÁSOVÁ PRINCEZNA

Maďarský barevný hudební film. Vstupné 5 Kčs. Mládeži přístupno

14. po, 15. út – 20 hod.

SERAFINO

Italská barevná filmová veselohra. Vstupné 5 Kčs. Mládeži do 15 let nepřístupno

17. čt – 20 hod.

UKRADENÁ BITVA

Německo-česká filmová komedie z doby sedmileté války. Vstupné 5 Kčs. Mládeži přístupno

18. pá, 19. so, 20. ne – 20 hod.

PŘEDČASNÝ POHŘEB (širokoúhlý)

Hrůzyplná historie E. A. Poea. Vstupné 8 Kčs. Mládeži do 15 let nepřístupno

21. po, 22. út – 20 hod.

NABÍDKA ZE SCHENECTADY

Barevný špionážní film NDR. Účtování po dvaceti letech. Vstupén 4 Kčs. Mládeži přístupno

24. čt – 20 hod.

KONEC ATAMANA (širokoúhlý)

Dobrodružný barevný sovětský film. Poslední velikonoce vůdce bělogvardějských band. Vstupné 7 Kčs. Mládeži přístupno

25. pá, 26. so, 27. ne – 20 hod.

ZLATÁ SVATBA (širokoúhlý)

Veselohra o tom, co se událo kolem oslavy jedné „zlaté svatby". Vstupné 8 Kčs. Mládeži přístupno

28. po, 29. út – 20 hod.

STANICE WUSA (širokoúhlý)

Americký barevný film. V hlavních rolích Paul Newman, Joanne Woodwardová a Anthony Perkins. Vstupné 7 Kčs. Mládeži do 15 let nepřístupno

31. čt – 20 hod.

KAŇON SAMÉ ZLATO

Český barevný film. Vstupné 4 Kčs. Mládeži přístupno

KINO PANORAMA

2. st – 17.30 a ve 20 hod.

DUMBO

Americký kreslený film Walta Disneye. Barevná pohádka o odstrkovaném slůněti. Česká verze. Vstupné 2, 3, 4 Kčs. Mládeži přístupno

9. st – 17.30 a ve 20 hod.

PRINC BAJAJA

Český film podle pohádky Boženy Němcové. V hlavních rolích Magda Vašáryová a Ivan Palúch. Vstupné 2, 3, 4 Kčs Mládeži přístupno

16. st – 17.30 a ve 20 hod.

ŠARIVARI

Sovětský film. Přehlídka vrcholného cirkusového umění. Česká verze. Vstupné 2, 3, 4 Kčs. Mládež. přístup.

23. st – 17.30 hod.

TYGR Z EŠNAPURU

INDICKÝ HROB

Český filmový ústav uvádí z programu kina Ponrepo v Praze. Dobrodružná drama z Indie. Vstupné 12 Kčs. Mládeži přístupno

30. st – 17.30 a ve 20 hod.

SKVĚLÍ AMBERSONOVÉ

Český filmový ústav uvádí z programu kina Ponrepo v Praze. Dramatické osudy průmyslnické rodiny. Vstupné 6 Kčs. Mládeži přístupno

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

6. ne – 9.30 hod.

POKLAD INKŮ

Buharský barevný film. Česká verze.

13. ne – 9.30 hod.

CESTA ZA INDIÁNY

Sovětský film. Česká verze.

20. ne – 9.30 hod.

UKRADENÁ VZDUCHOLOĎ

Český film.

27. ne – 9.30 hod.

ABECEDA PRO NEJMENŠÍ

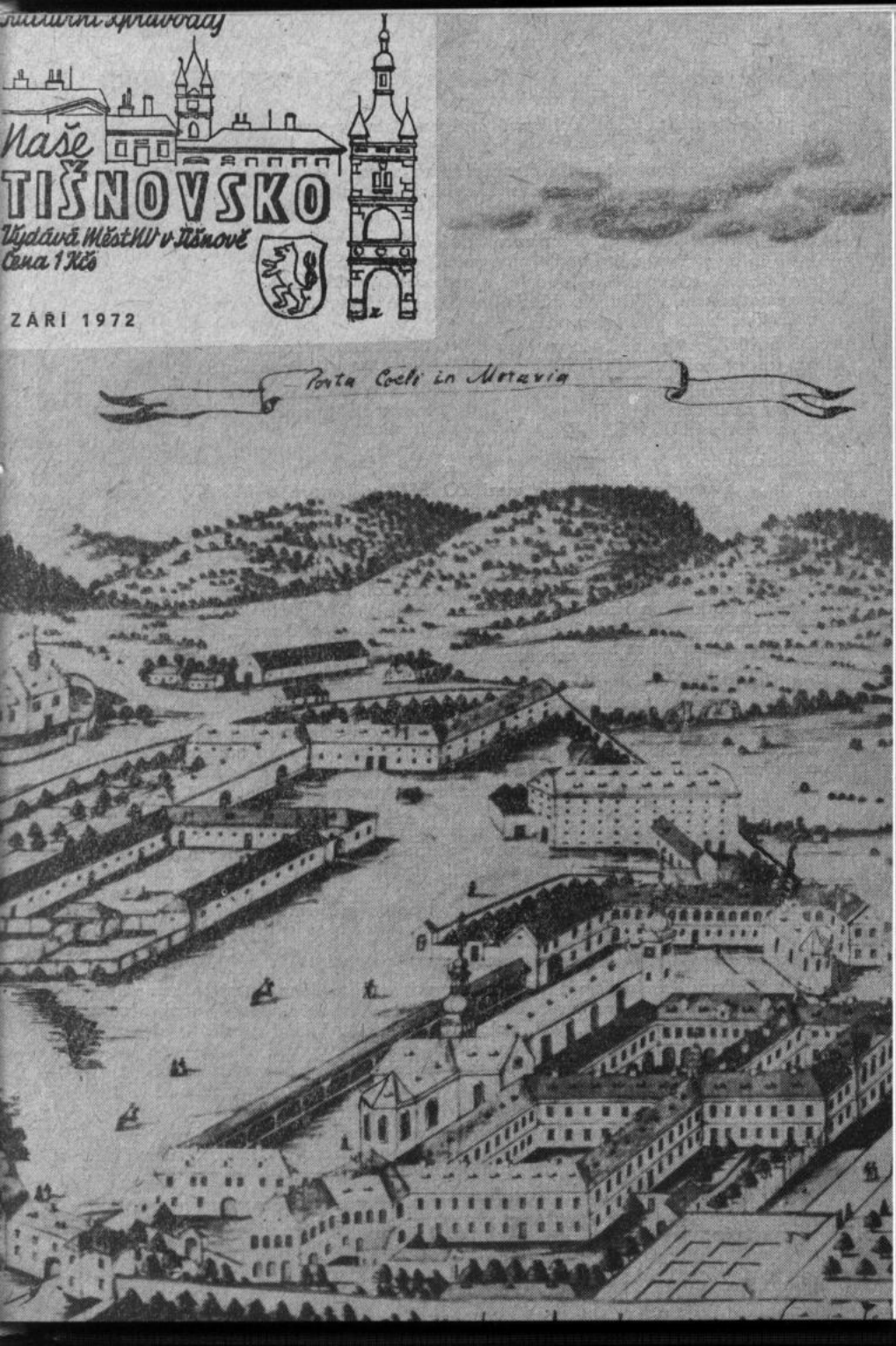
Sovětský barevný film. Česká verze.

Měsíční zpravodaj

Naše TIŠNOVSKO

Vydává MěstNV v Tišnově
Cena 1 Kčs

ZÁŘÍ 1972

NÁŠ ROZHOVOR

s předsedkyní ZO SSM v Tišnově s. Evou Šebestovou

Soudružko předsedkyně, naše čtenáře by zajímalo, v jaké situaci se nachází v současné době mládežnická organizace v našem městě.

S. Šebestová: Základní organizace SSM v Tišnově má nyní 60 členů; ve městě vedle ní pracují ještě ZO SSM v gymnasiu, v papírně, v Modetě, v nemocnici, v ČSD, v zemědělském učilišti, ve střední zemědělské škole a v Závodech S. K. Neumanna.

ZO SSM Tišnov je pokračovatelkou Leninského svazu mládeže v Tišnově; v době, kdy došlo k vytvoření SSM, přešli členové LSM v Tišnově do SSM jako jeho zakládající členové.

V současné době pracujeme na ustavení MěstV SSM, v němž by byli zástupci všech devíti ZO SSM.

Existuje nějaká forma spolupráce ZO SSM s MěstNV?

Letos v březnu byla uzavřena mezi ZO SSM v Tišnově a MěstNV dohoda, která má velký význam pro naši práci. MěstNV se zavázal, že nám zajistí k bezplatnému užívání místnosti, které si členové SSM v současné době upravují na klubovnu. MěstNV nám dodává všechen materiál potřebný na úpravu. Naopak zase my chceme pomoci MěstNV brigádnicky v akci „Z" aj. Část závazků jsme již splnili. MěstNV se dále zavázal, že umožní členům SSM aktivně se podílet na řízení města prací v komisích NV. Dále jsme se dohodli, že se budeme vzájemně 1× za půl roku informovat o činnosti. Podobné dohody jsme uzavřeli se SZK a s polskou organizací mládeže (ZMS) v Předklášteří.

Zmínila jste se o dohodě s polskou organizací mládeže. Nemohla byste s ní čtenáře seznámit podrobněji?

Většina našich občanů ví, že v Předklášteří žije asi 300 polských chlapců, kteří pracují v ZKL Brno. Vycházíme z toho, že mládež celého světa má stejné zájmy a starosti. Polští chlapci se zajímají o dění v našem městě, podíleli se i mnohokrát brigádnicky na jeho úpravě. Smlouva, kterou jsme uzavřeli 8. VII. t. r. za účasti vedoucího tajemníka OV KSČ s. Marvana, místopředsedy ONV s. Novotného, předsedy MěstV KSČ s. Roháčka, předsedy MěstNV s. Pochopa, předsedy MěstV NF s. Vituly a zástupců polského vedení u příležitosti oslav polského státního svátku v Předklášteří, sleduje několik cílů. V prvné řadě chceme, aby se u nás polští přátelé cítili jako doma, aby se mohli plně zapojit do života našeho města, abychom si mohli vyměňovat zkušenosti z práce našich organizací.

A jakou činnost vaše organizace vyvíjela v I. pololetí 1972?

Ve své činnosti vycházíme z předem vypracovaného plánu, který se zaměřuje jednak na politickou výchovu, jednak na brigádnickou činnost, jednak obsahuje plán kulturních akcí. V I. pololetí jsme uskutečnili 3 přednášky lektorů Socialistické akademie a 2 školení členů SSM. Při úpravě města jsme provedli úklid prostorů u nemocnice, sběr železného šrotu ve městě; tím jsme splnili jeden z bodů dohody s MěstNV. Zajistili jsme pořadatelskou službu ve dnech 7.–9. V. na výstavě amatérů v SZK.

Úspěšnou akcí byl táborový oheň v předvečer 1. máje. Mimo to jsme uspořádali jedno taneční odpoledne (máme vlastní beatovou skupinu Čmeláci,

---

Na titulní straně: Porta coeli před r. 1782, anonymní kresba. Foto: P. Starosta

která má již za sebou kvalifikační přehrávky a bude zajišťovat některé naše akce) a několik drobnějších akcí.

Co plánujete na nejbližší období?

Prvořadým úkolem je dokončení úprav klubovny, abychom se mohli scházet, což je předpokladem další úspěšné činnosti. Budeme pokračovat v přednáškové činnosti i ve školení. Účastníme se všech akcí organizovaných MěstV NF (oslavy VŘSR, Dne znárodnění, Měsíce přátelství apod.). Dále plánujeme několik kulturních akcí.

Co byste vzkázala mladým?

Přijmeme do našich řad všechny mladé, kteří se chtějí podílet na všech našich akcích. To je vlastně jedna z podmínek členství.

Máte zájem o spolupráci s naším zpravodajem?

Samozřejmě. Trochu nás mrzí, že o práci členů SSM na národní směně se psalo v NT příliš všeobecně („kluci a holky"). Chtěli bychom svou prací dokázat, aby se o nás psalo častěji. Zpravodaje využijeme k informování tišnovské veřejnosti o naší činnosti.

Děkujeme Vám za rozhovor. (i)

místo kytičky

zasíláme co nejsrdečnější blahopřání občanům našeho města, kteří se v září dožívají významného životního jubilea, 80. narozenin a více. Přejeme jim zdraví, spokojenost a osobní pohodu. Blahopřání adresujeme těmto občanům:

Marii Kupské, Tišnov, Tyršova 307. 1. 9. se dožívá 82 roků.

Ludmile Ráboňové, Tišnov Na loukách 101. 2. 9. se dožívá 84 roků.

Ludmile Andrysikové, Tišnov, Drbalova 850. 5. 9. se dožívá 87 roků.

Františku Peňázovi, Tišnov, Trnec 913. 6. 9. se dožívá 84 roků

Arnoštu Gottwaldovi, Tišnov, Cáhlovská 973. 13. 9. se dožívá 87 roků.

Františce Vrchlabské, Tišnov, Cáhlovská 163. 13. 9. se dožívá 81 roků.

Františku Hřibovi, Tišnov, Brněnská 2. 14. 9. se dožívá 84 roků.

Josefě Knoflíčkové, Tišnov, Vrchlického 449. 17. 9. se dožívá 87 roků.

Františku Mikulášovi, Tišnov II, Víska 1149. 23. 9. se dožívá 82 roků.

Františku Kosovi, Tišnov, Družstevní 553. 30. 9. se dožívá 88 roků.

ZÍSKÁVAJÍ DÁRCE KRVE

SSM v nemocnici a na poliklinice v Tišnově vyvinul akci čestného dárce krve. Zatím darovalo bezplatně krev prvních pět zaměstnanců z deseti přihlášených. Akce není jednoduchou záležitostí; dárci krve jsou totiž vystaveni stykem s nemocnými daleko většímu nebezpečí jejich zdraví. Tím však je celá akce mladých cennější. (vb)

TROJBOJ KARLA ŠPAČKA

Český myslivecký svaz OV Brno-venkov uspořádal 23. 7. t. r. na střelnici v Lomničce „Tišnovský trojboj Karla Špačka". Letos je tomu 10 let, co zakladatel trojboje Karel Špaček, kterého občané v Tišnově a v Lomničce znali jako tajemníka MNV, zemřel.

Závodníci nejen z Brna a okolí, ale i ze Znojma a z Třebíče bojovali v pravém sportovním duchu. Putovní pohár získalo družstvo Brno-město (Klabík, Ondrušek, Pelan), v soutěži jednotlivců–seniorů zvítězil Pelan z Brna, v soutěži juniorů Jos. Trnka, rovněž z Brna. –vra–

VÝSTAVA OBRAZŮ tišnovského rodáka ak. malíře prof. **A. Viktorina** k jeho životnímu jubileu uspořádá v SZK v Tišnově kulturní komise MěstNV. Slavnostní zahájení v neděli 17. září v 10 hod. Výstava potrvá do 27. září. –lš–

Z TIŠNOVSKÉ MATRIKY

Z našeho středu odešli v I. pololetí r. 1972 tito spoluobčané:

4. 1. Josef Juračka (1908), Za mlýnem 409.
8. 1. Jindřich Stejskal (1896), Černohorská 439.
26. 1. Josef Wietz (1889), Dřínová 1116.
1. 2. Bedřich Oplt (1896), Radniční 12.
4. 2. Josef Vala (1886), Karasova 450.
14. 2. Etelka Klobouková (1901), Komenského 1100.
20. 2. Jan Šváb (1903), Družstevní 572.
23. 2. František Ondráček (1910), Klášterská 369.
25. 2. Václav Straka (1906), Kukýrna 37.
27. 2. Alois Král (1877), Husova 674, čestný občan města Tišnova.
4. 3. František Havlíček (1891), Jiráskova 829.
7. 3. Vasil Bezeg (1921), Jamborova 929.
13. 3. Olga Kothbauerová (1900), Janáčkova 333.
20. 3. Jan Heigelhuber (1892), Mánesova 857.
26. 3. Ludmila Dundáčková (1901), Majorova 353.
28. 3. Otilie Hohlová (1893), Na zahrádkách 238.
11. 4. Marie Novotná (1903), Komenského 1054.
18. 4. Věra Jurnečková (1919), Za mlýnem 713.
19. 4. Josef Vejrosta (1912), Komenského 1100.
6. 5. Antonín Huťka (1892), Mánesova 776.
9. 5. Emilie Mudrochová (1880), Hybešova 690.
13. 5. Marie Darmopilová (1915), Mahenova 801.
16. 5. Ludmila Čížková (1932), U Humpolky 1509.
18. 5. Antonín Koumar (1888), Dobrovského 501.
1. 6. Marie Kroulíková (1894), Cáhlovská 972.
8. 6. Antonie Ondráčková (1902), Klášterská 369.
20. 6. Václav Mach (1906), Horova 942.
22. 6. Marie Jurnečková (1880), Na hrádku 750.
25. 6. Alois Hýsek (1903), Polní 640.
27. 6. Hermína Ptáčková (1895), Wágnerova 871.
28. 6. František Kostelenec (1908), Družstevní 577.

Z AGITAČNÍHO STŘEDISKA

Jak jsme již krátce informovali, bohatý plán činnosti AS obsahuje úkoly trvalé povahy (práce agitačních dvojic, propagace plnění závěrů XIV. sjezdu KSČ a volebních programů, výchova agitátorů, názorná agitace a masově politická práce přednášková, relacemi v rozhlase a v tisku, aktivizace Sboru pro občanské záležitosti, kulturně politické pořady aj.), většinou směrné úkoly pro 5 pracov. kolektivů agitačního střediska (kolektiv osobní agitace, názorné agitace, pro rozhlas, tiskový a skupina masově politické práce) i jednotlivé úkoly věcně a časově aktuální.

Z dosud uskutečněných akcí byly významné agitační dni v červnu t. r., na kterých se dostalo občanům informací především o plnění volebních programů.

Plán masově politické a agitační práce střediska na září je zaměřen na zahájení školního roku, na plnění programu MěstNV, na propagaci práce a plnění 5LP v našich závodech; v předsálí SZK bude instalována výstava „Budování okresu". K 29. výročí popravy Julia Fučíka (8. 9.) je v plánu výstavka, rozhlasové relace a beseda o jeho díle. Pro školské pracovníky obvodů obou ZDŠ a členy Sboru pro obč. záležitosti je připravena přednáška o ateistické propagandě (velký sál SZK 7. 9. v 15 hod.). Přednáška „Antikomunismus a ideologická diverse" je v plánu na 14. 9. rovněž v SZK; názornou agitací a rozhlasovou relací ke Dni tisku bude vzpomenuto 52. výročí založení Rudého práva. Sledujte podrobnější oznámení o jednotlivých akcích.

–lš–

VZPOMÍNÁME...

V neděli 16. července, za zvuků Bábinčina valčíku, vynášeli z Maršovské rychty rakev. Zemřela paní **Pavla Křičková.** Ještě před několika dny si zaplavala na Sýkovci. Slzeli přátelé z Vysočiny i tvrdí Valaši v krojích od Hutiska-Solance, z kraje její nejbližší přítelkyně, paní Vilmy Volkové-Karasové, který ti tolik oblíbila.

V roce 1966, když jsem paní Křičkové blahopřál k jejím osmdesátinám, obdržel jsem od ní dopis, v němž vřele vzpomíná na Tišnov a tišnovské přátele:

„Tak před $^3/_4$ stoletím nás, keleckou rodinku, čekával v Tišnově u železnice (slovo „dráha" tehdy ještě neexistovalo) náš dědínek s modrým kočárkem a koňmi – rozkoší pro nás děti. V Tišnově mne za mých studentských návratů ostře pozdravoval bujarý horácký vítr, Tišnovka nám zapadlým venkovánkům, bývala branou do kouzelného světa rodné Moravy, když jsme k ní dotrckali pěšky od úsvitu nebo po pětihodinné jízdě v poštovské arše (železnice z Brna tehdy v Tišnově končila).

Tišnov je pro nás stále nebožtík Jambor a Jeho Boženka a milá návštěva Karasova divadla v r. 1962 a studentek z Tišnova zase s prof. dr. Šanderovou v rychtě v r. 1964. Vidíte, že mám Tišnov ve vřelé a živé vzpomínce, nepočítajíc ani hlemýždě s kouzelnými domečky, kterých jsme si kdysi na Květnici nasbírala plné kapsy a kteří se přes noc s nehlemýždí rychlostí v hostinci u Salakvardů (U zlatého jelena) rozlezli po stěnách a stropě k pramalé radosti mamінčině a dodatečně i mé..."

Už nebude posílat svoje milé dopisy a v nich útlé pozdravy – snítku jalovce, první sněženku či slzičku Panny Marie. Pavla Křičková už nežije...

Jan Hájek

Paní Pavla Křičková, provdaná Homolková, česká básnířka, zemřela v Novém Městě na Moravě dne 10. července t. r. Byla poslední z trojice sourozenců Křičkových, vnuků známé „maršovské bábinky".

Křičkové byli rodina do morku kostí muzikantská. Otec František (1848–1891), venkovský učitel, horlivě činný literárně a organizačně, byl prvním sbormistrem zpěváckého spolku Ctibor v Jevíčku, později ředitelem kůru v Kelči, kde se Pavla 14. 2. 1886 narodila. Hudební talent po něm zdědily všechny děti. Nejstarší Jaroslav (1882–1969) se stal velkým českým skladatelem, dirigentem a hudebním pedagogem a mladší sourozenci, Petr (1884–1949) a Pavla, se věnovali poezii.

Na slova Pavliných básní, oplývající hudebností a vtipem, vytvořili písně i sbory Z. Kaňát, Vít. Kaprálová, Vinc. Šťastný aj. L. Janáček se inspiroval její básní Utonulá a napsal symfonickou báseň Dunaj. Pavla psala i libreta pro bratra Jaroslava, sbírala lidové písně a sestavovala pásma pro rozhlas.

Jako učitelka působila v Přerově, v Praze a v Brně. Na Hutisku u Rožnova pod Radhoštěm pracovala v Národopisném družstvu.

Letos v únoru jsme si příspěvkem paní Křičkové v našem zpravodaji připomněli Karasovo výročí. **(i)**

Jan Hájek:

Z NAŠEHO ARCHÍVU

NEUCTIVÝ OBČAN

(Krajský soud v Brně – Lidové noviny 1932)

V jednom městě v krásném brněnském okolí vládne obecná touha učinit tento rozkošný kout přitažlivým letoviskem pro unavené měšťáky.

Je jasné, že v podobném případě se musí městečko podle toho vyšňořit: Založit velké říční lázně, hřiště a vůbec všechno, co patří k pořádnému letovisku.

Ale otcové tohoto města se starají o tyto nutnosti velmi zvolna, doufajíce, že – jak tomu bylo za starých zlatých časů – stačí měšťákovi i dnes pouhá přírodní krása. Na tento názor ovšem městečko trpce doplácí a ještě bude doplácet, protože příliv letních hostí je rok od roku menší a tabulka Volný byt se bělá za mnoha okny po celé boží prázdniny.

I rozhorlil se jeden neuctivý občan jménem – Bohuš Sedlák – takto knihovník a redaktor krajinského tisku a prohlásil 10. července v hostinci při lehčí rozprávce, že se domníval, že v městské radě zasedá devět radních, ale vidí, že tam sedí devět volů.

Jeden radní, v jehož přítomnosti byla tato slova pronesena, referoval o tom za čtyři dny v městské radě, načež dali konšelé hlavy dohromady a rokovali, jak naložit s autorem tohoto krajně neuctivého, ba pustého výroku. Nejvtipněji se dostal z této mrzuté situace pan starosta, který se tomu rozumně zasmál a prohlásil, že jeho se to netýká, protože on není radním, nýbrž starostou. I ostatní nad tím mávli rukou, správně uznavše, že to byla jenom hospodská legrace. Ale jeden z nich, přece podal na Sedláka žalobu.

Před okresním soudem v tom městečku, se hájil obžalovaný tím, že si není vědom, že by byl pronesl takový strašný výrok. I svědek radní, který to v té schůzi městské radě oznámil, řekl že si nepamatuje, jak tuhle hrůzu vlastně Sedlák stylizoval, ale byli tu dva svědci radní, kteří potvrdili, jak jim to jejich kolega v té schůzi oznamoval. Neuctivý Sedlák byl uznán vinným a odsouzen do vězení na 48 hodin podmíněně.

Nyní se tím ještě musel zabývati odvolací senát krajského soudu v Brně. Po velmi dlouhé poradě bylo rozhodnuto takto: Soukromý žalobce byl při přelíčení poslán okr. soudcem ven hned po svém výslechu, takže nemohl dále činit nějaké návrhy, čímž byl na svých právech zkrácen a líčení bylo kusé.

Nejstarší část Lomničky s původním statkem. Foto: Archiv

I zrušil odvolací soud rozsudek okresního soudu a věc mu vrátil. Teď je ovšem otázka, bude-li se tato pohoršivá švanda probírati na okresním soudě ještě jednou k obveselení měšťanů nebo zapije-li se to na usmířenou dobrým mokem, jakž by bylo rozumné.

POTÍŽE S VODOU

Za suchého letního počasí mívalo město Tišnov potíže s vodou, které nebývalo v kašnách dostatek. Svědčí o tom zápis v městské knize o „sessio ordinario die 4. Junni ad 1756 sub consule Michaele Knyffelio", kde též se předneslo stranivá vedení vody do kašní, poněvadž v žádnej kašni vody není. Pročež nařídil pan primátor pánům spoluradním, totiž p. Maxu Symonovi a Janu Růžičkovi, aby to prohlédli, a vodákovi též i synovi se přísně nařídilo, aby na všecky možné způsoby se visitýrovala ta studánka, z kerej po troubách do kašní voda se vede a taky, zdali tam voda jest v té studánce, a přitom zkrze všechny trouby, kde by se voda ztrácela, se vyšetřilo a náležitá zpráva se počestnému ouřadu dala.

PŘED PADESÁTI LETY

Před padesáti lety (r. 1922) byl okres tišnovský třikráte postižen živelními pohromami: 11. června krupobitím a průtrží mračen, při čemž nejvíce škody utrpěly Běleč, Prudká, Podolí, Borač. Povodní byly pobořeny domy v Bělči. Na polích byly vodou vytvořeny průrvy přes 1 a půl m hluboké. Dvanáctého července 1922 přišla průtrž mračen nad Kozárovským vrchem a katastrofální povodeň na Lomnicku. Silnice byly odplaveny, osm mostů strženo, pole zanesena kamením nebo odplavena, v Lomnici pobořeno vodou sedm domů, v Šerkovicích tři, v Lomničce jeden a tři silně poškozeny. Železniční násep mezi Květnicí a Dřínovou byl odplaven a koleje visely ve vzduchu. V Šerkovicích se utopil jeden člověk, v Lomničce čtyři. Téhož dne postihlo silné krupobití obce Synalov, Lomnici, Strhaře, Rašov a Zhoř. Dne 15. srpna téhož roku silná smršť natropila mnoho škod v lesích a zahradách.

PŘEČTĚTE SI TAKÉ

Před několika týdny se dostalo do rukou čtenářů nové dílo spisovatele Františka Neužila — obsáhlý historický román **Trýzeň slávy.** Ústřední osnovou knihy jsou osudy královny Konstancie, zakladatelky kláštera Porta coeli a tím i vlastně města Tišnova. Spisovatel líčí průběh jejího života od bezstarostného dětství na zámečku Kakathvar pod ochranou svého otce uherského krále Bély III., první zasnoubení s Friedrichem Švábským a pak její život po boku českého krále Přemysla I. se všemi útrapami i vítězstvími. Na pozadí Konstanciiných příběhů vystupuje pestrá mozaika politických vztahů a intrik mezi vládci a politiky ve střední Evropě v první polovině 13. století. V závěru románu je hlavním motivem stavba tišnovského kláštera ve **„snivém koutu krajiny, která se dotýká zboží jejího manžela v místech, kde vychází slunce".**

Všimněme si, jak vidí půvaby našeho kraje Mistr Neužil: **„Krajinu lemují kopce, pokojné jako hlavy pasoucích se ovcí. Jsou plny ptačího zpěvu. Pod nimi leží pastviny a pole. Na půlnoc se zvedá hradba černého hvozdu. Lepšího koutu bys nenalezla, královno! Tomuto pozemskému ráji tvoří dva vrchy ochranu. Jsou spojená ladnou vlnou a lidé jim říkají Květnice. Nacházeji v něm zrnka zlata, stříbro a pak také zvláštní kameny, černé jako noc, žluté jako sicilské citrony, rudé jako krev, hnědé jako ornice."**

Románové líčení osudů královny končí smrtí jejího syna, markraběte Přemysla, který se stavěl proti ústřední vládě svého bratra Václava I. Lítost nad skonem syna musí ustoupit úlevě z konce bratrovražedných bojů a zachování jednoty českého státu. Markrabě Přemysl a za rok po něm i jeho matka našli v tišnovském klášteře místo věčného odpočinku.

(i)

NAŠTIN KVĚTENY LOMNICKA

A. Hrabětová-Uhrová 3

Na pastvině zvané Jalovčí, na jihozápadním svahu mezi Lomnicí a Ochozí, pod lesem Kláštercе vyrůstají nyní sem tam břízy, borovice, habry, duby, na značné ploše se rozrostl jalovec.

Vymizely některé plevelné rostliny, např. koukol, zbujely však ruderály (rumištní rostliny) na rozšířených úvratích u cest. Ani lesy lomnické již nejsou tak bohaty houbami jako kdysi, snad na tom mají podíl i hromadné návštěvy turistů, kteří se často velmi nešetrně chovají k lesním biogeocenosám.

Rostlinný kryt

Skoro polovinu území kryje les, arci nyní velkou většinou kulturní, často smrkové monokultury, které nastoupily na místo původních a přirozených lesů. Podle G. Wolného (1837) převládaly bučiny a jedliny. V nižších a teplejších polohách byly hlavně doubravy. Bučiny se udržely poskrovnu jen na Sýkoří, bučina mezi Veselím a Boračí, v horní části v Oboře, jinak jsou buky jen sporadicky na Paní hoře a v sousedních polesích, např. na Jahodné aj. Jedle, kdysi tak hojná, i zde hyne.

Les skýtal ještě počátkem tohoto století obživu mnoha obyvatelům, zvláště v lomnickém okolí. Ve Žlebích na horním toku Besénku byla řada pil a drobných dřevařských živností. Les byl též hlavní zdroj příjmů lomnického feudála. Lesy hodně utrpěly mýcením v souvislosti s chovem ovcí, avšak i v dnešní době se stoupající potřebou dřeva lesy silně prořídly. Fytogeograficky je Lomnicko začleněno (Dostál, 1960) do obvodu flóry hercynských pahorkatin a vysočin (Hercynicum submontanum), a to do Českomoravské vysočiny (moravská strana).

Podrobnější floristický průzkum však dokazuje, že tam patří pouze severní část, nejvýše od Lomnice na sever, kdežto území od Lomnice k jihu patří do sousedního jižnějšího obvodu, tj. Moravské předhůří Vysočiny (Praebohemicum).

ÚSPĚŠNĚ SE PLNÍ VOLEBNÍ PROGRAM MěstNV

Prašnou a za deštivého počasí blátivou cestičku od Modety k pile a na Trnec nahradil pěkný nový chodník, na Trni doplněný i pěknou terénní úpravou; uvítali jej jako významný příspěvek k plnění volebního programu a zvýšení kultury prostředí a vzhledu města jistě nejen občané ze sídliště pod Klucaninou a z Trnce, ale také návštěvníci Tišnova a všichni, kdo touto částí města procházejí.

V Předklášteří bylo vybudováno 400 bm chodníků s příslušnou úpravou v ulici Ve dvoře. K lepšímu vzhledu města významně přispěla úprava chodníku v ul. Janáčkově a vhodná terénní úprava prostranství na rohu ul. Janáčkovy a Jungmannovy při nám. Komenského, stejně jako vybudování chodníků v ul. Svatopluka Čecha a Riegrově. Velmi užitečnou, ač zdánlivě nenápadnou akcí, kterou si pochvalují zejména všichni, kdo spěchají k vlakům nebo na autobusové nádraží, byla i vhodná úprava cestičky podle železničního náspu od ústí ulic Na zahrádkách a Kořáb.

Z rozsáhlejších dosud nedokončených akcí je nutno uvést úpravy v ul. Halouzkově, kde byla položena kanalizace, vyštěrkován a uválcován základ vozovky a připraveno položení chodníků, dále výstavbu střediska venkovní služby MěstNV, kde byla vybudována valná část komunikací, zastřešeny budovy, položena kanalizace a pokračují práce instalatérské, budování příjezdových a odstavných ploch atd. Provedením hrubých terénních úprav bylo zahájeno budování chodníku u mateřské školy-jeslí v sídlišti pod Klucaninou.

Zvlášť je nutno vyzvednout aktivní účast občanů, poslanců a funkcionářů MěstNV a společenských organizací na všech těchto pracích při plnění volebního programu; patří jim všem uznání a dík. –lš–

9

KAREL FIC

U Humpolky, Tišnov. Ulici tvoří nové sídliště u Humpolky. Dům Humpolka dostal své jméno podle někdejšího majitele Jiřího Humpoleckého z Rybenska.

U hvozdy, Tišnov. Úzká, krátká ulička vedoucí z Halouzkovy ul. k náhonu. Název vznikl přenesením jména blízkého domu Na hvozdě na ulici. Stávala tu kdysi stará pivovarská hvozda, tj. sladovna. R. 1907 ji město koupilo od právovárečného cechu a dalo ji zbořit.

U Lubě, Tišnov. Navazuje na Trnec, vede podél cihelen, výpadová cesta do Drásova. Podél silnice teče potok Lubě.

U náhonu, Tišnov. Úzká ulička, která vede podél náhonu z Janáčkovy na ulici Na loukách.

U pily, Tišnov. Vede z Trnce za plotem pily k lesu na Klucanině.

U Svratky, Tišnov. Vede z Cáhlovské podél řeky Svratky k ul. Na mlékárně. Dřívější název: nábřeží Jana Máši (P 1947).

U střelnice, Tišnov. Cesta od státní silnice ke koupališti. Dříve tu stávala střelnice — do počátku našeho století zábavní a výletní místo Tišnováků.

U sušírny, Předklášteří. Vede z Ondřejovy ke Strmé. Na ulici stávala do nedávna sušárna na švestky.

U trati, Tišnov. Krátká ulice vedoucí z ul. Na zahrádkách k železničnímu náspu. Pojmenována podle polohy.

Uzavřená, Předklášteří. Slepá ulice odbočující z ul. Palackého. Pojmenována podle svého charakteru.

Úzká, Předklášteří. Úzká ulička spojující Strmou a Fučíkovu.

Ve dvoře, Předklášteří. Vede z Uhrovy k soutoku Svratky s Loučkou a Besénkem. Býval tu dvůr — velká hospodářská usedlost.

Víska, Předklášteří. Vede z Lieberzeitovy směrem k bývalé térovně. Je to nejstarší část Předklášteří. Domy stávaly na hrázi dnes zaniklého rybníka. Jméno je velmi starého původu, původně se tak nazývala celá ves, z níž vzniklo dnešní Předklášteří.

V uličce, Předklášteří. Úzká ulička vedoucí mezi zahradami z Vísky k mostu přes Svratku.

Vrchlického, Tišnov. Vede z Dvořákovy na Rybníček (naproti Hornické). Pojmenována r. 1928 jménem českého spisovatele Jaroslava Vrchlického (1853—1912).

Wágnerova, Tišnov. Vede z ul. Rudé armády (za „Včelou") k Modeře a pak dále k p. č. 830 a 831. Pojmenována na počest Tišnováka Aloise Wágnera (1902—1945), odbojového pracovníka, který byl za svou činnost Němci popraven.

Za klášterem, Předklášteří. Vede z Ondřejovy podél bývalé klášterní zdi k Chaloupkám. Pojmenována podle polohy za klášterem Porta coeli.

Za Krétou, Tišnov. Odbočuje z ul. U střelnice směrem k domu Na Krétě, Jméno Kréta vzniklo zkomolením osobního jména Greta.

Za mlýnem, Tišnov. Vede od křižovatky u benzinové pumpy směrem k Deblínu. Pojmenována podle své polohy za bývalým Červeným mlýnem. Dřívější název: Deblínská (P 1947).

U PŘÍLEŽITOSTI DNE TISKU, ROZHLASU A TELEVIZE,

který se slaví v září, chceme v naší rubrice o zájmových činnostech tentokrát seznámit čtenáře s prací celé skupiny, totiž redakční rady Našeho Tišnovska a s tím, jak každé jeho číslo vzniká. Naše Tišnovsko je vlastně také koníčkem kolektivu jeho redakční rady, neboť nikdo z jejích členů není novinářem či redaktorem z povolání; práci na našem měsíčníku věnuje každý část svého volného času a jedinou odměnou kolektivu je to, že čtenářům se Naše Tišnovsko líbí a mají o ně zájem, takže jeho náklad stále vzrůstá a úspěšně plní svou kulturně politickou a propagační roli.

O podobě každého čísla se začne rozhodovat již měsíc a půl před tím, než se dostane do rukou čtenářů. To se sejde redakční rada a připraví rámcový plán čísla. Podruhé se sejde redakční rada asi o čtrnáct dnů později, tj. měsíc před vydáním čísla. Zpracuje redakčně všechny došlé příspěvky, fotografie a ostatní materiály a připraví pro tiskárnu maketu, tj. vzor – detailní návrh grafické úpravy čísla, v němž je vyznačen rozsah, umístění a typ písma každého textu i velikost a umístění fotografií a kreseb na každé stránce. Poté se předloží číslo ke schválení tiskovému dohledu ONV a zajistí zhotovení štočků fotografií a kreseb; texty spolu s maketou se odešlou do tiskárny. Asi v polovině dalšího měsíce, tj. v době, kdy už začíná práce na dalším čísle, přijde z tiskárny první obtisk připraveného čísla na volných listech po jedné straně ke korektuře. Po vyznačení chyb, které vznikly při sazbě, se opravený výtisk vrátí do tiskárny, která pak číslo vytiskne.

Když potom přijde do Tišnova celý náklad čísla (2100 výtisků), členové redakční rady rozdělí výtisky do obchodů, závodů, stánků a všude tam, kde si je čtenáři kupují, a tajemnice rozešle Naše Tišnovsko všem stálým předplatitelům. Tím končí práce na jednom čísle, ale současně je již v závěrečné fázi příprava čísla dalšího. Příprava jednoho čísla Našeho Tišnovska si vyžádá asi 50 hodin práce redakční rady, někdy i více podle stavu došlých příspěvků. –ok–

TIŠNOVSKÉ KOUPALIŠTĚ je podle mínění lidí, kteří prošli kousek světa, jedno z nejhezčích v Jihomoravském kraji. Je umístěno v příhodném místě (až na tu panelárnu) obklopeném lesy. Lidé sem chodí rádi. Ti, kteří se o dobrý chod koupaliště starají dělají víc, než je jejich povinností; mají zájem, aby se tu všem líbilo. Také změna provozovatele byla užitečná. Féče MěstNV o objekt je viditelná. Do budoucna je nutné počítat se zřízením brouzdaliště pro děti, kapacita bazénu už nestačí.

M. Brichtová

TIŠNOVSKO JE BOHATÉ na přírodní zvláštnosti. O některých botanických zvláštnostech jsme už psali, příště bychom chtěli podle slibu nahlédnout do jiného oboru; vykonat malé výlety po význačných mineralogických lokalitách: na Smelcovnu, do Lažánek, Heroltic a Drahonína, do Štěpánovic, na Dřínovou a samozřejmě na Květnici. Dospělé zájemce i školní mládež bychom chtěli přístupnou formou seznámit s významem a stavem těchto lokalit i s možností nálezů pro jejich sbírky. Na shledanou nejprve na Smelcovně a v Maršově. Red.

PODHORACKÉ MUZEUM
Předklášteří - Porta coeli
Stálá expozice z dějin Tišnova a Tišnovska.

Malá galerie: Poslední stavební úpravy histor. jádra Porta coeli.

Otevřeno: úterý – pátek 8 – 16, sobota 8 – 12, neděle 8 – 14 hod.
V pondělí zavřeno.

GALERIE JOSEFA JAMBORA
Brněnská ul. č. 475
Stálá výstava obrazů zasloužilého umělce J. Jambora
z jeho odkazu městu Tišnovu.

Otevřeno: ne 9–12, st 14–16

ZÁŘÍ 1972 V SZK ROH TIŠNOV

HORNICKÉ DNY 1972

8. 9. – pá 20 hod. – sál sokolovny
Hudební recitál **Zorky Kohoutové** v programu **Sejdeme se na Vlachovce**

9. 9. – so 7 hod. – sídliště Tišnov
Budíček dechové hudby SZK ROH

9 hod. – sál SZK
SLAVNOSTNÍ KONFERENCE
dolu RR Olší ke DNU HORNÍKŮ

14 hod. – sídliště Tišnov
TURISTICKÁ AUTORALLYE – V. roč. Start od restaurace pod Klucaninou. hřiští – sídliště.
V průběhu závodu jízdy zručnosti na

14 hod. – hřiště ZDŠ na Smíškově ul.
DĚTSKÉ SPORTOVNÍ ODPOLEDNE
soutěže o medaile

20 hod. – sál sokolovny
HORNICKÁ VESELICE
hraje TOKS – předprodej SZK.
V průběhu večera slavnostní vyhlášení vítězů AUTORALLYE.

10. 9. – ne 8 hod. – letní kino Tišnov
VELKÁ HORNICKÁ POUŤ
s prodejem textilu, hraček, elektro zboží, domácí potřeby, potraviny – občerstvení – LUNAPARKY.

15 hod. – letní kino
KONCERT DECHOVÉ HUDBY SZK
Občerstvení.

DALŠÍ AKCE:

22. 9. – pá 20 hod. – sál sokolovny
JEDENÁCTÉ PŘIKÁZÁNÍ
divadelní komedie F. F. Šamberka – uvede soubor Karasova divadla SZK ROH Tišnov.

23. 9. – so 20 hod. – sál sokolovny
JEDENÁCTÉ PŘIKÁZÁNÍ – repríza
Předprodej CIS – s. Zvěřinová.
Začátkem měsíce září 1972 budou zahájeny opět jazykové kursy angličtiny a němčiny. Přihlášky **ihned** – SZK ROH, Mlýnská ul. – tel. 666.

RESTAURACE BRNO-VENKOV

si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE
ubytování, uspořádání svatebních hostin, možnost konání školení.

HOTEL U NÁDRAŽÍ
ubytování, uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU
dobrá kuchyně, svatební hostiny.

RESTAURACE GRILL
domácí kuchyně, svatební hostiny.
Otevřeno 9–21 hod.

LETNÍ KINO

1. pá, 2. so, 3. ne – 19.30 hod.
NENÍ JENOM POHLAZENÍ (širokoúhlý)
Gianni Morandi v hlavní roli italského barevného filmu. Vstupné 7 Kčs.
Mládeži přístupno

4. po, 5. út – 19.30 hod.
ZÁLESÁK (širokoúhlý)
Anglický film s Ritou Tushinghamovou v hlavní úloze. Vstupné 6 Kčs.
Mládeži přístupno

7. čt – 19.30 hod.
ZASTAVENÍ V MOSKVĚ (širokoúhlý)
Sovětský barevný film. Epizody všedních hrdinů a všedních dnů.
Vstupné 6 Kčs. Mládeži přístupno

8. pá, 9. so, 10. ne – 19.30 hod.
OÁZA (širokoúhlý)
Několik mužů uprostřed pekla africké pouště. Vstupné 7 Kčs.
Mládeži přístupno

11. po, 12. út – 19.30 hod.
PYGMALION XII
Lidský život v rukou špionážní služby.
Vstupné 4 Kčs. Mládeži přístupno

Kulturní zpravodaj NAŠE TIŠNOVSKO vydává kulturní komise MěstNV v Tišnově. Redakční rada: V. Borek, dr. K. Fic, J. Hájek, J. Ondroušek, J. Vavřinová (tajemnice). Grafická úprava M. Pavlík. Odpovědný redaktor dr. L. Štejgerle. Adresa redakce: MěstNV Tišnov. Tisk Grafia 11 - 1630-72 - 456.12-72/ Kr-93

14. čt – 19.30 hod.

STVANICE (širokoúhlý)

Americký barevný film. Napínavý příběh o pronásledování uprchlého vězně. Vstupné 8 Kčs.

Mládeži do 15 let nepřístupno

15. pá, 16. so, 17. ne – 19.30 hod.

PODPORUJTE SVÉHO SERIFA

Americký barevný film. Historie jednoho nepořádného města.
Vstupné 6 Kčs Mládeži přístupno

18. po, 19. út – 19.30 hod.

MY ZTRACENÝ HOLKY

Český film o zrazeném dívčím přátelství a prvních milostných zmatcích.
Vstupné 4 Kčs. Mládeži přístupno

21. čt – 19.30 hod.

KORA TERRY

Český filmový ústav uvádí z programu kina Ponrepo v Praze.
Vstupné 6 Kčs. Mládeži přístupno

22. pá – 19.30 hod.

VÍDEŇSKÁ KREV

Český filmový ústav uvádí z programu kina Ponrepo v Praze. Hudební veselohra podle operety Johana Strausse. Vstupné 6 Kčs.

Mládeži přístupno

23. so, 24. ne – 19.30 hod.

VELKÝ FLAM (širokoúhlý)

Francouzská barevná filmová komedie. Bourvil a Louis de Funés ve válečné vřavě. Vstupné 8 Kčs.

Mládeži přístupno

25. po, 26. út – 19.30 hod.

ANGEL A SEDM KONÍ

Rumunský barevný dobrodružný film. Odvážný zbojník a jeho stateční chlapci. Vstupné 5 Kčs.

Mládeži přístupno

28. čt – 19.30 hod.

NIC NEŽ OSAMĚLÉ SRDCE

Český filmový ústav uvádí z programu kina Ponrepo. Americký film – dramatický příběh z londýnského předměstí. Vstupné 6 Kčs.

Mládeži přístupno

29. pá, 30. so – 19.30 hod.

STATEČNÝ OSCEOLA (širokoúhlý)

Další ze seriálu dobrodružných filmů NDR. Vstupné 7 Kčs. Mládeži přist.

KINO PANORAMA

6. st – 17.30 a ve 20 hod.

CARŮV KURÝR

Český filmový ústav uvádí z programu kina Ponrepo v Praze. Romantický dobrodružný film natočený podle Vérneova románu Michael Strogoff.
Vstupné 6 Kčs. Mládeži přístupno

13. st – 17.30 a ve 20 hod.

Z ANDERSENOVÝCH POHÁDEK „S"
(širokoúhlý)

Japonský barevný kreslený film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs. Mládeži přist.

20. st – 17.30 a ve 20 hod.

LEČKA „S"

Polský film. Nebezpečné střetnutí s poraženým nepřítelem.
Vstupné 2, 3, 4 Kčs. Mládeži přist.

27. st – 17.30 a ve 20 hod.

SMUTEK PRO RYTÍŘE „S"

Sovětský barevný film, o veselých vojácích a jejich smutných láskách.
Vstupné 2, 3, 4 Kčs. Mládeži přist.

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

3. ne – 9.30 hod.

VLÁDCI VENUŠE I

Anglický film. Česká verze.

10. ne – 9.30 hod.

VLÁDCI VENUŠE II

Anglický film. Česká verze.

17. ne – 9.30 hod.

DOBRODRUŽSTVÍ NA ZLATÉ ZÁTOCE

Český film.

24. ne – 9.30 hod.

DIVOKÉ LABUTĚ

Sovětský širokoúhlý film. Česká verze.
Vstupné: děti 2 Kčs, dospělí 4 Kčs.

Naše TIŠNOVSKO

Vydává MěstNV v Tišnově
Cena 1 Kčs

ŘÍJEN 1972

NÁŠ ROZHOVOR

s náčelníkem výcvikového střediska civilní obrany Svazarmu v Tišnově s. Františkem Ptáčkem.

Soudruhu náčelníku, myslím si, že ještě mnoha občanům nejsou ujasněny úkoly civilní obrany a její poslání. Co byste nám k tomu mohl říci?

Společenský význam civilní obrany je oceňován většinou obyvatelstva. XIV. sjezd KSČ schválil jednotný systém branné výchovy obyvatelstva a jeho realizaci jako prvořadý úkol. Má zajistit brannou výchovu všech našich občanů počínaje dětmi v mateřských školách a důchodci konče. Součástí tohoto systému je také civilní obrana – příprava obyvatelstva na činnost v případné válce. Imperialismus je ve světě stále živý, možnost války nemůžeme vyloučit.

Jaká je činnost výcvikového střediska civilní obrany v našem městě?

Prvořadým úkolem našeho výcvikového střediska je pořádání veškerých kursů CO pro celý náš obvod, tj. 32 obcí našeho okresu a pro většinu závodů tohoto obvodu. V tišnovském výcvikvém středisku se pořádají také instrukčně-metodická zaměstnání metodického sboru CO okresu Brno-venkov. V našem obvodě jsme 4 lektoři a cvičitelé pro školení obyvatel v obcích i v závodech.

Jaká je spolupráce výcvikového střediska a MěstNV a s občany Tišnova?

Noví funkcionáři ještě nemohli vyřešit všechny problémy, týkající se pomoci výcvikovému středisku. MěstNV však velmi pečlivě připravuje proškolování

místo kytičky

zasíláme co nejsrdečnější blahopřání občanům našeho města, kteří se v tomto měsíci dožívají významného životního jubilea, 80. narozenin a více. Přejeme jim zdraví, spokojenost a osobní pohodu. Blahopřání adresujeme těmto občanům:

Františce Muzikantové, Tišnov II, Víska 1131. 4. 10. se dožívá 84 roků.

Marii Veselé, Tišnov, Cáhlovská 161. 5. 10. se dožívá 81 roků.

Bohumilu Šindelářovi, Tišnov, U Humpolky 1507. 6. 10 se dožívá 82 roků.

Františce Filkové, Tišnov II, Chaloupky 1085. 9. 10 se dožívá 88 roků.

Antonii Bartoškové, Tišnov, U Humpolky 1509. 11. 10. se dožívá 86 roků.

Maxe Procházkové, Tišnov, Komenského nám. 105. 12. 10. se dožívá 86 roků.

Františku Kubíčkovi, Tišnov, Mlýnská 141. 15. 10. se dožívá 80 roků.

Hedvice Habartové, Tišnov, Brněnská 8. 17. 10. se dožívá 81 roků.

Josefu Čačkovi, Tišnov, Revoluční 617. 19. 10. se dožívá 80 roků.

Žofii Vykypělové, Tišnov, Trnec 844. 19. 10. se dožívá 83 roků.

Marii Málkové, Tišnov, Husova 694. 22. 10. se dožívá 81 roků.

Kristýně Maškové, Tišnov, Alšova 759. 23. 10. se dožívá 86 roků.

Anně Síbkové, Tišnov, Revoluční 619. 26. 10. se dožívá 86 roků.

Amálii Sendlerové, Tišnov II, Víska 1146. 27. 10. se dožívá 82 roků.

Titulní strana: Podzim na Svratce — Foto: J. Ptáček

obyvatel města a vytváří lektorům dobré podmínky pro školení. Věřím, že naši občané chápou přípravu k civilní obraně jako občanskou povinnost, což dokazuje 80–90% účast na našich školeních. S takovým zájmem se v okrese setkáváme málokde.

Jaké úkoly na úseku CO budete plnit v nejbližší době?

V nejbližší době budeme uskutečňovat odborná školení velitelů jednotek útvarů svépomoci z obcí, a to praktické zaměstnání Činnost obyvatelstva v prostoru napadení jadernou zbraní. Má proběhnout podle plánu do konce roku. Tento úkol se týká hlavních ničivých účinků v prostoru napadení, vyprošťování ze zasažených úkrytů, hašení požárů a konečně poskytování první pomoci při popáleninách a pohmožděninách. Na provádění tohoto školení se budou podílet také požárníci a zdravotníci. Věřím, že při školeních se opět setkáme s pochopením a plnou účastí našich občanů.

Děkuji Vám za rozhovor.

Rozmlouval –ok–

PROČ?

V našem zpravodaji jsme už psali o výstavbě nového chodníku na ul. Rudé armády, v úseku od Modety až po ul. Trnec. Bohužel se však mezi námi našli jednotlivci, kteří svým jednáním ukázali, že si neváží výsledku práce představitelů MěstNV a řady ochotných brigádníků podílejících se na budování tohoto chodníku. Máme tentokrát na mysli ty naše občany, kteří se domnívají, že příkop mezi chodníkem a železniční tratí do Drásova je určený k odkládání všech nepotřebných předmětů počínaje různými sklenicemi a dráty a rozbitými dětskými kočárky a matracemi konče.

Je politováníhodné, že mezi námi jsou dosud takoví, kteří dovedou pár metrů pod okny obytných domů „budovat" rumiště a tak „vylepšovat" podmínky bydlení v našem městě. Poukazujme na takové „výtečníky" a ochraňujme své město před jejich zásahy; svědčí o jejich „vysoké" kulturní úrovni.

Stále více populární se stává sportovní střelba; oddíl Střelectví při ZO Svazarmu Tišnov sdružuje nadšence, kteří v tomto sportu našli svého koníčka.

Svou činnost zahájili teprve v březnu, ale mají za sebou již pěkné akce, např. memoriál Marušky Kudeříkové a Okresní přebor ve Veverské Bítýšce. Podíleli se také na přípravě automobilového branného závodu, který u příležitosti Dne horníků uspořádal tišnovský automotoklub. Mladí střelci se připravují na střeleckou ligu. Rádi by si vystříleli víc než 2. výkonnostní třídu, kterou zatím mají. Svépomocí budují střelnici v cihelně; po dokončení bude sloužit také jiným organizacím.

Kdo by se chtěl dát na dráhu Viléma Tella bude v oddíle vřele vítán. Informace podá na telefonním čísle 781 s. V. Koudelka. –lš–

TELEVIZE NATÁČELA V TIŠNOVĚ

První dny v září nezvykle oživlo jindy klidné zákoutí kolem nemocnice pod Klucaninou. Na trávníku se objevily bílé stolky a židle, u jezírka s fontánou vyrostlo pódium s pianinem a všude samé kabely, spousta lidí, televizní kamery – natáčela tu brněnská televize jeden v pořadů cyklu Posezení za plotem. Autor pořadu (současně účinkující) Jar. Nezval, programový náměstek TSO Brno, nám řekl o pořadu:

Je to sedmá část cyklu Posezení za plotem, kterým chceme s našimi diváky nahlédnout do prostředí lidí v bílých pláštích.

Proč byla vybrána pro natáčení právě tišnovská nemocnice?

Režisér pořadu A. Lowak dostal za úkol vybrat nemocnici sanatorního typu a prostředí s vodou, jezírkem. To našel právě zde.

Při natáčení účinkovala mj. i zasloužilá umělkyně Irena Kačírková, využili jsme tedy příležitosti a položili jí také dvě otázky.

Jak se Vám v Tišnově líbí?

Nemohu říci, jak se mi tu líbí, protože to zde neznám a televize mi na to nedá čas. Chtěla bych se podívat po okolí, protože tu vidím lesy, ty mám ráda a je tu klid. Kdybych se musela léčit (raději ne!), jela bych k vám, vybrala bych si zdejší nemocnici. Doufám, že to potřebovat nebudu.

Jak se Vám pracuje s brněnskou televizí?

Začala jsem s nimi pracovat letos na jaře, byl to MATES Romance z Telče. Když bude zdraví a Praha dá čas, budeme ve spolupráci pokračovat, protože nám dojem, že jsme v sobě nalezli navzájem zalíbení: Já mám ráda Moravu, tak doufám, že Morava bude mít ráda mne.

Děkuji oběma umělcům za rozhovor. (vb)

V agitačním středisku v Tišnově

bylo živo i na sklonku období dovolených. Koncem srpna bylo plánovanými akcemi vzpomenuto 28. výročí slovenského národního povstání, 24. 8. svolána pracovní schůze kolektivu pro tisk ke zhodnocení dosavadní práce a pro nastávající podzimní období byly stanoveny pro jeho členy individuální úkoly.

Plán práce agitačního střediska na říjen nasvědčuje, že to bude období bohaté činnosti. Již 5. 10. projedná rada agitačního střediska plán příprav k oslavě 55. výročí VŘSR. U příležitosti Dne čs. armády (6. 10.) oslaví školní mládež besedami s příslušníky čs. a sovětské armády v sále kina s Svazarm veřejnou schůzi 28. výročí vstupu čs. armádního sboru v SSSR po boku sovětské armády na území Československa u Dukly.

Aktuální přednáška „Antikomunisté a jejich strategie a taktika" 12. 10. je určena funkcionářům stranických organizací KSČ; kolektiv osobní agitace se připraví na agitační dny 21. a 22. 10. a kolektiv pro rozhlas relací 27. 10. připomene Den znárodnění (28. 10. 1945) a výročí zákona o československé federaci (1968).

Názorná agitace zahrne hned několik výstav. Od 8. do 18. 10. to bude výstava „Budujeme své město" doplněná o týden později fotodokumentačním materiálem na téma „Co se nám líbí a nelíbí v našem městě", 16. 10. bude zahájena týdenní výstava prací tišnovských výtvarníků a konečně 30. 10. se počítá s instalací putovní výstavy „16 týdnů v boji" ke 40. výročí oslavanské stávky.

Sledujte bližší oznámení v rozhlase a na návěstích. –lš–

Slovo máte vy

Zvláštní číslo našeho zpravodaje, které jsme věnovali novým objevům na Květnici, vyvolalo velký zájem mezi našimi čtenáři i mezi tišnovskou veřejností. Jeho ohlas se rozšířil i daleko za hranice Tišnovska. Náklad 2.500 výtisků byl rozebrán během jednoho dne. Také dotisk ve výši 3.000 ks je v současné době téměř rozebrán. Z došlé korespondence vybíráme milý dopis prof. Josefa M. Weimanna z Brna, který mimo jiné píše: **„Děkuji Vám za zvláštní číslo Vašeho zpravodaje, věnované nově objeveným jeskyním na Květnici. Opravdu rychle jste na objev reagovali a zvláštní číslo opravdu dobře udělali. Kladem tohoto čísla je i plán Tišnova."** Také my děkujeme za projevenou podporu.

Velmi zajímavý dopis s informacemi o sestupu do nitra Květnice v r. 1927 jsme dostali od MUDr. Jana Dvořáčka z Poličky, účastníka tohoto sestupu. Jeho velice zajímavé vzpomínky v budoucnu v našem zpravodaji uveřejníme. Z jeho dopisu vyjímáme:

„Nakonec blahopřeji p. Bártovi (obdivuji též jeho odvahu vlézt do úzké diry v podzemí) a všem ostatním členům spel. skupiny přeji mnoho zdaru v dalším bádání."

Kulturní komise MěstNV obdržela dopis tohoto znění:

Děkuji Vám za zaslání kulturního zpravodaje Naše Tišnovsko, který je jako zvláštní číslo věnován objevu jeskyně v Květnici. Škoda, že se otec tohoto objevu nedožil, velmi by jej byl zaujal.

Pro památku otce a pro naši rodinu je velkou ctí, že nově objevená jeskyně byla nazvána jeskyní Královou.

Za otce Vám, městu Tišnovu i tišnovské skupině speleologů upřímně děkujeme.

Praha 19. 8. 1972 **Dr. Jar. Král**

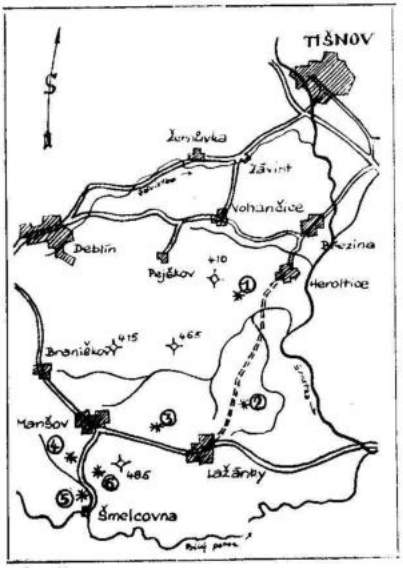
Nerosty Tišnovska 1

Na jih i západ od Tišnova se vyskytují rudy kovů; v 15.–18. stol. zde vzkvétala důlní činnost. Ložánky, Maršov, Domášov, Svatoslav a Hluboké byly místními zdroji rudy, na místě zvaném Šmelcovna se tyto rudy upravovaly. V tzv. puchvercích se ruda rozemlela, pak se pomleté rudy pražily a tavily na surové železo, které se dále zpracovávalo ve vysokých pecích (např. ve Štěpánově) nebo na hamrech porůznu roztroušených po kraji (Svařeč, Borač).

Výskyty jsou v oblasti mezi Šmelcovnou a Herolticemi. Ve Stříbrné zmole (5) je několik důlních děl, dnes už zasutých. Ve zbytcích rubaniny lze úspěšně sbírat bílý a růžový baryt s vstouženým galenitem a chalkopyritem, drúzy krystalů křemene, limonit, haematit, pyrit. V potoce a na stráních manganové rudy (psilomelan, pyroluzit, manganit a manganovou čerň – wad).

U silnice z Maršova na Šmelcovnu a v březovém hájku (6) na balvanech železitých křemenců se najdou manganové rudy jako ve Stříbrné zmole, i krystalovaný křemen a limonit.

Jan Běluša

MALÉ KAPITOLY Z HISTORIE TIŠNOVSKA

Jan Hájek:

Šibenice, stínadlo a pranýř

Hrdelní právo při městě Tišnově bylo podmíněno rozhodnutím vyššího hrdelního soudu. Povinností rychtářů bylo, aby zločince zatkli, vsadili do šatlavy a vyslýchali. K útrpnému právu na mučidlech bylo třeba svolení klášterní vrchnosti. Všechna akta výslechů musela býti podána vyššímu hrdelnímu soudu do Brna a ten vynesl rozsudek, od kterého bylo odvolání pouze k nejvyššímu apelačnímu soudu v Praze. Nedostal-li provinilec milost, byl ortel vykonán ve městě. Obec měla všechno příslušenství k utracení zločince. Ve sklepení starého „rathauzu" byla šatlava s mučírnou, pouta a kláda. Na náměstí stával pranýř. K provedení hrdelního trestu mělo město k dispozici tzv. právního posla (výtažného) a dvě popraviště. Kat v Tišnově nebýval. V čas potřeby vyžádali si jej Tišnováci od města Brna, kamž pro něj posílali ozbrojené sousedy, aby jej bezpečně doprovodili.

Popravy se konávaly na tehdy holém návrší Klucaniny, nad bývalou Brabcovou pilou, kde stávala šibenice. Šibenice byla z daleka viditelná a viselci na ní byli ponecháváni co nejdéle, aby naháněli hrůzu „lapkům a všelikým lotrasům i mordýřům krajem štráfujícím". Z kaple sv. Anny, která stávala proti bývalé Nové hospodě, na místě nyní označeném železným křížem, bývalo odsouzenci na poslední cestu zvoněno umíráčkem „než ze života na smrt převeden byl". Tato kaple byla z nařízení Josefa II. zbořena a památný zvonek z ní byl umístěn ve věžce kapličky v Lomničce.

Při silnici vedoucí k Brnu za Humpolkou, v místech nynějšího domu č. 275 u Jedonů, se od nepaměti říkalo „U stínadla", protože se tam kdysi za starých zlatých časů popravovalo mečem. O poslední popravě na stínadle vypráví poutavě zesnulý tišnovský archivář Bohuš Sedlák v povídce Poslední poprava (z knížky V závětří Květnice). Roku 1653 zrušila abatyše kláštera tišnovského Voršila Gambsová popravy na stínadle a na kamenném popravním stole postavila a s velkou slávou vysvětila barokní boží muku. Tuto památku pamatují mnozí starší Tišnováci a zobrazil ji též akad. malíř Norbert Pokorný; Prušáky r. 1866 prostřílený obrázek z ní se nachází v Podhoráckém muzeu.

Dům na místě bývalého stínadla — Fotokopie: P. Starosto

Dům Na Pindulce, který stával do nedávna před pohostinstvím Humpolka, byl tehdy již za městem a kat zde vždy před popravou přenocovával. Výlohy spojené s procesem a popravou neplatila vrchnost, ale město samo. A výlohy to byly nemalé. Mistr popravčí dostával za popravu 21 zlatých, jiná vydání s tím vzešlá, mučení atd. 16 zlatých 48 krejcarů, mimo záplatu ozbrojeným sousedům za dopravu a ochranu kata z Brna k popravě a zase zpět do Brna. To byl již slušný obnos, uvážíme-li že tehdy stála pěkná chalupa 50—80 zlatých.

Tišnovský ras byl katovým pomocníkem. V tišnovském kostele stávala v levém koutě při vstupu dvoumístná tzv. katovská lavice, na níž sedávali při bohoslužbách lidé bezectní, tj. ras i kat, když byl povolán za prací do Tišnova. Při přestavbě kostela roku 1838 byla tato lavice odstraněna.

Dosud stojící chaloupka poblíž řeky Svratky, v zákoutí bývalého Červeného mlýna č. 172, je bývalá rasovna. V tomto domečku se odbývala dne 11. února r. 1827 slavná událost. Třicetiletý jihlavský kat Johann Nessl, který poddíl svůj neblahý ouřad po svém otci, ženil se s černookou Lenkou, devatenáctiletou dcerou tišnovského rasa Ignáce Oberraitera. Možná, že ještě najde nynější majitel tohoto domečku, občan Karel Jakeš, na půdě kus provazu z oběšeného, který se tehdy prodával pro štěstí.

Pranýř byl místem hanby, ponížení a utrpení. Byla to součást tišnovské spravedlnosti. Pranýř byl původně velmi jednoduchý. Byl to kůl do země zapuštěný, k němuž se řetězy odsouzenec přivazoval. Byl dostupný všem, kteří urážkami, posměchem, pliváním a někdy i ranami či házením shnilých vajec trápili pranýřovaného, který byl vydán na milost a nemilost těm, kteří ho chtěli beztrestně tupiti. Pranýřem se trestaly přestupky lehčího rázu. K veřejné hanbě se odsuzovaly na pranýř ponejvíce ženštiny povětrné, helbrechtné a frejířské, hádavé a klepavé, trhovkyně či řemeslníci a obchodníci za drobné podvůdky a nečestnosti.

Císařským nařízením ze dne 10. června r. 1729 byly zrušeny menší hrdelní soudy v Doubravníku, v Kuřimi a ve Veverské Bítýšce, ale v Tišnově zůstal. Tímto nařízením byli rovněž za počestné občany uznáni biřici, soudní sluhové (exekutoři) a jejich rodiny, i nadále však zůstávali bezectnými nejen zločinci, ale i kat, jeho holomci, ras, výtažný, lehké ženštiny a nemanželské děti.

DÍK PÉČI NADŠENÝCH OBČANŮ

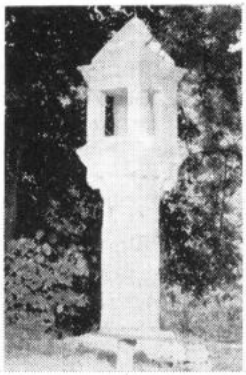

Foto J. Ondroušek

se zaskvěla v nové kráse jedna z nejstarších historických památek na Tišnovsku, boží muka na okraji města při silnici k Železnému. Spolu s lavičkou, obnovenou členy myslivecského sdružení, nyní láká toto malebné zákoutí k milému posezení a příjemnému oddechu.

Nenašla by se ochotná ruka s kbelíkem malty také pro záchranu jiné podobné již ojedinělé historické památky nad Lomničkou?

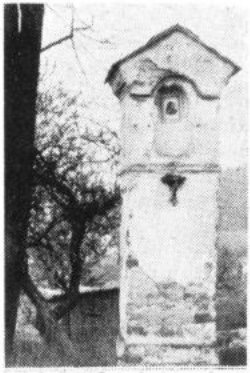

Foto A. Dostál

JESKYNĚ POUTAJÍ POZORNOST

Ano, poutají, a nejen u nás. 20. 7. t. r. navštívil Královu jeskyni v Květnici se souhlasem ONV Brno-venkov reportér a fotograf ČTK J. Severa. Zpráva ČTK o tom spřispěla k celostátní propagaci objevu. O Králově jeskyni se dozvěděli také speleologové Východočeského kraje, kde u Bozkova v okr. Semily došlo před patnácti lety k podobnému objevu jeskyní jako u nás na Květnici. A tak odborné exkurse v Králově jeskyni dne 31. 7. t. r., kterou vedl dr. J. Himmel, se zúčastnila i skupina speleologů z Východočeského kraje. Ředitel okresní správy jeskyní Bozkov, okr. Semily, s. Josef Řehák hovořil o svých dojmech z návštěvy jeskyně. Mimo jiné řekl: „Přicházíme do styku se stejným krasem jako je tišnovský. Z hlediska geologického je jeskyně unikátem. Jeskyně je velice zajímavá lokalita jak po stránce vzniku a vývoje celé jeskyně, tak po stránce všech forem její krápníkové výzdoby. Odebrali jsme vzorky. Zajímavé bude rozdělení krystaliských forem. Dr. Himmel tu bude mít ještě hodně práce, než dokončí technickou dokumentaci a provede vyhodnocení."

Na otázku, co soudí o možnosti zpřístupnění jeskyně, s. Řehák odpověděl: „Jako jeskyňář doporučuji, aby zatím, po dobu než se dokončí dokumentace a zpracují výsledky, byla jeskyně pro veřejnost uzavřena. I malé návštěvy mohou v současné etapě výzkumu hodně, třeba i neúmyslně, poškodit. Je tam např. na dně mnoho kostí; nejprve je třeba vyhodnotit jak jsou staré, z kterých zvířat apod. Po dokončení mapové dokumentace, která bude trvat asi rok, bude třeba zvážit otázku zpřístupnění. Z mapové dokumentace bude možno zpracovat investiční závěry. V jeskyni jsou dost volné chodby, proto se domnívám, že může být veřejnosti zpřístupněna. Bozkovská jeskyně má podobný charakter i velikost jako Králova. Délka chodeb přístupných veřejnosti je asi 0,5 km. Ročně jeskyni navštěvuje 40–60 tisíc turistů."

S. Řehák se vyjádřil i o vandalství, které se bohužel projevilo i v Králově jeskyni, naštěstí zatím bez větších škod. Řekl: „Vandalství se, snad v dvojnásobné míře projevuje i ve zpřístupněných jeskyních. Vandal si neuvědomuje, že 1mm³ krápníku narůstá asi 30 let. Krápník vyjmutý z jeho přirozeného prostředí vyschne a mění se v kus kamene. Škody takto způsobené se v penězích nedají ani vyjádřit."

S. Řehák na závěr našeho rozhovoru vyjádřil hypotézu, že v současné době asi celou jeskyni ještě neznáme, že má pravděpodobně ještě spodní patra.

Jeskyně v Bozkově byly dík nadšení a práci bozkovských občanů už před třemi lety zpřístupněny veřejnosti.

MěstNV v Tišnově, který má značný podíl nejen na záchraně objevu a jeho ochraně proti poškození bezděčnému či úmyslnému, ale i na jeho propagaci, také hodlá ve vhodné době podniknout kroky k využití objevu k turistickým účelům; blízkost jiných významných památek (např. Porta coeli) a přírodních krás tvoří pro jeho turistické využití příznivé podmínky. (i)

Souhrnnější informace o Králově jeskyni poskytne přednáška RNDr. Himmela (viz program SZK na str. 119).

Pokračování článku A. Hrabětové-Uhrové z technických důvodů opět až v příštím čísle.

Redakce

10

KAREL FIC

DOPLNKY A DODATKY

Bezručova. Dřívější název: Školní (do r. 1946).

Brněnská. Šafaříkova (od r. 1904).

Cáhlovská. Dřívější názvy: Žabská; 1941–47 Krasova.

Družstevní. Má být 8. května.

Dvořákova. Dřívější název: Rašínova (1928–1940).

Gottwaldova. Do r. 1945 součást Riegrovy; 1945–50 Masarykova.

Hornická. Starší úsek původně částí Revoluční a potom krátce po r. 1947 ul. Miroslava Habrovce.

Hybešova. V l. 1940–45 Okružní.

Jiráskova. V l. 1928–40 Štefánikova a 1942–45 Příční. Jiráskova v l 1940–42 a po r. 1945.

Janáčkova. Od r. 1908 do r. 1945 Sv. Čecha.

Klášterská. Část ulice u závor se nazývala U špitálku (P 1947).

Nezvalova, Předklášteří. Rovnoběžná se Šafránicí. Tvoří ji řada nových rodinných domků. Pojmenována na počest básníka Vítězslava Nezvala (1900-1958).

Na závěr

Před koncem 19. století měly tišnovské ulice názvy, které neměly oficiální charakter. Byly to původně místní jména (např. Kukýrna, Trmačov, Koráb, Jirchářská ul., Žabská, Dolní nám. apod.). Teprve koncem 19. stol. dostaly první ulice jména po význačných osobnostech. R. 1892 při oslavách 300. výročí narození Komenského dostalo jeho jméno horní náměstí. Téhož roku byla pojmenována ul. Dvořákova na počest slavného rodáka a za podobných oslav dostalo r. 1898 dolní náměstí jméno Palackého. Velký stavební rozmach Tišnova v letech 1918–1938 si vyžádal označení nově vybudovaných částí města. Ulice dostávaly jména jednak po významných politických činitelích nebo po velkých kulturních osobnostech i místního výzkumu (např. Masarykovo nám., Štefánikova, Rašínova, B. Smetany, Vrchlického, Mánesova, Müllerova, Dr. Vl. J. Procházky apod.), jednak se stávají názvy ulic stará pomístní a místní jména (např. Na zahrádkách, Na rybníčku, Na hrádku) nebo názvy ulic vyjadřují jejich polohu (např. Kostelní, Pod pivovarem, U jatek, Na Květnici, Školní), popřípadě jiné vztahy (Družstevní, Drůbeží trh aj.).

Tyto skupiny názvů ulic se vyskytují dodnes. Ulice, které nesly jména po politických nebo kulturních činitelích, byly často přejmenovávány vzhledem k měnící se politické situaci. Tak např. v r. 1940 musely být přejmenovány ulice Štefánikova, Hybešova, Revoluční, Švehlova, Rašínova, později i Tyršova, Jiráskova a Palackého. Samozřejmě, že se v názvech ulic odrazilo i osvobození v r. 1945. Objevují se jména Stalinova, Rudé armády, Jugoslávská, nám. Dr. E. Beneše a opět ta jména, která byla v době okupace zakázána.

V našem přehledu jsme se omezili na výklad jmen ulic, které v současné době v Tišnově existují. Nezahrnuli jsme do něho výklady názvů zaniklých a neužívaných.

Staviteli železnice „Horky"

9. září letošního roku uplynulo 140 roků od narození jednoho z našich nejvýznamnějších stavitelů železnic **ing. Osvalda Životského.** Narodil se v roce 1832 v Doubravníku, kde byl jeho otec váženým občanem — rychtářem a provozoval saukenickou živnost. Po vychození obecné školy v Doubravníku byl Osvald poslán na dva roky do Rakous, aby se naučil německy. Po absolvování čtyř ročníků měšťanské školy nastoupil na místo stavebního praktikanta na panství v Rosicích, kam se mezitím rodiče přestěhovali. V roce 1855 dokončil studia na technice v Brně s výborným prospěchem. Vstoupil do služeb Generálního podnikatelství bratří Kleinů a ve funkci inženýra se zúčastnil projektování a stavby železnic v Uhrách, v Čechách i na Moravě, na příklad trati Pardubice—Liberec, Řešov—Lvov v Haliči a dalších. U firmy bratří Kleinů pracoval na stavbách celkem 900 km drah.

Po mnoha cestách do ciziny (do Itálie a na Sicílii, do Německa, Švýcarska a Anglie) zahájil ing. Životský r. 1885, tedy ve svých 53 letech, se třemi společníky samostatnou podnikatelskou činnost. První stavba tohoto podnikatelství tzv. jihočeská transverzálka Jihlava—Veselí—Mezimostí. Je zajímavé, že zadání této stavby české firmě vymohl dr. Rieger, jako jednu z kompenzací za vstup českých poslanců do říšské rady. Ing. Životský řešil mnoho obtížných drážních staveb, na příklad trať z Modřan u Prahy Posázavím do Světlé nad Sázavou s přípojkou Čerčany—Kolín. Na této trati je celkem 16 tunelů a velké množství mostů, trať vede velice obtížným terénem. V letech 1903—1905 staví ve svém rodném kraji železnici z Tišnova do Žďáru nad Sázavou, naši „Horku", a tak se uskutečnilo přímé spojení mezi Brnem a Německým (dnešním Havlíčkovým) Brodem. Další tratě staví i v jižních Čechách, Dolních a Horních Rakousích a v Čechách zdvoukolejňuje některé tratě, na příklad trať Smíchov—Beroun. Od roku 1899 je majitelem firmy Životský sám až do roku 1910, kdy firma zaniká. Za 24 roků své existence postavila tato firma 522 km železnic; mimo to projektoval ing. Životský i další tratě a další stavby. Poslední léta svého života trávil v Luhačovicích, kde 21. května 1920 ve věku 88 roků zemřel a je pochován v rodinné hrobce v Rosicích u Brna.

Ing. Životský byl u svých zaměstnanců velice oblíben, vychoval mnoho odborníků, podporoval různé národní instituce a přispěl k založení a vydržování české školy v Brně. Měl připravenou závěť, kterou chtěl věnovat Spolku československých spisovatelů svou vilu Vlasta v Luhačovicích, ale závěť zůstala nepodepsána a odkaz se neuskutečnil. Dnes je tam umístěna devítiletka pro děti, které se v Luhačovicích léčí.

—ok—

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ:

1. ne – 9.30 hod.
KRTEK A JEŽEK
Český barevný film.

8. ne – 9.30 hod.
AHOJ BRÁŠKO
Maďarský bar. film, česky mluveno.

15. ne – 9.30 hod.
MARTIN A ČERVENÉ SKLÍČKO
Český barevný film.

22. ne – 9.30 hod.
CYKLISTOU PROTI SVÉ VŮLI
Sovětský barevný širokoúhlý film.
Vstupné děti 2 Kčs, dospělí 4 Kčs.

29. ne – 9.30 hod.
STUDNA DŽINŮ
Český barevný film.

PODHORACKÉ MUZEUM
Předklášteří - Porta coeli
Stálá expozice z dějin Tišnova a Tišnovska.

Malá galerie: Poslední stavební úpravy historického jádra Porta coeli.
Otevřeno: úterý – pátek 8 – 16, sobota 8 – 12, neděle 8 – 14 hod.
V pondělí zavřeno.

GALERIE JOSEFA JAMBORA
Brněnská ul. č. 475
Stálá výstava obrazů zasloužilého umělce J. Jambora
z jeho odkazu městu Tišnovu.
Otevřeno: ne 9–12, st 14–16

KOPANÁ V ŘÍJNU

I. B tř. skup. D

doma

8. 10. Tišnov–Říčany
22. 10. Tišnov–Zastávka

venku

1. 10. Drnovice–Tišnov
15. 10. Velká Bíteš–Tišnov
29. 10. Oslavany–Tišnov

RESTAURACE BRNO-VENKOV
si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE
ubytování, uspořádání svatebních hostin, možnost konání školení.

HOTEL U NADRAŽÍ
ubytování, uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU
dobrá kuchyně, svatební hostiny.

RESTAURACE GRILL
domácí kuchyně, svatební hostiny.
Otevřeno 9–21 hod.

ŘÍJEN v SZK ROH Tišnov

1. 10. – ne 16 hod. – sál SZK
DISKOTÉKA
Taneční odpoledne pro mladé.

14. 10. – so – plavecký bazén Boskovice
ZÁJEZD DĚTÍ NA PLAVÁNÍ
Odjezd od Humpolky v 8 hod.

15. 10. – ne 16 hod. – sál SZK
DISKOTÉKA
Taneční odpoledne pro mladé.

---

18. 10. – st 18.30 hod. – sál SZK
Přednáška RNDr. Jana Himmela
KRÁLOVA JESKYNĚ NA KVĚTNICI
doplněná barevnými diapozitivy a světelnými obrazy a výkladem o Tišnovském krasu a Květnické propasti.

---

28. 10. – so – plavecký bazén Boskovice
ZÁJEZD DĚTÍ NA PLAVÁNÍ
Odjezd autobusu od Humpolky v 8 hod.

Od 20. 10. do 1. 11. 1972 odvody branců.

Kurs JOGY bude zahájen v úterý 3. října 1972 v sále SZK v 18 hodin.

Kulturní zpravodaj NAŠE TIŠNOVSKO vydává kulturní komise MěstNV v Tišnově. Redakční rada: V. Borek, dr. K. Fic, J. Hájek, J. Ondroušek, J. Vavřinová (tajemnice). Grafická úprava M. Pavlík. Odpovědný redaktor dr. L. Štejgerle. Adresa redakce: MěstNV Tišnov. Tisk Grafia 11 - 1850-72 - 456.12-72/Sm 109

KINO PANORAMA

4. st – 17.30 a ve 20 hod.
TO NEZNATE HADIMRŠKU „S"
Starší česká filmová veselohra.
Vstupné 2, 3, 4 Kčs. Mládeži přístup.

11. st – 17.30 a ve 20 hod.
BÍLÝ VÝBUCH (širokoúhlý) „S"
Válečný příběh z kavkazských hor.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs. Mládeži přístup.

17. út – 17.30 a ve 20 hod.
TAJEMSTVÍ VELIKÉHO VYPRAVEČE „S"
Životopisná komedie o Alexandru Dumasovi starším. Vstupné 3, 4, 5 Kčs.
Mládeži přístupno

19. čt – 17.30 a ve 20 hod.
V ZELENÝCH PAHORCÍCH
Rumunské barevné filmové drama o zločinu ve jménu lásky.
Vstupné 2, 3, 4 Kčs.
Mládeži do 15 let nepřístupno

21. so, 22. ne, 23. po – 17.30 a ve 20 hod.
DŮM BOIRŮ
Romantický příběh z dnešní Francie.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs.
Mládeži do 15 let nepřístupno

24. út – 17.30 a ve 20 hod.
SVĚT OTEVŘENÝ NÁHODÁM „S"
Český barevný film. Volné zpracování stejnojmenného románu Josefa Kadlece. Vstupné 2, 3, 4 Kčs.
Mládeži přístupno

26. čt – 17.30 a ve 20 hod.
KRÁL LEAR (širokoúhlý) „S"
Slavné drama W. Shakespeara ve filmovém zpracování Grigorie Kozinceva. Vstupné 4, 5, 6 Kčs.
Mládeži přístupno

28. so – 17.30 a ve 20 hod.,
29. ne – 17.30 hod.
ČLOVĚK NENÍ SÁM „S"
Psychologicko-kriminální drama – Jiřina Švorcová, Zdeněk Kampf a Jiří Sovák v hlavních rolích.
Vstupné 2, 3, 4 Kčs. Ml. přístupno

29. ne – 20 hod., 30. po – 17.30 a ve 20 hod.
ČTYŘI KLÍČE
Nebezpečná hra o peníze a o život.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs.
Mládeži do 15 let nepřístupno

31. út – 17.30 a ve 20 hod.
NOČNÍ ZKOUŠKA „S"
Veselohra o šelmě, která nikdy neutekla. Vstupné 2, 3, 4 Kčs.

LETNÍ KINO

1. ne – 19.30 hod.
STATEČNÝ OSCEOLA (širokoúhlý)
Další ze seriálu dobrodružných filmů NDR. Vstupné 7 Kčs.
Mládeži přístupno

2. po, 3. út – 19.30 hod.
ORLIE PIERKO (širokoúhlý)
Pokračování životních osudů hrdinů filmu Medená veža. Vstupné 7 Kčs.
Mládeži přístupno

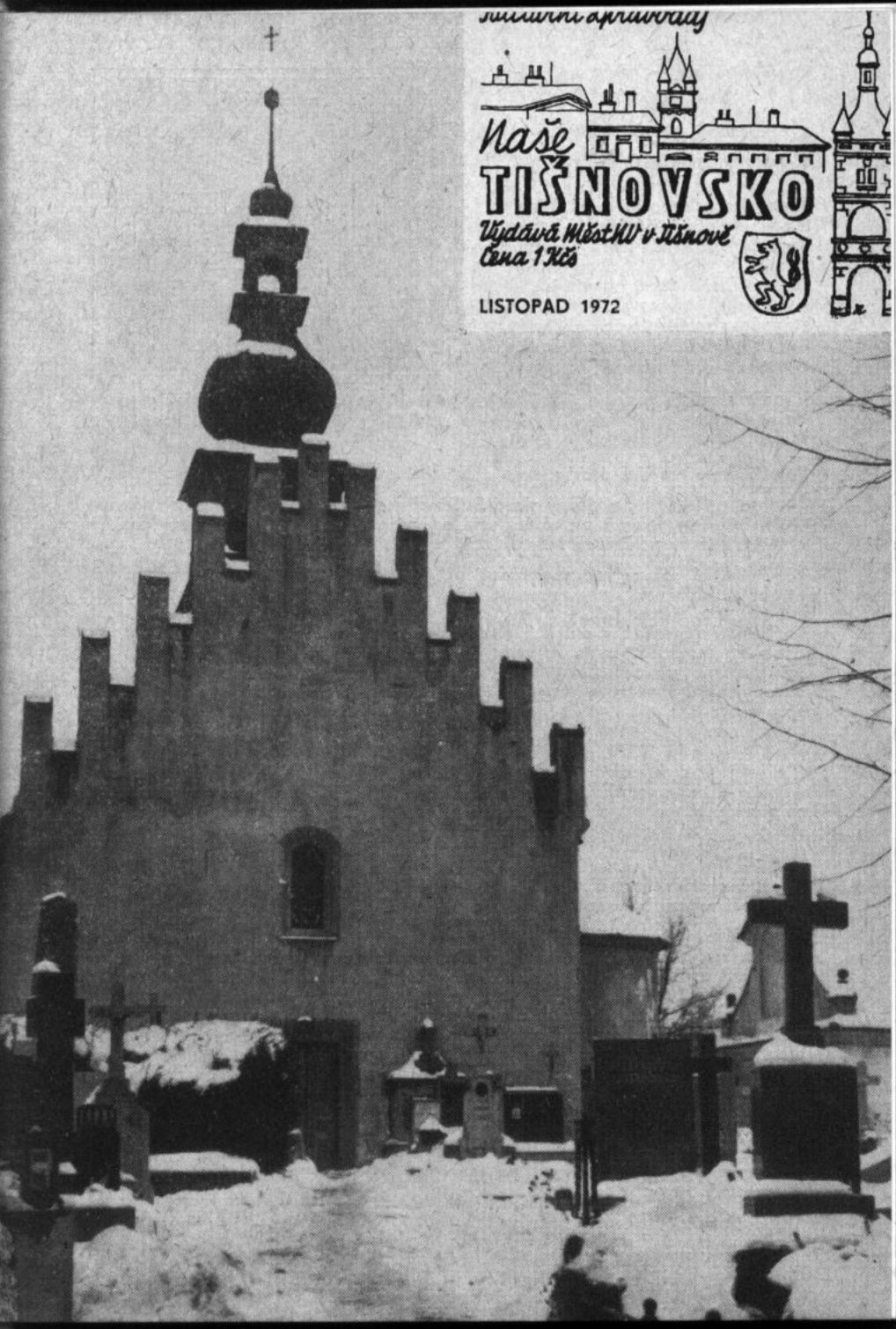
5. čt – 19.30 hod.
KONĚ SE TAKÉ STŘÍLEJÍ (širokoúhlý)
Americké filmové drama s Jane Fondovou v hlavní roli. Vstupné 8 Kčs.
Mládeži do 15 let nepřístupno

6. pá, 7. so, 8. ne – 19.30 hod.
JMENUJI SE PECOS (širokoúhlý)
Spravedlivý boj s tlupou mužů mimo zákon. Vstupné 7 Kčs.
Mládeži do 15 let nepřístupno

9. po, 10. út – 19.30 hod.
ODPOLEDNÍ LÁSKA
Americká filmová komedie. Česky mluveno. Vstupné 6 Kčs.
Mládeži do 15 let nepřístupno

12. čt – 19.30 hod.
DŮSTOJNÍCI (širokoúhlý)
Tři generace mužů v uniformě.
Vstupné 6 Kčs. Mládeži přístupno

13. pá, 14. so, 15. ne – 19.30 hod.
MUŽ ZE ZÁPADU
Americký filmový western.
Vstupné 5 Kčs. Mládeži přístupno

Kulturní příloha

Naše TIŠNOVSKO

Vydává MěstNV v Tišnově
Cena 1 Kčs

LISTOPAD 1972

NÁŠ ROZHOVOR

s předsedou MěstV SČSP

s. Antonínem Vlasákem

Svaz československo-sovětského přátelství je součástí Národní fronty; soustřeďuje přátele první socialistické země na světě. SČSP organizuje besedy a různé akce, na kterých seznamuje naše občany s životem v SSSR, s úspěchy sovětské vědy, techniky, kultury, s přírodními krásami Sovětského svazu.

V našem městě pracuje 6 městských (uličních) odboček a 7 odboček v závodech. Celkem je v nich organizováno na 800 členů. Jejich činnost koordinuje MěstV, jehož předsedou je s. Vlasák.

Položili jsme mu dvě otázky.

Soudruhu předsedo, nedávný sjezd SČSP přinesl jistě ve svých závěrech a usneseních nové podněty i pro práci vaší organizace. Jak se to konkrétně projeví v celkové koncepci práce MěstV SČSP?

S. Vlasák: 4. října jsme uspořádali v Tišnově členskou besedu s účastníkem sjezdu s. Jelínkem, který seznámil členy s hlavními úkoly, které vyplývají pro odbočky po sjezdu SČSP. MěstV bude v prvé řadě prověřovat rozpracování sjezdových materiálů v plánech odboček, připraví oslavy 55. výročí VŘSR a 50. výročí vzniku SSSR, bude zvyšovat svůj vliv na práci odboček a pomáhat při zakládání nových odboček především v okolních obcích. Dále budeme prohlubovat řízení odboček ve smyslu politickovýchovné práce, pečovat o zvýšení odběru svazového tisku, dbát na to, aby závodní odbočky věnovaly více pozornosti plnění hospodářských úkolů a aby se členové SČSP zapojovali do soutěží o titul brigáda SČSP. Dále budeme zvyšovat spolupráci s orgány NF a se sdělovacími prostředky. Chceme, aby odbočky pracovaly po celý rok, a budeme pečovat o stálý růst členské základny. Agitační práci zvýšíme především mezi mladými ve školách i na závodech. Sovětskému svazu jsme dosud mnoho dlužni, je třeba stále připomínat jeho zásluhy o osvobození a o socialistický rozvoj Československa.

Měsíc československo-sovětského přátelství je obdobím, ve kterém vrcholí činnost vaší organizace. Jaké akce jste připravili pro letošní oslavy?

S. Vlasák: My ve své práci postupujeme podle plánu, který má MěstV SČSP podrobně rozpracovaný na celé pololetí. Plán je vždy projednán s nadřízeným OV SČSP a dbá na součinnost všech složek NF ve městě. Letošní výročí VŘSR oslavíme již tradičním lampiónovým průvodem a položením věnců k pomníku Sovětské armády 6. listopadu a slavnostním shromážděním v sokolovně s projevem a kulturním programem 7. listopadu. Mimo to zajistí výbory odboček programy oslav ve svých organizacích. V listopadu proběhne v místním kině festival sovětských filmů. Celý program oslav bude zajištěn v součinnosti s tišnovským agitačním střediskem.

Přeji Vám mnoho úspěchů v práci a děkuji Vám za rozhovor. (i)

Kostelík sv. Trojice Na Stráňově vybudovaný abatyší Barborou Konickou ze Švábenic r. 1555. Foto: Josef Ptáček

ORGANIZACE SSM při nemocnici a poliklinice v Tišnově byla založena v minulém roce a v současné době má 19 členů. Základním prvkem práce mladých je ideově výchovná práce, proto spolupracují se základní organizací KSČ, která jim poskytuje kvalifikované lektory pro jednotlivá témata. O úspěšném získávání dobrovolných dárců krve, kterých je v současnosti už 10, jsme se už zmínili v minulém čísle NT. Jinou akcí, která již proběhla, bylo zajímavé setkání se sovětskými komsomolci v Kuřimě.

V oblasti kulturně rekreační jsou pořádány společné zájezdy na filmová a divadelní představení; nyní je na pořadu zájezd na brněnskou hvězdárnu a planetárium a dále přednáška, kterou připravují s pracovníky hvězdárny pro pacienty v nemocnici.
V závěru je třeba se zmínit ještě o jedné věci, která svědčí o elánu členů SSM: Je to volejbalové hřiště, které si brigádnicky budují, a na jehož dokončení se už všichni těší. A tak mladým v nemocnici i na poliklinice v Tišnově přejeme, aby jim elán vydržel. (vb)

.....

V ULICI VÍSKA v Tišnově II se na všech domech objevila zbrusu nová domovní čísla odpovídající novému přečíslování provedenému v minulém roce. Iniciátorem celé akce byl soudruh Karel Findejs, který nová domovní čísla pro všechny občany ulice Víska nejen objednal, ale doručil každému až do bytu. O vzorné provedení výroby domovních čísel se postarala smaltovna Tupesy, okr. Uherské Hradiště. Bylo by dobré, aby i obyvatelé ostatních ulic opatřili si pro své domy odpovídající domovní čísla. Doufejme, že Víska jim v tom bude příkladem. J. B.

.....

Na slavnostním aktivu, pořádaném OV KSČ Brno-venkov u příležitosti Dne tisku byla 4. října 1972 oceněna práce nejlepších pracovníků tisku. Je potěšující, že se dostalo čestného uznání za záslužnou a obětavou činnost na úseku práce se stranickým tiskem také třem členům naší redakce: Václavu Borkovi, Josefu Ondrouškovi a Miroslavu Pavlíkovi. Oceňujeme uznání, kterého se jmenovaným dostalo a blahopřejeme jim.

Redakce

místo kytičky

zasíláme co nejsrdečnější blahopřání občanům našeho města, kteří se v tomto měsíci dožívají význačného životního jubilea, 80. narozenin a více. Přejeme jim zdraví, spokojenost a osobní pohodu. Blahopřání adresujeme těmto občanům:

Hubertu Stavělovi, Tišnov, Revoluční 742. 1. 11. se dožívá 86 roků.

Františku Oharkovi, Tišnov, Za mlýnem 155. 2. 11. se dožívá 81 roků.

Josefě Grünvaldové, Tišnov, Brněnská 325. 5. 11. se dožívá 80 roků.

Josefu Permedlovi, Tišnov, Hornická 471. 9. 11. se dožívá 82 roků.

Františku Tlachovi, Tišnov, Tyršova 391. 16. 11. se dožívá 84 roků.

Marii Vostrejžové, Tišnov, Na rybníčku 629. 16. 11. se dožívá 83 roků.

Marii Dvořáčkové, Tišnov II, Uhrova 1004. 17. 11. se dožívá 86 roků.

Janu Mičánkovi, Tišnov II, Víska 1041. 19. 11. se dožívá 88 roků.

Klementině Životské, Tišnov, Drbalova 745. 19. 11. se dožívá 88 roků.

Marii Hanákové, Tišnov, Sv. Čecha 685. 20. 11. se dožívá 80 roků.

Emilii Kociánové, Tišnov, Bezručova 187. 20. 11. se dožívá 86 roků.

Františku Adamovi, Tišnov II, Porta coeli 1001. 23. 11. se dožívá 94 roků.

Kateřině Blahákové, Tišnov, Horova 945. 25. 11. se dožívá 88 roků.

KDE UŽ PACIENTI NEČEKAJÍ

Ještě nedávno se tomu říkalo prostě laboratoř. Většina našich čtenářů jistě zná význam tohoto slova užívaného v nemocnici; za dveřmi označenými tabulkou s uvedeným názvem se prováděly rozbory krve, moče apod., zatím co pacient přešlapoval netrpělivě dlouhou dobu v přilehlé chodbě. Tak tomu bylo ještě nedávno . . .

Přede dvěma roky se začala klasická laboratoř v tišnovské nemocnici měnit. Bylo adaptováno několik místností, nakoupily se nové moderní přístroje a počet pracovníků se zdvojnásobil na osm. A tak díky pochopení ředitelství OÚNZ Brno-venkov, které vytvořilo podmínky, mohlo dojít k postupné a cílevědomé přeměně dřívější laboratoře na moderní biochemické oddělení. Co tento název znamená, vysvětlili nám ochotně pracovníci oddělení. Klinická biochemie je mladý obor lékařství, který je na úrovni s jinými obory, jako je např. interní. Na okrese Brno-venkov jsou stejně vybavená pracoviště v Ivančicích a v Brně, kde je současně vedení klinické biochemie.

V laboratořích jsou prováděna vyšetření biochemická (50 typů analýz), haematologická (10 typů analýz) a vyšetření mozkomíšního moku (15 typů analýz). Měsíčně tu provádějí průměrně 17 tisíc laboratorních výkonů.

Zatímco spodní místnosti mají ještě obvyklý vzhled, v horním patře nás už letmý pohled přesvědčí o pravém opaku: Vypadá to tu jako ve větší moderní kuchyni. Smaltované skříňky z kuchyňské linky seřazeny jedna vedle druhé a pod nimi pracovní stoly s moderními přístroji. Nechybí ani chladnička a vodovod s dřezem. Uprostřed této tiché „kuchyňky" sedí u stolu dvě laborantky a před sebou mají vzorky v malých zkumavkách z plastické hmoty. Ten nenápadný stůl je ve skutečnosti poloautomatická linka značky Eppendorf od firmy Hellige; použitím této linky se zkrátil čas k vyšetření na polovinu. To znamená zvýšení kapacity vyšetřovaného úseku. Že se tato racionalizace vyplatí, dokazuje deseti až dvacetinásobná úspora materiálu, tj. krve i chemikálií (koncepce poloautomatických laboratorních linek je zaváděna v celém československém zdravotnictví). Pro tišnovskou nemocnici znamená použití moderní techniky, že počet vyšetření tu zvýšili proti dřívějšku pětkrát, repertoár pak zvýšili

čtyřikrát. Přeloženo do obyčejné češtiny to znamená, že pacienti jsou odbaveni do 45 minut. Pacienti, kteří navštěvují diabetickou poradnu, už nemusejí chodit do nemocnice jako dříve, protože jsou odbavováni i s laboratorním odběrem přímo na poliklinice.

A tak můžeme v závěru konstatovat, že se v tišnovské nemocnici podařilo realizovat jeden ze závěrů XIV. sjezdu KSČ: Zintenzivnění 1. linie styku s pacientem, důsledné využití moderní přístrojové techniky a její standardizace na pracovištích, ekonomizace a racionalizace provozu komplementů. Končíme malou exkurzí do biochemického oddělení v tišnovské nemocnici a děkujeme vedoucímu, že nám umožnil nahlédnout do zákulisí mladého oboru medicíny.

Václav Borek

NA STRANĚ POKROKU

Učitelé Tišnovska se připravují svědomitě ke své výchovné práci. Na každém kroku přemýšlejí, jak nejlépe vysvětlit různé problémy žákům. Svědčí o tom i přeplněný sál v SZK v Tišnově, kde se počátkem září shromáždili, aby vyslechli přednášku o ateistické propagandě. Přesto, že většina našich pedagogů se staví jasně a nekompromisně na stranu pokroku, výsledků vědeckých zkoumání a objevů, znovu přítomné zaujal strhující projev soudruha podplukovníka Divokého, člena Socialistické akademie. Řečník uvedl stručný přehled vývoje náboženství od počátku křesťanství po dnešek, vyzvedl jména nejdůležitějších vědců a spisovatelů — neohrožených bojovníků za pokrok a vědeckou pravdu proti náboženskému tmářství a zdůraznil pak škodlivost náboženské ideologie.

Záleží nyní jen na rodičích či i na starší generaci, aby podpořili veškeré úsilí pedagogů o výchovu nového občana pro socialistickou společnost a nepůsobili svými mnohdy konzervativními názory zmatky a rozpolcenost v duši vnímavého dítěte.

Soňa Ulmová

VZPOMÍNAME . . .

24. listopadu uplyne 10 roků od smrti Tomáše Knechta, bývalého náměstka předsedy MěstNV v Tišnově a předsedy tišnovské jednoty Československého svazu požární ochrany. Tomáš Knecht by se byl v tomto měsíci, 10. listopadu, dožil 70 let. Svoji dlouholetou obětavou prací a nevšedním organizačním talentem se velice podílel na budování nového moderního Tišnova. Nechť je tato vzpomínka díkem za jeho nezištnou dlouholetou práci pro naši socialistickou společnost.

Redakce

MISTR VIKTORIN VYSTAVOVAL

Od 17. do 27. září t. r. uspořádala kulturní komise MěstNV v Tišnově ve velkém sále SZK velmi úspěšnou výstavu obrazů akademického malíře Antonína Viktorina. Výběrem 34 obrazů ze svého bohatého díla se Mistr vrací ve svém jubilejním 65. roce do rodného města a kraje, v němž v mládí zapustil pevně kořeny jako přední dobrovolný kulturní pracovník a průkopník dělnického a komunistického hnutí, aby dokumentoval, že ve své umělecké tvorbě reprezentoval svůj domov – třeba po dlouhou dobu vzdálen – ve světě poctivě a úspěšně. Žil a tvořil ponejvíce v Praze, kde působil jako profesor užitého umění na výtvarných školách.

Ke svému výrazně osobitému uměleckému projevu se propracovával z počátku soukromým studiem a pílí, teprve lidově demokratická republika mu dala možnost vystudovat uměleckou akademii. Jako člen pražské Umělecké besedy se zúčastnil všech jejích výstav.

Základním rysem jeho umělecké tvorby je důsledné její sepětí s realitou současné přírody a společnosti, ztvárněnou do výrazně barevného plošného vyjádření. Štětcová grafika, sugestivně umocněná jasnými a výraznými barvami svítícími kontrasty a barevné podtržení charakteristických znaků a vztahů skutečnosti oproštěné od méně významných detailů, to jsou prostředky, kterými obrazy Mistra Viktorina dosahují mocného uměleckého dojmu, jímž si podmaňovaly i návštěvníky výstavy. Na fotografii A. Bartoška reprodukce jednoho z vystavených děl (Pohled z Pražského hradu).

Přejeme Mistru Viktorinovi mnoho úspěchů a zdraví do dalších let. –lš–

VZPOMÍNÁME . . .

Před desíti lety utrpělo Karasovo divadlo dvě bolestné ztráty: začátkem července zemřel jeho dlouholetý archivář Miloš Mrázek a 4. listopadu Jaroslava Kostelecká.

Miloš Mrázek daroval svou prací tišnovským ochotníkům obšírný a pečlivý obraz jejich činnosti a Jarka Kostelecká patřila k těm, kteří byli tohoto divadla tvůrci.

Každou roli, velkou či drobnou, studovala se stejnou láskou, ať to byla – namátkou – Jelena v Gorkého Měšťácích (1951), baronka v Jánošíkovi (54), Helena v RUR (58), Živa v Radúzovi a Mahuleně (59) nebo Anna v Arbuzovově hře V hodině dvanácté (60). Druhým jejím zájmovým oborem byl tanec; pomáhala jím divadlu při nácviku her i při přípravě tradičních plesů. Ještě na začátku roku 1962 měla ve své poslední hře v díle Voskovce, Wericha a Ježka Rub a líc krom malé role za úkol choreografii.

Procítěně recitovala. Už tomu bude bezmála dvacet let, ale stále jako bych ji slyšela přednášet na Večeru Josefa Kajetána Tyla Seifertovy verše:

. . . od těch dob
je mi ta země víc než chlebem
a je mi sladší dvojnásob.

Tak jako růži něžně na stůl kladem,
ji vyslovíme. A jak pták
vrací se básník, který umřel hladem
a umřel mlád . . .

V posledním roce své činnosti, v r. 1961, přispěla na Hutisku pod Radhoštěm do Pozdravu rodného kraje básníku J. F. Karasovi verši z Křičkova Bílého štítu a při oslavě výročí VŘSR v tišnovské sokolovně přednesla Simonovu Vlast . . .

V tom posledním roce hrála drobnou roli Mladé ženy v Blažkově Příliš štědrém večeru – ve hře, s kterou Karasovo divadlo reprezentovalo náš kraj v Krnově, na Valašsku, v Broumově, na XXXI. Jiráskově Hronově a na dalších místech.

Kolik to bylo i jinak zájezdů, třeba s Jánošíkem na stavbu Vírské přehrady, kolik vystoupení v Tišnově a na Tišnovsku, kolik návštěv Mahenovy činohry, kolik přátelských setkání v naší sokolovně . . .

Odešla mladá – nadaná umělkyně, hodná dcera, manželka a maminka . . . nic však z toho, co tvořilo její ušlechtilou bytost se neztratilo a neztratí.

Vzpomínáme, Jaruško . . .

Vlasta Šanderová

MALÉ KAPITOLY Z HISTORIE TIŠNOVSKA

Jan Hájek:

Staré tišnovské krčmy a šenky

Nejstarší krčmou k Tišnově byla „taberna". Stávala v místech nynějšího hotelu Květnice. Taberna nebo taverna se říkalo krčmám, které již od pradávna sloužily cizím kupcům při tehdejších zemských obchodních stezkách. Majitelé taberen bývali většinou cizinci, kteří směňovali také peníze a vybírali cla a poplatky pro zeměpána, u nás po založení kláštera činili totéž pro pannu abatyši. Z těchto taberen se stávaly později rychty. V těsném sousedství tišnovské taberny „u Drbalů" bývalo v letech čtyřicátých století minulého Mánkovo řeznictví a ve dvoře „šlachta" (jatky). Prastará barabizna – „taberna" byla v roce 1908 zbořena a na jejím místě byla postavena Kontribučenskou záložnou budova nynější zvaná dříve „Na agrárně" – nyní hotel Květnice.

Další stará obecní krčma s veřejným průchodem k mlýnu, pivovaru a k láznim, do ulice Korábské bývala „V Babylóně". Původní bytelné přízemí této krčmy je dosud zachováno. Je v něm umístěna květinová síň Služeb města Tišnova, jejíž klenba pamatuje rušné dny slavných tišnovských trhů a jarmarků, kde se zde jako v dalších krčmách tančívalo při dudách, harfě, houslích a klarinetech a od polovice 19. století při plechové, tzv. „turecké". Domy stojící ve dvorním traktu tohoto objektu měly svá vlastní popisná čísla. Při přestavbě bývalé krčmy na poschoďový dům byla z původního kamenného průjezdu zbudována nynější vstupní síň. Krčmě i nynějšímu, dosud kočičími hlavami vydlážděnému dvoru, se říkalo „V Babylóně".

Panské přípřeže („fiřpóny") a poštovní diligence měly svá stanoviště před hospodou „U zlatého jelena" (nyní spořitelna).

Zájezdní hospoda Humpolka, nese název po někdejším majiteli panu Jiřiku Humpoleckém z Rybenska. Zde byl již konec města. Kousek dále bylo již jen popraviště – stínadlo.

Před hospodou „U bílé růže" (u Zahradníků–Vrzalů) se verbovalo na vojnu.

Rovněž každý cech měl svou poradní krčmu, kde jednotlivá řemesla držela svoje modré a mokré pondělky.

Tišnovská „taberna" stávala v místech nynějšího hotelu Květnice Reprodukce P. Starosta

Lidé vandrovní a formani měli „své" zájezdní hospody „Na pekle", krčmě to nevalné pověsti, nazvané po Šimonu Pekelníku, jehož nevydařený potomek skončil pod katovou sekerou, dále na Panském domě, v jehož sále, v poschodí, se vyžíval bujaře veškerý kulturní život města a v zájezdní hospodě „U hradu Pernštejna", z jehož přehlubokého sklepení proudí již od dávného středověku do prostorné piterny zlatistý lahodný mok, který si mlaskavě pochvaluje každý tišnovský „pivapitel".

Není divu, že ve městě, které mělo tak časté trhy a jarmarky, kypěl život v krčmách a šenčích i zájezdních formanských hospodách, vždyť ještě koncem minulého století bylo v Tišnově přes 40 výčepů piva, vína a páleného.

MOTTO: vezmi žlutou tužku, namaluj mi hrušku

V neděli 1. října 1972 uspořádála městská organizace SSM v Tišnově na sídlišti u Humpolky soutěž dětských kreseb, které se zúčastnilo asi 98 dětí ve věku 4–10 let.

Děti kreslily křídami na asfaltové silnici, rozděleny do 3 kategorií. Z každé kategorie byly vybrány 3 nejlepší kresby a jejich tvůrci odměněni věcnými cenami. Jako zvláštní cena byla udělena cena SSM.

Všechny děti na závěr obdržely čokoládové medaile.

SSM děkuje všem dětem za účast a těší se, že se opět v co největším počtu zúčastní akcí, které pro ně připraví.

Dáša Hájková

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ v kině:

5. ne – 9.30 hod.
MALÝ MUCK
Barevný film NDR. Česká verze.

12. ne – 9.30 hod.
PROVAZOLEZCI
Sovětský film. Česká verze.

19. ne – 9.30 hod.
HLEDÁ SE PAN TAU
Český barevný film.

NÁSTIN KVĚTENY LOMNICKA

A. Hrabětová-Uhrová **4**

Pronikání rostlinných elementů, náročnějších na teplo a sucho, k severu si možno vysvětlit celkovým sklonem celé oblasti k jihu a blízkostí bohatých center thermofytů na Květnici, Dřínové a konečně i na Čebínce. Transport semen odtud větrem a ptactvem není jistě problematický.

Jdeme-li od Tišnova k Lomnici a zastavíme-li se na Čimperku nad Lomničkou (kóta 345) a potom poněkud odtud východně na kopečku Hradisku nad Železným (s gabrovou vložkou), přicházíme na charakteristická stanoviště rostlin se značnými nároky na teplo, např. koniklec velkokvětný (Pulsatilla grandis), ostřice Micheliova (Carex michelii), dřišťal obecný (Berberis vulgaris), kopretina chocholičnatá (Chrysanthenum corymbosum), která roste i pod Rejholcem, stejně jako pelyněk ladní (Artemisia campestris), čilimník řezenský (Chamaecytisus ratisbonensis), sesel děvínský (Seseli devenyense), prorostlík srpkový (Bupleurum falcatum), ptačí zob (Ligustrum vulgare).

Na Čimperku se v podzimním slunci skvěle vyjímá jasná šmolková modř hořce brvitého (Gentiana ciliata), meridionálního elementu, který tu má roztroušený výskyt od Čimperka až na sever k Osikám a Brumovu a prozrazuje zde podklad z krystalických vápenců.

Zajímavý rozptýlený výskyt má orientální element brslen bradavičnatý (Euonymus verrucosa) keř, který proniká roztroušeně celým územím v humosních půdách, ve zmolách jako komponent křovinných houštin vývozů i smíšených lesů. Brslen bradavičnatý je zajímavý obsahem guty, zvláště v kořenové kůře. Dosahuje na Moravě krajní hranici svého rozšíření na západ.

– pokračování příště –

SPISOVATEL A BUDITEL

Spisovatele Josefa Soukala, který prožil více než dvě třetiny svého života na Tišnovsku, známe dnes spíše jako učitele Josefa Uhra. Jeho vlastní dílo literární je už pro mladší a střední generaci téměř neznámé. V poslední čtvrtině 19. století však Soukal v moravském literárním životě zaujímal významné místo.

Josef Soukal se narodil před 120 lety – 1. listopadu 1852 – v Podměstí u Proseče, okr. Chrudim. Po studiích na nižší reálce v Poličce a na učitelském ústavu v Praze učil na Moravě; nejprve v Janovicích, pak od r. 1875 ve Stříteži na Bystřicku a od r. 1888 působil jako řídící učitel v Borači. Zemřel 5. června 1928 v Tišnově, kde prožil sklonek života.

Počátky jeho bohaté literární tvorby spadají do 70. let minulého století. Je to období, kdy dochází k rozmachu české literatury na Moravě. Mladí spisovatelé-učitelé, mezi něž patřil i Soukal, psali vesměs do všech časopisů, které tehdy vycházely, ale především jejich orgány byly Budečská zahrada, Naši mládeži, Besídka mladých, Literární listy a Vesna. Poslední dva byly od původu literárními přílohami časopisu Národ a škola, který r. 1880 založil J. Soukal spolu s učiteli Fr. Sedláčkem a Fr. M. Vránou. Časopis se stal orgánem učitelů a byl jím až do r.1906. Soukal hojně publikoval i v časopisech, které vycházely v Čechách i v cizině; v 90. letech přispíval dokonce do amerických krajanských novin Pokrok Západu.

Mimo stovek drobnějších příspěvků, které byly otiskovány v časopisech, vydal Soukal několik desítek samostatných knih. Spolurídil celou řadu edicí, které vydávala některá nakladatelství v Čechách a na Moravě, např. Českou obrázkovou knižnici, Pestré květy, Pokladnici mládeže, Moravskou knihovnu aj. Nakladatelé i spisovatelé chtěli vydáváním těchto knižnic, cenově dostupných i nejchudším, zvýšil úroveň vzdělání nejširších vrstev národa. V těchto edicích byla vydána také většina jeho knih. Výčtem některých jejich titulů připomeneme si Soukalovo velké dílo, které vznikalo v průběhu jednoho půlstoletí. Mimo jiné napsal tyto knihy: Věrný přítel (1877), Hádanky pro mládež dospělejší (1878), Nezabudky (1882), Památnosti západní Moravy (1885), Bajky (1886), Vilém Trčka z Lípy (1886), Spojenými silami (1887), spolu s Fr. Sedláčkem Dobrodružství dvou bezděčných větroplavců (1887), Z našich luhů (1888), Dovtip se! (1888), Z těžkých dob (1889), Proslovy a deklamace (1890), Obrázky ze skutečnosti (1893), V jařmu nepřátelském (1894), V klidu a víru (1893), Páni a vladykové (1895), Z mladého věku (1895), Z dávné minulosti (1898), Z luhů a lesů (1909), Z Velešova a okolí (1909). Pod pseudonymem Bořivoj Oborský psal nejen do časopisů, ale vydal i knižní práce, a to Výbor českých bajek (1883) a dílo Dobrý rádce (1898).

Vedle vlastní tvorby přeložil řadu děl z němčiny, polštiny a srbochorvatštiny.

Josef Soukal psal veršem i prózou. Jeho povídky s tématy ze současného života i z minulosti, básně lyrické i epické, veršované legendy, bajky, pohádky, pověsti, populárně psané naučné články, cestopisné povídky a črty, zábavné knihy i metodické příručky pro učitele – všechna jeho bohatá literární tvorba prozrazuje učitele usilujícího povznést úroveň vzdělání lidu.

Témata ke svým prózám i veršům bral spisovatel z běžného života i z minulosti. V některých povídkách zachytil realisticky životní příběhy nebo drobnější epizody ze života venkovského lidu na Tišnovsku. V povídkách s historickou tématikou se pokusil vylíčit závažnější momenty českých dějin i historie habsburské monarchie.

Jeho tvorba měla didaktické zaměření s mravoučnými tendencemi soudobé výchovy a morálky, avšak, nakonec celé dílo je toho největším důkazem, dominuje sympatie s chudým venkovským člověkem a usilování o jeho morální i hmotné povznesení. Estetickým i výchovným cílem jeho tvorby, v jehož plnění

spatřoval své literární poslání, bylo, jak sám píše, „vzbuzovati zájem k literatuře a ke spisovatelům... škola jest povinna vypěstovati vzájemnost mezi čtenářem a spisovatelem."

Vedle povídek a básní sepsal Josef Soukal ještě celou řadu drobných naučných próz, které vycházely v knižních souborech i časopisecky. Samostatnou kapitolu jeho díla tvoří metodické příručky a přehledy učiva, tehdy velmi oblíbené, které vydával pro učitele. Zde patří jmenovat především knihy Výklady čtení výchovného a článků mravoučných z čítanek pro školy obecné, Výklady básní obsažených v čítánkách pro školy obecné a Učivo ze zeměpisu. J. Soukal také uspořádal a vydal Hálkovu čítanku (1925), ke které napsal životopisný nástin i se svými vzpomínkami na Hálka, s nímž se setkal v Praze v dobách svých studií.

V současné době zůstaly nejživější z jeho díla práce vědecké. V nich uložil Josef Soukal výsledky svého neúnavného výzkumu historie kraje, který se mu stal druhým domovem, Tišnovska. Zde je třeba na prvém místě uvést obsáhlou genealogickou studii Páni z Pernštejna, která vyšla nejdříve r. 1913 v Časopise Matice moravské a později i samostatně a která je dodnes vyhledávaným pramenem při studiu dějin panství pernštejnského. V témže časopise vydal r. 1905 Obecní zřízení městečka Doubravníku z r. 1478, r. 1749 obnovené. V rukopise zůstalo mimo jiné velké dílo Konfiskace statků na Moravě po r. 1621 podle konfiskačního protokolu, moravský protějšek práce Bílkovy.

Vzpomínáme-li Soukala, nemůžeme nezmínit se o jeho vztahu ke spisovateli Josefu Uhrovi, jeho žáku. Od svého učitele z boračské školy získal Uher porozumění pro poezii i základní poznatky o prozódii. Již ve školním věku byl Uhrovi Soukal oporou, půjčoval mu knihy a časopisy, podporoval ho hmotně na studiích, později se stal i jeho rádcem a přítelem. Soukalova práce Ze života Josefa Uhra, první Uhrův životopis vůbec, seznamuje nejen s dílem, ale i s prostředím a podmínkami, ve kterých Uher vyrůstal a tvořil.

Soukalovo dílo patří nyní větším dílem do literární historie. Literární historie mu však zatím dluží souhrnnější zhodnocení jeho práce. Pro vědce zabývající se dějinami české literatury bude jistě velmi zajímavá obsáhlá jeho korespondence (dosud jim vlastně neznámá) se Sv. Čechem, Ad. Heydukem, Fr. Heritesem, Al. Mrštíkem, J. Uhrem, Jar. Kronbauerem, A. B. Šťastným, dr. A. Bláhou, dr. B. Baxou, dr. Vlad. Helfertem, s Grossmannovou-Brodskou, Pittnerovou, Preislerovou a s jinými velkými kulturními osobnostmi.

Soukal nebyl spisovatelem velkých koncepcí, chtěl sloužit především lidovému vzdělání, uvědomování nejnižších vrstev. Tvořil v době, kdy česká literatura pro mládež prakticky vznikala. Proto také mnohdy snaha zaplnit chybějící mezery v české literatuře vedla k tomu, že se tolik nebral zřetel na její uměleckou úroveň. Je však třeba připomenout, že bez spisovatelů-učitelů typu Josefa Soukala by se celková úroveň vzdělání národa nedostala tam, kde byla v době, kdy Soukalova generace odcházela. Soukalovo dílo je důstojným svědectvím nesmírné píle jednotlivce, ale svědčí i o velké průkopnické práci celé jeho generace.

Karel Fic

V čem Vám poslouží?

Poskytované služby Oblastním podnikem služeb Tišnov

DOPRAVA

Tišnov, Koráb č. 333, tel. 407

provádí – nákladní dopravu, taxi službu, zajišťování a rozvoz plynu v bombách.

PRÁDELNA A ČISTÍRNA

Tišnov, Mlýnská 377, tel. 497

provádí – praní prádla, chemické čistění oděvů, napínání záclon a dečeek,

čistírna peří – pojízdná provozovna,

sběrna šatstva a prádla, Brněnská č. 232, tel. 678,

výdejna šatstva a prádla, Komenského nám. č. 154, tel. 484.

RYCHLOŽEHLÍRNA

Tišnov, Rudé armády č. 320, tel. 664

opravna osobního prádla.

HOLIČSTVÍ A KADEŘNICTVÍ

Tišnov II, Komenského ul.

Tišnov, Jungmannova 754, tel. 665

Tišnov, Brněnská 3, tel. 648

Tišnov, sídliště pod Klucaninou, tel. 85280

PEDIKÚRA

Tišnov, Brněnská č. 156, tel. 714

SKLENÁŘSTVÍ

Tišnov, Brněnská č. 252, tel. 457

rámování obrazů

PŮJČOVNA PRŮMYSLOVÉHO ZBOŽÍ

Tišnov, Brněnská č. 252

inzertní služba a prodej střihů, zprostředkování prodeje staršího ošacení a obuvi,

prodej plotového pletiva

Tišnov, Brněnská, tel. 457

POHŘEBNÍ SLUŽBA

Tišnov, Na loukách č. 393, tel. 590

pronajímání hrobových míst

FOTOSLUŽBA

Tišnov, nám. Míru č. 113, tel. 591

fotoreportáže, barevná i černobílá fotografie

ZAHRADNICTVÍ

Tišnov, tel. 679

KVĚTINOVÁ SÍŇ

Tišnov, Komenského nám., tel. 273

PROPAGACE

Tišnov

rozmnožovna, Tišnov, Brněnská 156, tel. 727

knihařství, Tišnov, Brněnská 156, tel. 727

CIS, Tišnov, Jungmannova, tel. 633

ČALOUNICTVÍ

Tišnov, Jungmannova, tel. 295

MALÍŘSTVÍ A NATĚRAČSTVÍ

Tišnov, Jungmannova, tel. 728

KAMENOSOCHAŘSTVÍ

Tišnov, Cáhlovská č. 162, tel. 647

ŠITÍ PĚROVÝCH POKRÝVEK

Tišnov, Dvořáčkova, tel. 755

KOMINICTVÍ

včetně provádění kolaudací kouřovodů v novostavbách

Oblastní podnik služeb má provozovnu ve Veverské Bítýšce, kde zajišťuje tyto služby:

Holičství, kadeřnictví, fotoslužba, sběrna a výdejna prádla a šatstva, stavební četa, zámečnictví, stolařství, elektroinstalace, vodoinstalace, nákladní doprava, prodej střihů, pánské a dámské krejčovství, prodej rakví, zahradnictví, výroba plotového pletiva, odvoz popele.

Provozovna v Čebíně zajišťuje tyto služby:

Sběrna a výdejna šatstva a prádla, holičství a kadeřnictví.

Provozovna v Drásově zajišťuje tyto služby:

Sběrna a výdejna šatstva a prádla, holičství a kadeřnictví.

Okresní průmyslový podnik Brno-venkov

Tišnov, Brněnská č. 148

zajišťuje pro obyvatele tyto služby:

Kovovýrobu a kovoopravy – Tišnov, Brněnská 157, tel. 252.

Opravy televizorů, radiopřijímačů, vařičů, žehliček, vysavačů, mixerů, remosek a dalších el. spotřebičů, Tišnov, Komenského nám. č. 145, tel. 529.

Opravy praček a chladniček – Tišnov, Rudé armády č. 352, tel. 384.

Zakázkové krejčovství – Tišnov, Janáčkova č. 103, tel. 336.

Autoservis – Tišnov, Za Červeným mlýnem, tel. 310.

PODZIMNÍ PROCHÁZKA

Nedá se popřít, že nám léto už ukázalo záda i u nás na Tišnovsku. Vždyť už bylo 23. září a léto poslušně předalo žezlo podzimu. Podzim, velmi dovedný malíř, suverénně se rozmáchl štětcem a vidíš? Svída už má a také se pyšní svým načervenalým listím. Javorové listí je pozlacené, šípky jsou namalované na červeno a ty se radují z posledních polibků slunce. Jenom ten ptačí zob trochu zachmuřeně nese svoje černé plody. Nač to škarohlídství? Budeš obletován a ještě k tomu v zimě. Naši zkřehlí opeřenci se budou skoro prát o tvé plody a právě ta jejich barva jim ukáže cestu k tobě v zasněžené krajině právě tak, jako k modrým plodům trnek. Šípky asi zmizí v sáčcích sběračů. Kousek dál poletuje babí léto a jeho maličký pilot pavouček dovedně řídí svoje letadélko, které se třpytí v podzimním ranním, trochu zamlženém vzduchu.

Procházím ztichlým lesem. Stromy zesmutněly, protože se musely rozloučit se svými zpěváčky. Když jsem pozvedla hlavu, upoutala mě v koruně borovice nádherná kytice jmelí. Ten vždy zelený poloparazit se tam usadil a rozprostřel svoje košaté trsy až do šířky metrové. Pravda, je mu dobře, nemusí se starat o výživu, tu mu dává jeho hostitel a on ji jenom asimiluje, protože má zelené listy. Jeho hostitelem bývá nejčastěji borovice, ale může být i jedle a smrk. Však počkej, myslím si, ty tu dlouho nebudeš. Zakrátko tě lidé olámou a ty budeš zdobit stoly a hroby, protože dovedeš tak dlouho žít v mrazu a bez vody.

Jeho druh ochmet, rovněž poloparazit, si libuje ve společnosti dubů. Jeho listy jsou tmavozelené, na zimu opadavé a má raději teplejší kraje. Barva listů jmelí je žlutozelená.

HŠ-á

NEROSTY TIŠNOVSKA 2

Další lokalitou významnou v nerostopisu Tišnovska jsou Lažánky. Jedná se o kaolinové ložisko uložené v bítešských rulách, na němž se v minulosti dolovalo. Důl má hloubku asi 50 metrů, dnes je opuštěn a zatopen. Na zarostlých úbočích lze nalézt kusy kaolinitu buď bílého nebo zbarveného železem do červenavých nebo hnědých odstínů. Zřídka lze nalézt úlomky z křemenných žil, které byly uloženy v bítešské rule.

Vápencové lomy (2) u Lažánek jsou uloženy v devonských vápencích, které byly používány k výrobě vápna. Dodnes je tu zachovaná šachtová pec. Naleznete zde nerosty vzniklé krasovou činností v jeskynních prostorách. Obrovská zbořeniště propadnutých krasových prostor svědčí o dávných zemětřeseních. V lomech můžete sbírat vápencové sintry, krápníky nejrůznějších rozměrů, medově žluté krystaly kalcitu a vláknitý kalcit – lublinit. Povlaky limonitu, chalkopyrit, malachit, azurit; v jílových vložkách jsou uloženy kalcitové cicváry a geody s pěknou krystalickou výplní.

Naši procházku za nerostí v této části Tišnovska zakončíme příště v Herolticích. Jan Běluša

PRÁCE AGITAČNÍHO STŘEDISKA v Tišnově podle výsledků všech dosud uspořádaných akcí nese znaky soustavnosti a neformálnosti; stačí porovnat přehled uskutečněných aktivů, přednášek, výstav atd. s plánem práce. O některých zdařilých akcích informujeme na jiných místech.

Velmi bohatý a pestrý je program agitačního střediska na měsíc listopad; především proto, že do tohoto měsíce spadá vysoce významné 55. výročí VŘSR, jehož oslavy už budou pod vlivem blížícího se 50. výročí založení

Malá interpelace na PNS v Tišnově. Vážení soudruzi, stále je aktuální otázka rozšiřování stranického tisku a tisku vůbec. I Vy byste mohli pro tuto věc hodně udělat. Alespoň jeden ná-

---

SSSR, a zahájení Měsíce přátelství se SSSR. Jednotlivé pracovní kolektivy agitačního střediska se podílejí na všech akcích, kterými toto výročí v našem městě oslavíme. Vlastní oslavy budou připravovány především kolektivem názorné agitace již od konce října a v Podhoráckém muzeu v Předklášteří bude po tři týdny instalována výstava k 55. výročí VŘSR. Vlastní celoměstská oslava bude zahájena 4. 11. v 18 hod. tradičním lampiónovým průvodem a kladením věnců k pomníku Rudé armády a k památníkům padlých bojovníků a vyvrcholí v 19 hod. slavnostním shromážděním občanů s projevem k výročí a kulturním programem, s nímž budou občané ještě včas seznámeni. V předvečer 7. listopadu proběhnou oslavy na jednotlivých závodech; v kině MěNV se v druhém listopadovém týdnu uskuteční festival sovětských filmů (viz program kina). 9. 11. odpoledne budou promítány pro mládež filmy o SSSR v SZK a večer bude tamtéž přednáška „Antikomunismus a mládež" pro SSM, žáky gymnasia a ZOU.

Další významnou akcí budou listopadové aktivy – besedy s poslanci MěNV o plnění volebních programů (25. a 26. 11. podle bližšího oznámení).

17. 11. bude rozhlasovou relací vzpomenuto Mezinárodního dne studentstva, 23. 11. osobnosti prvního dělnického presidenta Kl. Gottwalda. Na týž den je plánována pro agitátory, členy výborů organizací KSČ a poslance-komunisty večerní přednáška „Masově politická práce strany".

Listopadový program agitačního střediska uzavírá 29. 11. vzpomínkový večer k 40. výročí rosicko-oslavanské stávky. –lš–

vrh. Tišnov není tam malým městem aby bylo přepychem doručování denního tisku ráno a informování o nejdůležitějších událostech již cestou do práce. Proč máme číst noviny až večer? V usnesení nejvyšších stranických orgánů se praví, že vymlouvat se na nedostatek lidí je neodpovědnost odpovědných činitelů. Věřím, že by se řešení našlo a získalo nové odběratele. –pav–

PODHORACKÉ MUZEUM
Předklášteří - Porta coeli
Stálá expozice z dějin Tišnova a Tišnovska.

Malá galerie:
Výstava flóry ze zaniklé přírodní rezervace na Čebínce.
Otevřeno: úterý – pátek 8 – 16, sobota 8 – 12, neděle 8 – 14 hod.
V pondělí zavřeno.

GALERIE JOSEFA JAMBORA
Brněnská ul. č. 475
Stálá výstava obrazů zasloužilého umělce J. Jambora
z jeho odkazu městu Tišnovu.
Otevřeno: ne 9–12

RESTAURACE BRNO-VENKOV
si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE
ubytování, uspořádání svatebních hostin, možnost konání školení.

HOTEL U NÁDRAŽÍ
ubytování, uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU
dobrá kuchyně, svatební hostiny.

RESTAURACE GRILL
domácí kuchyně, svatební hostiny.
Otevřeno 9–21 hod.

LISTOPAD v SZK ROH Tišnov

1. 11. – st 19 hod. – sál SZK
VELKÁ ŘÍJNOVÁ SOC. REVOLUCE
přednáška pplk. Divokého
Filmy: Po stopách Arsenjenových
V. I. Lenin
Akce se uskuteční ve spolupráci SZK ROH a SČSP – odbočka 4.

3. 11. – pá 13 hod. – sál SZK
Oslavy VŘSR závodu ZKL

8. 11. – st 17 hod. – sál SZK
PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ MěNV

10. 11. – pá 9–12 hod. – sál SZK
VÝCHOVNÝ KONCERT
(pro žáky ZDŠ – Gottwaldova ul.)

11. 11. – so 15 hod. – sál SZK
LOUTKOVÁ POHÁDKA pro děti
OSTROV SPLNĚNÝCH PŘÁNÍ

15. 11. – st 16 hod. – sál SZK
ODPOLEDNE FILMOVÝCH POHÁDEK
pro děti – **MALÝ BOBEŠ**

18. 11. – so 20 hod. – sál SZK
DISKOTÉKA
(taneční večer pro mladé)

22. 11. – st 19 hod. – sál SZK
LA místních zahrádkářů
ANGLICKÉ PARKY
promítání barevných diapozitivů

24. 11. – pá 20 hod. – sál sokolovny
MILUŠKA VOBORNÍKOVÁ
PETR SPÁLENÝ + APOLLO
koncertní vystoupení
Předprodej SZK.

25. 11. – so 20 hod. – sál SZK
MV KSČ – SPOLEČENSKÝ VEČER

29. 11. – st 16 hod. – sál SZK
ODPOLEDNE FILMOVÝCH POHÁDEK
PŘÍHODY DVOU PRASÁTEK

Na filmové pohádky vstup volný.

Kulturní zpravodaj NAŠE TIŠNOVSKO vydává kulturní komise MěstNV v Tišnově. Redakční rada: V. Borek, dr. K. Fic, J. Hájek, J. Ondroušek, J. Vavřinová (tajemnice). Grafická úprava M. Pavlík. Odpovědný redaktor dr. L. Štejgerle. Adresa redakce: MěstNV Tišnov. Tisk Grafia 11 - 1850-72 - 456.12-72/Sm 109

KINO PANORAMA

2. čt – 17.30 a ve 20 hod.
BEZ SI A DOVADĚJ
Představitel Olivera Mark Lester v hlavní roli poetického barevného anglického filmu. Česky mluveno.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs. Mládeži přist.

4. so, 5. ne – 17.30 a ve 20 hod.
ČLOVĚK NA MOSTĚ „S"
Slovenský film. V titulní roli Ivan Mistrík. Vstupné 2, 3, 4 Kčs.
Mládeži přístupno

7. út – 17.30 hod.
ČTVRT VZPOURY (širokoúhlý) „S"
Sovětský film. Dramatický obraz lidí a doby. Vstupné 4, 5, 6 Kčs.
Mládeži přístupno

9. čt – 17.30 a ve 20 hod.
ŽIZEŇ „S"
Filmová balada z jugoslávské vesnice. Vstupné 2, 3, 4 Kčs.
Mládeži do 15 let nepřístupno

11. so, 12. ne, 13. po, 14. út – 17.30 a ve 20 hod.
PITI PITI PA (širokoúhlý)
Francouzský barevný film. Louis de Funés se představuje tentokrát v roli tanečního mistra, který pečuje o skupinu půvabných tanečnic. Česky mluveno. Vstupné 6, 7, 8 Kčs.
Mládeži přístupno

16. čt – 17.30 a ve 20 hod.
PÁNI SA ZABAVAJÚ
Slovenská barevná filmová tragikomedie. Vstupné 2, 3, 4 Kčs.
Mládeži do 15 let nepřístupno

18. so, 19. ne – 17.30 hod.,
20. po – 20 hod.
OSVOBOZENÍ IV. – Bitva o Berlín
OSVOBOZENÍ V. – Poslední úder
(širokoúhlý) „S"
Sovětský barevný film. Dramatické vyvrcholení druhé světové války.
Vstupné 6, 7, 8 Kčs. Mládeži přist.

21. út – 20 hod.
ČERVENÁ JEŘÁBINA (širokoúhlý) „S"
Dramatický příběh jednotky polské armády. Vstupné 4, 5, 6 Kčs.
Mládeži přístupno

23. čt – 20 hod.
SVATBA JAKO ŘEMEN
Filmová komedie.
Vstupné 2, 3, 4 Kčs.
Mládeži do 18 let nepřístupno

25. so – 20 hod.,
26. ne, 27. po – 17.30 a ve 20 hod.
WILLIE BOY (širokoúhlý)
Americký barevný film – příběh mladého Indiána. Vstupné 5, 6, 7 Kčs.
Mládeži do 15 let nepřístupno

28. út – 17.30 a ve 20 hod.
AKCE BRUTUS „S"
Polský barevný film. Odvážný zásah špionážního centra.
Vstupné 2, 3, 4 Kčs. Mládeži přist.

30. čt – 17.30 a ve 20 hod.
NINA „S"
Sovětský film. Dramatický zápas hrdinky podzemního hnutí. Česky mluveno. Vstupné 2, 3, 4 Kčs.
Mládeži přístupno

DĚTSKÝ FILMOVÝ FESTIVAL

20. po – 17.30 hod.
ANDREJKA
Sovětský barevný film. Mluveno česky.

21. út – 17.30 hod.
ALADINOVA LAMPA
Sovětský barevný širokoúhlý film.
Vstupné: děti 2 Kčs, dospělí 4 Kčs.

22. st – 17.30 hod.
MRAZÍK
Sovětský barevný film. Česká verze.

23. čt – 17.30 hod.
PŘÁTELÉ Z DŽUNGLE
Sovětský barevný film. Mluveno česky.

24. pá – 17.30 hod.
DEVČÁTKO S KUKÁTKY
Sovětský barevný film.

25. so – 17.30 hod.
ACH, TA NASŤA
Sovětský film. Česky mluveno.

26. ne – 9.30 hod.
JAK VOJÁK PŘEMOHL VODNÍKA
Sovětský barevný film. Česká verze.

Program představení pro děti je na straně 129.

Naše
TIŠNOVSKO
Vydává MěstNV v Tišnově
Cena 1 Kčs
PROSINEC 1972

NÁŠ ROZHOVOR

s velitelem veřejného požárního sboru v Tišnově nadpraporčíkem Zdeňkem Melkesem.

Soudruhu veliteli, v našem městě jsou placení požárníci. Můžete nám k tomu říci něco bližšího?

Velké požáry a nezájem mládeže o vstup mezi požárníky byly hlavními důvody, že se zvýšily počty požárníků z povolání. Dalším důvodem bylo také to, že je nutné, aby požárníci v případě potřeby zasáhli co nejrychleji. V našem městě jsou požárníci z povolání od 1. 11. 1970 a dnes je jich celkem devět. Jejich úkolem při požáru je vyhlášení poplachu a připravení techniky k výjezdu. Jinak činnost požárníků z povolání není jen čekání na požár. Požárníci z povolání absolvují pravidelná školení a cvičení a tišnovští požárníci provádějí opravu a údržbu požární techniky nejen pro sebe, ale pro celý okres Brno-venkov. Náš sbor byl vybaven moderní spojovací technikou, která umožňuje trvalé spojení se sborem v Brně a také s našimi vozidly. Požárníci z povolání se za ty dva roky v našem městě plně osvědčili a plánuje se, že do roku 1980 bude jejich počet zvýšen na 19.

I bez dobrovolného sboru by jejich práce byla dostačující?

Samozřejmě placení příslušníci by sami na vše nestačili a proto musíme počítat s dobrovolnými požárníky. Nedávno byla v našem sboru co do počtu členů, dá se říci, kritická situace, ale stav se zlepšil příchodem šesti mladých členů. Potřebovali bychom, aby další mladí chlapci vstoupili mezi naše dobrovolné členy.

Kolikrát jste v letošním roce zasahovali?

Za prvních deset měsíců letošního roku jsme vyjeli celkem k 23 požárům. Tyto požáry způsobily škodu téměř 150.000 Kčs, ale hodnota, kterou jsme naším zásahem zachránili, je více než půl miliónu Kčs. Požárníci však nezasahují jen v případě požáru, ale při povodních, při živelných pohromách – jsou takovou poslední pomocnou instancí.

Koncem října jste měli ve vašem sboru slavnost, že ano?

Ano, dva nejstarší členové našeho sboru, Jaroslav Hovorka starší a František Joch, dovršili 50 roků činnosti v našem sboru, ústřední výbor našeho svazu jim při té příležitosti udělil čestné medaile Za věrnost. Na slavnostní schůzi 29. října jim tyto medaile byly předány. Oba jubilanty vidíte na našem obrázku.

Co byste chtěl říci závěrem?

Stále spousta požárů vzniká z nedbalosti a neopatrnosti občanů. Nad touto skutečností by se všichni měli zamyslet a pomáhat nám požárníkům preventivní ochranou před požáry. Vždyť na škody, které požáry způsobují, musíme doplácet všichni.

Děkuji vám za rozhovor. Rozmlouval –ok–

Na titulní straně: Dům č. 67, postaven v 18. století Maxem Šimonem, tišnovským primátorem. Foto: J. Ptáček

Marii Dufkové, Tišnov, Brněnská 252. 16. 12. se dožívá 81 roků.

Rudolfu Blahákovi, Tišnov, Horova 945. 19. 12. se dožívá 91 roků.

Anně Kosíkové, Tišnov, Hybešova 690. 20. 12. se dožívá 82 roků.

Emilii Pařízkové, Tišnov, Kukýrna 39. 22. 12. se dožívá 82 roků.

Heřmě Smíškové, Tišnov, Jungmannova 68. 23. 12. se dožívá 95 roků.

Marii Dvořákové, Tišnov, Dvořákova 392. 24. 12. se dožívá 82 roků.

Evě Jurnečkové, Tišnov, Za mlýnem 208. 24. 12. se dožívá 81 roků.

Štěpánce Mudrochové, Tišnov, Koráb 132. 25. 12. se dožívá 87 roků.

Růženě Rybové, Tišnov, Na hrádku 763. 30. 12. se dožívá 81 roků.

místo kytičky

zasíláme co nejsrdečnější blahopřání občanům našeho města, kteří se v tomto měsíci dožívají význačného životního jubilea, 80. narozenin a více. Přejeme jim zdraví, spokojenost a osobní pohodu. Blahopřání adresujeme těmto občanům:

Marii Šustrové, Tišnov, Havlíčkova 339. 4. 12. se dožívá 81 roků.

Marii Valové, Tišnov, Karasova 450. 8. 12. se dožívá 80 roků.

Olze Braunové, Tišnov II, Lieberzeitova 1036. 9. 12. se dožívá 83 roků.

Evě Růžičkové, Tišnov, Hybešova 856, nejstarší občance města. 12. 12. se dožívá 98 roků.

Adéle Svobodové, Tišnov II, Víska 1141. 13. 12. se dožívá 83 roků.

Josefě Kuliškové, Tišnov II, Ondřejova 1298. 14. 12. se dožívá 86 roků.

Slečno, nevíte, kde bych mohl v Tišnově poobědvat v příjemném prostředí?

Pokud máte něco k snědku, tak si s tím můžete sednout třeba ke kostelu na lavičku.

Kreslil: M. Pavlík

NEOBYČEJNÝ OHLAS a úspěch měla 18. října t. r. přednáška prom. biologa Jana Himmela o Králově jeskyni na Květnici. Sešlo se na ní okolo 400 zájemců, takže původně připravený sál SZK daleko nestačil a přednáška musela být narychlo přeložena do sálu kina.

Zájem posluchačů byl víc než uspokojen nejen pěkným slovním projevem přednášejícího, ale zejména překrásným obrazovým materiálem, pořízeným při probíhajících průzkumech Královy jeskyně. Dosavadní průzkum opravňuje k názoru, že v okolí Královy jeskyně jsou pravděpodobně další jeskynní prostory, které snad na ni navazují, a i směrem do hloubky lze očekávat jejich pokračování; zejména v horních patrech těchto jeskyní možno předpokládat další bohatou krápníkovou výzdobu. S. Himmel také poopravil sdělení ve zvláštním čísle našeho zpravodaje, že v nižších patrech Královy jeskyně je výzdoba chudší; není chudší, ale má víc méně obvyklých zvláštností.

Přednáška bude v zimním období opakována a doplněna o nové materiály. Také my se v příštím ročníku se čtenáři podělíme o další zajímavá sdělení svědčící, že zájem o prostory v Květnici je již velmi starý. —lš—

ANTIKOMUNISMUS bylo téma přednášky, na kterou se radě agitačního střediska v Tišnově podařilo zajistit dr. Václava Zimu, pracovníka a lektora stranické školy v Brně. Uskutečnila se ve středu 11. října v 18 hodin ve Sdruženém závodním klubu v Tišnově a byla spojena s přehledem aktuálních otázek mezinárodní situace.

Na zajímavé přednášce, nutné pro současnou správnou orientaci, byla očekávána větší účast.

Po přednášce provedl předseda MV NF s. Antonín Vitula krátkou instruktáž pro agitátory. D. Š.

V Brně v Galerii mladých na Staré radnici vystavuje akademický malíř Michal Ranný, nejmladší příslušník malířské rodiny Ranných ze Štěpánovic, žák prof. Jiroutka na pražské Akademii výtvarných umění. Je to první souborná výstava; potrvá do 3. prosince. Mladý Mistr na ní vystavuje svých 40 prací, kreseb a akvarelů z let 1967—71 a jsou na nich zachyceny obrazy z přírody. M. Ranný nyní bydlí v Praze, ale do rodného kraje se rád vrací a Štěpánovice jsou pro něho stále domovem.

Rádi zaznamenáváme v naději, že i naši občané snad jednou budou moci v Tišnově shlédnout výstavu děl mladého začínajího umělce.

—ok—

AGITAČNÍ STŘEDISKO v Tišnově vyvíjí stále bohatou činnost; svědčí o tom plnění plánů práce v uplynulých měsících. Akcím v prosinci dává předznamenání 50. výročí vzniku SSSR a 29. výročí uzavření spojenecké smlouvy se Sovětským svazem, které bude připomínat jednak názorné agitace, jednak beseda s mládeží o tomto základním pilíři čs. zahraniční politiky (6. 12. v 19 hodin).

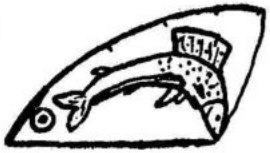
Vlastní oslava 50. výročí vzniku SSSR s kulturním programem v sále kina se připravuje na 13. 12. v 19 hodin pro širokou účast občanů, o týden později se uskuteční soutěž dětí na počest tohoto výročí a 28. 12. bude v sále SZK pro mládež odpoledne krátkých filmů o SSSR.

Presidenta Ant. Zápotockého bude vzpomenuto rozhlasovou relací 19. 12. ve výroční den jeho narození (1884). Pro stranické funkcionáře je určena přednáška „Obsah stranického řízení masově politické práce ZO KSČ" 21. 12. v sále SZK.

Jistě příznivá bude i bilance prvního roku činnosti agitačního střediska.

—lš—

ČESKÝ RYBÁŘSKÝ SVAZ
místní organizace TIŠNOV

Členská beseda

Na polovinu prosince t. r. svolává tišnovská rybářská organizace mimořádnou členskou schůzi s projednáváním důležitých plánů a příprav na rok 1973 a 1974, v jejímž rámci bude uskutečněna rybářská beseda s příspěvkem známého ing. Zdeňka Šimka z N. Města na Mor. Beseda se uskuteční 13. nebo 15. prosince ve večerních hodinách a měla by se stát dostaveníčkem členů organizace z města i okolí. Sledujte vývěsku a pozvánky, které včas obdržíte.

Velkým a slavnostním přínosem na této členské schůzi bude odevzdání budovy a inventáře rybářského střediska do rukou členstva. Po několikaleté dobrovolné práci podařilo se vybudovat důstojný rybářský stánek, který v areálu hospodářských budov vedle Modety nebude rybářům organizace v žádném případě ostudou.

Tišnov–Praha 1 102:16

Tříčlenné družstvo rybářů pražské organizace zavítalo k nám do Tišnova k muškařskému změření sil, které se uskutečnilo v neděli 22. října pod papírnou v Prudké a pod Borači. V přátelském utkání, ačkoliv byli reprezentování známými závodníky Eisnerem, Pavelkou a Bryndou, podlehli našim domácím závodníkům nečekaně vysoko. Body za naše tříčlenné družstvo: Jeřábek 43, Vitlich 39 a Špaček Mir. 20. Jak je vidět, hraje v takových utkáních „domácí prostředí" hlavní roli. Výsledek můžeme započítat k cenným úspěchům našich závodníků.

Brno 11–Tišnov 5195:2492

Odvetou za loňskou porážku v muškařském utkání pozvali nás přátelé rybáři z organizace Mahen (Brno 11) k přátelskému měření sil v rybolovu na plavanou a položenou, když předem domluvená vláčená pro nedostatečnou rozlohu pasohláveckého jezera, obsazeného rybáři z Dyje, nemohla být provozována. Zkušenost domácích závodníků pochopitelně slavila velký úspěch proti netrenovaným závodníkům z Tišnova, podkrmení při utkání hrálo svoji důležitou roli. Proto je vlastně úspěchem, že v pořadí jednotlivců, obsadili naši závodníci Vitlich a Malásek za úspěšným Milošem Zelinkou ml. druhé a třetí místo, konečný součet ovšem vyzněl v náš neúspěch.

Byl to již čtvrtý ročník vzájemného měření sil obou organizací, jehož stav je k dnešnímu dni nerozhodný 2:2.

M. Plašil

Pane doktore, napište mu lístek na psychiatrii. Vykládal lidem, že na sídlišti pod Klucaninou bude v nejbližších letech postaven nový obchod!

Kreslil: M. Pavlík

Dnes již jen posmrtnou vzpomínku můžeme věnovat PhDr. Karlu Krejčímu (17. 2. 1893 – 26. 9. 1972). Rodák z Boskovic, přišel r. 1924 jako profesor na tišnovské gymnasium. Skromné lidským vystupováním, politickým rozhledem a uměleckým zaujetím významně přispěl ke kulturnímu a politickému dění v Tišnově. Od září 1945 do června 1946 byl předsedou MNV, v r. 1948 byl povolán za ředitele Moravské galerie v Brně. Své vědecké studie věnoval práci významných umělců (např. O. Schweigla, J. Břenka) na Tišnovsku. Jak skromně vystupoval, tak tichý byl jeho odchod; tím světlejší a trvalejší bude jeho památka. –lš–

MISTR ANT. VIKTORIN MRTEV!

Složité jsou někdy lidské osudy. Když jsme připravovali do minulého čísla zprávu o velmi úspěšné výstavě akad. malíře prof. Ant. Viktorina v Tišnově, netušili jsme, že nám pošta současně s výtisky čísla doručí i překvapující zprávu o jeho nenadálém skonu. Nechtělo se tomu ani věřit, a přece... Dnes mu věnujeme vřelou vzpomínku, k jeho památce se příště vrátíme.

–lš–

NA ROZLOUČENOU

Nemohli jsme uvěřit smutné zprávě, že nás nečekaně opustil **ing. Miloslav Konečný.** Smrt ho zastihla uprostřed plodné práce 27. října 1972 ve věku 69 let. Ing. Konečný pracoval od r. 1926 v nynějším závodě MEZ Drásov zprvu jako vedoucí zkušebny, později jako vedoucí závodu a ředitel. Byl jedním ze zakládajících členů ZO KSČ. V elektrotechnickém oboru, který byl jeho koníčkem, dosáhl vynikajících úspěchů, především v zavádění těžkých vysokonapěťových strojů; za svého života navštívil několik set závodů u nás i v cizině. V r. 1957 obdržel vyznamenání Za zásluhy o výstavbu. I když odešel do invalidního důchodu, pracoval u OPP Tišnov na vývoji nabíječek DUK, které získaly ocenění na jarních veletrzích v Brně. Odešel člověk vzácných lidských vlastností, který pomohl vždy tam, kde bylo potřeba, a jako komunista prosazoval vše nové k prospěchu naší společnosti. Nikdy na něj nezapomeneme. (vb)

V sobotu dne 28. října 1972 zemřel po těžké nemoci s. **František Jabůrek,** dlouholetý poslanec MěstNV. V této funkci se aktivně podílel na rozvoji města v šedesátých letech. Odešel v něm svědomitý pracovník, který i jako důchodce nestál stranou, vzorný otec a dobrý soudruh. Čest jeho světlé památce!

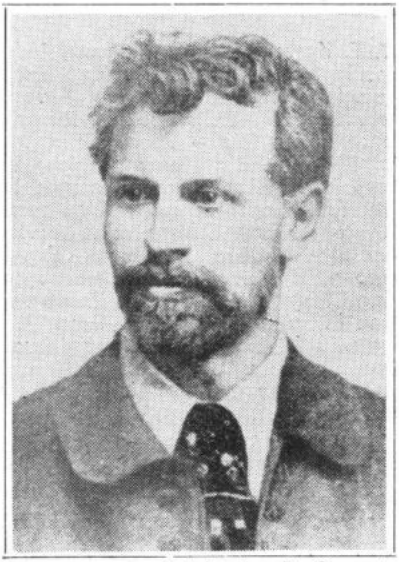
NEROSTY TIŠNOVSKA 3

Poslední lokalitou, která nás očekává na cestě údolím od lažáneckých lomů do Tišnova, jsou tzv. Jeskyňky na Šárce u Heroltic (1). V těchto místech jsou pravděpodobně nejstarší doly v okrese Brno-venkov. Snad jsou to právě tyto doly, o kterých se zmiňují různí autoři v literatuře, ale umisťují je k Deblínu. Ze starých i novějších důlních prací tu najdeme mnoho materiálu ke sbírání. Je to galenit a sfalerit v bílé křemenné žílovině, ankerit, baryt a chalkopyrit v kavernovitých křemenech, jejichž dutiny obsahují kromě zmíněných minerálů ještě drobné krystalky křemene a křišťálu. Nejhojnějším materiálem na haldách jsou limonity a limonitové okry. V těchto místech se kutalo v době stříbrné horečky, která kdysi postihla celou stř. Evropu; na starých důlních pracech jsou stopy po ražbě sázením ohně. Stříbro zde najdeme v podobě leštěnce olověného – galenitu. V r. 1957 Rudný průzkum zde prováděl průzkum na ověření zásob, výsledky však nebyly zveřejněny..

Návštěvou naleziště u Heroltic jsme ukončili exkurzi po nejzajímavějších lokalitách jihozápadní části Tišnovska. Tišnovsko, které je bohaté na nerosty, bude i nadále středem naší pozornosti. Proto se v budoucnu někdy vydáme do jiné části této oblasti za zajímavými lokalitami.

Jan Běluša

VZPOMÍNKA...

Fotokopie: P. Starosta

Před 105 lety – 4. 12. 1867 – se narodil **Josef Drbal,** muž, jehož jméno je trvale zapsáno v dějinách Tišnova na místě z nejčestnějších. A právě letos uplynulo 80 let ode dne, kdy dr. Drbal začal v Tišnově působit. Díky všudypřítomnému organizačnímu talentu rozvinul kulturní život v Tišnově do nebývalé šíře. Josef Drbal byl neúnavným cvičitelem, hudebníkem, dirigentem, zpěvákem i hercem v jedné osobě. Drbalova demokratičnost, vyvyšování zájmů celku nad zájmy vlastními a služba národu mají co říci i dnešním generacím. Zvlášť pravdivě zaznívají slova nekrologu v Rovnosti z 17. 11. 1945, hodnotící jeho plodný život. – „Třebaže nám nebyl blízký svou politickou legitimací, byl nám blízký svým sociálním cítěním a čistým životem. Kdyby bylo dnes více takových Drbalů, kráčeli bychom v osvobozeném státě k lepšímu životu snadněji a rychleji." J. H.

MALÉ KAPITOLY Z HISTORIE TIŠNOVSKA

JAN HÁJEK:

Karasovy vzpomínky na starý Tišnov

J. F. Karas (1876–1931) se stal jedním z nejplodnějších českých literátů. Napsal přes 130 svazků převážně historických děl a na tisíc dalších drobnějších prací, fejetonů a črt, zveřejnil v různých časopisech. Debutoval v brněnské Neděli r. 1904, téhož roku vydal také svou první knihu, román Pohádka duše. Moravská města – Tišnov, Brno, Moravská Ostrava, Olomouc, Valašské Meziříčí, Kroměříž a Přerov byly jeho životními stanicemi. Tam i v jiných městech uspořádal několik set odborných i lidovýchovných přednášek. Obdržel řadu literárních cen: od moravského zemského výboru, cenu Třebízského, Riegrovu, Svatoboru atd. Z historických románů Karasových jsou nejoblíbenější Do čtyř artikulů, Mračno, Pod kosou, V plamenech, Záplava, Žižkovo pole aj. Také pro mládež napsal Karas mnoho cenných historických prací, z nichž nejzajímavější jsou Na Žižkově válečném voze, Smil Klát, Petrovští, Ke staroměstskému lešení a další. Z knih, které čerpají náměty z Tišnovska, je to především trilogie Bitva a dále knihy Kainovo znamení, Smutná planina a povídky Kamení. Bitvu u Tišnova, střetnutí husitů s vojáky císaře Zikmunda, který vtrhl na Tišnovsko r. 1425, ležel táborem u Drásova a plenil náš kraj, plasticky vylíčil v knize Na Běhání.

Poslední dílo, které chystal Karas do tisku, byly jeho vzpomínky na dětství. V úvodu tohoto rukopisu píše o svém mládí v Tišnově – o letech prožitých v domku rodičů v Žabské ulici (dnes Cáhlovské), o staré tišnovské škole, o sousedech v ulici Žabské, o své rodině a příbuzenstvu. Z těchto vzpomínek část uveřejňujeme:

„Moje léta se naplnila a bylo tedy nutno projít branou obecné školy. Ostatně už bylo v rodinné radě rozhodnuto, že mám studovat. Na školu jsem se těšil, že se tam něčemu naučím a že mně ujde dlouhá chvíle.

Škola byla tehdy barabizna, křivá jako její školník, Šudák se tuším jmenoval, ponurá jako dodýnek neslavné paměti. Tu a tam jsem již zaslechl kluky nadávat na školu, na učitele – morousy, utlačovatele a dětské svobody rušiče, ale nevěřil jsem, alespoň ne mnoho. Škola byla za kostelem, už stará. Ano, barabizna, jen kýchnout v ní a spadne na děcka. Mně se zdála však palácem, byla větší nežli dědečkův dům i nežli Humpolka a Peklo i nežli Zlatý jelen. Světnic v ní bylo mnoho a všecky větší nežli kterákoliv již jsem toho času byl kde viděl.

Na stěnách všelijaké obrázky a v jedné světnici vycpaná zvířata. Vlezl jsem do ní omylem hned prvního dne. Matka mě vedla do školy. Desítky řvoucích kluků a uplakaných děvčisk putovalo touž cestou – to nebylo dobré znamení – a matka ztratila se mi v chumlu. Já, nemnohé knížky v sotůrku, vpadl do školy dost kurážně, nevěděl jsem kam vejít, nazdařbůh vrazím do jedněch dveří a žasnu, co tu divných věcí. Zde se mi líbilo. Světlo, teplo, živáčka nikde, jen vycpaní ptáci, žoužel ve flaškách, vycpaná kuna, liška též a jezevec hrubě opelichaný, item jakési divné přístroje. Tohle udeřilo. Chodím od předmětu k předmětu a okukuji. Najednou vejde starší, bručivý pán, už oplesnivělý, přitloustlý a: Co tu hledáš? – Hm, co be take. Du do škole. – Čí jsi? – Karasů. Ten pán vypjal obočí jako náš kocour, když se hněvá, chvilku vzpomínal, nemohl vzpomenout, zabručel: Už chodils? – A néé. – Tož hybaj do první třídy. Je hned za rohem, tady nemáš co okounět!

Šel jsem tedy do první třídy, nalezl jsem ji podle bekotu. Mnozí nováčkové špulili u dveří, nechtěli dovnitř, maminky jim slibovaly marcipány i bouchance. Vrazil jsem dovnitř. Bylo tu již na dvě desítky neveselých tváří. Učitel seděl u tabule a hleděl na to nadělení také nevesele, jako by se nakousal šťovíku. Sedl jsem si do první lavice, která se mi namanula a prohlížel nové tváře, pana učitele, děvčiska uvoněná, kluky, tabuli, katedru, skříň, obrazy hodně starodávné, kříž a císaře pána France Josefa, ten tu nechyběl, byla tu i Alžbě-

ta císařovna, tehdy ještě žila, Luccheni ji probodl až za několik let. Hleděl jsem chvíli kurážně na nový svět, ale po chvíli, když brečeli všichni, brečel jsem taky, ze solidarity.

Se sousedy jsme nevařili. Na straně k řece byl Dolíhal, na straně k Humpolce byl starý Nonvář a za ním Juran. Juran brzo umřel a jeho vdova si vzala nějakého Krejčího, který dosud sloužil u Hanselů nebo u Hlávků. Byl jsem na té svatbě, náhodou jsem se připletl, když svatebčané šli do kostela. Byla to první svatba, již jsem v životě viděl, a obřad mne dost zajímal, méně však chutnaly citelné pohlavky, které mi tatík uštědřil, když zvěděl, kde jsem byl tak dlouho. Nad Krejčím byli Pokoři a za nimi dvůr. Z jeho obyvatel mi dva nejvíce utkvěli v paměti, dlouhý zedník Chlubný, slavný piják, častý host Mandlerův, a vousatý košerák, jehož my děti velmi jsme se bály. Za dvorem byli Drédrli, Kothbaueři, Humpolka. Bydlil tam stavitel Svoboda, jeho Ruda chodil se mnou do téže třídy. Dolíhalovo stavení koupil po čase nějaký Pivoňka, sukatý horák z Hodonína od Kunštátu, příbuzný obuvníka Synka, tišnovského měšťanosty. Naproti přes ulici bydlili Kratochvíli, Bytešníci, pak Dusík s dlouhou bradou — proslulý včelař; jeho dcera Boženka byla má první láska. Vedle Dusíka byl Tichý, jako louč suchý tkadlec, jenž měl s mandel dětí. Jeho žena zahradničila, po městě roznášela zeleninu, on trhal zuby. Rád si přihnul kořalky, měl-li na ni, vášnivě kouřil a pouštěl se rád do různých obchodů, které obyčejně skončili nezdarem a domácí vojnou. Nad Tichým bydlil švec a policajt Vrchlabský, pak trafika a za ní obuvník Máša, otec redaktora a císařského rady Jana Máši, starý pán vždycky poněkud sehnutý. Nad nimi byl hostinec Borovičkův, za nimi tlustý pan Grunvald, pozaunéř převýborný i baséř.

O životě ulice vím pramálo, nesměl jsem ven, naši mě chovali mezi čtyřmi stěnami jako zakletého prince. Nenaučil jsem se ani jedné dětské hře. Ulicí občas prošli cikáni. Ti bydleli za městem, v boudách pod lipami u sv. Jana. Starý Ferda Daniel, postavy sehnuté, tlustý, vousatý, už prošedivělý, chodil ověšený kravskými řetízky jako čert o Mikuláši. Cikánky byly už civilizované a celkem lidi neobtěžovaly. Ale často u Jána dostali hosty. Cizí cikány. A pak už bylo v ulici rámusu jako kdyby se všichni čerti ženili. Cikáni žebronili, ječeli, řvali, chytali husy i slepice a sousedé je honili s biči v rukou.

Dům na Cáhlovské ul., v němž se 4. 12. 1876 narodil J. F. Karas.

Zajímavou postavou byl Čiča prorok. Ten bydlil ve vápence pod skálou na okraji hustého lesa Schellenberku při zamlýnských lukách. Tato místa mě velice vábila. Doslechl jsem se o nich nejednou, pověst hrubě romantickou, ale podle všeho opřenou o historická fakta. První historická povídka, o níž jsem se před léty pokusil, byla odtud a opírala se o jednu z těchto pověstí: Nad skálou, až na kopci, trčel starý, ohromný javor, vykotlaný, ubohý, vichřicemi odraný, k němuž se poutala ona pověst z časů pobělohorských, o švarné dceři purkmistrově a švédském rejtaru z české krve. Oba prý tam skončili svoje mladé životy a jejich kosti jsou prý zakopány pod stromem. Tu historku jsem romanticky vyšperkoval, natřel patinou bělohorského slováře, ale nakonec uvázla, nevyšla.

Mimochodem s tišnovskými náměty literárními často jsem měl smůlu. První povídku „Naši" zkonfiskoval mně na gymnasiu třídní, kápla mi za ni špatná z mravů a o takový honorář nikdo nestojí. Satiry na jednu z mých tišnovských lásek sebrali mně kumpáni u Čížků a již nevrátili. Cyklus veršů hrubě dojímavých komponovaných na jinou lásku, zmizel kdesi, nevím kde a tož v mladých letech uveřejnil jsem pouze nemnoho tišnovských črt, nejvíce v brněnských listech, zachytil jsem pár figurek, jak stanuly mně před očima a leckdo mně za to nadal. Ale proč by ne, tak už svět odplácí."

Poddanská obec Tišnov

Stále se píše a mluví o tom, že je třeba odstranit jeden z rozporů socialistické společnosti, a to rozdíl mezi městem a vesnicí. Že na řešení tohoto rozporu naše společnost dříve zapomínala svědčí mimo jiné to, že nastala velká invaze lidí z venkova do měst. Tisíce žádostí o přidělení bytu či družstevní výstavby v Brně jsou toho jasným důkazem. I když Tišnov nese v podtitulu město, nedejme se tímto mýlit a zamysleme se nad tím, kolik vlastně má z oněch městských výsad, a zda-li by pro Tišnov nebylo lepší, kdyby zůstal tím malým, klidným, lázeňským místečkem, oázou klidu a zeleně.

Jednotlivé části seriálu budou věnovány různým problémům a psány jsou s tím záměrem, aby vyprovokovaly odpovědné činitele z letargie či ze sebeuspokojení a s námi se zamysleli nad problémy, které souvisejí s rozvojem města. Tyto řádky nechť nejsou brány jako vylévání hořkosti či nespokojenosti a destrukce, nýbrž jako zamyšlení nad společnými věcmi, které nám leží na srdci a které chceme společně ku prospěchu našeho krásného města vyřešit. Vyřešit tak, abychom mohli doplnit slova básníka a aby na břehu řeky Svratky vedle rozrazilu kvetlo také naše město.

— imám —

Příště: Tišnovské hospody, lokály, krčmy a hampejzy.

KNIHA O DOUBRAVNÍKU

S prostým titulem **Doubravník** vydal MNV v Doubravníku, který kdysi patřil k někdejšímu okresu Tišnov a od r. 1960 je administrativně přičleněn k okresu Žďár n. Sáz., velmi pěkně v graf. úpravě Mir. Daňka a Ant. Klečky vybavenou publikaci-monografii městečka, jehož bohatá historie byla spjata se jménem Pernštejnů. Publikace, jejímiž autory jsou Leopold Mazáč (I. část: Doubravník v minulosti), předseda MNV Bořivoj Bukal (II. část: Doubravník v přítomnosti a budoucnosti) a Stanislav Bělík (autor četných kreseb) a vlastivědný kroužek při kulturní komisi MNV, je doplněna četnými fotografiemi a soupisem použité literatury. Zajímavě udělaná kniha populárního charakteru nebyla vydána k nějakému významnému výročí městečka, nýbrž ke třetímu sjezdu rodáků a přátel Doubravníku (první dva sjezdy se konaly v r. 1927 a 1930), pro něž — podle úvodních slov předs. MNV — „by měla být pojítkem mezi těmi, kteří žijí mimo naše městečko v různých koutech naší vlasti a mezi těmi, kteří žijí životem malého podhorského městečka se všemi jeho radostmi a starostmi". Publikace je rozdělena do 2 částí: v první si L. Mazáč všímá minulosti Doubravníku, připomíná někdejší klášter augustiniánek, podává historii gotického trojlodního chrámu, školy i archívu (který patří k nejbohatším zachovaným venkovských archívům), a připomíná významné osobnosti a jejich vztah k Doubravníku, zejména akad. MVDr. Jana Koldu. V této části zaujme i kapitola o hrdelním právu, o zaměstnání obyvatelstva a sociálních poměrech i o průmyslových závodech (textilka a papírna na Prudké). V závěru I. části pak autor píše o tom, „jak se války dotkly Doubravníku". — V kratší druhé části monografické publikace píše předs. MNV Boř. Bukal o současném společensko-politickém postavení městečka, o volebním programu na léta 1971-75 a samostatnou část věnuje JZD a složkám NF. V závěru pak jménem těch, jimž je kniha určena, jménem těch, kdo má rád svoji obec, slibuje, že „učiníme všechno pro to, aby (naše země) byla čím dál krásnější a bohatší. Pro nás pro všechny. A to je cíl a smysl našeho života." — Publikace, jež jistě zaujme i mnohé čtenáře z Tišnova (stojí 25 Kčs), bude nejen milou upomínkou, ale i zdrojem poznání historie i současnosti Doubravníku.

J. M. Weimann

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ v kině:

(dokončení)

17. ne — 9.30 hod.
BÍLÝ PRINC
Rumunský bar. film. Česká verze.

25. po — 9.30 hod.
VOLEJTE MARTINA
Český film.

26. út — 9.30 hod.
BAJKA TRPASLÍKA BIMBA
Rumunský bar. film. Česky mluveno.

31. ne — 9.30 hod.
KRÁL KOMIKŮ
Český film.

Člověče, slyšel jsem, že v jedné tišnovské hospodě byl na záchodě nalezen toaletní papír. A tak o tento podnik projevily zájem interhotely.

Kreslil: M. Pavlík

NÁSTIN KVĚTENY LOMNICKA

A. Hrabětová-Uhrová 5

Roztroušený výskyt po celém území na teplejších místech mají také meridiální druhy, mařinka psí (Asperula cynanchiaca), hlaváč bledužlutý (Scabiosa ochroleuca), chrpa latnatá (Centaurea stoebe), rozrazil rozprostřený (Veronica prostrata), subpontický element smělek štíhlý (Koeleria gracilis). Zvláště na výslunných okrajích cest je po celém území roztroušena šalvěj přeslenitá (Salvia verticillata), v severnější části je však patrně ruderální. Šalvěj hajní (Salvia nemorosa) jsem pozorovala jen na Čimperku nad lomnickou silnicí. Divizna rakouská (Verbascum austriacum) se značně rozšířila. Na podzim se zaskví vzácná krása velkých fialových úborů hvězdnice chlumní (Aster amellus), jihovýchodně evropského elementu, na kopečku nad Železným. Vyskytuje se i v okrajové světlině pod Rejholcem a překvapí nás dokonce ještě na Viničkách pod Luzichovou u Šerkovic, kde patrně je její krajní bod rozšíření k severozápadu. Plně chráněný druh, zvonek klubkatý (Campanula glomerata), roste na Čimperku, na Hradisku u Železného a na lokalitě hvězdice chlumní pod Rejholcem, ožanka kalamanadra (Teucrium chamaedrys) se rozšířila až k Ochozi. Obdobně jako jižní plochy – lesní okraje a lemy – Rejholce, Čimperku a Hradiska u Železného jsou stanovištěm rostlinných druhů, poměrně náročných na teplý biotop, tak je tomu také na jižním svahu habrové doubravy Jahodné mezi vesnicemi Řepkou a Štěpánovicemi a pod Lysou mezi Řepkou a Šerkovicemi. Vedle většiny již jmenovaných rostlin je zejména na jižním svahu Jahodné hojně sličný medovník meduňkolistý (Melittis melissophyllum) s vonnými velkými pyskatými květy i listy.

pokračování příště

PODHORÁCKÉ MUZEUM
Předklášteří - Porta coeli
Stálá expozice z dějin Tišnova a Tišnovska.

Malá galerie:
Výstava flóry ze zaniklé přírodní rezervace na Čebínce.
Otevřeno: úterý – pátek 8 – 16, sobota 8 – 12, neděle 8 – 14 hod.
V pondělí zavřeno.

GALERIE JOSEFA JAMBORA
Brněnská ul. č. 475
Stálá výstava obrazů zasloužilého umělce J. Jambora
z jeho odkazu městu Tišnovu.
Otevřeno: ne 9–12

RESTAURACE BRNO-VENKOV
si Vám dovolují doporučit tyto své provozovny:

HOTEL KVĚTNICE
ubytování, uspořádání svatebních hostin, možnost konání školení.

HOTEL U NÁDRAŽÍ
ubytování, uspořádání svatebních hostin.

RESTAURACE POD KLUCANINOU
dobrá kuchyně, svatební hostiny.

RESTAURACE GRILL
domácí kuchyně, svatební hostiny.
Otevřeno 9–21 hod.

PROSINEC v SZK ROH TIŠNOV

1.–4. prosince
Vánoční nadílky pro děti zaměstnanců členských závodů SZK

6. prosince – stř 19.30 hod., sál SZK
OSLAVY 50. výročí založení Sovětského svazu
Kulturní program.

9. 12. – so 20 hod. – sál SZK
SPOLEČENSKÝ VEČER – AMK

10. 12. – ne 16 hod. – sál SZK
DISKOTÉKA
Taneční odpoledne pro mladé.

Zájezdy plaveckého kroužku do Boskovic

Sobota 16. prosince
Sobota 30. prosince

Odjezd autobusu v 10.45 hod. od Humpolky. Zájezdu se mohou zúčastnit všechny děti ve věku 5–15 let.

NAŠE TIŠNOVSKO
obsah třetího ročníku 1972 strana

Z dějin Tišnovska, vlastivědné statě

Krušná léta (J. Hájek) 6
Smolná kniha tišnovská? (I. Starha) 18
Petr Bezruč a Tišnov (A. Navrátil) 30
Tišnovské štelvógny (J. Hájek) 42
Kubíkův kout (J. Hájek) 43
Setkání pod Květnicí (J. Hájek) 54
Špitálek (J. Hájek) 66
Tišnovský městský soud v 16. a 17. stol. (I. Starha) 78
Staré tišnovské spolky (J. Hájek) 90
Z našeho archivu (J. Hájek) 102
Šibenice, stínadlo a pranýř (J. Hájek) 114
Staré tišnovské krčmy a šenky (J. Hájek) 128
Karasovy vzpomínky na starý Tišnov (J. Hájek) 144
Sýkoř nebo Sýkoří (au) 27
Místopis Tišnova (K. Fic) 8, 21, 33, 45, 57, 69, 81, 93, 105, 117
Pohlednice z Doubravníku (ok) 88
Přečtěte si také (i) 103
Kniha o Doubravníku (J. M. Weimann) 147

Personálie

Zemřel Otto Máca (K. Fic) 7
Vzpomínáme Josefa Lieberzeita 17
Vzpomínka na Gabrielu Kočvarovou (J. Bušina) 22
Devadesát let V. H. Macha (A. Christová) 29
Alois Král † 27. 2. 1972 (Iš) 41
Nezapomeneme (odbojoví pracovníci zemřelí v r. 1942) 52
Nejstarší občanka Tišnovska Žofie Juříčková zemřela (vb) 53
Jubileum bojovníka za svobodu (Frant. Zduba) (A. Schwarzerová-Medunová) 75
Vzpomínáme (Pavla Křičková) (J. Hájek, i) 101
Staviteli železnice „Horky" (O. Životský) (ok) 118
Vzpomínáme (T. Knecht) 125
Vzpomínáme (J. Kostelecká) (V. Šanderová) 127
Spisovatel a buditel (J. Soukal) (K. Fic) 130
Dr. Karel Krejčí (17. 2. 1893 – 26. 9. 1972) (Iš) 142
Ing. M. Konečný – na rozloučenou (vb) 142
Frant. Jabůrek † 28. 10. 1972 (i) 143
Vzpomínka – Dr. J. Drbal (i) 143

Z tišnovské matriky

Úmrtí v r. 1971 28
Narození v r. 1971 40, 52
Úmrtí v 1. pololetí 1972 100

Můj koníček

Františka Zelinková (div. ochotnice) –ok– 10
Josef Tondl (pěst. kanárů) –ok– 22
Marie Baláková (zdravotnice) –ok– 34
Jan Běluša (sběr. nerostů) –vb– 46
Frant. Wágner (fotografování) –ok– 70
Robert Adamec (těl. výchova) –ob– 94

Náš rozhovor

Záleží na nás všech (rozhovor s předsedou a tajemníkem MěstNV Tišnov) 14
Náš rozhovor s předsedou NF s. A. Vitulou (J. Ondroušek) 38
– s předsedou SPB s. A. Matuškem (ok) 50
– s předsedou MěstV KSČ s. Frant. Roháčkem 86
– s předsedkyní ZO SSM s. E. Šebestovou (i) 98
– s náčelníkem výcvikového stř. CO Svazarmu s. Fr. Ptáčkem 110

– s předsedou MěstV SČSP s. A. Vlasákem (i) 122
– s velitelem požár. sboru v Tišnově npr. Z. Melkesem (ok) 138

Příroda

Květena Klucaniny (E. Šudáková) 20, 32, 44, 56
Nástin květeny Lomnicka (A. Hrabětová-Uhrová) 79, 92, 104, 129, 148
Nerosty Tišnovska (J. Běluša) 113, 134, 143
Podzimní procházka (H. Š–á) 133
Tišnovský kras zvláštní číslo
K významnému objevu na Květnici (lš) 77
Jeskyně poutají pozornost (i) 116
Neobyčejný ohlas (lš) 140

Společenské a zájmové organizace a instituce

Myslivci splnili závazky (Še) 9
Vyznamenání svazarmovců (ok) 9
Slavnostní schůze k 65. výročí založení Čs. svazu chovatelů (ok) 9
90 let knihovny v Lomničce (R. Sudický) 27
MěstLK v Tišnově (lš) 41
VI. MMZ aneb muškařské rojení (Pl) 63
Automotoklub v Tišnově (vb) 74
LŠU v Tišnově (vb) 75
Myslivecké sdružení (bo) 77
Podhorácké muzeum (J. H.) 77
Agitační středisko v činnosti (D. Šikola) 82
Trojboj Karla Špačka (vra) 99
Z agitačního střediska (lš) 100, 112, 134, 140
Střelectví (lš) 111
Organizace SSM (vb) 123
Rybáři v Tišnově 141

Život města, různé

Do nového roku (MěstNV po volbách 1971) 2
Slovo máte vy 4, 16, 39, 92, 113
Nastala zima 4
Kdo by si rád nevyšel (vb) 5
Úspěchy tišnovského rodáka ve světových kinech (P. Křičková) 17
Mezinárodní den žen 26
Kritickou kamerou (ík) 29
Psáno na buben (imám) 43, 56
Ze školní družiny 51
Služby motoristům (vb) 51
Loutkaři se činí (vb) 58
Když nastanou deště (ok) 58
Budoucnost národa (lš) 62
Zpívali pro radost (PSU Brno-venkov) (vb) 64
Televizní vysílač 64
Muzika hrála nám (lš) 65
Hlasy a ohlasy (ík) 65
Slib pionýrů (lš) 68
Ještě ke kojálu (Z. Příbramský) 76
Budujeme v akci Z (J. V.) 77
Provazochodci v Tišnově (vb) 80
Dobrý příklad práce s dětmi (L. Musilová, A. Jirkalová) 82
Divadlo pro důchodce (D. Šikola) 92
Získávají dárce krve (vb) 99
Úspěšně se plní volební program MěstNV (lš) 104
U příležitosti Dne tisku, rozhlasu a televize (ok) 106
Tišnovské koupaliště (M. Brichtová) 106
Proč? 111
Televize natáčela v Tišnově (vb) 112
Dík péči nadšených občanů 115
V ulici Víska (J. B.) 123
Kde už pacienti nečekají (V. Borek) 124
Na straně pokroku (S. Ulmová) 125
Mistr Viktorin vystavoval (lš) 126
V čem Vám poslouží služby v Tišnově 132
Malá interpelace na PNS v Tišnově (pav) 134
Antikomunismus (lš) 140
V Brně vystavoval M. Ranný (ok) 140
Poddanská obec Tišnov (imám) 146

KINO PANORAMA

2. so, 3. ne. – 17.30 a ve 20 hod.
DALEKO OD HLUČÍCÍHO DAVU (širokoúhlý)
Barevný anglický film. Romance o lásce tří mužů k jedné ženě.
Vstupné 5, 6, 7 Kčs.
Mládeži do 15 let nepřístupno

5. út – 17.30 a ve 20 hod.
KEBY SOM MAL PUŠKU
Slovenský film režiséra Štefana Uhra.
Vstupné 2, 3, 4 Kčs.
Mládeži do 15 let nepřístupno

7. čt – 17.30 a ve 20 hod.
V MĚSTĚ ČEKÁ LÁSKA
Maďarský barevný film. O životním kroku dvou nedočkavých dívek.
Vstupné 2, 3, 4 Kčs.
Mládeži do 15 let nepřístupno

9. so, 10. ne – 17.30 a ve 20 hod., 11. po – 17.30 hod.
BĚH BÍLÉ KRÁLOVNY
Sovětský barevný film. O dívce, která toužila po mistrovském titulu. Česky mluveno. Vstupné 2, 3, 4 Kčs.
Mládeži přístupno

12. út – 17.30 a ve 20 hod.
PORTRÉT MARIANY
Francouzský barevný film líčí humorné a strastiplné putování mladého pařížského malíře Octava za ztracenou ženou. Vstupné 2, 3, 4 Kčs.
Mládeži do 15 let nepřístupno

14. čt – 17.30 a ve 20 hod.
SVĚTÁCI (širokoúhlý) „S"
Skoro hudební komedie o neztracené iluzi. Vstupné 5, 6, 7 Kčs.
Mládeži do 15 let nepřístupno

16. so, 17. ne – 17.30 a ve 20 hod., 18. po – 17.30 hod.
NEZNALOSŤ REČI NEVADÍ (širokoúhlý)
Italský barevný film. O krátkodobé služební cestě na Dálný východ. Česky mluveno. Vstupné 5, 6, 7 Kčs.
Mládeži do 15 let nepřístupno

19. út – 17.30 a ve 20 hod.
REKVIEM ZA RYTIEROV „S"
Slovenský barevný film o marném boji s ďábelskými svody.
Vstupné 2, 3, 4 Kčs. Mládeži přísť.

21. čt – 17.30 a ve 20 hod.
BENJAMIN
Francouzský barevný film. Vzpomínky jednoho panice z XVIII. století.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs.
Mládeži do 15 let nepřístupno

23. so – 17.30 a ve 20 hod.
PODIVNÝ SOUBOJ „S"
Bulharský barevný film. Zajímavý špionážní příběh odehrávající se na černomořském pobřeží. Česky mluveno.
Vstupné 3, 4, 5 Kčs.
Mládeži přístupno

25. po, 26. út – 17.30 a ve 20 hod.
NEBESKÁ VILA
Alberto Sordi v hlavní úloze barevné filmové veselohry. Česky mluveno.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs.
Mládeži přístupno

28. čt – 17.30 a ve 20 hod.
SVATBY PANA VOKA (širokoúhlý)
Český barevný film. Veselohra o kratochvilném životě posledního Rožmberka. Vstupné 6, 7, 8 Kčs.
Mládeži do 15 let nepřístupno

30. so – 17.30 a ve 20 hod.
TROJÍ PROVĚRKA (širokoúhlý) „S"
Sovětský špionážní film.
Vstupné 4, 5, 6 Kčs. Mládeži přístup.

31. ne – 17.30 hod.
ÚTOK LEHKÉ KAVALERIE (širokoúhlý)
Anglické historické drama.
Vstupné 5, 6, 7 Kčs. Mládeži přístup.

DĚTSKÁ PŘEDSTAVENÍ v kině:

3. ne – 9.30 hod.
VÁNOCE V BUŠI
Anglický film. Česky mluveno.

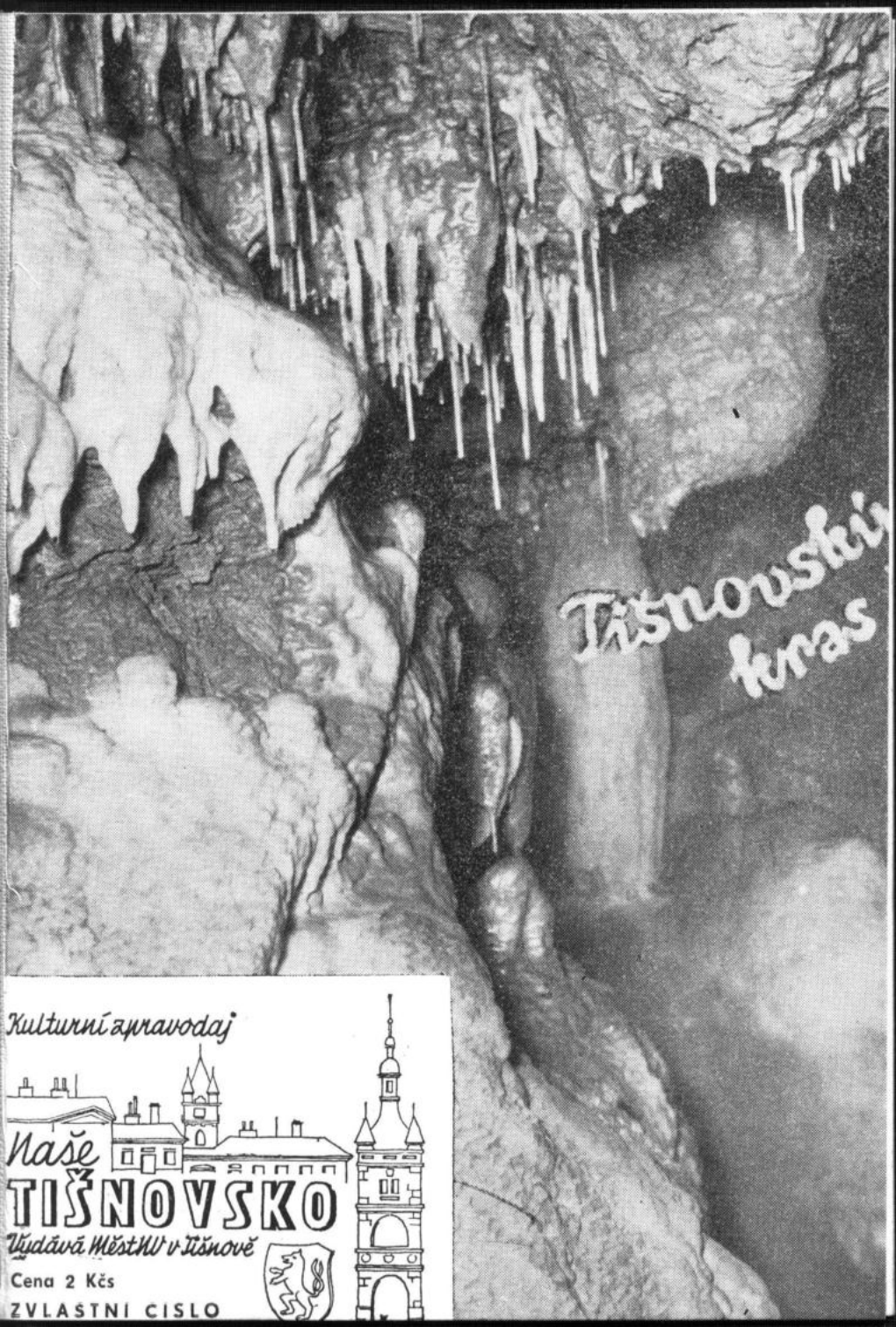
10. ne – 9.30 hod.
O ČEM MLČELA TAJGA
Sovětský film. Česká verze.

(dokončení na str. 147)

TIŠNOVSKÝ KULTURNÍ ZPRAVODAJ vydává kulturní komise MěstNV v Tišnově. Tisk Grafia 11 Dolní Kounice - 2101-72 - Povoleno 1850/72 456.12-72 - 141/Ra

Loučíme se se starým rokem. A je pěkným zvykem loučit se vesele. Také my chceme uzavřít tento ročník našeho zpravodaje tradičním způsobem. Vemte, prosím, těchto několik kreseb, i když jsme si vzali zároveň na mušku některé nedostatky vyskytující se v našem městě, jako příspěvek k silvestrovskému dni. Jsou vlastně také trochu přáním. A aby byla naše přání změněna ve skutečnost, je třeba mnoho úsilí náš všech. Naše město je pěkné, ale mohlo by se tu žít ještě lépe. Ruku na srdce, vážený čtenáři, co děláte pro to Vy?

Kulturní zpravodaj

Naše TIŠNOVSKO

Vydává MěstNV v Tišnově

Cena 2 Kčs

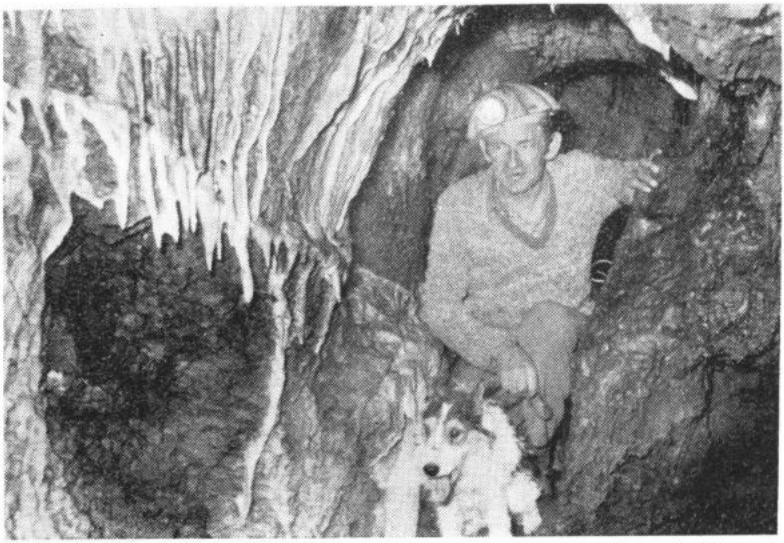
ZVLÁŠTNÍ ČÍSLO

KVĚTNICE

podle starého místního rčení hora spolu s potokem Besénkem „dražší než celá Morava", poutá od konce letošního května znova zvýšenou pozornost Tišnováků a všech, kdo se zajímají o tuto neobyčejně a mnohotvárně bohatou přírodní rezervaci, která tvoří malebné a přívětivé závětří městu rozloženému na jejím úpatí.

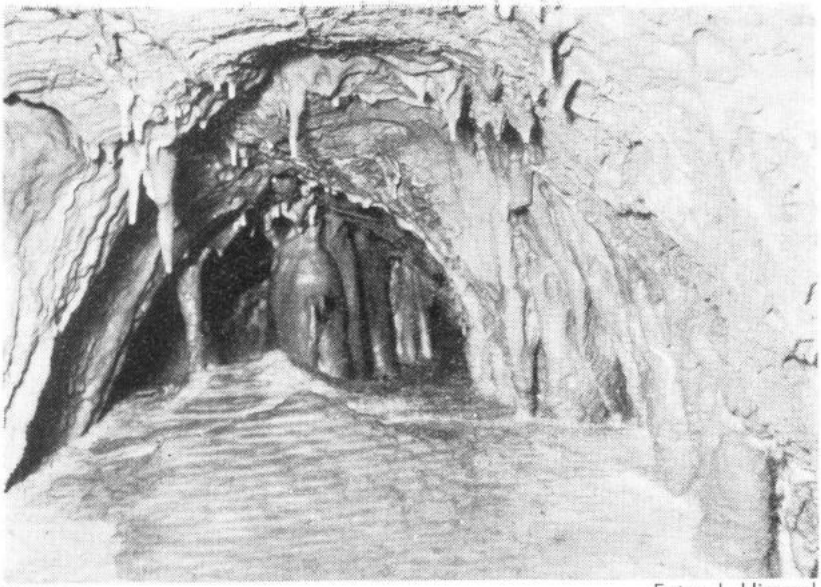
Šťastná náhoda 28. května t. r. pomohla – jak jsme již krátce informovali v červencovém čísle NT – zatím asi jen poodhalit roušku nad jedním z tajemství, jichž nitro Květnice – zřejmě nikoliv jen podle starých pověstí – skrývá ještě více. Tušil to i nadšený speleolog, objevitel Damánovských jeskyní a čestný občan města Tišnova, ředitel Alois Král, který věnoval Květnici velmi mnoho pozornosti a byl pevně přesvědčen, že se jednou stane místem významných krasových objevů. Nedožil se bohužel splnění svých předpovědí (zemřel letos 27. 2.), které by mu bylo jistě velikým zadostiučiněním; nově objevená jeskyně na Květnici byla proto na jeho počest a paměť nazvána jeho jménem – Králova jeskyně.

Není bez významu, že při objevu stáli lidé, kteří svým pochopením pro přírodu měli dobré předpoklady pro šetrný přístup k věci a ochranu před nežádoucími zásahy nepovolaných osob. Již 4. 6. 1972 se ustavila tišnovská skupina speleologické sekce Domu kultury Královopolské strojírny (vedoucí Ant. Bárta, jeho zástupce Jar. Bárta st., členové Jar. Bárta ml., J. Běluša, St. Čepelka a Fr. Janda), která za pomoci pracovníků uranového průmyslu z dolu RR v Olší zajistila zabezpečení vchodu do jeskyně na klíč, oznámila objev odpovědným místům a pod vedením dr. J. Himmela ze speleologické sekce DK KSB provedla první ohledání a zdokumentování objevené lokality. Odbor kultury ONV Brno-venkov, vedoucí dr. A. B. Král, CSc., pohotově zajistil ochranu objevu (podle zákona o ochraně přírody č. 40/5686) a jeho vědecké využití.

Objevitelé

Foto: J. Himmel

U slona Foto: J. Himmel

Vedením dalších průzkumných a zabezpečovacích prací je pověřen dr. J. Himmel a jejich sledováním z hlediska ochrany přírody okresní konzervátor Jos. Dvořák. Vědecké využití objevu metodicky zajišťuje RNDr. Rud. Burghardt, vedoucí oddělení pro výzkum krasu Moravského muzea v Brně.

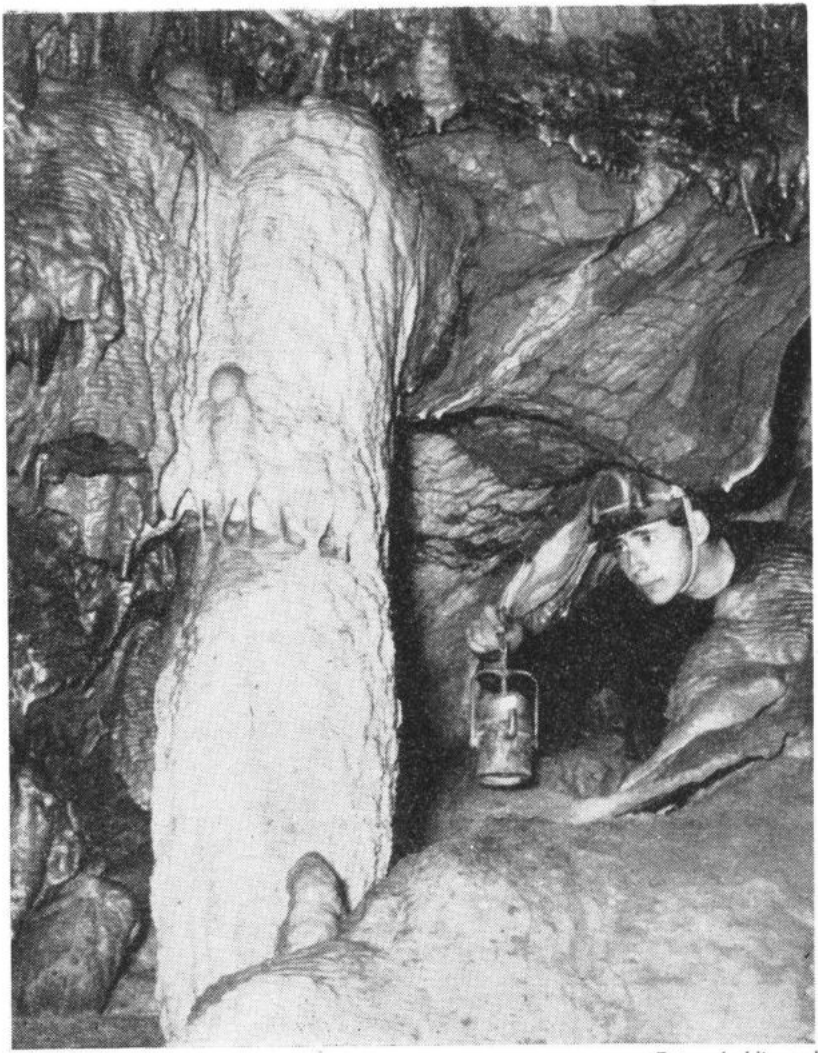
Králova jeskyně vešla do dějin Tišnovského krasu. –lš–

JAK BYLA OBJEVENA KRÁLOVA JESKYNĚ

28. května 1972, bylo to v neděli dopoledne, chodil pan Jaroslav Bárta po Květnici se svým psem Luxíkem a hledal lišku. V místech severozápadně od „Kříže" pes něco našel a . . . Ale nechme vyprávět samotného pana Bártu:

„V noře pes něco našel, vlezl dovnitř a hned to hlásil. Domníval jsem se, že je tam liška. Jelikož bylo už poledne, celou akci jsem přerušil a šel jsem se naobědvat. Odpoledne jsme šli na Květnici znovu. Přidal se k nám můj bratr Antonín a Miloslav Melkes. Pes vlezl znovu do nory a vrhl se na škodnou. Protože se nora pod ostrým úhlem zatáčela zpět, byli jsme připraveni škodnou, která byla v pasti, vykopat. Pes Luxík se však pojednou vzdálil a škodná (byl to jezevec) prchla do jiného ramene nory. Pes samozřejmě za ní, a štěkot ustal. Až teprve za tři čtvrti hodiny se pes znova ozval. Štěkání se ozývalo odněkud ze spodu – jakoby ze studny. Nezbývalo, než zajít znovu domů. Společně s Miloslavem Melkesem jsme vzali baterku, palici a lano a vrátili jsme se na Květnici. Přidal se k nám můj syn Jaroslav a soused Stanislav Čepelka. Museli jsme otvor dostatečně rozšířit, aby se tam dalo vlézt. Podařilo se nám to až asi o půl desáté večer. Uvázali jsme našeho Jaroslava a spustili na laně dolů. Když si posvítil, řekl, že je tam velká díra, hluboká asi 10 metrů.

Na titulní straně foto J. Himmela Krápníková výzdoba Královy jeskyně

Strážce dómu

Foto: J. Himmel

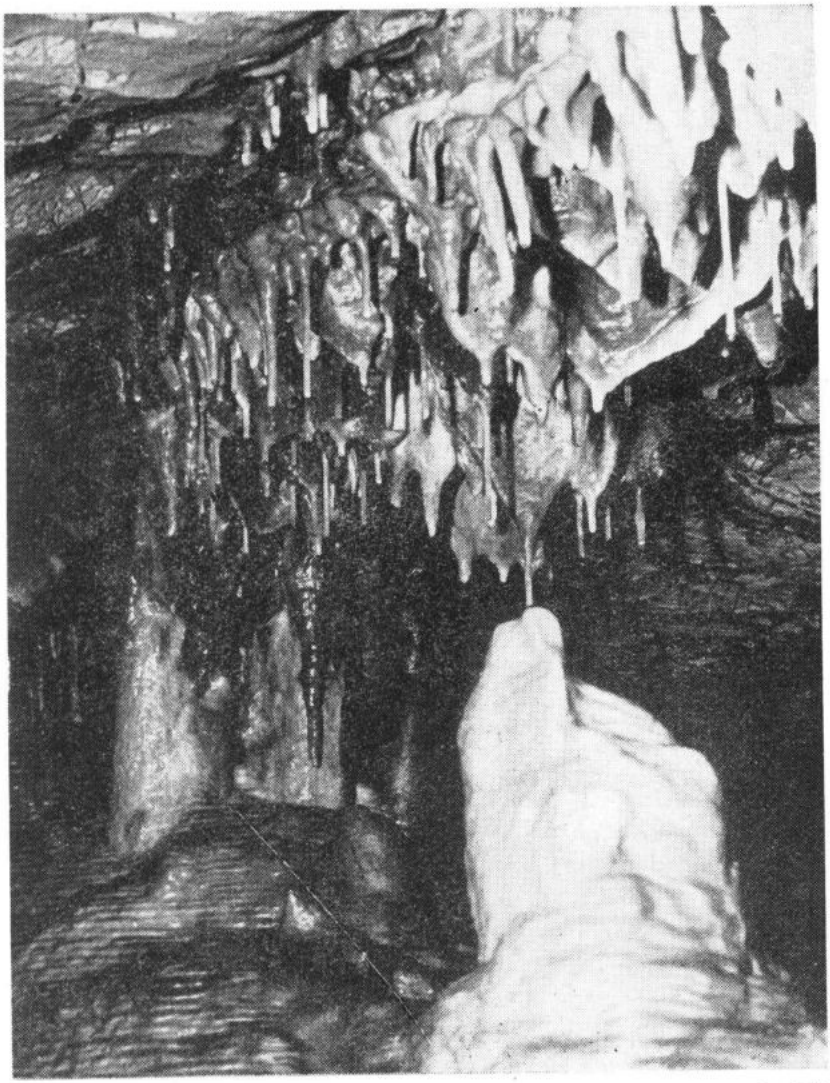
Pak se spustil až dolů k psovi u díry vedoucí někam dolů. Psa vzal a vynesl přes kolmou stěnu propasti, do které spadl jezevec a zabil se. Jaroslav volal, že jsou dole krásné krápníky a chtěl jít dál. Protože však už bylo pozdě večer, musel vylézt ven a šli jsme domů s tím, že to necháme na příští den."

(vb)

ROZHOVOR s Jaroslavem Bártou ml. Jaký jste měl pocit, když jste lezl do neznámého otvoru?

Domníval jsem se, že je tam nějaká prostorná jeskyňka, protože jsme tam házeli kamení a podle zvuku se tak dalo soudit.

Napadlo vás, že tam objevíte krápníkovou jeskyni?

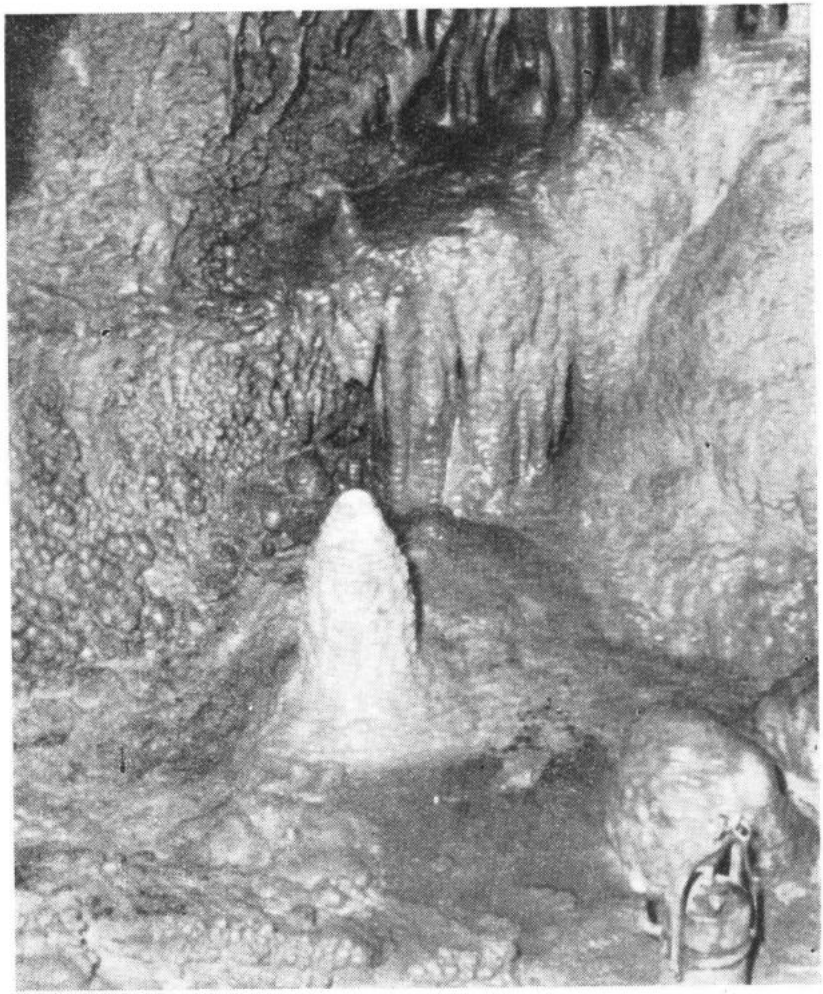
Krápníky u jezírka

Foto: A. Žilík

Když jsem se protahoval úzkou škvírou, říkal jsem si spíše, jak se asi dostanu zpět. Lezl jsem hlavou napřed a uviděl jsem před sebou propast; pak jsem se teprve začal spouštět do provazu metr po metru, až dolů. Dole jsem uviděl prostoru širokou 5 metrů.

Co jste tam ještě uviděl?

Našeho psa Luxíka. Vysadil jsem ho přes převis nahoru, pes pak už vylezl nahoru k otvoru sám. Pak jsem si posvítil baterkou a uviděl jsem krápníky.

Krápníkové zákoutí Foto: J. Himmel

Chtěl jsem jít dál, ale nahoře mne pobízeli, abych se vrátil, že už je pozdě večer.

Co jste si myslel při objevení krápníků?

Byl jsem velice překvapen a litoval jsem, že nemohu jít dál.

Podílíte se na dalším výzkumu jeskyně?

Ano, jsem členem nově ustaveného speleologického kroužku v Tišnově a spolu s ostatními členy hodlám pokračovat v průzkumu jeskyně.

Závěrem Vám můžeme ještě prozradit, že mladý Jaroslav Bárta hned druhý den po objevu jeskyně šel k maturitě a zvládl ji úspěšně.

A pes Luxík? Byl asi dva dny poněkud „špatný", ale pak se zotavil a nesmí chybět při žádné výpravě do jeskyní. (vb)

Jan Běluša, pracovník Uranových dolů, nám také vyprávěl, co v Králově jeskyni poprvé viděl.

„Dne 29. května 1972 ráno mi telefonem oznámil Jar. Bárta, že našel na Květnici dutinu. Ještě téhož dne jsme se tam odpoledne vypravili. Spustil jsem se dolů, záchranu mi dávali oba Bártové, Frant. Janda a Mil. Melkes. V hloubce asi 15 metrů jsem zjistil, že propast má pokračování po hlinitých sypových kuželích a že se rozděluje do dalších tří puklin směřujících dolů. Pak jsem se v hloubce osmi metrů dal kanálem s krásně korosivně vykrouženou klenbou ve vápencích a dospěl až ke krápníkovým útvarům. Především mne upoutal třpytící se obr a dvě sintrová jezírka, jedno hlubší, druhé mělčí — obě zeleně zbarvené.

S dr. Janem Himmelem, se St. Matuškou a s Frant. Jandou jsme se dostali až na dno jeskyně a prováděli hrubá měření a zmapování lokality. Při sestupu s RNDr. R. Burghardtem se mi podařilo nalézt nový nerost pro Tišnov: sádrovec, vykrystalizovaný v podobě jehliček." —vb—

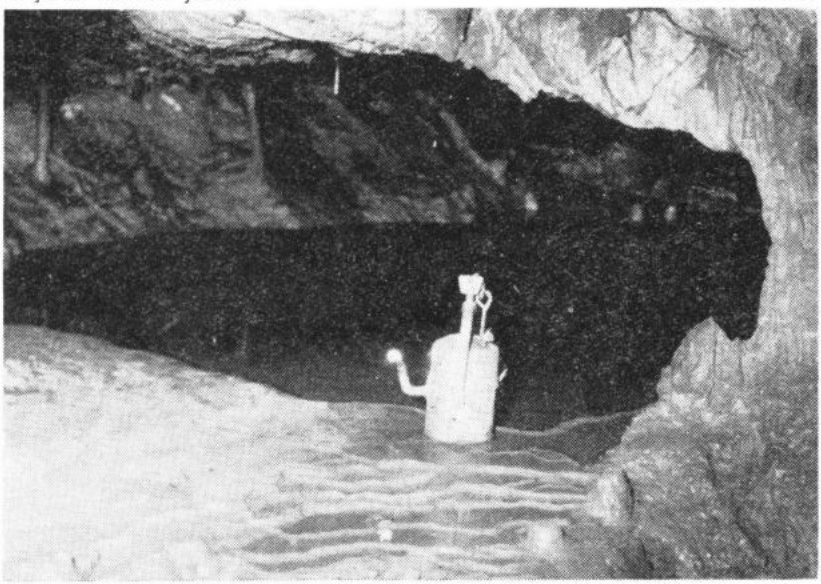
MÁ PRAVDU POVĚST?

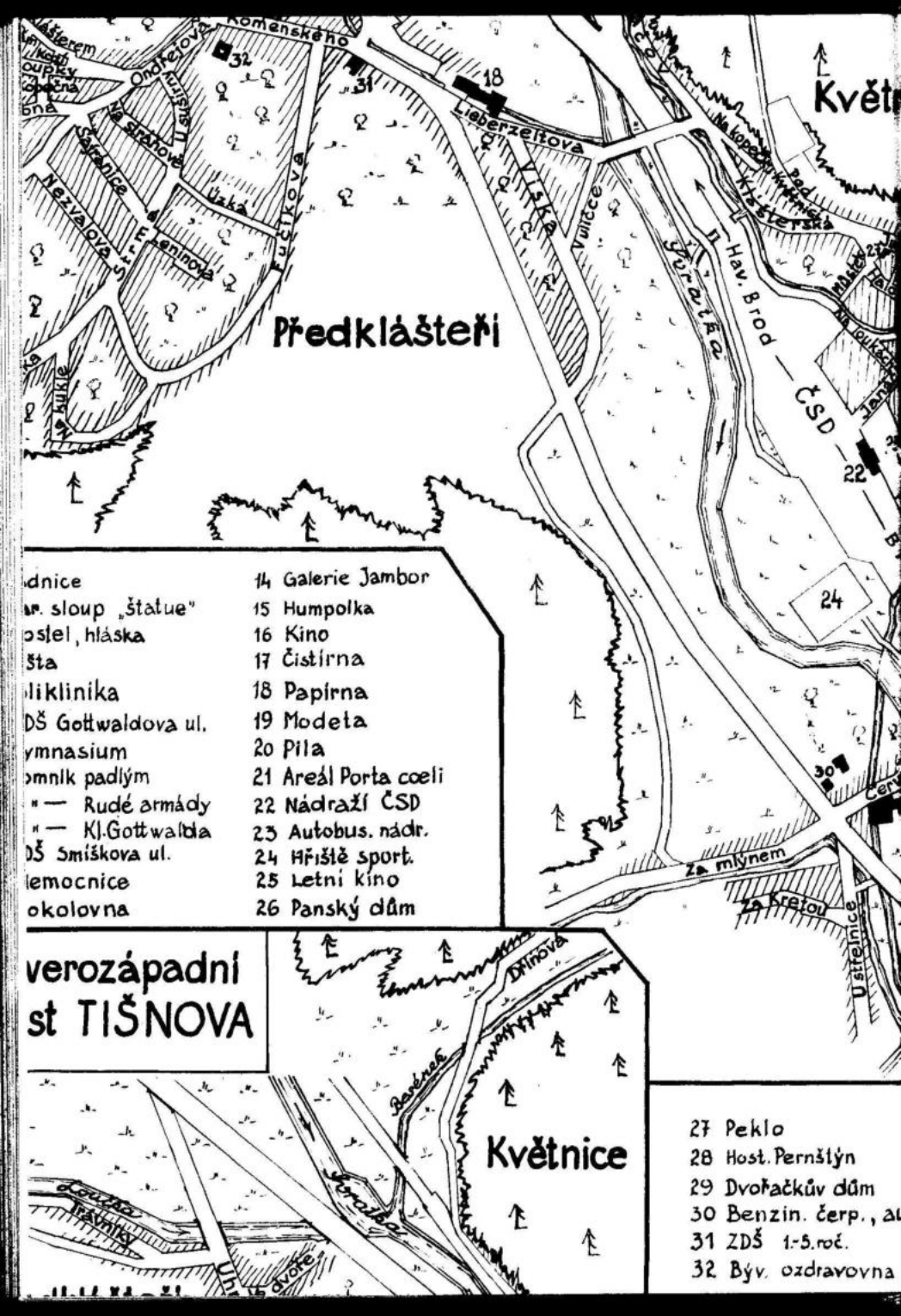
Říká se, že i pověsti mají své pravdivé jádro. Jednu z nich — pravděpodobně s určitým historickým jádrem — bych chtěl připomenout v souvislosti s objevem jeskyně na Květnici.

Mezi starými pamětníky tišnovskými bylo známo, že v době švédských válek se švédové pokoušeli na Květnici o dolování drahých kovů. Z té doby prý existují — ve Švédsku — mapy, na kterých je Besének zakreslen jako ponorný tok pod Květnicí, a také Svratka má jiné koryto.

Je proto velmi zajímavé, že snad i při nedávných hydrologických měřeních Besénku (v souvislosti s hledáním prameniště pitné vody) byla v určitém místě při úpatí Květnice zjištěna nápadná změna průtokových hodnot, jako by se část vody někam ztrácela. Možná, že by v tom bylo možno spatřovat podporu houževnatě se udržující pověsti, že v nitru Květnice existují ještě další podzemní prostory, s nimiž má — nebo snad měla — voda Besénku souvislosti. —lš—

Největší sintrové jezírko Foto: J. Himmel

Komenského
Ondřejova
Za strání
Šafránice
Nezvalova
Smetanova
Úzká
Jičínská
Předklášteří
Lieberzeitova
Vilická
Vilémce
Hav. Brod — ČSD
Kostelní
Na kopci
Květ
22
24
30
Za mlýnem
Za hřbitovem
Dlouhá
Javorová
Květnice
Dlouhá
Travníky
Úvoz
27 Peklo
28 Host. Pernštýn
29 Dvořačkův dům
30 Benzin. čerp.
31 ZDŠ 1.-5. roč.
32 Býv. ozdravovna
14 Galerie Jambor
15 Humpolka
16 Kino
17 Čistírna
18 Papírna
19 Modeta
20 Pila
21 Areál Porta coeli
22 Nádraží ČSD
23 Autobus. nádr.
24 Hřiště sport.
25 Letní kino
26 Panský dům
verozápadní
st TIŠNOVA

TIŠNOV

S

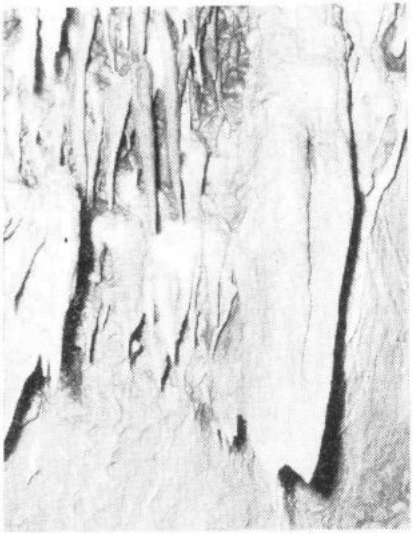
Klucanina

ce

ervis

CO UŽ VÍME O KRÁLOVĚ JESKYNI

Již z protokolů o prvních průzkumech nově objevené Královy jeskyně, provedených jednak tišnovskou skupinou speleologů v čele s dr. Janem Himmelem, jednak RNDr. Rudolfem Burghardtem z Moravského muzea v Brně, je patrno, že jde o objev, který z několika důvodů přesahuje pouze místní význam.

Je to jeskyně tektonicko-korozního původu, poměrně rozlehlá a značně členitého prostoru. Její vchod se nachází v severovýchodním svahu Květnice, asi ve $^3/_4$ výšky od úpatí v rovině toku Besénku. Vstupní prostory sledují zhruba směr od Kříže k Lomničce. Jeskyně se nachází asi 250 m východně od Květnické propasti, v blízkosti geologické hranice vápenců s křemenci, které tvoří podstatnou část Květnice.

Nejhornější patro jeskyně je výrazně horizontální polohy, korozívně-erozívně modelované, asi 8–10 m pod povrchem. Má pěknou mnohotvárnou krápníkovou výzdobu typu keříčkovitého, bradavicového i krupicového, se stalagmity různé síly a délky, s kouzelnými zeleně zbarvenými sintrovými jezírky (největší má asi 5 m^2) a zajímavými jeskynními perlami. Z četných tektonických puklin vynikají bohaté výrony stalaktitů mnohdy velmi bizardních tvarů včetně brček, sintrové náteky a kupy. Podél pronikajících kořenů lesních dřevin zasahuje do části nejblíže povrchu tvorba tzv. „nickamínku" – lublinitu a lesní humozní hlína. Na usazeninách v jeskyni se nachází hojnost zbytků kostí.

Z tohoto horního patra sestupuje do větší hloubky (asi 30 m) několik propastí puklinovitého tvaru. Krápníková výzdoba je ve větší hloubce chudší, ale prostory jsou zato velmi pěkně členěny ve dvou základních směrech a na mnoha místech se navzájem propojují. Nejnižší zatím dosažená část souvisí s horním patrem jeskyně dvěma otevřenými komunikacemi (průchody), v nichž je možno pozorovat vzdušnou cirkulaci, která se zvětšila rozšířením vchodu do jeskyně. To nevylučuje možnost, že pokračující průzkumné práce by mohly vést k odkrytí dalších podzemních prostor s Královou jeskyní souvisejících.

Další průzkumné speleologické práce a komplexní speleologické hodnocení celé lokality bude ovšem možno provést až po ukončení geologického, zoologického a paleontologického výzkumu a z hlediska ochrany přírody tak, aby byl v jeskynních prostorách v maximální míře zachován původní stav.

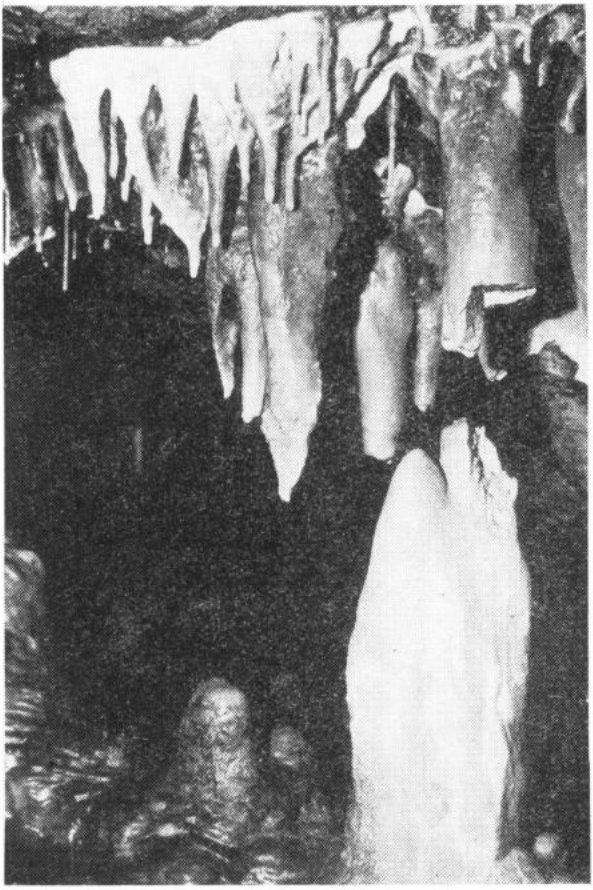
Tišnovská skupina speleologické sekce zatím po rozšíření vchodu pořídila a za pomoci požárníků a pracovníků uranových dolů umístila žebř do vstupního prostoru, zajišťuje postupně topografické zaměření jeskyně, její fotografickou dokumentaci a přípravu nálezové zprávy. Uzavření vchodu je zajištěno tak, aby se zamezilo poškození výzdoby jeskyně náhodnými návštěvníky dokud nebude ukončen její vědecký výzkum a umožněno turistické zpřístupnění. Zatím je jeskyně pod ochranou tišnovské skupiny speleologů, MěstNV v Tišnově a odboru kultury ONV Brno-venkov.

–lš–

Existuje Tišnovský kras

Význam objevu Královy jeskyně na Květnici je nepochybně dalekosáhlý, nikoli však pro rozlehlost objevených podzemních prostor, jako spíše proto, že v jeskynních prostorách se nachází řada skutečně velmi zajímavých zvláštností, charakteristických pro krasové zjevy právě na Tišnovsku.

Skutečnost, že – zejména na Květnici – podzemní prostory a jejich formy se vytvořily ve styčné zóně vápenců s křemenci, je příčinou, že se tu snoubí typické krasové zjevy a útvary s procesy a útvary nekrasového původu. To dalo vznik mnoha opravdovým a významným zvláštnostem rázu geologického i mineralogického, které se v jiných krasových lokalitách nenajdou. Takovými zdejšími zvláštnostmi jsou např. zvláštní typy sintrů, světélkování krasových útvarů, nebo voštinaté útvary nekrasového původu, vytvořené patrně působením kyseliny křemičité, které zůstávají na jeskynních stěnách po odkorodování původních usazených tvarů vápencových. Zvláštností mineralogické povahy jsou např. barytové pecky v puklinách skalního základu, krystalické výkvěty sádrovce na sedimentovém podkladě (poprvé se objevuje tento minerál na Tišnovsku právě v Králově jeskyni), vykrystalizovaný křemen na vyluhovaných krystalech vápencových aj.

I když všechno, co bylo na Tišnovsku dosud objeveno, není ještě zcela prozkoumáno, je už zřejmé, že jde o charakteristické zvláštnosť příznačné pro tišnovskou krasovou oblast; její označování názvem „Tišnovský kras", jak doporučují regionální speleologové, není tedy bez určitého opodstatnění a můžeme jej proto – jako aspoň nám velmi sympatické – přijmout a s tímto vymezením používat.

–lš–

Poutníci
Foto: A. Žilík

PRVNÍ OHLASY OBJEVU V TISKU

OJEDINĚLÝ OBJEV V TIŠNOVĚ, Směr 9. 6. 1972:

V těchto dnech došlo v Tišnově k objevu skrytých přírodních krás takového významu, že jistě přesáhne hranice naší republiky . . . minulou neděli se podařilo J. Bártovi a jeho synovi objevit přírodní krásy nevídaného významu . . . Jeskyňový prostor tvoří systém jeskyní, do nichž nikdy ani v minulosti člověk nevkročil. Jeskyně mají bohatou krápníkovou výzdobu. Jde o objev, který ještě po léta bude středem pozornosti vědeckých kruhů v Evropě.

DRUHÁ MACOCHA?, Rovnost 15. 6. 1972:

Objev nových krasových jeskyní u Tišnova . . . Dá se předpokládat, že podrobný průzkum přinese odhalení nových tajemství, i když současné vědecké bádání se zpočátku omezí především na důkladné zmapování všech prostor. Již nyní se ukazuje, že jde o mimořádný nález.

JESKYNĚ VHODNÁ K VYUŽITÍ, Zemědělské noviny 24. 6. 1972:

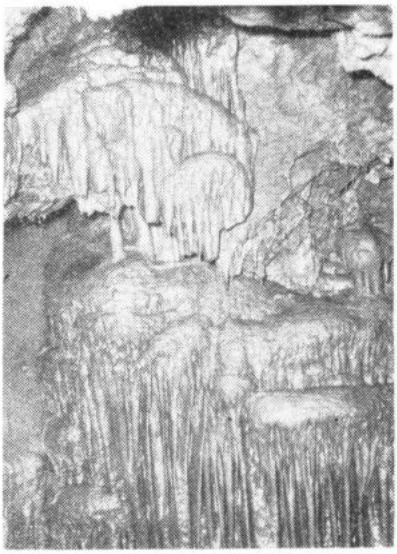
Krasová jeskyně v Květnici u Tišnova, kterou náhodně objevil na sklonku května J. Bárta, bude po zajištění technických podmínek vylučujících poškození vhodná k turistickému využití. Potvrdil to ředitel Moravského muzea v Brně doc. RNDr. R. Musil, DrSc., po právě skončené paleontologické revizi sedimentů. V jeskyni, jejíž rozsah dosud není podrobně znám, je barevně pestrá krápníková výzdoba. Jsou tam i sintrová jezírka.

OBJEV KRASOVÉ JESKYNĚ V KVĚTNICI, Lidová demokracie 24. 6. 1972:

Objev krasové jeskyně v Květnici není prvním svého druhu v těchto místech. V období první republiky zde místní občané při těžbě barytu narazili na propast, jejíž hloubka je 76 m. Podle vyjádření odborníků však nelze předpokládat, že by se u Tišnova mohl vytvořit větší jeskynní systém. Ty vznikají pouze tam, kde jsou ponorné toky, jako např. v Moravském krasu.

Jeskynní komín

Varhany

Foto: J. Himmel

KVĚTNICE VYDÁVÁ SVÉ TAJEMSTVÍ, Rovnost 24. 6. 1972:

Jak jsme již informovali, došlo 28. května na vrchu Květnice u Tišnova k objevu významné krápníkové jeskyně, pojmenované po letos zesnulém tišnovském speleologovi a objeviteli Demänovských jeskyní, učiteli A. Královi. Rezervace Květnice je chráněna jako mineralogické naleziště známé dříve svými ametysty... Vápence v této oblasti nesouvisejí přímo se známým Moravským krasem, ale vytvářejí vápencové isolované masivy označované jako „tišnovský kras" v geologickém útvaru svratecké klenby.

Chodby se v nižších patrech propojují a vytvářejí množství jeskynních komínů. Speleologové měli již za to, že všechna okna a komíny prozkoumali a dosáhli jejich konců. Není vyloučeno, že za nimi čekají speleology ještě mnohá překvapení. Vždyť v blízkosti Královy jeskyně leží 76 metrů hluboká Květnická propast, jedna z nejhlubších podzemních propastí českých zemí.

DOLOVÁNÍ NA KVĚTNICI

Pokud lze soudit z kusých zpráv o dolování na Tišnovsku, dobývání stříbrné rudy se tu nevyplácelo. Máme svědectví, že u Deblína se stříbro dolovalo asi 300 let a u Pernštejna kolem 250 let. Víme, že tišnovská klášterní vrchnost dolovala již ve 13. století stříbro u osady Zubří a že Pernštejnové vděčili za své bohatství i svým stříbrným dolům. Mimo stříbra se na Pernštejnsku dobývalo olovo, měď a železo.

Také Květnice svým nerostným bohatstvím sváděla k domněnce, že se v jejím nitru ukrývají stříbrné a možná že i zlaté rudy. V tišnovské purkrechtní knize se nám uchoval zápis z poloviny 18. století, ze kterého je vidět, že tišnovští měšťané by v případě objevu stříbra na Květnici nechtěli, aby zisk patřil jen panu berkmistrovi.

„V sezení obce Tišnova dne 28. máje 1756 požádána jest celá počestná obec v příčině pana berkmistra Karla Gottfrieda, který povolení poukázal od vysoké, slavné brněnské representací pod dekretem císařským, že jemu povoleno na kopci neb hoře Květnici nad městysem Tišnovem hrudu kopat a co více k tomu patří, s pány sousedy se domluvili, jakž také se dále předneslo v přítomnosti jeho. Pročež žádost jmenovaného pana berkmistra přednesl pan primátor počestné obce, že on žádá, aby tak, jak všude jest obyčej, při začátku takové hrudy vyhledávání a kopání jemu páni sousedé nápomocni byli, aby každý anebožto aspoň někteří, a to z dobrej vůle, žádného přinucení, každého týhodně po jednom groši anebožto třech krejcarech, za které on slibuje po čtyřech nedělích 20, 30 i také 100 grošů i vícej, jak Pán Bůh štěstí dá a božské požehnání udělí, vynahraditi a to ubezpečuje a oustně před všemi svým německým jazykem vypověděl. Protož také pan primátor dálej přednesl, že se k tomu dávání žádnej nenutí, aby se na něho někdy nenaříkalo, že by k tomu byli přinuceni, jen takto se poctivej obci jeho žádost přednáší, aby se dle královského a císařského poručení jeho proukázané z hrudy hledání předneslo a všem vůbec oznámeno bylo.

V sezení dne 4. září 1756 bylo předneseno a dožadováno od bergmistra, co hrudu hledá na Květnici, aby se páni sousedi přičinili a jemu nápomocni byli tak, jak slibovali, na jeho tovaryše platili, což se i také stalo a dal se rejstřík k panu Maxu Šimonovi, aby jemu peníze odváděli."

Dodnes jsou patrny na Květnici zbytky štol, nevíme však, s jakým úspěchem pan Gottfried doloval a ani jak to dopadlo s tišnovskou „akciovou společností".

Jan Hájek, Karel Fic

GEOLOG TIŠNOVSKA

Věnujeme-li dnešní číslo objevům na Květnici, bylo by nespravedlivé, kdybychom se nezmínili o doc. dr. Vladimíru Josefu Procházkovi, rodáku z města pod Květnicí, který se jako první věnoval geologii Tišnovska. Jistě nebude přehnaná domněnka, že geologická rozmanitost Květnice přispěla k vyhranění jeho zájmu o vědu o zemi, o stavbě země a o jejím vzniku.

Letos 25. září tomu bude 110 let, co se v domě č. 147 v Brněnské ulici Procházka narodil. Osud mu nedopřál dožít se vysokého věku. Jeho velké dílo je však svědectvím nejen o nesmírné pracovitosti, ale především o vysoké vyzrálosti Procházky-vědce.

Nebudeme tu vypočítávat tituly jeho prací. Přečteme si raději z jeho knihy Geologický nástin Tišnovska (vyšla 1893) část o Květnici.

„Květnice, jejíž nejvyšší bod 470 m nad hladinou mořskou strmí, známá od dávna velkou bohatostí vzácných nerostů a protož přečasto mineralogy vyhledávána a navštěvována, není vrcholem jednotným, nýbrž je složena ze tří vrchů, které souvisejí táhlými hřbety paprskovitě se sbíhajícími v jednom uzlu. Prahorní podklad její devonských usazenin vychází na den toliko na severním a severozápadním úpatí, kde Svarcava zařízla své koryto do její vrstev, a to pod voznicí, jež vede od předklášterského stavu do údolí besénského. Na onom místě ve svahu, téměř nad samou hladinou řeky vyráží rula jinorázová, kteráž se láme v deskách velkých a tlustých a obsahuje červené žíly křemenu a živce, zřídka však černé body slídy hořečnaté. Čím blíže Besénku, tím je rula chudší na jinoráz. Jak při Svarcavě, tak i při Besénku zapadají vrstvy prahorního podkladu konstantně jihovýchodojižně pod úklonem 65 stupňů.

Odchylné složení a uvrstvení jeví ostatní vrstvy Květnice na zmíněném podkladu. Mezi nimi jsou odrůdy křemenců, pak tvrdý vápenec a křemenné slepence. Značně mocné jsou křemence. Barvu mají na severním svahu šedou, na jižním červenou, pochodící od oxydu železitého. Křemence šedé jsou zrna jemnějšího než červené. Tyto křemence, červené, skládají útes na jižní homole, známý jménem Velká skála; jejich balvany, namnoze velikých rozměrů, leží svaleny po svazích, ba i v polích kukýrnských. Téměř všechny jsou prostoupeny buď většími, buď menšími skulinami a puklinami, vyplněnými drusami křišťálu a ametystu tou měrou, že je základní hornina, křemenec, jakoby do pozadí zatlačena. Jak velká mohutnost těchto křemenců je, nelze dosud ještě správně odhadnouti, též i o mohutnosti šedého a bílého křemene nepovedlo se mi do těch dob nasbírati spolehlivých správ. Do těchto křemenců jsou vloženy mocné vrstvy šeděbílého místem až černého vápence.

O uvrstvení a vztahu vápence ku křemencům lze nabýti dosti jasnou představu v lomu naproti předklášterskému stavu. V tamní srázné, téměř kolmé straně vychází zcela dole jemnozrnný křemenec, na něm leží tvrdý, černý vápenec, který je přikryt křemencovými břidlicemi, na nichž spočívá mocná vrstva splaveného nánosu. Na straně k Tišnovu vyrážejí na den slabé vrstvy tlakové břidlice, uložené mezi křemenec a křemenský slepenec. Vápenec vyklidňuje se k Předklášteří a k Tišnovu a sice velice rychle: tvoří tudíž v těchto křemencích velikou pecku přesně ohraničenou. Ve svahu nad tímto lomem vycházejí opět

pevné tvrdé křemence na den, na nichž následují k vrcholu mohutné šedé vápence, prostoupené četnými žilami bílého křemene. Vápence severního chlumu Květnice rozprostírají se po celé jeho prostoře a vyznamenávají se tím, že jsou prostoupeny tenkými, rovnoběžnými vrstvičkami červenohnědé břidlice hlinité. Spodní lavice tohoto vápence jsou silně zvlněny. Vápenci jižní homole tato vlastnost schází, rovněž i vápenec na jižním úpatí Květnice nad Kukýrnou pohřešuje jak vložek břidlice hlinité, tak i charakteristického zvlnění. Vápence jižního svahu jsou mohutnější než vápence na severním chlumu: jak mohutné jsou, nelze říci, jelikož nebyl dosud nikde dosažen jich prahorní podklad. I ony jsou zvrstveny a prostoupeny v různých směrech četnými žilami křemenným.

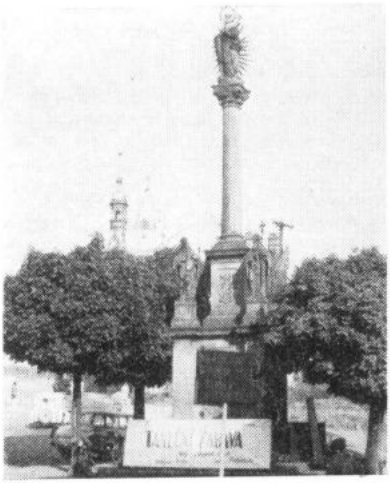
Na některých místech prostupují vápence silné žíly těživce (barytu). Tak např. na severním svahu nad Třemi stoly, aneb severně za vlájkou atd. Na obou místech bylo kutěno v naději, že dosaženy budou rudy stříbrné. Štola naproti vlájce je stará, u Tří stolů pochází z doby nedávné.

Jak křemence, tak i křemenné břidlice a vápence mají směr západní pod úklonem 30 stupňů."

Karel Fic

VÝZNAM OBJEVU Královy jeskyně na Květnici není jen vlastivědný a nebylo by správné, aby ve stínu její turistické přitažlivosti zapadly ostatní, namnoze neméně významné kulturně historické památky v našem městě. Proto je aspoň několika slovy připomínáme a pokud je nemůžeme (pro nedostatek místa) přiblížit obrázkem, vyhledejte si v plánku města na prostřední dvojstránce, kde se nacházejí, a prohlédněte si je raději v originále. Stojí i se svou historií za to.

—lš—

„Státua" – Mariánský sloup na Komenského náměstí – byla postavena v jubilejním roce cyrilometodějském r. 1863 sochařem Josefem Břenkem. Stavbě přihlížel v době své tišnovské integrace z domu U Křenků–Bílých Marian Langiewicz, vůdce polského povstání v r. 1863. (2)

Humpolka nese název po majiteli, panu Jiříku Humpoleckém z Rybenska, který roku 1602 koupil za 780 zlatých od kláštera krčmu i s celou kolonií domů pánů z Věže. Po bitvě bělohorské byl dvůr i s krčmou opět vrácen zboží klášternímu. (15)

Krčma Peklo nese název po Šimonu Pekelníku, který byl r. 1616 tišnovským rychtářem. Jeho potomek, pro svou malou postavu zvaný Pekelníček, byl vůdcem loupeživé a vražednické bandy a skončil na popravišti. (27)

Kulturní zpravodaj NAŠE TIŠNOVSKO vydává kulturní komise MěstNV v Tišnově. Redakční rada: V. Borek, dr. K. Fic, J. Hájek, J. Ondroušek, M. Pavlík, J. Vavřinová (tajemnice). Odpovědný redaktor dr. L. Stejgerle. Toto číslo připravila k vydání redakční rada za odborné spolupráce dr. J. Himmela. Grafická úprava a kresby dr. L. Stejgerle. Adresa redakce: MěstNV Tišnov.

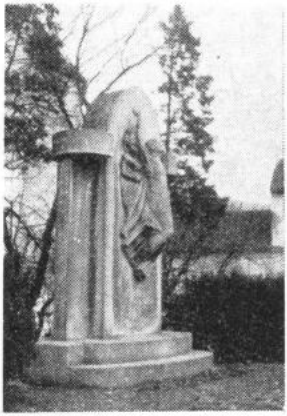
Tisk Grafia 11 - 1616-72 - 456.12/72 - Sm 79 (Dotisk)

Autorství **plastiky královny Konstancie,** umístěné do pseudogotické architektury na budově dnešního sídla kanceláří statku, připisuje se synu sochaře Josefa Břenka Antonínovi (nar. 1848), který podle archivních pramenů rovněž v klášteře pracoval. Plastika byla vytvořena mezi léty 1875–1878, dnes je ve velmi špatném stavu. (21)

Foto: J. Ptáček

Dům č. 67 vystavěl Max Šimon, původně kameník z Hořic, pozdější tišnovský primátor, který se zapsal do dějin města tím, že dal na místo dřevěné radnice postavit r. 1771 radnici kamennou. Dům vznikl na místě zvaném Na kopečku v roce 1788 na místě pustého požáru. Omylem je uváděno, že se v tomto domě narodil Šimon z Tišnova, přítel a pozdější odpůrce Husův. R. 1808 se v domě narodil JUDr. Jan Dvořáček, český buditel a vlastenec. (29)

Pomník padlým s nápisem Mrtvým tvůrcům byl postaven roku 1924 k uctění památky všech padlých v první světové válce z Předklášteří. Pomník je dílem akademického sochaře doc. Václava Macha (1882–1958); byl odhalen 28. 10. 1924. (21)

Portál kláštera Porta coeli, který byl postaven ve 13. století. V době husitských válek byly sochy poškozeny. Obnovil je teprve v minulém století sochař Josef Břenek. Tišnovský klášter, postavený v přechodném slohu románském a raně gotickém, patří mezi nejkrásnější stavby ze 13. století nejen u nás, ale i v celé Evropě. (21)

Zájezdní hospoda **U hradu Pernštýna** patřila kolem roku 1788 lazebníku Karlu Linhartovi, jehož syn, chirurg František Linhart, byl brněnským pevnostním lékařem a úspěšně amputoval nohu italskému karbonáři Pietru Maroncellimu. (28)

Panský dům se připomíná již r. 1668, kdy vyhořel. Dům byl společenským střediskem Tišnova před postavením sokolovny. V poschodí budovy byl velký sál, kde se odbývaly všechny významnější události v životě města odvody počínaje a konče divadelními představeními. (26)

Tišnovská radnice má dnešní podobu od r. 1905, kdy byla přestavěna a ozdobena freskami Jano Köhlera (1873–1941). Původně byla ze dřeva; od r. 1771 kamenná. (1)

